

ຮ່າງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ

ສະບັບທາບທາມຄໍາເຫັນທົ່ວໄປ

(ເດືອນກໍລະກົດ 2016)

Table of Contents

ປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ	27
ພາກທີ I ບົດບັນຍັດທົ່ວໄປ	27
ໝວດທີ 1 ຈຸດປະສົງ ແລະ ຂອບເຂດການນຳໃຊ້ປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ	27
ມາດຕາ 1. ຈຸດປະສົງ	27
ມາດຕາ 2. ປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ	27
ມາດຕາ 3. ອະທິບາຍຄຳສັບ	27
ມາດຕາ 4. ນະໂຍບາຍກ່ຽວກັບປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ	27
ມາດຕາ 5. ຂອບເຂດການນຳໃຊ້ປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ	28
ໝວດທີ 2 ຫຼັກການພື້ນຖານຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ	28
ມາດຕາ 6. ຫຼັກການພື້ນຖານທາງແພ່ງ	28
ມາດຕາ 7. ເຄົາລົບສິດເສລີພາບ ແລະ ຄວາມສະໝັກໃຈ	28
ມາດຕາ 8. ຄວາມສະເໝີພາບຕໍ່ໜ້າກົດໝາຍ	28
ມາດຕາ 9. ເຈດຕະນາດີ ແລະ ບໍລິສຸດໃຈ	28
ມາດຕາ 10. ເຄົາລົບ, ປະຕິບັດກົດໝາຍ ແລະ ຮີດຄອງປະເພນີອື່ນດຶງາມ	29
ມາດຕາ 11. ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍ	29
ໝວດທີ 3 ນິຕິກຳ	29
ມາດຕາ 12. ນິຕິກຳ	29
ມາດຕາ 13. ປະເພດນິຕິກຳ	29
ມາດຕາ 14. ເງື່ອນໄຂການເຮັດນິຕິກຳ	29
ມາດຕາ 15. ວັດຖຸປະສົງຂອງນິຕິກຳ	30
ມາດຕາ 16. ຄວາມສະໝັກໃຈ	30
ມາດຕາ 17. ຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ	30
ມາດຕາ 18. ຮູບການຂອງນິຕິກຳ	30
ມາດຕາ 19. ນິຕິກຳເປັນໂມຄະ	30
ມາດຕາ 20. ນິຕິກຳເປັນໂມຄະເດັດຂາດ	30
ມາດຕາ 21. ນິຕິກຳໂມຄະບໍ່ເດັດຂາດ	31
ມາດຕາ 22. ນິຕິກຳໂມຄະທັງໝົດ ຫຼື ບາງສ່ວນ	31
ມາດຕາ 23. ການຢັ້ງຢືນຄວາມເປັນໂມຄະເດັດຂາດຂອງນິຕິກຳ	31
ມາດຕາ 24. ການຂໍລົບລ້າງນິຕິກຳໂມຄະບໍ່ເດັດຂາດ	31

ມາດຕາ 25. ຜົນສະທ້ອນຂອງນິຕິກຳໂມຄະ	32
ໝວດທີ 4 ລະຍະເວລາ	32
ມາດຕາ 26. ລະຍະເວລາ	32
ມາດຕາ 27. ການກຳນົດລະຍະເວລາ	32
ມາດຕາ 28. ການກຳນົດຂອບເຂດເວລາ	32
ມາດຕາ 29. ການກຳນົດການນຳໃຊ້ ແລະ ການຄິດໄລ່ລະຍະເວລາ	33
ມາດຕາ 30. ການເລີ່ມນັບລະຍະເວລາ	33
ມາດຕາ 31. ການສິ້ນສຸດລະຍະເວລາ	33
ໝວດທີ 5 ອາຍຸຄວາມ	34
ກ. ອາຍຸຄວາມ	34
ມາດຕາ 32. ອາຍຸຄວາມ	34
ມາດຕາ 33. ປະເພດອາຍຸຄວາມ	34
ມາດຕາ 34. ອາຍຸຄວາມໄດ້ສິດ (ການໄດ້ສິດຕາມອາຍຸຄວາມ)	34
ມາດຕາ 35. ອາຍຸຄວາມເສຍສິດ	34
ມາດຕາ 36. ການພິຈາລະນາກ່ຽວກັບອາຍຸຄວາມ	34
ມາດຕາ 37. ການປ່ອຍນຸຍາດໃຫ້ປ່ຽນແປງກ່ຽວກັບອາຍຸຄວາມ	34
ມາດຕາ 38. ການຮັບຮູ້ຜັນທະພາຍຫຼັງໝົດອາຍຸຄວາມ	34
ມາດຕາ 39. ການບໍ່ມີອາຍຸຄວາມ	35
ຂ. ການນັບອາຍຸຄວາມ	35
ມາດຕາ 40. ການນັບອາຍຸຄວາມ	35
ມາດຕາ 41. ການນັບອາຍຸຄວາມດ້ວຍການຄອບຄອງຕໍ່ ຂອງບຸກຄົນອື່ນ	35
ຄ. ການໂຈະ, ການຢຸດສະງັກ ແລະ ສິ້ນສຸດອາຍຸຄວາມ	35
ມາດຕາ 42. ການໂຈະອາຍຸຄວາມ	35
ມາດຕາ 43. ສາເຫດຂອງການໂຈະອາຍຸຄວາມ	36
ມາດຕາ 44. ການຢຸດສະງັກອາຍຸຄວາມ	36
ມາດຕາ 45. ຜົນສະທ້ອນຂອງການຢຸດສະງັກອາຍຸຄວາມ	36
ພາກທີ II ບຸກຄົນ ແລະ ນິຕິບຸກຄົນ	36
ໝວດທີ 1 ບຸກຄົນ	36
ກ. ຄວາມສາມາດທາງດ້ານກົດໝາຍຂອງບຸກຄົນ	36
ມາດຕາ 46. ຄວາມສາມາດທາງດ້ານກົດໝາຍຂອງບຸກຄົນ	36
ມາດຕາ 47. ເນື້ອໃນຄວາມສາມາດທາງດ້ານກົດໝາຍ ຂອງບຸກຄົນ	37

ຂ. ສິດສ່ວນບຸກຄົນ	37
ມາດຕາ 48. ສິດສ່ວນບຸກຄົນ	37
ມາດຕາ 49. ການປົກປ້ອງສິດສ່ວນບຸກຄົນ	37
ຄ. ຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດຂອງບຸກຄົນ	37
ມາດຕາ 50. ຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດຂອງບຸກຄົນ	37
ມາດຕາ 51. ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ	37
ມາດຕາ 52. ຜູ້ພື້ນກະສຽນອາຍຸ ແລະ ຜູ້ບໍ່ພື້ນກະສຽນອາຍຸ	37
ມາດຕາ 53. ຜູ້ຖືກຈຳກັດຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ	38
ມາດຕາ 54. ຜູ້ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ	38
ມາດຕາ 55. ການເຂົ້າຮ່ວມໃນສາຍພົວພັນທາງແພ່ງຂອງເດັກ	38
ມາດຕາ 56. ຄວາມສາມາດຂອງເດັກໃນການດຳເນີນທຸລະກິດ	38
ມາດຕາ 57. ຄວາມສາມາດຂອງເດັກໃນການອອກແຮງງານ	38
ມາດຕາ 58. ການຮ້ອງຂໍໃຫ້ຮັບຮູ້ວ່າເປັນຜູ້ຖືກຈຳກັດ ຫຼື ຜູ້ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ	38
ມາດຕາ 59. ຜົນຂອງການຮັບຮູ້ເປັນຜູ້ຖືກຈຳກັດຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ	39
ມາດຕາ 60. ຜົນຂອງການຮັບຮູ້ວ່າເປັນຜູ້ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ	39
ງ. ການປົກຄອງຜູ້ຖືກຈຳກັດ ຫຼື ຜູ້ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານປະພຶດ	39
ມາດຕາ 61. ການປົກຄອງຜູ້ຖືກຈຳກັດ ຫຼື ຜູ້ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ	39
ມາດຕາ 62. ຜູ້ປົກຄອງ ແລະ ການຫາມເປັນຜູ້ປົກຄອງ	39
ມາດຕາ 63. ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ປົກຄອງ	40
ມາດຕາ 64. ການປ່ຽນຜູ້ປົກຄອງ	40
ມາດຕາ 65. ການມອບການປົກຄອງ	40
ມາດຕາ 66. ການສິ້ນສຸດການປົກຄອງ	41
ມາດຕາ 67. ຜົນຂອງການສິ້ນສຸດການປົກຄອງ	41
ມາດຕາ 68. ການໄລ່ລຽງຊັບສົມບັດ	41
ຈ. ບ່ອນຢູ່	41
ມາດຕາ 69. ບ່ອນຢູ່	41
ມາດຕາ 70. ບ່ອນຢູ່ຂອງຜູ້ບໍ່ພື້ນກະສຽນອາຍຸ	42
ມາດຕາ 71. ບ່ອນຢູ່ຂອງຜູ້ຖືກປົກຄອງ	42
ມາດຕາ 72. ບ່ອນຢູ່ຂອງຜົວເມຍ	42
ມາດຕາ 73. ບ່ອນຢູ່ຂອງທະຫານ, ຕຳຫຼວດ	42
ມາດຕາ 74. ບ່ອນຢູ່ຂອງພະນັກງານ, ລັດຖະກອນ	42

ມາດຕາ 75.	ຜູ້ທີ່ມີບ່ອນຢູ່ບໍ່ປົກກະຕິ	42
ມາດຕາ 76.	ບ່ອນຢູ່ຂອງຜູ້ທີ່ເປັນນັກໂທດ	42
ມາດຕາ 77.	ບ່ອນຢູ່ຂອງຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ	42
ສ.	ການຫາຍສາບສູນ ແລະ ການເສຍຊີວິດຕາມຄໍາຕັດສິນຂອງສານ	43
ມາດຕາ 78.	ການຫາຍສາບສູນ	43
ມາດຕາ 79.	ຜູ້ມີສິດຮ້ອງຂໍການຫາຍສາບສູນ	43
ມາດຕາ 80.	ການຈົດທະບຽນການຫາຍສາບສູນ	43
ມາດຕາ 81.	ຜົນຂອງການປະກາດວ່າເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ	43
ມາດຕາ 82.	ການລົບລ້າງການປະກາດວ່າເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ	43
ມາດຕາ 83.	ການເສຍຊີວິດຕາມຄໍາຕັດສິນຂອງສານ	44
ມາດຕາ 84.	ຜູ້ມີສິດຮ້ອງຂໍການເສຍຊີວິດ	44
ມາດຕາ 85.	ການຈົດທະບຽນການເສຍຊີວິດຕາມຄໍາຕັດສິນຂອງສານ	44
ມາດຕາ 86.	ຜົນຂອງການປະກາດວ່າເປັນຜູ້ເສຍຊີວິດຕາມຄໍາຕັດສິນຂອງສານ	44
ມາດຕາ 87.	ການລົບລ້າງການປະກາດວ່າເສຍຊີວິດ	44
ໝວດທີ 2	ນິຕິບຸກຄົນ	45
ກ.	ຫຼັກການທົ່ວໄປ	45
ມາດຕາ 88.	ນິຕິບຸກຄົນ	45
ມາດຕາ 89.	ຄວາມສາມາດທາງດ້ານກົດໝາຍຂອງນິຕິບຸກຄົນ	45
ມາດຕາ 90.	ຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດຂອງນິຕິບຸກຄົນ	45
ມາດຕາ 91.	ປະເພດການສ້າງຕັ້ງນິຕິບຸກຄົນ	45
ມາດຕາ 92.	ນິຕິບຸກຄົນທີ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນດ້ວຍການລວມຕົວຂອງບຸກຄົນ	46
ມາດຕາ 93.	ນິຕິບຸກຄົນທີ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນດ້ວຍການລວມຊັບ	46
ມາດຕາ 94.	ຊື່ຂອງນິຕິບຸກຄົນ	46
ມາດຕາ 95.	ກົດລະບຽບຂອງນິຕິບຸກຄົນ	46
ມາດຕາ 96.	ສະຖານທີ່ຕັ້ງຂອງນິຕິບຸກຄົນ	47
ມາດຕາ 97.	ໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການບໍລິຫານຈັດການນິຕິບຸກຄົນ	47
ມາດຕາ 98.	ຕົວແທນຂອງນິຕິບຸກຄົນ	47
ມາດຕາ 99.	ການປ່ຽນຕົວແທນຂອງນິຕິບຸກຄົນ	47
ມາດຕາ 100.	ການຝຶນຈາກການເປັນຕົວແທນຂອງນິຕິບຸກຄົນ	47
ມາດຕາ 101.	ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງນິຕິບຸກຄົນ	48
ມາດຕາ 102.	ການປ່ຽນແປງນິຕິບຸກຄົນ	48

ມາດຕາ 103.	ການຄວບນິຕິບຸກຄົນ	48
ມາດຕາ 104.	ການແຍກນິຕິບຸກຄົນ	48
ມາດຕາ 105.	ການຍຸບເລີກນິຕິບຸກຄົນ	49
ມາດຕາ 106.	ການຊຳລະສະສາງ	49
ຂ. ສະມາຄົມ		49
ມາດຕາ 107.	ສະມາຄົມ	49
ມາດຕາ 108.	ຖານະນິຕິບຸກຄົນຂອງສະມາຄົມ	49
ມາດຕາ 109.	ປະເພດ ແລະ ລະດັບສະມາຄົມ	49
ມາດຕາ 110.	ເງື່ອນໄຂການສ້າງຕັ້ງສະມາຄົມ	50
ມາດຕາ 111.	ການສ້າງຕັ້ງສະມາຄົມ	50
ມາດຕາ 112.	ກົດລະບຽບຂອງສະມາຄົມ	50
ມາດຕາ 113.	ໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການບໍລິຫານຈັດການຂອງສະມາຄົມ	50
ມາດຕາ 114.	ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ ຂອງສະມາຄົມ	50
ມາດຕາ 115.	ການຄວບ, ການແຍກ ແລະ ການຍຸບເລີກສະມາຄົມ	51
ຄ. ມູນນິທິ		51
ມາດຕາ 116.	ມູນນິທິ	51
ມາດຕາ 117.	ຂອບເຂດການເຄື່ອນໄຫວຂອງມູນນິທິ	51
ມາດຕາ 118.	ເງື່ອນໄຂໃນການສ້າງຕັ້ງມູນນິທິ	51
ມາດຕາ 119.	ການຂໍສ້າງຕັ້ງມູນນິທິ	51
ມາດຕາ 120.	ກົດລະບຽບຂອງມູນນິທິ	52
ມາດຕາ 121.	ໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການບໍລິຫານຈັດການຂອງມູນນິທິ	52
ມາດຕາ 122.	ການຄວບ, ການແຍກ ແລະ ການຍຸບເລີກມູນນິທິ	52
ໝວດທີ 3 ການຕາງໜ້າ		52
ມາດຕາ 123.	ການຕາງໜ້າ	52
ມາດຕາ 124.	ການຕາງໜ້າຕາມກົດໝາຍ	52
ມາດຕາ 125.	ການຕາງໜ້າຕາມສັນຍາ	52
ມາດຕາ 126.	ເງື່ອນໄຂ ແລະ ຜົນຂອງນິຕິກຳຕໍ່ເຈົ້າການ	52
ມາດຕາ 127.	ນິຕິກຳທີ່ສ້າງຂຶ້ນໂດຍອອກຊື່ຂອງຜູ້ຕາງໜ້າ	53
ມາດຕາ 128.	ສິດ ແລະ ຜົນທະຂອງຜູ້ຕາງໜ້າ	53
ມາດຕາ 129.	ສິດ ແລະ ຜົນທະຂອງເຈົ້າການ	53
ມາດຕາ 130.	ຜູ້ຕາງໜ້າແທນ	53

ມາດຕາ 131.	ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ຕາງໜ້າແທນ	53
ມາດຕາ 132.	ຜົນຂອງ ນິຕິກຳທີ່ເຮັດຂຶ້ນໂດຍຜູ້ບໍ່ມີສິດເປັນຜູ້ຕາງໜ້າ	53
ມາດຕາ 133.	ຜົນຂອງການເຮັດນິຕິກຳເກີນຂອບເຂດຂອງຜູ້ຕາງໜ້າ	54
ມາດຕາ 134.	ການສິ້ນສຸດການຕາງໜ້າ	54

ພາກທີ III ຄອບຄົວ	54
-------------------------	-----------

ໝວດທີ 1 ຫຼັກການທົ່ວໄປ	54
------------------------------	-----------

ມາດຕາ 135.	ຄອບຄົວ	55
ມາດຕາ 136.	ສາຍພົວພັນຄອບຄົວ	55
ມາດຕາ 137.	ສາຍຍາດ ແລະ ລຳດັບຂອງສາຍຍາດ	55
ມາດຕາ 138.	ຄວາມສະເໝີພາບລະຫວ່າງຍິງ-ຊາຍໃນສາຍພົວພັນຄອບຄົວ	55
ມາດຕາ 139.	ສິດເສລີພາບໃນການແຕ່ງດອງ	56
ມາດຕາ 140.	ການເປັນຜົວໜຶ່ງເມຍດຽວ	56
ມາດຕາ 141.	ການປົກປ້ອງສິດຜົນປະໂຫຍດຂອງແມ່ ແລະ ເດັກ	56
ມາດຕາ 142.	ການຜັດທະນາຄອບຄົວ	56

ໝວດທີ 2 ການໝັ້ນໝາຍ ແລະ ການສຸ່ຂໍ	56
--	-----------

ມາດຕາ 143.	ການໝັ້ນໝາຍ	56
ມາດຕາ 144.	ການບໍ່ປະຕິບັດຕາມການໝັ້ນໝາຍ	57
ມາດຕາ 145.	ການສຸ່ຂໍ	57
ມາດຕາ 146.	ການໃຊ້ແທນຄວາມເສຍຫາຍເນື່ອງຈາກການບໍ່ປະຕິບັດຕາມການສຸ່ຂໍ	57
ມາດຕາ 147.	ການຮ່ວມປະເວນີກ່ອນການແຕ່ງດອງ	57

ໝວດທີ 3 ການແຕ່ງດອງ	57
---------------------------	-----------

ກ. ເງື່ອນໄຂ ແລະ ລະບຽບການແຕ່ງດອງ	57
ມາດຕາ 148. ເງື່ອນໄຂຂອງການເອົາກັນເປັນຜົວເມຍ	58
ມາດຕາ 149. ການບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ແຕ່ງດອງ	58
ມາດຕາ 150. ການຈົດທະບຽນການແຕ່ງດອງ	58
ມາດຕາ 151. ຜົນແຕ່ງດອງ	58
ຂ. ການແຕ່ງດອງທີ່ພົວພັນກັບຕ່າງປະເທດ	58

ມາດຕາ 152.	ການແຕ່ງດອງລະຫວ່າງພົນລະເມືອງລາວ ກັບ ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ແລະ ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ຢູ່ ສປປ ລາວ	58
ມາດຕາ 153.	ການແຕ່ງດອງລະຫວ່າງຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ແລະ ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດດ້ວຍກັນ ຢູ່ ສປປ ລາວ	59
ມາດຕາ 154.	ການແຕ່ງດອງລະຫວ່າງພົນລະເມືອງລາວດ້ວຍກັນ ຢູ່ຕ່າງປະເທດ	59

ມາດຕາ 155. ການແຕ່ງດອງ ລະຫວ່າງພົນລະເມືອງລາວ ກັບ ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ຢູ່ຕ່າງປະເທດ.

59

ຄ. ການແຕ່ງດອງເປັນໂມຄະ	59
ມາດຕາ 156. ການແຕ່ງດອງເປັນໂມຄະ	59
ມາດຕາ 157. ການລົບລ້າງການແຕ່ງດອງເປັນໂມຄະ	60
ມາດຕາ 158. ຜົນສະທ້ອນຂອງການແຕ່ງດອງເປັນໂມຄະ	60
ໝວດທີ 4 ສາຍພົວພັນລະຫວ່າງຜົວເມຍ	60
ມາດຕາ 159. ສິດຂອງຜົວເມຍ	60
ມາດຕາ 160. ສິດໃນການເຄື່ອນໄຫວຂອງຜົວເມຍ	60
ມາດຕາ 161. ສິດໃນການເລືອກນາມສະກຸນ	60
ມາດຕາ 162. ຜັນທະຂອງຜົວເມຍ	61
ມາດຕາ 163. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜົວເມຍຕໍ່ໜີ້ສິນ	61
ໝວດທີ 5 ຊັບສົມບັດຂອງຜົວເມຍ	61
ມາດຕາ 164. ຊັບສົມບັດຂອງຜົວເມຍ	61
ມາດຕາ 165. ຊັບເດີມ	61
ມາດຕາ 166. ສິນສົມສ້າງ	61
ມາດຕາ 167. ການນຳໃຊ້ສິນສົມສ້າງ	62
ໝວດທີ 6 ການສິ້ນສຸດການເປັນຜົວເມຍ	62
ມາດຕາ 168. ການສິ້ນສຸດການເປັນຜົວເມຍ	62
ມາດຕາ 169. ສາເຫດຂອງການສິ້ນສຸດການເປັນຜົວເມຍ	62
ກ. ການຢ່າຮ້າງ	62
ມາດຕາ 170. ການຢ່າຮ້າງ	62
ມາດຕາ 171. ປະເພດການຢ່າຮ້າງ	62
ມາດຕາ 172. ການຢ່າຮ້າງດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ	63
ມາດຕາ 173. ຂັ້ນຕອນການຢ່າຮ້າງດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ	63
ມາດຕາ 174. ການຢ່າຮ້າງຕາມການຕັດສິນຂອງສານ	63
ມາດຕາ 175. ສາເຫດຂອງການຢ່າຮ້າງ	63
ມາດຕາ 176. ຂັ້ນຕອນການພິຈາລະນະການຢ່າຮ້າງຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ	64
ມາດຕາ 177. ການບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຂໍຢ່າຮ້າງ	64
1. ຜົນຂອງການຢ່າຮ້າງ	64
ມາດຕາ 178. ການຮັກສາ ແລະ ການລ້ຽງດູລູກ	64

ມາດຕາ 179.	ການຮ້ອງຂໍຄຳລ້ຽງດູ ເມຍ ຫຼື ຜົວ	65
ມາດຕາ 180.	ການແບ່ງປັນຊັບເດີມ ແລະ ສິນສົມສ້າງ	65
ມາດຕາ 181.	ຄຳຕອງຄ້າງ	65
ຂ.	ການຢຳຮ້າງທີ່ພົວພັນກັບຕ່າງປະເທດ	65
ມາດຕາ 182.	ການຢຳຮ້າງ ລະຫວ່າງພົນລະເມືອງລາວ ກັບ ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ຢູ່ ສປປ ລາວ	66
ມາດຕາ 183.	ການຢຳຮ້າງລະຫວ່າງຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດດ້ວຍກັນຢູ່ ສປປ ລາວ	66
ມາດຕາ 184.	ການຢຳຮ້າງ ລະຫວ່າງ ພົນລະເມືອງລາວດ້ວຍກັນຢູ່ຕ່າງປະເທດ	66
ມາດຕາ 185.	ການຢຳຮ້າງ ລະຫວ່າງພົນລະເມືອງລາວ ກັບ ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ຢູ່ ຕ່າງປະເທດ	66
ຂ.	ການເສຍຊີວິດ	66
ມາດຕາ 186.	ການເສຍຊີວິດຂອງ ຜົວ ຫຼື ເມຍ	66
ມາດຕາ 187.	ການເສຍຊີວິດຂອງຜົວ ຫຼື ເມຍຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ	66
ຄ.	ຜົນຂອງການສິ້ນສຸດສາຍພົວພັນຜົວເມຍ ແລະ ການເອົາກັນຄືນເປັນຜົວເມຍ	67
ມາດຕາ 188.	ຜົນຂອງການສິ້ນສຸດສາຍພົວພັນຜົວເມຍ	67
ມາດຕາ 189.	ການສິ້ນສຸດການໃຊ້ນາມສະກຸນດຽວກັນ	67
ມາດຕາ 190.	ການເອົາກັນຄືນເປັນຜົວເມຍ	67
ໝວດທີ 7	ສາຍພົວພັນພໍ່ແມ່ ແລະ ລູກ	67
ກ.	ລູກຄີງ	67
ມາດຕາ 191.	ການໄດ້ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງພໍ່ແມ່ ແລະ ລູກ ໂດຍກຳເນີດ	67
ມາດຕາ 192.	ການຈົດທະບຽນການເກີດ	67
ມາດຕາ 193.	ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຂອງເດັກ	68
ມາດຕາ 194.	ການຮັບຮູ້ການເປັນພໍ່	68
ມາດຕາ 195.	ການປະຕິເສດການເປັນພໍ່	69
ຂ.	ລູກລ້ຽງ	69
ມາດຕາ 196.	ການເອົາເດັກມາເປັນລູກລ້ຽງ	69
ມາດຕາ 197.	ເງື່ອນໄຂຜູ້ຮ້ອງຂໍເອົາເດັກເປັນລູກລ້ຽງ	69
ມາດຕາ 198.	ເງື່ອນໄຂຂອງເດັກທີ່ຈະເປັນລູກລ້ຽງ	69
ມາດຕາ 199.	ວິທີການເອົາເດັກມາເປັນລູກລ້ຽງ	70
ມາດຕາ 200.	ການຈົດທະບຽນການເປັນລູກລ້ຽງ	70
ມາດຕາ 201.	ການຮັກສາຄວາມລັບກ່ຽວກັບການເອົາເດັກເປັນລູກລ້ຽງ	70
ມາດຕາ 202.	ຜົນຂອງການເປັນລູກລ້ຽງ	70

ມາດຕາ 203.	ການສິ້ນສຸດການເປັນລູກລ້ຽງ	70
ຄ.	ການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຂອງພົນລະເມືອງຕ່າງປະເທດ	71
ມາດຕາ 204.	ເງື່ອນໄຂຂອງພໍ່ລ້ຽງ ແມ່ລ້ຽງທີ່ເປັນຄົນຕ່າງດ້າວ, ຕ່າງປະເທດ	71
ມາດຕາ 205.	ເງື່ອນໄຂຂອງເດັກທີ່ຈະໄປເປັນລູກລ້ຽງ(ດຳລັດ ມ 33, 34)	71
ມາດຕາ 206.	ການເອົາເດັກເປັນລູກລ້ຽງ ຢູ່ຕ່າງປະເທດ	71
ມາດຕາ 207.	ການເອົາເດັກມາເປັນລູກລ້ຽງຢູ່ ສປປ ລາວ	71
ມາດຕາ 208.	ວິທີການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຂອງຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ	72
ມາດຕາ 209.	ຜົນຂອງການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຂອງຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ	72
ງ.	ລູກນ້ຳ	72
ມາດຕາ 210.	ລູກນ້ຳ	72
ມາດຕາ 211.	ຖານະຂອງລູກນ້ຳ	72
ມາດຕາ 212.	ການສິ້ນສຸດການເປັນລູກນ້ຳ	72
ໝວດທີ 8	ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງພໍ່ແມ່ ແລະ ລູກ	72
ມາດຕາ 213.	ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງພໍ່ແມ່ໃນການປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງລູກ	73
ມາດຕາ 214.	ພັນທະຂອງພໍ່ແມ່ໃນການສຶກສາອົບຮົມລູກ	73
ມາດຕາ 215.	ພັນທະຂອງພໍ່ແມ່ໃນການເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູລູກ	73
ມາດຕາ 216.	ພັນທະຂອງລູກໃນການລ້ຽງດູ, ເບິ່ງແຍງ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອ ພໍ່ແມ່	73
ມາດຕາ 217.	ຊັບຂອງພໍ່ແມ່ ແລະ ລູກ	73
ມາດຕາ 218.	ການປົດສິດໃນການເປັນພໍ່ແມ່ ແລະ ລູກ	74
ມາດຕາ 219.	ການຄືນສິດໃນການເປັນພໍ່ແມ່ ແລະ ລູກ	74
ໝວດທີ 9	ການແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ປົກຄອງເດັກ	74
ມາດຕາ 220.	ວິທີການແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ປົກຄອງເດັກ	74
ມາດຕາ 221.	ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ປົກຄອງເດັກ	74
ມາດຕາ 222.	ການສິ້ນສຸດການເປັນຜູ້ປົກຄອງເດັກ	75
ມາດຕາ 223.	ການຂໍຖອນ ຫຼື ປ່ຽນຜູ້ປົກຄອງເດັກ	75
ພາກທີ IV		75
ຊັບ, ກຳມະສິດ ແລະ ສິດອື່ນຕໍ່ຊັບ		75
ໝວດທີ 1		75
ຊັບ		75
ມາດຕາ 224.	ຊັບ	75

ມາດຕາ 225.	ອະສັງຫາລິມະຊັບ	75
ມາດຕາ 226.	ສັງຫາລິມະຊັບ	75
ມາດຕາ 227.	ໝາກຜົນ	75
ມາດຕາ 228.	ຊັບສິ່ງຂອງຕົ້ນຕໍ ແລະ ຊັບສິ່ງຂອງປະກອບ	76
ມາດຕາ 229.	ຊັບສິ່ງຂອງສາມາດແຍກໄດ້ ແລະ ຊັບສິ່ງຂອງບໍ່ສາມາດແຍກໄດ້	76
ມາດຕາ 230.	ຊັບສິ່ງຂອງປ່ຽນແທນໄດ້ ແລະ ຊັບສິ່ງຂອງບໍ່ປ່ຽນແທນໄດ້	76
ມາດຕາ 231.	ຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ປະກອບເປັນໜຶ່ງດຽວ	76
ໝວດທີ 2		76
ການຄອບຄອງ		76
ມາດຕາ 232.	ການຄອບຄອງ	76
ມາດຕາ 233.	ການຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງໂດຍທາງກົງ ແລະ ທາງອ້ອມ	77
ມາດຕາ 234.	ການໂອນການຄອບຄອງ	77
ມາດຕາ 235.	ການຄອບຄອງດ້ວຍຄວາມບໍລິສຸດໃຈ ແລະ ບໍ່ບໍລິສຸດໃຈ	77
ມາດຕາ 236.	ການຄອບຄອງໂດຍຖືກຕ້ອງ ແລະ ບໍ່ຖືກຕ້ອງ	77
ມາດຕາ 237.	ການຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງ ຕາມການອະນຸຍາດຝິເສດ	78
ມາດຕາ 238.	ການສັນນິຖານກ່ຽວກັບການຄອບຄອງ ຫຼື ຜູ້ຄອບຄອງ	78
ມາດຕາ 239.	ໝາກຜົນທີ່ເກີດຈາກຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ຄອບຄອງໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງ	78
ມາດຕາ 240.	ການເຮັດໃຫ້ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຄອບຄອງຢ່າງຜິດກົດໝາຍຢູ່ໃນສະພາບເດີມ ແລະ/ຫຼື ດີຂຶ້ນ	78
ມາດຕາ 241.	ການສົ່ງຄືນຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຄອບຄອງໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງ	79
ມາດຕາ 242.	ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງ	79
ມາດຕາ 243.	ການປົກປ້ອງການຄອບຄອງ	79
ມາດຕາ 244.	ການສິ້ນສຸດການຄອບຄອງ	79
ມາດຕາ 245.	ການສິ້ນສຸດການຄອບຄອງໂດຍທາງອ້ອມ	80
ມາດຕາ 246.	ສິດຄອບຄອງຊັບທີ່ບໍ່ມີຕົວຕົນ	80
ໝວດທີ 3		80
ກຳມະສິດ		80
ມາດຕາ 247.	ກຳມະສິດ	80
ມາດຕາ 248.	ສິດໃນກຳມະສິດ	80
ກ. ສິດຄອບຄອງ		81
ມາດຕາ 249.	ສິດຄອບຄອງຂອງເຈົ້າກຳມະສິດ	81
ມາດຕາ 250.	ການໄດ້ສິດຄອບຄອງ	81

ມາດຕາ 251. ສິດຄອບຄອງຂອງຜູ້ບໍ່ແມ່ນເຈົ້າກຳມະສິດ	81
ຂ. ສິດນຳໃຊ້	81
ມາດຕາ 252. ສິດນຳໃຊ້	81
ມາດຕາ 253. ສິດນຳໃຊ້ຂອງເຈົ້າກຳມະສິດ	81
ມາດຕາ 254. ສິດນຳໃຊ້ຂອງຜູ້ບໍ່ແມ່ນເຈົ້າກຳມະສິດ	81
ຄ. ສິດໄດ້ຮັບໝາກຜົນ	82
ມາດຕາ 255. ສິດໄດ້ຮັບໝາກຜົນ	82
ງ. ສິດຊື້ຂາດ	82
ມາດຕາ 256. ສິດຊື້ຂາດ	82
ມາດຕາ 257. ການຈຳກັດສິດໃນການຊື້ຂາດ	82
ມາດຕາ 258. ສິດຊື້ຂາດຂອງຜູ້ບໍ່ແມ່ນເຈົ້າກຳມະສິດ	82
ໝວດທີ 4	82
ຮູບກຳມະສິດ	82
ມາດຕາ 259. ຮູບກຳມະສິດ	82
ກ. ກຳມະສິດຂອງລັດ	83
ມາດຕາ 260. ເຈົ້າກຳມະສິດຂອງຊັບສິ່ງຂອງຂອງລັດ	83
ມາດຕາ 261. ເປົ້າໝາຍກຳມະສິດຂອງລັດ	83
ມາດຕາ 262. ການໄດ້ມາເປັນກຳມະສິດຂອງລັດ	83
ມາດຕາ 263. ລະບຽບການຊື້ຂາດກ່ຽວກັບອະສັງຫາລິມະຊັບຂອງລັດ	84
ມາດຕາ 264. ລະບຽບການຊື້ຂາດກ່ຽວກັບຊັບໝູນວຽນ ແລະ ຜະລິດຕະພັນ	84
ມາດຕາ 265. ການບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຮີບ ຫຼື ຍຶດຊັບສິ່ງຂອງຂອງລັດ	84
ຂ. ກຳມະສິດລວມໝູ່	84
ມາດຕາ 266. ເປົ້າໝາຍກຳມະສິດຂອງສະຫະກອນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງລວມໝູ່ອື່ນ	84
ມາດຕາ 267. ເນື້ອໃນຂອງກຳມະສິດຂອງສະຫະກອນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງລວມໝູ່ອື່ນ	85
ມາດຕາ 268. ການໄດ້ມາເປັນກຳມະສິດຂອງສະຫະກອນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງລວມໝູ່ອື່ນ	85
ມາດຕາ 269. ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນທີ່ຂຶ້ນກັບສິດຂອງສະຫະກອນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງລວມໝູ່ອື່ນ	85
ຄ. ກຳມະສິດເອກະເທດ	85
ມາດຕາ 270. ເປົ້າໝາຍກຳມະສິດເອກະເທດ	85
ມາດຕາ 271. ສິດ ແລະ ຜົນທະຂອງເຈົ້າກຳມະສິດເອກະເທດ	85
ງ. ກຳມະສິດເອກະຊົນ	86
ມາດຕາ 272. ເປົ້າໝາຍກຳມະສິດເອກະຊົນ	86

ມາດຕາ 273.	ສິດ ແລະ ຜົນທະຂອງຫົວໜ່ວຍເສດຖະກິດເອກະຊົນ	86
ມາດຕາ 274.	ມາດຕະການຕໍ່ຫົວໜ່ວຍເສດຖະກິດເອກະຊົນ	86
ຈ. ກຳມະສິດສ່ວນຕົວ		86
ມາດຕາ 275.	ເປົ້າໝາຍກຳມະສິດສ່ວນຕົວ	86
ມາດຕາ 276.	ເນື້ອໃນຂອງກຳມະສິດສ່ວນຕົວ	87
ມາດຕາ 277.	ກຳມະສິດສ່ວນຕົວຂອງສະມາຊິກຄອບຄົວສະຫະກອນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງລວມໜູ່ອື່ນ	87
ໝວດທີ 5		87
ກຳມະສິດລວມ		87
ມາດຕາ 278.	ກຳມະສິດລວມ	87
ມາດຕາ 279.	ກຳມະສິດລວມແບບເປັນສ່ວນ, ພຸດ ຫຼື ເປັນຮຸ້ນ	87
ມາດຕາ 280.	ກຳມະສິດລວມແບບບໍ່ເປັນສ່ວນ, ພຸດ ຫຼື ເປັນຮຸ້ນ	87
ມາດຕາ 281.	ກຳມະສິດລວມຂອງຊຸມຊົນ	88
ມາດຕາ 282.	ສິດຄອບຄອງຂອງເຈົ້າກຳມະສິດລວມ	88
ມາດຕາ 283.	ສິດນຳໃຊ້ຂອງເຈົ້າກຳມະສິດລວມ	88
ມາດຕາ 284.	ສິດໄດ້ຮັບໝາກຜົນ	88
ມາດຕາ 285.	ສິດຊື້ຂາດລວມແບບມີສ່ວນ, ພຸດ ຫຼື ເປັນຮຸ້ນ	88
ມາດຕາ 286.	ການຄຸ້ມຄອງ, ບຳລຸງ ແລະ ການຮັກສາ	89
ມາດຕາ 287.	ຜົນສະທ້ອນຕໍ່ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຕໍ່ໄປ	89
ມາດຕາ 288.	ການແບ່ງປັນກຳມະສິດລວມ	89
ມາດຕາ 289.	ການສິ້ນສຸດກຳມະສິດລວມ	89
ໝວດທີ 6		89
ການໄດ້ກຳມະສິດ		89
ມາດຕາ 290.	ຜົນຖານຂອງການໄດ້ມາເປັນກຳມະສິດ	90
ມາດຕາ 291.	ການໄດ້ກຳມະສິດ	90
ມາດຕາ 292.	ການມອບຊັບສິ່ງຂອງ	90
ມາດຕາ 293.	ການມອບຮັບຊັບສິ່ງຂອງເປັນກຳມະສິດຂອງຜູ້ຄອບຄອງ	90
ມາດຕາ 294.	ການມອບຮັບຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຢູ່ໃນການຄອບຄອງຂອງເຈົ້າກຳມະສິດ	90
ມາດຕາ 295.	ການມອບຮັບຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຢູ່ໃນການຄອບຄອງຂອງບຸກຄົນທີສາມ	91
ມາດຕາ 296.	ການໄດ້ກຳມະສິດກ່ຽວກັບໝາກຜົນ	91
ມາດຕາ 297.	ການໄດ້ກຳມະສິດກ່ຽວກັບມູນມໍຣະດົກ	91
ມາດຕາ 298.	ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ບໍ່ມີເຈົ້າຂອງ	91

ມາດຕາ 299.	ການເກັບຊັບສິ່ງຂອງຕົກເຮ່ຍ	91
ມາດຕາ 300.	ຄ່າບຳເນັດ ຫຼື ລາງວັນ ແລະ ການທົດແທນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍກ່ຽວກັບຊັບສິ່ງຂອງຕົກເຮ່ຍ	92
ມາດຕາ 301.	ສັດຂາດການຮັກສາ	92
ມາດຕາ 302.	ການພົບຜ້ວັດຖຸມີຄ່າ	92
ມາດຕາ 303.	ຄ່າບຳເນັດ ຫຼື ລາງວັນ ແລະ ການທົດແທນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍກ່ຽວກັບການພົບ ເຫັນວັດຖຸມີຄ່າ	93
ມາດຕາ 304.	ການໂຮມຊັບສິ່ງຂອງ	93
ມາດຕາ 305.	ການເຊື່ອມຕໍ່ສັງຫາລິມະຊັບກັບອະສັງຫາລິມະຊັບ	93
ມາດຕາ 306.	ການເຊື່ອມຕໍ່ອະສັງຫາລິມະຊັບເຂົ້າກັນ	93
ມາດຕາ 307.	ການເຊື່ອມຕໍ່ສັງຫາລິມະຊັບດ້ວຍກັນ	94
ມາດຕາ 308.	ການປະສົມສັງຫາລິມະຊັບເຂົ້າກັນ	94
ມາດຕາ 309.	ການປຸງແຕ່ງ	94
ມາດຕາ 310.	ການສິ້ນສຸດຂອງບຸກຄົນທີສາມ	94
ມາດຕາ 311.	ການທົດແທນມູນຄ່າຂອງຊັບສິ່ງຂອງ	94
ມາດຕາ 312.	ການໄດ້ມາເປັນກຳມະສິດຍ້ອນອາຍຸຄວາມ	95
ໝວດທີ 7		95
ການສິ້ນສຸດກຳມະສິດ		95
ມາດຕາ 313.	ການສິ້ນສຸດກຳມະສິດ	95
ມາດຕາ 314.	ການຊື້ຂາດກ່ຽວກັບຊັບສິ່ງຂອງ	95
ມາດຕາ 315.	ການໄດ້ກຳມະສິດໂດຍບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຍ້ອນອາຍຸຄວາມ	95
ມາດຕາ 316.	ຊັບສິ່ງຂອງ ຖືກຍຶດ ເພື່ອຂາຍເລຫຼັງ ຫຼື ຖືກຮັບເປັນຂອງລັດ	95
ມາດຕາ 317.	ຊັບສິ່ງຂອງຖືກທຳລາຍ ຫຼື ສຸນຫາຍ	95
ໝວດທີ 8		96
ຂອບເຂດການນຳໃຊ້ກຳມະສິດ		96
ມາດຕາ 318.	ຂອບເຂດການນຳໃຊ້ກຳມະສິດ	96
ມາດຕາ 319.	ຜັນທະຂອງເຈົ້າກຳມະສິດໃນສະພາວະທີ່ຈຳເປັນ	96
ມາດຕາ 320.	ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ	96
ມາດຕາ 321.	ການກຳນົດເຂດແດນ	96
ມາດຕາ 322.	ການລ້ອມຮົ້ວ	96
ມາດຕາ 323.	ກຳມະສິດລວມຂອງສິ່ງທີ່ຕັ້ງຢູ່ເຂດແດນ	97
ມາດຕາ 324.	ຂອບເຂດການປຸກສ້າງເຮືອນ ຫຼື ການປຸກຕົ້ນໄມ້	97
ມາດຕາ 325.	ສິດຂອງຜູ້ຖືກເສຍຫາຍຍ້ອນການນຳໃຊ້ກຳມະສິດໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງ	97

ມາດຕາ 326.	ການອະນຸຍາດໃຫ້ມີທາງ, ການເນັ່ງສາຍໄຟຜ້າຜ່ານ	97
ມາດຕາ 327.	ການອະນຸຍາດໃຫ້ນໍ້າຮ່ອງໄຫຼຜ່ານ	98
ມາດຕາ 328.	ການປຸກສ້າງເຮືອນ, ການກໍ່ສ້າງອາຄານ	98
ມາດຕາ 329.	ການຂໍອະນຸຍາດນໍາໃຊ້ຕອນດິນທີ່ຕິດຈອດກັນ	98
ມາດຕາ 330.	ການຂຸດນໍ້າສ້າງ, ສະນໍ້າ, ເຈາະນໍ້າບາດານ	98
ໝວດທີ 9		98
ການປົກປ້ອງກຳມະສິດ		98
ມາດຕາ 331.	ການປົກປ້ອງກຳມະສິດ	98
ມາດຕາ 332.	ການທວງເອົາຊັບສິ່ງຂອງຄົນ	99
ມາດຕາ 333.	ການທວງໃຫ້ຮັບຮູ້ກຳມະສິດ	99
ມາດຕາ 334.	ການທວງໃຫ້ຢຸດເຊົາການກົດຂວາງ ຫຼື ອຸປະສັກ	99
ມາດຕາ 335.	ການປົກປ້ອງກຳມະສິດຈາກສິ່ງກົດຂວາງ ທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນ	99
ມາດຕາ 336.	ການທວງເອົາການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທີ່ເນື່ອງມາຈາກການນຳໃຊ້ນໍ້າຫ້ວຍ, ນໍ້າ ໜອງຄອງບຶງ ຫຼື ເໝືອງຝາຍ	99
ໝວດທີ 10		100
ທາດສະພາບ		100
ມາດຕາ 337.	ທາດສະພາບ	100
ມາດຕາ 338.	ການໄດ້ທາດສະພາບ	100
ມາດຕາ 339.	ທາດສະພາບ ແລະ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄອງທາດ	100
ມາດຕາ 340.	ການນຳໃຊ້ທາດສະພາບ	100
ມາດຕາ 341.	ພັນທະຂອງເຈົ້າຂອງທີ່ດິນທາດ	100
ມາດຕາ 342.	ພັນທະຂອງເຈົ້າຂອງທີ່ດິນຄອງທາດ	101
ມາດຕາ 343.	ການປົກປ້ອງທາດສະພາບ	101
ມາດຕາ 344.	ການສິ້ນສຸດທາດສະພາບ	101
ມາດຕາ 345.	ການລຶບທະບຽນທາດສະພາບ	101
ມາດຕາ 346.	ຜົນຂອງການສິ້ນສຸດທາດສະພາບ	101
ໝວດທີ 11		101
ສິດເໝືອທີ່ດິນ		101
ມາດຕາ 347.	ສິດເໝືອທີ່ດິນ	101
ມາດຕາ 348.	ເປົ້າໝາຍຂອງສິດເໝືອທີ່ດິນ	102
ມາດຕາ 349.	ການໄດ້ສິດເໝືອທີ່ດິນ	102

ມາດຕາ 350.	ການນຳໃຊ້ສິດເໜືອທີ່ດິນ	102
ມາດຕາ 351.	ຜັນທະຂອງຜູ້ໃຫ້ສິດເໜືອທີ່ດິນ	102
ມາດຕາ 352.	ຜັນທະຂອງຜູ້ນຳໃຊ້ສິດເໜືອທີ່ດິນ	102
ມາດຕາ 353.	ການປົກປ້ອງສິດເໜືອທີ່ດິນ	102
ມາດຕາ 354.	ການໂອນສິດເໜືອທີ່ດິນ	102
ມາດຕາ 355.	ການສືບທອດສິດເໜືອທີ່ດິນ	103
ມາດຕາ 356.	ການສິ້ນສຸດສິດເໜືອທີ່ດິນ	103
ມາດຕາ 357.	ການລຶບທະບຽນສິດເໜືອທີ່ດິນ	103
ມາດຕາ 358.	ຜົນຂອງການສິ້ນສຸດສິດເໜືອທີ່ດິນ	103
ພາກທີ V ຂໍ້ຜູກພັນໃນສັນຍາ		103
ໝວດທີ 1 ຫຼັກການທົ່ວໄປ		103
ມາດຕາ 359.	ຂໍ້ຜູກພັນໃນສັນຍາ	103
ມາດຕາ 360.	ຫຼັກການກ່ຽວກັບຂໍ້ຜູກພັນໃນສັນຍາ	103
ໝວດທີ 2 ການເຮັດສັນຍາ		104
ມາດຕາ 361.	ສັນຍາ	104
ມາດຕາ 362.	ລັກສະນະຂອງສັນຍາ	104
ມາດຕາ 363.	ເງື່ອນໄຂຂອງສັນຍາ	104
ມາດຕາ 364.	ຄວາມສະໝັກໃຈຂອງຄູ່ສັນຍາ	104
ມາດຕາ 365.	ເຫດຜົນຂອງສັນຍາ	104
ມາດຕາ 366.	ຮູບການຂອງສັນຍາ	105
ມາດຕາ 367.	ເນື້ອໃນຂອງສັນຍາ	105
ມາດຕາ 368.	ສັນຍາມີເງື່ອນໄຂ	105
ມາດຕາ 369.	ເວລາຂອງສັນຍາ	105
ມາດຕາ 370.	ການສະເໜີ ແລະ ການຕອບຮັບສັນຍາ	106
ມາດຕາ 371.	ການສະເໜີໃຫ້ລາງວັນ	106
ມາດຕາ 372.	ການສະເໜີຊົງລາງວັນ	106
ມາດຕາ 373.	ການຕີຄວາມໝາຍຂອງສັນຍາ	106
ມາດຕາ 374.	ຜົນຂອງສັນຍາ	106
ໝວດທີ 3 ສັນຍາໂມຄະ		107
ມາດຕາ 375.	ສັນຍາໂມຄະ	107
ມາດຕາ 376.	ຜົນສະທ້ອນຂອງສັນຍາໂມຄະ	107

ໝວດທີ 4 ການປະຕິບັດສັນຍາ	107
ມາດຕາ 377. ການປະຕິບັດສັນຍາ	107
ມາດຕາ 378. ການປະຕິບັດສັນຍາເພີ່ມເຕີມ	108
ມາດຕາ 379. ກຳນົດເວລາຂອງການປະຕິບັດສັນຍາ	108
ມາດຕາ 380. ສະຖານທີ່ປະຕິບັດສັນຍາ	108
ມາດຕາ 381. ການຊຳລະ	108
ມາດຕາ 382. ລຳດັບການຊຳລະໜີ້	109
ມາດຕາ 383. ການປົດໜີ້ ຫຼື ຝັນທະ	109
ມາດຕາ 384. ການຫັກລົບໜີ້ ຫຼື ຝັນທະ	109
ມາດຕາ 385. ການແຈ້ງຂໍ້ຫຍຸ້ງຍາກໃນການປະຕິບັດສັນຍາ	109
ມາດຕາ 386. ການໂຈະການປະຕິບັດສັນຍາ	109
ໝວດທີ 5 ມາດຕະການຮັບປະກັນການປະຕິບັດສັນຍາ	110
ມາດຕາ 387. ມາດຕະການຮັບປະກັນການປະຕິບັດສັນຍາ	110
ມາດຕາ 388. ການມັດຈຳ	110
ມາດຕາ 389. ການປັບໃໝ	110
ໝວດທີ 6 ການບໍ່ປະຕິບັດສັນຍາ	111
ມາດຕາ 390. ການບໍ່ປະຕິບັດສັນຍາ	111
ມາດຕາ 391. ຜົນສະທ້ອນຂອງການບໍ່ປະຕິບັດສັນຍາ	111
ມາດຕາ 392. ການບັງຄັບປະຕິບັດສັນຍາ	111
ມາດຕາ 393. ການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ	111
ມາດຕາ 394. ການຍົກເລີກເນື່ອງຈາກການບໍ່ປະຕິບັດສັນຍາ	111
ມາດຕາ 395. ສິດດຳເນີນການແທນລູກໜີ້	112
ມາດຕາ 396. ສິດຂອງເຈົ້າໜີ້ຕໍ່ບຸກຄົນທີສາມ	112
ໝວດທີ 7 ການປ່ຽນແປງ, ການຍົກເລີກ ແລະ ການສິ້ນສຸດສັນຍາ	112
ມາດຕາ 397. ການປ່ຽນແປງສັນຍາ	112
ມາດຕາ 398. ການຍົກເລີກສັນຍາຕາມການຕົກລົງ	112
ມາດຕາ 399. ການສິ້ນສຸດສັນຍາ	112
ໝວດທີ 8 ການປ່ຽນເຈົ້າໜີ້ ແລະ ລູກໜີ້	113
ມາດຕາ 400. ການປ່ຽນເຈົ້າໜີ້	113
ມາດຕາ 401. ການປ່ຽນລູກໜີ້	113
ມາດຕາ 402. ການໂອນສິດ ແລະ ຝັນທະ	113

ໝວດທີ 9 ຜົນຂອງສັນຍາຕໍ່ບຸກຄົນທີສາມ	113
ມາດຕາ 403. ຜົນຂອງສັນຍາຕໍ່ບຸກຄົນທີສາມ	113
ມາດຕາ 404. ສັນຍາເພື່ອບຸກຄົນທີສາມ	113
ໝວດທີ 10 ປະເພດສັນຍາ	114
ກ. ສັນຍາຊື້ຂາຍ	114
ມາດຕາ 405. ສັນຍາຊື້ຂາຍ	114
ມາດຕາ 406. ຄຸນນະພາບຂອງຊັບທີ່ຂາຍ	114
ມາດຕາ 407. ການຂາຍສິນຄ້າເປັນເງິນຜ່ອນ	115
ມາດຕາ 408. ການຊື້ຂາຍສັງຫາລິມະຊັບທີ່ໄດ້ມາຢ່າງຜິດກົດໝາຍ	115
ມາດຕາ 409. ການນຳສິ່ງສິນຄ້າ ຫຼື ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຂາຍ	115
ຂ. ສັນຍາແລກປ່ຽນ	115
ມາດຕາ 410. ສັນຍາແລກປ່ຽນ	116
ມາດຕາ 411. ການເພີ່ມເງິນເຂົ້າໃນການແລກປ່ຽນ	116
ມາດຕາ 412. ລະບຽບການກ່ຽວກັບສັນຍາແລກປ່ຽນ	116
ຄ. ສັນຍາເຊົ່າຊື້	116
ມາດຕາ 413. ສັນຍາເຊົ່າຊື້	116
ມາດຕາ 414. ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າຊື້	116
ມາດຕາ 415. ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ເຊົ່າຊື້	117
ມາດຕາ 416. ການຊື້ຂາດ ແລະ ປ່ຽນແປງລາຄາຊັບສິ່ງຂອງ	117
ງ. ສັນຍາມອບຊັບ	117
ມາດຕາ 417. ສັນຍາມອບຊັບ	117
ມາດຕາ 418. ຂອບເຂດການມອບຊັບ	117
ມາດຕາ 419. ການມອບສັງຫາລິມະຊັບ	118
ມາດຕາ 420. ການມອບອະສັງຫາລິມະຊັບ	118
ມາດຕາ 421. ພັນທະໃນການແຈ້ງຈຸດບຸກຜ່ອງຂອງຊັບ	118
ຈ. ສັນຍາຢຶກຊັບ	118
ມາດຕາ 422. ສັນຍາຢຶກຊັບ	118
ມາດຕາ 423. ຂອບເຂດການຢຶກຊັບ	118
ມາດຕາ 424. ພັນທະໃນການແຈ້ງຈຸດປົກຜ່ອງຂອງຊັບ	118
ສ. ສັນຍາຂາຍຝາກ	118
ມາດຕາ 425. ສັນຍາຂາຍຝາກ	119

ມາດຕາ 426.	ຜົນຂອງສັນຍາຂາຍຝາກ	119
ມາດຕາ 427.	ການປົກປັກຮັກສາຊັບທີ່ຂາຍຝາກ	119
ຊ. ສັນຍາກູ້ຢືມ		119
ມາດຕາ 428.	ສັນຍາກູ້ຢືມ	119
ມາດຕາ 429.	ດອກເບ້ຍຂອງສັນຍາກູ້ຢືມ	120
ຍ. ສັນຍາຢືມຊັບໄປໃຊ້		120
ມາດຕາ 430.	ສັນຍາຢືມຊັບໄປໃຊ້	120
ມາດຕາ 431.	ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ຢືມ	120
ດ. ສັນຍາເຊົ່າຊັບ		120
ມາດຕາ 432.	ສັນຍາເຊົ່າຊັບ	120
ມາດຕາ 433.	ການຈ່າຍຄ່າເຊົ່າຊັບ	121
ມາດຕາ 434.	ການນຳໃຊ້ ແລະ ການສ້ອມແປງຊັບທີ່ເຊົ່າ	121
ມາດຕາ 435.	ການປ່ຽນເຈົ້າກຳມະສິດໃນຊັບທີ່ເຊົ່າ	121
ມາດຕາ 436.	ການໃຫ້ເຊົ່າຕໍ່	121
ຕ. ສັນຍາສຳປະທານ		121
ມາດຕາ 437.	ສັນຍາສຳປະທານ	122
ມາດຕາ 438.	ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຄູ່ສັນຍາ	122
ຖ. ສັນຍາຝາກຊັບສິ່ງຂອງ		122
ມາດຕາ 439.	ສັນຍາຝາກຊັບສິ່ງຂອງ	122
ມາດຕາ 440.	ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ຮັບຝາກ	122
ມາດຕາ 441.	ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ຝາກ	123
ມາດຕາ 442.	ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງເຈົ້າຂອງໂຮງແຮມ ຫຼື ເຮືອນພັກ	123
ທ. ສັນຍາມອບໝາຍ		124
ມາດຕາ 443.	ສັນຍາມອບໝາຍ	124
ມາດຕາ 444.	ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ມອບໝາຍ	124
ມາດຕາ 445.	ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ຮັບມອບໝາຍ	124
ນ. ສັນຍາບໍລິການ		125
ມາດຕາ 446.	ສັນຍາບໍລິການ	125
ມາດຕາ 447.	ປະເພດຂອງສັນຍາບໍລິການ	125
ມາດຕາ 448.	ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ບໍລິການ	125
ມາດຕາ 449.	ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ	126

ບ. ສັນຍາຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງ	126
ມາດຕາ 450. ສັນຍາຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງ	126
ມາດຕາ 451. ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງເຈົ້າຂອງໂຄງການ	126
ມາດຕາ 452. ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ຮັບເໝົາ	127
ມາດຕາ 453. ການຮັບປະກັນຄຸນນະພາບຂອງຊັບກໍ່ສ້າງ	127
ປ. ສັນຍາແຮງງານ	127
ມາດຕາ 454. ສັນຍາແຮງງານ	127
ມາດຕາ 455. ສິດ ແລະ ພັນທະ ຂອງຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ	127
ມາດຕາ 456. ສິດ ແລະ ພັນທະ ຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ	128
ຜ. ສັນຍາຂົນສົ່ງ	128
ມາດຕາ 457. ສັນຍາຂົນສົ່ງ	128
ມາດຕາ 458. ປະເພດການຂົນສົ່ງ	129
ມາດຕາ 459. ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ຂົນສົ່ງ	129
ມາດຕາ 460. ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ໂດຍສານ ຫຼື ເຈົ້າຂອງເຄື່ອງ ຫຼື ສິນຄ້າ	129
ມາດຕາ 461. ຄ່າໂດຍສານ ຫຼື ຄ່າຂົນສົ່ງ	130
ຝ. ສັນຍາປະກັນໄພ	130
ມາດຕາ 462. ສັນຍາປະກັນໄພ	130
ມາດຕາ 463. ປະເພດສັນຍາປະກັນໄພ	130
ພ. ສັນຍາຮຸ້ນສ່ວນ	130
ມາດຕາ 464. ສັນຍາຮຸ້ນສ່ວນ	131
ມາດຕາ 465. ການສິ້ນສຸດຂອງສັນຍາຮຸ້ນສ່ວນ	131
ມາດຕາ 466. ການແບ່ງປັນຜົນປະໂຫຍດ ຫຼື ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ໜີ້ສິນ	131
ພາກທີ VI ການຄ້າປະກັນ	131
ໝວດທີ 1 ຫຼັກການທົ່ວໄປ	131
ມາດຕາ 467. ການຄ້າປະກັນ	131
ມາດຕາ 468. ປະເພດການຄ້າປະກັນ	131
ມາດຕາ 469. ລຳດັບບຸລິມະສິດຂອງການຄ້າປະກັນ	131
ໝວດທີ 2 ການຄ້າປະກັນຕາມກົດໝາຍ	132
ມາດຕາ 470. ການຄ້າປະກັນຕາມກົດໝາຍ	132
ມາດຕາ 471. ບຸລິມະສິດຂອງການຄ້າປະກັນຕາມກົດໝາຍ	132
ໝວດທີ 3 ການຄ້າປະກັນຕາມສັນຍາ	132

ມາດຕາ 472.	ການຄ້າປະກັນຕາມສັນຍາ	132
ມາດຕາ 473.	ການກຳນົດລັກສະນະ ແລະ ການຕີມູນຄ່າຂອງຊັບ	133
ມາດຕາ 474.	ບຸລິມະສິດການຄ້າປະກັນຕາມສັນຍາ	133
ມາດຕາ 475.	ຊັບດຽວທີ່ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນຫຼາຍການຄ້າປະກັນ	133
ມາດຕາ 476.	ຮູບແບບການຄ້າປະກັນຕາມສັນຍາ	133
ກ. ການຈຳນຳ		133
ມາດຕາ 477.	ການຈຳນຳ	133
ມາດຕາ 478.	ປະເພດຂອງການຈຳນຳ	133
ກ1. ການຈຳນຳດ້ວຍສັງຫາລິມະຊັບ		134
ມາດຕາ 479.	ການຈຳນຳດ້ວຍສັງຫາລິມະຊັບ	134
ມາດຕາ 480.	ເງື່ອນໄຂຂອງການຈຳນຳດ້ວຍສັງຫາລິມະຊັບ	134
ມາດຕາ 481.	ຜົນຂອງການຈຳນຳດ້ວຍສັງຫາລິມະຊັບ	134
ມາດຕາ 482.	ການສົ່ງຄືນ ແລະ ການຂາຍສັງຫາລິມະຊັບ	134
ມາດຕາ 483.	ການຈຳນຳທີ່ໂຮງຈຳນຳ	135
ມາດຕາ 484.	ການຈຳນຳດ້ວຍສິນຄ້າໃນສາງ	135
ກ2. ການຈຳນຳດ້ວຍອະສັງຫາລິມະຊັບ		135
ມາດຕາ 485.	ການຈຳນຳດ້ວຍອະສັງຫາລິມະຊັບ	135
ມາດຕາ 486.	ເງື່ອນໄຂຂອງການຈຳນຳດ້ວຍອະສັງຫາລິມະຊັບ	135
ມາດຕາ 487.	ຜົນການຈຳນຳດ້ວຍອະສັງຫາລິມະຊັບ	135
ມາດຕາ 488.	ການຈ່າຍຄ່າປົກປັກຮັກສາອະສັງຫາລິມະຊັບ	135
ມາດຕາ 489.	ການສົ່ງຄືນ ແລະ ການຂາຍອະສັງຫາລິມະຊັບ	136
ກ3. ການຈຳນຳດ້ວຍສິດ		136
ມາດຕາ 490.	ການຈຳນຳດ້ວຍສິດ	136
ມາດຕາ 491.	ການຈຳນຳດ້ວຍເອກະສານຢັ້ງຢືນສິດ	136
ມາດຕາ 492.	ການຈຳນຳດ້ວຍຊັບສິນທີ່ບໍ່ມີຕົວຕົນ	136
ມາດຕາ 493.	ການຈຳນຳດ້ວຍສິດຕໍ່ກົດຈະການໃດໜຶ່ງ ຫຼື ໝາກຜົນຂອງໂຄງການ	136
ມາດຕາ 494.	ເງື່ອນໄຂຂອງການຈຳນຳດ້ວຍສິດ	136
ມາດຕາ 495.	ຜົນຂອງການຈຳນຳດ້ວຍສິດ	137
ຂ. ການຈຳນອງ		137
ມາດຕາ 496.	ການຈຳນອງ	137
ມາດຕາ 497.	ປະເພດຂອງການຈຳນອງ	137

ຂ1. ການຈຳນອງດ້ວຍອະສັງຫາລິມະຊັບ	138
ມາດຕາ 498. ການຈຳນອງດ້ວຍອະສັງຫາລິມະຊັບ	138
ມາດຕາ 499. ເງື່ອນໄຂຂອງການຈຳນອງດ້ວຍອະສັງຫາລິມະຊັບ	138
ມາດຕາ 500. ຜົນຂອງການຈຳນອງດ້ວຍອະສັງຫາລິມະຊັບ	138
ມາດຕາ 501. ສິດຂອງຜູ້ຮັບຈຳນອງຕໍ່ອະສັງຫາລິມະຊັບທີ່ນຳມາຈຳນອງ	138
ຂ2. ການຈຳນອງດ້ວຍສັງຫາລິມະຊັບ	139
ມາດຕາ 502. ການຈຳນອງດ້ວຍສັງຫາລິມະຊັບ	139
ມາດຕາ 503. ເງື່ອນໄຂຂອງການຈຳນອງດ້ວຍສັງຫາລິມະຊັບ	139
ມາດຕາ 504. ຜົນຂອງການຈຳນອງດ້ວຍສັງຫາລິມະຊັບ	139
ມາດຕາ 505. ສິດຂອງຜູ້ຮັບຈຳນອງຕໍ່ສັງຫາລິມະຊັບທີ່ນຳມາຈຳນອງ	139
ຄ. ການຄ້ຳປະກັນດ້ວຍບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນອື່ນ	139
ມາດຕາ 506. ການຄ້ຳປະກັນດ້ວຍບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນອື່ນ	139
ມາດຕາ 507. ຮູບການຂອງສັນຍາຄ້ຳປະກັນດ້ວຍບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນອື່ນ	140
ມາດຕາ 508. ຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ຄ້ຳປະກັນ	140
ມາດຕາ 509. ການຄ້ຳປະກັນຮ່ວມ	140
ມາດຕາ 510. ຜູ້ຄ້ຳປະກັນເສຍຊີວິດ ຫຼື ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ	140
ມາດຕາ 511. ການຝື້ນຈາກການຄ້ຳປະກັນ	140
ໝວດທີ 4 ການຈົດທະບຽນການຄ້ຳປະກັນ	141
ມາດຕາ 512. ການຈົດທະບຽນ	141
ມາດຕາ 513. ການສະລະບຸລິມະສິດ ແລະ ການໂອນການຄ້ຳປະກັນ	141
ມາດຕາ 514. ການລົບລ້າງການຈົດທະບຽນການຄ້ຳປະກັນ	141
ພາກທີ VII ຂໍ້ຜູກພັນນອກສັນຍາ	141
ໝວດທີ 1 ຫຼັກການທົ່ວໄປ	141
ມາດຕາ 515. ຂໍ້ຜູກພັນນອກສັນຍາ	142
ມາດຕາ 516. ປະເພດຂໍ້ຜູກພັນນອກສັນຍາ	142
ໝວດທີ 2 ການລະເມີດ	142
ມາດຕາ 517. ການລະເມີດ	142
ມາດຕາ 518. ລັກສະນະຂອງຄວາມເສຍຫາຍ	142
ມາດຕາ 519. ສາຍພົວພັນລະຫວ່າງເຫດ ແລະ ຜົນເສຍຫາຍ	142
ມາດຕາ 520. ປະເພດຄວາມເສຍຫາຍ	142
ມາດຕາ 521. ຄວາມເສຍຫາຍທາງດ້ານຊັບ	143

ມາດຕາ 522.	ຄວາມເສຍຫາຍທາງດ້ານຊີວິດ ຫຼື ສຸຂະພາບ	143
ມາດຕາ 523.	ຄວາມເສຍຫາຍທາງດ້ານຊື່ສຽງ, ກຽດ ຫຼື ສັກສີ	143
ມາດຕາ 524.	ຄວາມເສຍຫາຍທາງດ້ານຈິດໃຈ	143
ມາດຕາ 525.	ການຄິດໄລ່ຄ່າເສຍຫາຍ	143
ມາດຕາ 526.	ການກຳນົດຄ່າເສຍຫາຍຂອງແຕ່ລະປະເພດຂອງຄວາມເສຍຫາຍ	143
ມາດຕາ 527.	ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເນື່ອງມາຈາກການນຳໃຊ້ສິດເກີນຄວນ	144
ມາດຕາ 528.	ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເນື່ອງມາຈາກສະພາວະທີ່ຈຳເປັນ	144
ມາດຕາ 529.	ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເນື່ອງມາຈາກການປ້ອງກັນຕົວເກີນຂອບເຂດ	144
ມາດຕາ 530.	ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ຫຼາຍຄົນໄດ້ກໍ່ຂຶ້ນ	144
ຂ. ຄວາມຮັບຜິດຊອບທີ່ເນື່ອງມາ ຈາກການລະເມີດຂອງບຸກຄົນອື່ນ, ຈາກສັດ, ຈາກວັດຖຸສິ່ງຂອງ ທີ່ຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງຂອງຕົນ		144
ມາດຕາ 531.	ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ໃຊ້ວຽກ	145
ມາດຕາ 532.	ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງພໍ່ແມ່, ຜູ້ປົກຄອງ ຫຼື ຜູ້ຄຸ້ມຄອງ	145
ມາດຕາ 533.	ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ຄອບຄອງສັດ	145
ມາດຕາ 534.	ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກວັດຖຸສິ່ງຂອງ	145
ມາດຕາ 535.	ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍຂອງເຈົ້າຂອງຕົ້ນໄມ້	145
ມາດຕາ 536.	ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍຂອງເຈົ້າຂອງເຮືອນ ຫຼື ສິ່ງປຸກສ້າງອື່ນ	145
ມາດຕາ 537.	ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍຂອງຜູ້ຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງ	146
ມາດຕາ 538.	ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເນື່ອງມາຈາກຜະລິດຕະພັນ ຫຼື ສິນຄ້າ	146
ມາດຕາ 539.	ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດມາຈາກວັດຖຸອັນຕະລາຍ	146
ມາດຕາ 540.	ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ	146
ໝວດທີ 3 ການເຮັດວຽກງານແທນຜູ້ອື່ນ		146
ມາດຕາ 541.	ການເຮັດວຽກແທນຜູ້ອື່ນ	146
ມາດຕາ 542.	ເງື່ອນໄຂຂອງການເຮັດວຽກແທນຜູ້ອື່ນ	146
ມາດຕາ 543.	ພັນທະຂອງຜູ້ເຮັດວຽກແທນຜູ້ອື່ນ	147
ມາດຕາ 544.	ພັນທະຂອງຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ຄອບຄອງ	147
ມາດຕາ 545.	ການປົກປ້ອງຊີວິດ, ຊື່ສຽງ, ຊັບຂອງຜູ້ອື່ນ	147
ໝວດທີ 4 ການຮັບຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດທີ່ຕົນບໍ່ມີສິດ		147
ມາດຕາ 546.	ການຮັບຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດທີ່ຕົນບໍ່ມີສິດ	147
ມາດຕາ 547.	ການຮັບຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດທີ່ຕົນບໍ່ມີສິດດ້ວຍຄວາມຫຼົງຜິດ	148
ມາດຕາ 548.	ການຮັບຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດທີ່ຕົນບໍ່ມີສິດໂດຍເຈດຕະນາ	148

ມາດຕາ 549.	ການມອບຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຜູ້ມອບບໍ່ມີສິດທວງຄືນ	148
ມາດຕາ 550.	ການປະຕິບັດຜົນທະກ່ອນກຳນົດເວລາ	148
ມາດຕາ 551.	ການປະຕິບັດຜົນທະພາຍຫຼັງໝົດອາຍຸຄວາມ	149
ມາດຕາ 552.	ການປະຕິບັດສິ່ງໃດໜຶ່ງ ໂດຍຮູ້ວ່າບໍ່ມີຜົນທະ	149
ມາດຕາ 553.	ການປະຕິບັດຜົນທະຂອງຜູ້ອື່ນ	149
ມາດຕາ 554.	ການປະຕິບັດຜົນທະທີ່ຜິດກົດໝາຍ	149

ພາກທີ VIII ການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ 149

ໝວດທີ 1 ຫຼັກການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ	149
ມາດຕາ 555. ມູນມໍຣະດົກ	149
ມາດຕາ 556. ການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ	149
ມາດຕາ 557. ມູນມໍຣະດົກຂອງຜູ້ຖືກສານຕັດສິນເປັນຜູ້ເສຍຊີວິດ	150
ມາດຕາ 558. ວັນເວລາເປີດການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ	150
ມາດຕາ 559. ບ່ອນເປີດການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ	150
ມາດຕາ 560. ມູນມໍຣະດົກທີ່ຈະນຳມາແບ່ງປັນ	150
ມາດຕາ 561. ປະເພດການສືບທອດ	150
ໝວດທີ 2 ການສືບທອດມູນມໍຣະດົກຕາມກົດໝາຍ	150
ມາດຕາ 562. ການສືບທອດມູນມໍຣະດົກຕາມກົດໝາຍ	151
ມາດຕາ 563. ກໍລະນີທີ່ພາໃຫ້ມີການສືບທອດມໍຣະດົກຕາມກົດໝາຍ	151
ມາດຕາ 564. ຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກຕາມກົດໝາຍ	151
ມາດຕາ 565. ລຳດັບໃນການຮັບມູນມໍຣະດົກ	151
ມາດຕາ 566. ການແບ່ງປັນມູນມໍຣະດົກລະຫວ່າງ ຜົວ ຫຼື ເມຍທີ່ຍັງມີຊີວິດຢູ່ ແລະ ລູກ	151
ມາດຕາ 567. ການແບ່ງປັນມູນມໍຣະດົກລະຫວ່າງພວກລູກຂອງຜູ້ເສັ້ນຊີວິດ	152
ມາດຕາ 568. ການແບ່ງປັນມູນມໍຣະດົກລະຫວ່າງຜົວ ຫຼື ເມຍທີ່ຍັງມີຊີວິດຢູ່ ແລະ ຍາດສາຍຕັ້ງ	152
ມາດຕາ 569. ການແບ່ງປັນມູນມໍຣະດົກລະຫວ່າງຍາດສາຍຕັ້ງ	152
ມາດຕາ 570. ການແບ່ງປັນມູນມໍຣະດົກລະຫວ່າງຜົວ ຫຼື ເມຍ ແລະ ຍາດສາຍຂວາງ	152
ມາດຕາ 571. ການແບ່ງປັນມູນມໍຣະດົກລະຫວ່າງຍາດສາຍຂວາງ	153
ມາດຕາ 572. ການແບ່ງປັນມູນມໍຣະດົກກໍລະນີມີແຕ່ຜົວ ຫຼື ເມຍ	153
ມາດຕາ 573. ການແບ່ງປັນມູນມໍຣະດົກ ລະຫວ່າງຫົວໜ້າຄອບຄົວ ແລະ ຜູ້ຮັບໃຊ້	153
ມາດຕາ 574. ມູນມໍຣະດົກຂອງຝັກຊຸ, ສາມະເນນ ຫຼື ນັກບວດອື່ນ	153
ມາດຕາ 575. ມູນມໍຣະດົກທີ່ບໍ່ມີຜູ້ສືບທອດ	153
ມາດຕາ 576. ສິດສືບທອດມູນມໍຣະດົກຂອງຜົວເມຍທີ່ແຍກກັນຢູ່	154

ມາດຕາ 577.	ຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກແທນທີ່ກັນ	154
ມາດຕາ 578.	ເງື່ອນໄຂຂອງການສືບທອດມູນມໍຣະດົກແທນທີ່ກັນ	154
ໝວດທີ 3	ການສືບທອດມູນມໍຣະດົກຕາມຝີໄນກຳ	154
ມາດຕາ 579.	ຝີໄນກຳ	154
ມາດຕາ 580.	ສິດໃນການເຮັດຝີໄນກຳ	154
ມາດຕາ 581.	ຂອບເຂດສິດໃນການເຮັດຝີໄນກຳ	155
ມາດຕາ 582.	ຮູບການການເຮັດຝີໄນກຳ	155
ມາດຕາ 583.	ຝີໄນກຳເປັນລາຍລັກອັກສອນ	155
ມາດຕາ 584.	ຜູ້ບໍ່ມີສິດຮັບຊັບຕາມຝີໄນກຳເປັນລາຍລັກອັກສອນ	155
ມາດຕາ 585.	ຝີໄນກຳທາງປາກເປົ່າ	156
ມາດຕາ 586.	ຜູ້ສືບທອດສຳຮອງ	156
ມາດຕາ 587.	ສິດຂອງຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກຕາມຝີໄນກຳ	156
ມາດຕາ 588.	ຜູ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍຣະດົກຕາມຝີໄນກຳ	156
ມາດຕາ 589.	ການປ່ຽນແປງ ຫຼື ລົບລ້າງຝີໄນກຳ	156
ມາດຕາ 590.	ສາເຫດທີ່ຜາໃຫ້ຝີໄນກຳຕົກໄປ	156
ມາດຕາ 591.	ຝີໄນກຳເປັນໂມຄະ	157
ມາດຕາ 592.	ການແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ປະຕິບັດຝີໄນກຳ	157
ມາດຕາ 593.	ສິດ ແລະ ຜົນທະຂອງຜູ້ປະຕິບັດຝີໄນກຳ	157
ມາດຕາ 594.	ການເປີດ ຝີໄນກຳ	158
ມາດຕາ 595.	ການສະເໜີແບ່ງປັນມູນມໍຣະດົກ	158
ມາດຕາ 596.	ການເຮັດບັນຊີມູນມໍຣະດົກ	158
ມາດຕາ 597.	ອາຍຸຄວາມໃນການທວງເອົາມູນມໍຣະດົກ	158
ມາດຕາ 598.	ການແບ່ງປັນມູນມໍຣະດົກທີ່ຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງຂອງຜູ້ສືບທອດຜູ້ໃດໜຶ່ງ	159
ມາດຕາ 599.	ການຮັບມູນມໍຣະດົກ	159
ມາດຕາ 600.	ມູນມໍຣະດົກທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບເອົາພາຍໃນກຳນົດເວລາ	159
ມາດຕາ 601.	ການສະລະມູນມໍຣະດົກ	160
ມາດຕາ 602.	ການສະລະມູນມໍຣະດົກຂອງຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ	160
ມາດຕາ 603.	ສິດຂອງຜູ້ສະລະມູນມໍຣະດົກ	160
ຂ.	ການເສຍສິດສືບທອດມູນມໍຣະດົກ	160
ມາດຕາ 604.	ການເສຍສິດສືບທອດມູນມໍຣະດົກ	160
ມາດຕາ 605.	ການສີ້ໂກງ, ການຍ້າຍອກມູນມໍຣະດົກ	160

ມາດຕາ 606.	ການເສຍສິດສືບທອດມູນມໍຣະດົກຂອງຜູ້, ແມ່ ແລະ ລູກ	161
ມາດຕາ 607.	ຜູ້ເສຍສິດສືບທອດຕາມກົດໝາຍ ແລະ ຕາມຜິດໃນກຳ	161
ມາດຕາ 608.	ການລົບລ້າງການເສຍສິດສືບທອດ	162
ໝວດທີ 5	ການຄຸ້ມຄອງມູນມໍຣະດົກ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ສືບທອດຕໍ່ໜີ້ສິນຂອງເຈົ້າມູນ	162
ກ.	ການຄຸ້ມຄອງມູນມໍຣະດົກ	162
ມາດຕາ 609.	ການຄຸ້ມຄອງມູນມໍຣະດົກ	162
ມາດຕາ 610.	ບຸກຄົນທີ່ບໍ່ມີສິດເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍຣະດົກ	162
ມາດຕາ 611.	ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງຜູ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍຣະດົກ	162
ມາດຕາ 612.	ການຄຸ້ມຄອງມູນມໍຣະດົກຂອງຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ	163
ມາດຕາ 613.	ການລົບລ້າງ, ປ່ຽນແປງ ມາດຕະການ ແລະ ຜູ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍຣະດົກ	163
ຂ.	ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ສືບທອດຕໍ່ໜີ້ສິນຂອງເຈົ້າມູນ	163
ມາດຕາ 614.	ການຊຳລະໜີ້ສິນ	163
ມາດຕາ 615.	ກຳນົດເວລາໃນການທວງໜີ້ສິນ	164
ມາດຕາ 616.	ຂອບເຂດສິດໃນການຊື້ຂາດມູນມໍຣະດົກ	164
ມາດຕາ 617.	ການແບ່ງປັນມູນມໍຣະດົກທີ່ບໍ່ສາມາດຕົກລົງກັນໄດ້	164
ພາກທີ IX	ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ	164
ມາດຕາ 618.	ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ	164
ມາດຕາ 619.	ຜົນສັກສິດ	164

ປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ

ພາກທີ I

ບົດບັນຍັດທົ່ວໄປ

ໝວດທີ 1

ຈຸດປະສົງ ແລະ ຂອບເຂດການນຳໃຊ້ປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ

ມາດຕາ 1. ຈຸດປະສົງ

ປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້ ກຳນົດຫຼັກການ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການ ກ່ຽວກັບການເກີດ, ການປ່ຽນແປງ ແລະ ການສິ້ນສຸດສິດ ແລະ ຜົນທະຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມສະເໝີພາບ, ຍຸຕິທຳ ແລະ ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ, ສະຫງົບ ແລະ ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍໃນສາຍພົວພັນທາງແພ່ງ ແນໃສ່ປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ, ລວມໝູ່, ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການຕອບສະໜອງຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການທາງດ້ານວັດຖຸ ແລະ ຈິດໃຈຂອງປະຊາຊົນ, ກະຕຸກຊຸກຍູ້ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ.

ມາດຕາ 2. ປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ

ປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ ແມ່ນລະບົບບົດບັນຍັດກ່ຽວກັບການເກີດ, ການປ່ຽນແປງ ແລະ ການສິ້ນສຸດສິດ ແລະ ຜົນທະ ຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ໃນສາຍພົວພັນທາງແພ່ງ ເຊັ່ນ ກຳມະສິດ, ຄອບຄົວ, ຂໍ້ຜຸກພັນ, ມູນມໍຣະດົກ ແລະ ສາຍພົວພັນທາງແພ່ງອື່ນ.

ມາດຕາ 3. ອະທິບາຍຄຳສັບ

ຄຳສັບ ທີ່ນຳໃຊ້ໃນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ມີຄວາມໝາຍ ດັ່ງນີ້:
(ກຳລັງຢູ່ໃນຂັ້ນຕອນການສັງລວມບັນດາຄຳສັບທີ່ຕ້ອງໄດ້ນິຍາມ)

ມາດຕາ 4. ນະໂຍບາຍກ່ຽວກັບປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ

ລັດ ຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມການເຄົາລົບ ແລະ ປະຕິບັດການປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນທະພື້ນຖານ ຂອງພົນລະເມືອງ ລາວ. ຕາມທີ່ໄດ້ກຳໄວ້ໃນລັດຖະທຳມະນູນ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບ.

ລັດຊຸກຍູ້, ສົ່ງເສີມ ແລະ ສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ການເຄື່ອນໄຫວໃນສາຍພົວພັນທາງແພ່ງ ດ້ວຍການວາງນະໂຍບາຍ, ກຳນົດລະບຽບການ, ໂຄສະນາ, ສຶກສາອົບຮົມ ກົດໝາຍໃຫ້ປະຊາຊົນຮັບຮູ້, ເຂົ້າໃຈ ແລະ ຮັບປະກັນສິດ ແລະ ຜົນທະ ຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ.

ມາດຕາ 5. ຂອບເຂດການນຳໃຊ້ປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ

ປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້ ນຳໃຊ້ສຳລັບສາຍພົວພັນທາງແພ່ງລະຫວ່າງ ພົນລະເມືອງລາວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ, ແລະ ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ຢູ່ໃນດິນແດນຂອງ ສປປ ລາວ ເວັ້ນເສຍແຕ່ ສິນທິສັນຍາສາກົນທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີໄດ້ກຳນົດໄວ້ຢ່າງອື່ນ ຕາມຫຼັກການສາກົນ.

ປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້ ນຳໃຊ້ກັບສາຍພົວພັນທາງແພ່ງທີ່ພົວພັນກັບພົນລະເມືອງລາວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວທີ່ຢູ່ໃນ ແລະ ນອກດິນແດນຂອງ ສປປ ລາວ ຫຼື ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ ຫຼື ສິນທິສັນຍາທີ່ ສປປ ລາວເປັນພາຄີ.

ໝວດທີ 2

ຫຼັກການພື້ນຖານຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ

ມາດຕາ 6. ຫຼັກການພື້ນຖານທາງແພ່ງ

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນສາຍພົວພັນທາງແພ່ງ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຫຼັກການພື້ນຖານ ດັ່ງນີ້:

1. ເຄົາລົບສິດເສລີພາບ ແລະ ຄວາມສະໝັກໃຈ;
2. ສະເໝີພາບຕໍ່ໜ້າກົດໝາຍ;
3. ເຈດຕະນາດີ ແລະ ບໍລິສຸດໃຈ;
4. ເຄົາລົບ, ປະຕິບັດກົດໝາຍ ແລະ ຮີດຄອງປະເພນີອັນດີງາມ;
5. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍ.

ມາດຕາ 7. ເຄົາລົບສິດເສລີພາບ ແລະ ຄວາມສະໝັກໃຈ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ທີ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ ຫຼື ຮັບຮູ້ຕາມກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ ມີສິດເສລີພາບ ໃນການກະທຳສິ່ງໃດສິ່ງໜຶ່ງ ດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ ເພື່ອສ້າງສິດ ແລະ ພັນທະຜູກພັນຕົນ ບົນພື້ນຖານຄວາມຖືກຕ້ອງ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍ, ລະບຽບ ແລະ ຮີດຄອງປະເພນີອັນດີງາມຂອງ ຊາດ.

ມາດຕາ 8. ຄວາມສະເໝີພາບຕໍ່ໜ້າກົດໝາຍ

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນສາຍພົວພັນທາງແພ່ງລ້ວນແຕ່ມີຄວາມສະເໝີພາບຕໍ່ໜ້າກົດໝາຍໂດຍບໍ່ຈຳແນກເຜົ່າ, ເພດ, ໄວ, ອາຊີບ, ຖານະທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ, ຄວາມເຊື່ອຖື, ສາສະໜາ, ລະດັບການສຶກສາ.

ມາດຕາ 9. ເຈດຕະນາດີ ແລະ ບໍລິສຸດໃຈ

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນສາຍພົວພັນທາງແພ່ງ ຕ້ອງມີເຈດຕະນາດີ ແລະ ຄວາມບໍລິສຸດໃຈ ໃນການເຮັດໃຫ້ສິດ ແລະ ພັນທະເກີດຂຶ້ນ, ປ່ຽນແປງ ແລະ ສິ້ນສຸດ.

ມາດຕາ 10. ເຄົາລົບ, ປະຕິບັດກົດໝາຍ ແລະ ຮີດຄອງປະເພນີອັນດີງາມ

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນສາຍພົວພັນທາງແພ່ງ ຕ້ອງເຄົາລົບກົດໝາຍ ແລະ ຮີດຄອງປະເພນີອັນດີງາມຂອງຊາດ ດ້ວຍການປະຕິບັດສິດ ແລະ ພັນທະທີ່ຕົນສ້າງຂຶ້ນ ຫຼື ຕາມກົດໝາຍຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

ທຸກການເຄື່ອນໄຫວຂອງສາຍພົວພັນທາງແພ່ງ ຕ້ອງຮັບປະກັນໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ໂດຍບໍ່ແຕະຕ້ອງຜິດປະໂຫຍດລວມ ຂອງລັດ, ລວມໝູ່ ແລະ ອັນຊອບທຳຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ.

ມາດຕາ 11. ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍ

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນສາຍພົວພັນທາງແພ່ງ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍເກີດຂຶ້ນ ຈາກການກະທຳ ຫຼື ການບໍ່ກະທຳ ທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງຂອງຕົນ.

ໝວດທີ 3

ນິຕິກຳ

ມາດຕາ 12. ນິຕິກຳ

ນິຕິກຳ ແມ່ນການກະທຳ ສະແດງເຈດຈຳນົງຂອງບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນ ດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ ແນໃສ່ ເຮັດໃຫ້ສິດ ແລະ ພັນທະທາງແພ່ງເກີດຂຶ້ນ, ປ່ຽນແປງ ຫຼື ສິ້ນສຸດລົງ.

ມາດຕາ 13. ປະເພດນິຕິກຳ

ນິຕິກຳ ແບ່ງອອກເປັນ ນິຕິກຳຝ່າຍດຽວ, ສອງຝ່າຍ ແລະ ຫຼາຍຝ່າຍ.

ນິຕິກຳຝ່າຍດຽວ ແມ່ນການກະທຳທີ່ເກີດຈາກການສະແດງເຈດຈຳນົງຝ່າຍດຽວ ໆ ເຊັ່ນ ການຍົກເລີກໜີ້ສິນ, ການເຮັດຝົໄນກຳ.

ນິຕິກຳສອງຝ່າຍ ແມ່ນການກະທຳທີ່ເກີດຈາກການສະແດງເຈດຈຳນົງຂອງສອງຝ່າຍໂດຍສອດຄ່ອງກັນ ເຊັ່ນ ການຊື້ຂາຍ, ການເຊົ່າ.

ນິຕິກຳຫຼາຍຝ່າຍ ແມ່ນການກະທຳທີ່ເກີດຈາກການສະແດງເຈດຈຳນົງຂອງຫຼາຍຝ່າຍ ເຊັ່ນ ການຮຸ້ນສ່ວນ, ການສ້າງຕັ້ງສະມາຄົມ.

ມາດຕາ 14. ເງື່ອນໄຂການເຮັດນິຕິກຳ

ນິຕິກຳ ທີ່ເຮັດຂຶ້ນ ຕ້ອງມີເງື່ອນໄຂຄົບຖ້ວນ ດັ່ງນີ້:

1. ວັດຖຸປະສົງຂອງນິຕິກຳ;
2. ຄວາມສະໝັກໃຈ;
3. ຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະຜິດ;
4. ຮູບການຂອງນິຕິກຳ.

ມາດຕາ 15. ວັດຖຸປະສົງຂອງນິຕິກຳ

ວັດຖຸປະສົງຂອງນິຕິກຳ ແມ່ນເປົ້າໝາຍທີ່ຜູ້ເຮັດນິຕິກຳຕ້ອງການໃຫ້ມີຂຶ້ນ.

ເປົ້າໝາຍຂອງນິຕິກຳ ຕ້ອງໃຫ້ຊັດເຈນ, ມີຈິງ, ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ບໍ່ຂັດກັບຄວາມເປັນລະບຽບ ຮຽບຮ້ອຍຂອງສັງຄົມ ແລະ ສາມາດປະຕິບັດໄດ້.

ມາດຕາ 16. ຄວາມສະໝັກໃຈ

ຄວາມສະໝັກໃຈ ແມ່ນຄວາມພໍໃຈໃນການເຮັດນິຕິກຳ ໂດຍປາດສະຈາກການຫຼົງຜິດ, ການຕົວະຍົວະ ຫຼອກລວງ, ການບັງຄັບນາບຊູ່ ຫຼື ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ.

ການຫຼົງຜິດ ແມ່ນການເຮັດນິຕິກຳ ໂດຍບໍ່ສອດຄ່ອງກັບເຈດຈຳນົງທີ່ແທ້ຈິງຂອງຕົນ.

ການຕົວະຍົວະຫຼອກລວງ ແມ່ນການທີ່ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ໃຊ້ກົນອຸບາຍ ຫຼື ວິທີການອື່ນໃດໜຶ່ງ ພາໃຫ້ຝ່າຍ ໜຶ່ງຫຼົງເຊື່ອເຮັດນິຕິກຳ.

ການບັງຄັບນາບຊູ່ ຫຼື ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ ແມ່ນການທີ່ເຮັດນິຕິກຳ ຍ້ອນຄວາມຢ້ານກົວຕໍ່ໄພ ອັນຕະລາຍທີ່ກຳລັງເກີດ ຫຼື ຈະເກີດຂຶ້ນຕໍ່ຕົນ, ຄອບຄົວ ຫຼື ຍາດຜີ້ນ້ອງ, ຊັບສົມບັດຂອງຕົນ ເນື່ອງຈາກການກະ ທຳຂອງບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ.

ມາດຕາ 17. ຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ

ຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ແມ່ນຄວາມສາມາດໃນການກະທຳດ້ວຍຕົນເອງຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ພາໃຫ້ເກີດສິດ ແລະ ຜົນທະແກຕົນ.

ມາດຕາ 18. ຮູບການຂອງນິຕິກຳ

ນິຕິກຳອາດຈະເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ, ທາງປາກເປົ່າ ຫຼື ດ້ວຍຮູບການອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 19. ນິຕິກຳເປັນໂມຄະ

ນິຕິກຳເປັນໂມຄະ ແມ່ນນິຕິກຳທີ່ເຮັດຂຶ້ນ ໂດຍບໍ່ສອດຄ່ອງກັບເງື່ອນໄຂໃດໜຶ່ງຂອງການເຮັດນິຕິກຳ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 14 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ນິຕິກຳອາດເປັນໂມຄະ ເດັດຂາດ ຫຼື ບໍ່ເດັດຂາດ, ໂມຄະທັງໝົດ ຫຼື ບາງສ່ວນ.

ມາດຕາ 20. ນິຕິກຳເປັນໂມຄະເດັດຂາດ

ນິຕິກຳເປັນໂມຄະເດັດຂາດ ແມ່ນນິຕິກຳທີ່ຂັດກັບ ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ ຫຼື ຂອງສັງຄົມ.

ນິຕິກຳເປັນໂມຄະເດັດຂາດ ມີດັ່ງນີ້:

1. ນິຕິກຳທີ່ຜິດພ້ອມເຖິງຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງຊາດ, ຄວາມສະຫງົບ ແລະ ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບ ຮ້ອຍຂອງສັງຄົມ;

2. ນິຕິກຳທີ່ເຮັດຂຶ້ນໂດຍນິຕິບຸກຄົນ ຊຶ່ງຂັດກັບກົດລະບຽບກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງຕົນ;
3. ນິຕິກຳທີ່ເຮັດຂຶ້ນດ້ວຍການເຊື່ອງອຳ.

ນິຕິກຳເປັນໂມຄະເດັດຂາດ ແມ່ນນິຕິກຳທີ່ໃຊ້ບໍ່ໄດ້ນັບແຕ່ຕົ້ນມາ ແລະ ເຈົ້າກຳບໍ່ມີສິດຮັບຮອງເອົານິຕິກຳດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 21. ນິຕິກຳໂມຄະບໍ່ເດັດຂາດ

ນິຕິກຳເປັນໂມຄະບໍ່ເດັດຂາດ ແມ່ນນິຕິກຳທີ່ຂັດກັບສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງບຸກຄົນ. ນິຕິກຳເປັນໂມຄະບໍ່ເດັດຂາດມີ ດັ່ງນີ້:

1. ນິຕິກຳທີ່ເຮັດຂຶ້ນດ້ວຍຄວາມຫຼົງຜິດ, ການຕົວະຍິວະຫຼອກລວງ, ການບັງຄັບນາບຊຸ່ ຫຼື ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ;
2. ນິຕິກຳທີ່ເຮັດຂຶ້ນ ໂດຍຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ;
3. ນິຕິກຳທີ່ເຮັດຂຶ້ນ ໂດຍລະເມີດຮູບການຂອງນິຕິກຳ;
4. ນິຕິກຳທີ່ເຮັດຂຶ້ນ ໂດຍຜູ້ຂາດສະຕິສຳນຶກ ຫຼື ຢູ່ໃນສະພາບມືນເມົາອັນໜັກໜ່ວງ;
5. ນິຕິກຳເກີດຈາກເຈດຕະນາບໍ່ດີຂອງຜູ້ຕາງໜ້າ;
6. ນິຕິກຳທີ່ເຮັດຂຶ້ນດ້ວຍຄວາມຈຳເປັນ ໃນສະພາບການໜັກໜ່ວງເປັນພິເສດ.

ຖ້ວນນິຕິກຳເປັນໂມຄະບໍ່ເດັດຂາດນັ້ນ ຫາກມີການຮັບຮອງເອົາຈາກຝ່າຍທີ່ເສຍສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດແລ້ວ ກໍຈະຖືວ່າເປັນນິຕິກຳທີ່ໃຊ້ໄດ້.

ມາດຕາ 22. ນິຕິກຳໂມຄະທັງໝົດ ຫຼື ບາງສ່ວນ

ນິຕິກຳໂມຄະທັງໝົດ ແມ່ນນິຕິກຳທີ່ເນື້ອໃນທັງໝົດໃຊ້ບໍ່ໄດ້.

ນິຕິກຳໂມຄະບາງສ່ວນ ແມ່ນນິຕິກຳທີ່ເນື້ອໃນສ່ວນໃດໜຶ່ງໃຊ້ບໍ່ໄດ້.

ຖ້ານິຕິກຳໂມຄະບາງສ່ວນ ຫາກເຮັດໃຫ້ສ່ວນທີ່ບໍ່ເປັນໂມຄະນັ້ນບໍ່ສາມາດໃຊ້ໄດ້ ກໍຈະຖືວ່າເປັນໂມຄະທັງໝົດ.

ມາດຕາ 23. ການຢັ້ງຢືນຄວາມເປັນໂມຄະເດັດຂາດຂອງນິຕິກຳ

ສານຕົກລົງຢັ້ງຢືນຄວາມເປັນໂມຄະເດັດຂາດຂອງນິຕິກຳ ຕາມການຮ້ອງຂໍຂອງຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 24. ການຂໍລົບລ້າງນິຕິກຳໂມຄະບໍ່ເດັດຂາດ

ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມອັບປະໂຫຍດຈາກນິຕິກຳໂມຄະບໍ່ເດັດຂາດ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ອົກຝ່າຍຊາບໃນທັນໃດ ເພື່ອລົບລ້າງນິຕິກຳດັ່ງກ່າວ. ໃນກໍລະນີຝ່າຍທີ່ໄດ້ຮັບແຈ້ງຫາກບໍ່ເຫັນດີລົບລ້າງແລ້ວ ຝ່າຍທີ່ແຈ້ງ ກໍສາມາດ ຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານ ເພື່ອໃຫ້ລົບລ້າງນິຕິກຳນັ້ນ.

ມາດຕາ 25. ຜົນສະທ້ອນຂອງນິຕິກຳໂມຄະ

ນິຕິກຳໂມຄະບໍ່ເດັດຂາດ ບໍ່ມີຜົນທາງດ້ານກົດໝາຍ ນັບແຕ່ວັນຖືກລົບລ້າງເປັນຕົ້ນໄປ. ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ມີຜົນສະທ້ອນຕໍ່ບຸກຄົນທີສາມ ທີ່ມີຄວາມບໍລິສຸດໃຈ.

ຖ້ວນນິຕິກຳໂມຄະບໍ່ເດັດຂາດ ຫາກເກີດຈາກການຖືກຕົວະຍົວະຫຼອກລວງ ຫຼື ຖືກບັງ ຄັບຂົ່ມຂູ່ ຫຼື ໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງນັ້ນ ຜູ້ເສຍຜົນປະໂຫຍດຈະໄດ້ຮັບການສົ່ງຊັບ ຫຼື ທົດແທນຄືນ, ສ່ວນຊັບຂອງອົກຝ່າຍໜຶ່ງ ໃຫ້ຮັບເປັນຂອງລັດ.

ສໍາລັບນິຕິກຳໂມຄະບໍ່ເດັດຂາດ ທີ່ເກີດຈາກການຫຼົງຜິດ ແລະ ຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນວັກ 2 ຂໍ້ 2, 3, 4, 5 ແລະ 6 ຂອງມາດຕາ 21 ຖ້າຝ່າຍເສຍຜົນປະໂຫຍດຫາກບໍ່ເຫັນດີຮັບຮອງເອົາ ກໍໃຫ້ສົ່ງຊັບ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດຄືນໃຫ້ແກ່ຜູ້ກ່ຽວ, ສ່ວນສິ່ງທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ປະຕິບັດກັນ ກໍໃຫ້ເລີກແລ້ວແກ່ກັນໄປ.

ນິຕິກຳໂມຄະເດັດຂາດ ບໍ່ມີຜົນທາງດ້ານກົດໝາຍ ນັບແຕ່ວັນທີ່ເຮັດນິຕິກຳ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ນິຕິກຳໂມຄະເດັດຂາດ ຫາກໄດ້ເຮັດຂຶ້ນ ໂດຍຂັດກັບຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງຊາດ, ຄວາມສະຫງົບ ແລະ ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍຂອງສັງຄົມນັ້ນ ໃຫ້ຮັບຊັບ ທີ່ໄດ້ປະຕິບັດກັນແລ້ວທັງໝົດເປັນຂອງລັດ.

ໝວດທີ 4 ລະຍະເວລາ

ມາດຕາ 26. ລະຍະເວລາ

ລະຍະເວລາ ແມ່ນຊ່ວງເວລາໃດໜຶ່ງທີ່ກຳນົດຈາກເວລາເລີ່ມຕົ້ນ ເຖິງເວລາສິ້ນສຸດ.

ມາດຕາ 27. ການກຳນົດລະຍະເວລາ

ການກຳນົດລະຍະເວລາ ແນໃສ່ກຳນົດຂອບເຂດເວລາ, ການນຳໃຊ້ ແລະ ການຄິດໄລ່ລະຍະເວລາ, ເວລາເລີ່ມຕົ້ນ, ເວລາສິ້ນສຸດ.

ມາດຕາ 28. ການກຳນົດຂອບເຂດເວລາ

ລະຍະເວລາ ອາດກຳນົດເປັນວິນາທີ, ນາທີ, ຊົ່ວໂມງ, ວັນ, ອາທິດ, ເດືອນ, ປີ ຫຼື ດ້ວຍເຫດການໃດໜຶ່ງທີ່ເກີດຂຶ້ນ.

ໃນກໍລະນີທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ ກ່ຽວກັບການກຳນົດລະຍະເວລາເປັນຕົ້ນອາທິດ, ທ້າຍອາທິດ, ຕົ້ນເດືອນ, ກາງເດືອນ, ທ້າຍເດືອນນັ້ນໃຫ້ຄິດໄລ່ ດັ່ງນີ້:

1. ຕົ້ນອາທິດ ແມ່ນວັນຈັນຂອງອາທິດນັ້ນ;
2. ທ້າຍອາທິດ ແມ່ນວັນອາທິດຂອງອາທິດນັ້ນ;
3. ຕົ້ນເດືອນ ແມ່ນວັນທີ່ໜຶ່ງຂອງເດືອນ;
4. ກາງເດືອນ ແມ່ນວັນທີສິບຫ້າຂອງເດືອນ;

5. ທ້າຍເດືອນ ແມ່ນວັນທີສຸດທ້າຍຂອງເດືອນ.

ໃນກໍລະນີທີ່ແຕ່ລະຝ່າຍ ຫາກຕົກລົງກັນກໍານົດເວລາເປັນ ຕົ້ນປີ, ກາງປີ, ທ້າຍປີ ໃຫ້ກໍານົດດັ່ງນີ້:

1. ຕົ້ນປີ ແມ່ນວັນທີຂອງເດືອນມັງກອນ;
2. ກາງປີ ແມ່ນວັນທີສຸດທ້າຍຂອງເດືອນມິຖຸນາ;
3. ທ້າຍປີ ແມ່ນວັນທີສຸດທ້າຍຂອງເດືອນທັນວາ.

ມາດຕາ 29. ການກໍານົດການນໍາໃຊ້ ແລະ ການຄິດໄລ່ລະຍະເວລາ

ການນໍາໃຊ້ ແລະ ການຄິດໄລ່ລະຍະເວລາ ໃຫ້ອີງໃສ່ບົດບັນຍັດໃນພາກນີ້ ເວັ້ນເສຍແຕ່ກົດໝາຍ, ລະບຽບການ, ຄໍາສັ່ງ, ຄໍາຊີ້ຂາດ, ຄໍາຕັດສິນ, ຄໍາພິພາກສາຂອງສານ ແລະ ສັນຍາໄດ້ກໍານົດໄວ້ສະເພາະ.

ມາດຕາ 30. ການເລີ່ມນັບລະຍະເວລາ

ຖ້າລະຍະເວລາ ຫາກກໍານົດເປັນນາທີ ຫຼື ຊົ່ວໂມງ, ໃຫ້ເລີ່ມນັບແຕ່ມີການກະທໍາການໃນເວລານັ້ນ ເປັນຕົ້ນໄປ. ຍົກເວັ້ນກົດໝາຍ, ລະບຽບ, ຄໍາສັ່ງ, ຄໍາຊີ້ຂາດ, ຄໍາຕັດສິນ ຫຼື ຄໍາພິພາກສາ ແລະ ສັນຍາຫາກ ກໍານົດໄວ້ສະເພາະ.

ຖ້າລະຍະເວລາ ຫາກກໍານົດເປັນວັນ, ອາທິດ, ເດືອນ, ປີ ບໍ່ໃຫ້ນັບແຕ່ວັນທໍາອິດ ໃຫ້ນັບວັນຕໍ່ໄປ.

ຖ້າລະຍະເວລາ ຫາກບໍ່ສາມາດກໍານົດວັນທີໄດ້ ໃຫ້ກໍານົດເອົາວັນທີໜຶ່ງຂອງເດືອນຕໍ່ໄປເປັນມື້ເລີ່ມນັບເວລາ.

ຖ້າລະຍະເວລາ ຫາກກໍານົດດ້ວຍເຫດການໃດໜຶ່ງທີ່ເກີດຂຶ້ນເຊັ່ນ ໄພພິບັດທາງທໍາມະຊາດ ໃຫ້ເລີ່ມຕົ້ນນັບແຕ່ມື້ເກີດເຫດການນັ້ນເປັນຕົ້ນໄປ.

ໃນກໍລະນີມີການຕໍ່ເວລາ ໂດຍບໍ່ໄດ້ກໍານົດວັນເລີ່ມຕົ້ນຂອງການຕໍ່ເວລາ ໃຫ້ເລີ່ມນັບແຕ່ມື້ຖັດຈາກວັນສຸດທ້າຍຂອງກໍານົດເວລາເດີມເປັນວັນເລີ່ມຕົ້ນ.

ມາດຕາ 31. ການສິ້ນສຸດລະຍະເວລາ

ລະຍະເວລາຈະສິ້ນສຸດລົງ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

ຖ້າລະຍະເວລາ ຫາກຄິດໄລ່ເປັນຈໍານວນວິນາທີ ຫຼື ນາທີ ຫຼື ຊົ່ວໂມງ ເວລາຈະສິ້ນສຸດລົງພາຍຫຼັງວິນາທີສຸດທ້າຍຂອງກໍານົດເວລານັ້ນໄດ້ຜ່ານໄປ;

ຖ້າລະຍະເວລາ ຫາກຄິດໄລ່ເປັນຈໍານວນວັນ, ອາທິດ, ເດືອນ, ປີ ເວລາຈະສິ້ນສຸດລົງພາຍຫຼັງວັນສຸດທ້າຍໄດ້ຜ່ານໄປ;

ຖ້າວັນສຸດທ້າຍຫາກເປັນວັນພັກທາງລັດຖະການ ໃນກໍລະນີໄດ້ດໍາເນີນການໃນວັນນັ້ນ ກໍໃຫ້ຖືວ່າເປັນວັນສຸດທ້າຍຂອງລະຍະເວລາ, ແຕ່ຖ້າບໍ່ໄດ້ດໍາເນີນການໃນວັນນັ້ນ ໃຫ້ຖືເອົາວັນຖັດຈາກວັນພັກນັ້ນເປັນວັນສຸດທ້າຍຂອງລະຍະເວລາ.

ການສິ້ນສຸດລະຍະເວລາຂອງເຫດການໃດໜຶ່ງ ເຊັ່ນ ໄພພິບັດທໍາມະຊາດ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມການປະກາດທາງລັດຖະການ. ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ມີການປະກາດທາງລັດຖະການນັ້ນ ໃຫ້ຖືເອົາວັນທີ່ສະພາບການດັ່ງກ່າວນັ້ນ ກັບຄືນສູ່ສະພາບປົກກະຕິ.

ໝວດທີ 5
ອາຍຸຄວາມ
ກ. ອາຍຸຄວາມ

ມາດຕາ 32. ອາຍຸຄວາມ

ອາຍຸຄວາມ ແມ່ນລະຍະເວລາໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງເປັນສາເຫດທີ່ຜູ້ໃຫ້ໄດ້ສິດ ຫຼື ເສຍສິດໃນສາຍພົວພັນທາງ ແພ່ງຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 33. ປະເພດອາຍຸຄວາມ

ອາຍຸຄວາມ ແບ່ງອອກເປັນສອງປະເພດຄື:

1. ອາຍຸຄວາມໄດ້ສິດ;
2. ອາຍຸຄວາມເສຍສິດ.

ມາດຕາ 34. ອາຍຸຄວາມໄດ້ສິດ (ການໄດ້ສິດຕາມອາຍຸຄວາມ)

ອາຍຸຄວາມໄດ້ສິດ ແມ່ນສາເຫດຂອງການໄດ້ສິດຕໍ່ຊັບ ດ້ວຍການຄອບຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ຊັບຂອງຜູ້ອື່ນ ດ້ວຍຄວາມບໍລິສຸດໃຈ, ຍ່າງເປີດເຜີຍ, ຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ສະຫງົບ ຄືກັນກັບຕົນເອງເປັນເຈົ້າຂອງ ເປັນເວລາ ຊາວບິ ສຳລັບອະສັງຫາລິມະຊັບ, ຫ້າປີ ສຳລັບສັງຫາລິມະຊັບ.

ມາດຕາ 35. ອາຍຸຄວາມເສຍສິດ

ອາຍຸຄວາມເສຍສິດ ແມ່ນສາເຫດທີ່ຜູ້ໃຫ້ສິດສິ້ນສຸດ ອັນເນື່ອງມາຈາກການບໍ່ເຄື່ອນໄຫວຂອງຜູ້ເປັນ ເຈົ້າຂອງສິດ ພາຍໃນກຳນົດເວລາ ສິບປີ ສຳລັບສັນຍາກໍ່ສ້າງ, ສາມປີສຳລັບສັນຍາປະເພດອື່ນ ຫຼື ການໃຊ້ແທນ ຄ່າເສຍຫາຍ ເວັ້ນເສຍແຕ່ກົດໝາຍຫາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ມາດຕາ 36. ການພິຈາລະນາກ່ຽວກັບອາຍຸຄວາມ

ສານບໍ່ສາມາດພິຈາລະນາກ່ຽວກັບອາຍຸຄວາມໄດ້ ຖ້າຫາກຄູ່ຄວາມບໍ່ໄດ້ຍົກເອົາອາຍຸຄວາມມາເປັນຂໍ້ໂຕ້ ແຍ່ງ.

ມາດຕາ 37. ການບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ປ່ຽນແປງກ່ຽວກັບອາຍຸຄວາມ

ອາຍຸຄວາມທີ່ກົດໝາຍກຳນົດໄວ້ນັ້ນ ບໍ່ມີບຸກຄົນໃດຈະສາມາດປ່ຽນແປງໄດ້.

ມາດຕາ 38. ການຮັບຮູ້ພັນທະພາຍຫຼັງໝົດອາຍຸຄວາມ

ການຮັບຮູ້ໃຊ້ແທນໜີ້ສິນຂອງຜູ້ມີພັນທະ ພາຍຫຼັງໝົດອາຍຸຄວາມແລ້ວ ໜີ້ສິນດັ່ງກ່າວ ຍັງຈະສືບຕໍ່ປະ ຕິບັດຈົນກວ່າຈະໝົດອາຍຸຄວາມ ໂດຍເລີ່ມແຕ່ວັນຮັບຮູ້ໜີ້ສິນ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ກໍລະນີວັກໜຶ່ງ ຂອງມາດຕານີ້ ຈະບໍ່ມີຜົນປະຕິບັດຕໍ່ບຸກຄົນທີສາມ ເຊັ່ນ ຜູ້ຄ້ຳປະກັນ.

ການເຫັນດີສິ່ງຊັບຄືນໃຫ້ແກ່ເຈົ້າກຳມະສິດເດີມຂອງຜູ້ຄອບຄອງພາຍຫຼັງໝົດອາຍຸຄວາມແລ້ວ ຊັບ
ດັ່ງກ່າວ ຈະຮັບຮູ້ເປັນຂອງເຈົ້າກຳມະສິດເດີມ.

ມາດຕາ 39. ການບໍ່ມີອາຍຸຄວາມ

ການບໍ່ມີອາຍຸຄວາມ ມີກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ການທວງເອົາຊັບຂອງລັດ ຫຼື ລວມໝູ່;
2. ການທວງໃຫ້ປະຕິບັດຜົນທະຕໍ່ລັດ ເວັ້ນເສຍແຕ່ກົດໝາຍໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ;
3. ການທວງເພື່ອປົກປ້ອງສິດສ່ວນບຸກຄົນທີ່ບໍ່ມີລັກສະນະຊັບສົມບັດ;
4. ການທວງເອົາຄ່າລ້ຽງດູຂອງເດັກ.

ຂ. ການນັບອາຍຸຄວາມ

ມາດຕາ 40. ການນັບອາຍຸຄວາມ

ອາຍຸຄວາມ ຕ້ອງນັບຕາມແຕ່ລະກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ການໄດ້ສິດ ໃຫ້ເລີ່ມນັບແຕ່ວັນເຂົ້າຄອບຄອງເປັນຕົ້ນໄປ ຈົນໝົດກຳນົດເວລາຂອງອາຍຸຄວາມ;
2. ການເສຍສິດ ໃຫ້ເລີ່ມນັບແຕ່ວັນທີ່ມີສິດທວງ ຫຼື ຮ້ອງຂໍເປັນ ຕົ້ນໄປ.

ໃນກໍລະນີຜູ້ມີຜົນທະ ຫາກໄດ້ເອົາຕົວຫຼົບໜີ ອາຍຸຄວາມໃຫ້ເລີ່ມ ນັບແຕ່ ວັນທີ່ຜູ້ມີສິດໄດ້ຮູ້ຂ່າວ, ໄດ້
ເຫັນ ຫຼື ຮູ້ບ່ອນຢູ່ສຸດທ້າຍຂອງຜູ້ກ່ຽວ ເປັນຕົ້ນໄປ. ຖ້າວ່າ ຜູ້ມີສິດຫາກບໍ່ເອົາໃຈໃສ່ຊອກຫາຜູ້ມີຜົນທະ ອາຍຸ
ຄວາມ ໃຫ້ເລີ່ມນັບແຕ່ວັນທີ່ຜູ້ມີສິດຄວນຈະຮູ້ ຫຼື ຄວນຈະເຫັນເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 41. ການນັບອາຍຸຄວາມດ້ວຍການຄອບຄອງຕໍ່ ຂອງບຸກຄົນອື່ນ

ອາຍຸຄວາມດ້ວຍການຄອບຄອງຕໍ່ຂອງບຸກຄົນອື່ນ ໃຫ້ເລີ່ມນັບແຕ່ວັນເຂົ້າຄອບຄອງຂອງຜູ້ທຳອິດ
ເປັນຕົ້ນໄປ.

ຄ. ການໂຈະ, ການຢຸດສະງັກ ແລະ ສິ້ນສຸດອາຍຸຄວາມ

ມາດຕາ 42. ການໂຈະອາຍຸຄວາມ

ການໂຈະອາຍຸຄວາມ ແມ່ນການຢຸດເຊົາອາຍຸຄວາມໄວ້ຊົ່ວຄາວ ຍ້ອນມີເຫດການໃດໜຶ່ງເກີດຂຶ້ນ ຊຶ່ງ
ເປັນອຸປະສັກຕໍ່ການທວງ ຫຼື ການຮ້ອງຟ້ອງ ເຊັ່ນ ການຫຼົບໜີ, ນ້ຳຖ້ວມ, ເກີດສົງຄາມ...

ການໂຈະອາຍຸຄວາມ ໃຫ້ເລີ່ມນັບແຕ່ວັນເກີດເຫດການ ຈົນຮອດວັນສິ້ນສຸດເຫດການ ຫຼື ຕາມການ
ປະກາດທາງການກ່ຽວກັບເຫດການນັ້ນ.

ລະຍະເວລາທີ່ໂຈະບໍ່ໃຫ້ນັບເຈົ້າໃນອາຍຸຄວາມ, ສ່ວນລະຍະເວລາກ່ອນການໂຈະອາຍຸຄວາມ ຈະຖືກ
ນັບລວມເຂົ້າກັບລະຍະເວລາທີ່ໄດ້ສືບຕໍ່ພາຍຫຼັງການໂຈະນັ້ນໄດ້ສິ້ນສຸດລົງ.

ມາດຕາ 43. ສາເຫດຂອງການໂຈະອາຍຸຄວາມ

ອາຍຸຄວາມຈະຖືກໂຈະຍ້ອນເຫດການ ດັ່ງນີ້:

1. ເຫດບັງເອີນ ຫຼື ເຫດສຸດວິໄສ;
2. ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດທີ່ຍັງບໍ່ທັນມີຜູ້ຕາງໜ້າຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 44. ການຢຸດສະງັກອາຍຸຄວາມ

ການຢຸດສະງັກອາຍຸຄວາມ ແມ່ນການເລີ່ມຕົ້ນນັບອາຍຸຄວາມໃໝ່ ເມື່ອມີການກະທຳອັນແນ່ນອນຂອງຜູ້ມີສິດ ຫຼື ຜູ້ມີພັນທະ ເຊັ່ນ ການທວງ, ການຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ການຮັບຮູ້ຈະໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ.

ມາດຕາ 45. ຜົນສະທ້ອນຂອງການຢຸດສະງັກອາຍຸຄວາມ

ການຢຸດສະງັກອາຍຸຄວາມ ຈະມີຜົນສະທ້ອນສະເພາະແຕ່ຄູ່ກໍລະນີ ແລະ ຜູ້ສືບທອດຂອງຜູ້ກ່ຽວ ເທົ່ານັ້ນ. ການທວງ, ການຮ້ອງຟ້ອງຮ່ວມຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງ ຈະພາໃຫ້ອາຍຸຄວາມຢຸດສະງັກ ສຳລັບຜູ້ມີສິດຮ່ວມອື່ນເຊັ່ນດຽວກັນ.

ການທວງ, ການຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ລູກໜີ້ ຈະພາໃຫ້ອາຍຸຄວາມຢຸດສະງັກ ສຳລັບຜູ້ຄ້ຳປະກັນ.

ການຮັບຮູ້ ຫຼື ການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນຂອງໜຶ່ງໃນບັນດາລູກໜີ້ຮ່ວມ ຈະພາໃຫ້ອາຍຸຄວາມຢຸດສະງັກ ສຳລັບລູກໜີ້ຮ່ວມອື່ນທັງໝົດ.

ການທວງເອົາມູນມໍຣະດົກຂອງຜູ້ມີສິດສືບທອດຮ່ວມຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງ ຫຼື ການຮັບຮູ້ສິດສືບທອດ.

ການທວງມູນມໍຣະດົກຂອງໜຶ່ງໃນບັນດາຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກຮ່ວມ ຫຼື ການຮັບຮູ້ສິດຂອງຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກຜູ້ໃດໜຶ່ງ ຈະພາໃຫ້ອາຍຸຄວາມຢຸດສະງັກສຳລັບຜູ້ສືບທອດຮ່ວມອື່ນ.

ພາກທີ II

ບຸກຄົນ ແລະ ນິຕິບຸກຄົນ

ໝວດທີ 1

ບຸກຄົນ

ກ. ຄວາມສາມາດທາງດ້ານກົດໝາຍຂອງບຸກຄົນ

ມາດຕາ 46. ຄວາມສາມາດທາງດ້ານກົດໝາຍຂອງບຸກຄົນ

ຄວາມສາມາດທາງດ້ານກົດໝາຍຂອງບຸກຄົນ ແມ່ນຄວາມສາມາດຂອງບຸກຄົນໃນການມີສິດ ແລະ ພັນທະຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ນັບແຕ່ວັນບຸກຄົນນັ້ນເກີດອອກມາມີຊີວິດ ແລະ ສິ້ນສຸດລົງນັບແຕ່ເວລາບຸກຄົນນັ້ນເສຍຊີວິດ.

ພົນລະເມືອງລາວ ລ້ວນແຕ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານກົດໝາຍເທົ່າທຽມກັນ.

ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ແລະ ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ກໍມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານກົດໝາຍຄືກັນກັບພົນລະເມືອງລາວ ຍົກເວັ້ນ ກົດໝາຍ ຫຼື ສົນທິສັນຍາ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ມາດຕາ 47. ເນື້ອໃນຄວາມສາມາດທາງດ້ານກົດໝາຍ ຂອງບຸກຄົນ

ຄວາມສາມາດທາງດ້ານກົດໝາຍຂອງບຸກຄົນ ແມ່ນຄວາມສາມາດໃນການມີສິດ ແລະ ພັນທະຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ຂ. ສິດສ່ວນບຸກຄົນ

ມາດຕາ 48. ສິດສ່ວນບຸກຄົນ

ສິດສ່ວນບຸກຄົນ ແມ່ນສິດທີ່ຕິດພັນກັບບຸກຄົນ ຊຶ່ງບໍ່ສາມາດມອບ ຫຼື ໂອນໃຫ້ບຸກຄົນອື່ນ ເຊັ່ນ ສິດ ໃນການມີຊີວິດ, ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງທາງດ້ານຮ່າງກາຍ ແລະ ສຸຂະພາບ, ອິດສະລະພາບ, ຊື່ສຽງ, ກຽດ ສັກສີ, ລັກສະນະສະເພາະ, ຄວາມເປັນສ່ວນຕົວ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອື່ນໆອັນເປັນສ່ວນຕົວຂອງບຸກຄົນນັ້ນ.

ມາດຕາ 49. ການປົກປ້ອງສິດສ່ວນບຸກຄົນ

ສິດສ່ວນບຸກຄົນ ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຕາມລັດຖະທຳມະນູນ ແລະ ກົດໝາຍ ໂດຍບໍ່ມີໃຜລ່ວງລະເມີດໄດ້. ເມື່ອສິດສ່ວນບຸກຄົນຖືກລະເມີດ ບຸກຄົນນັ້ນສາມາດຟື້ນຟູສິດດ້ວຍຕົນເອງ, ຮຽກຮ້ອງ ຫຼື ທວງໃຫ້ຜູ້ລະເມີດ ຢຸດຕິການລະເມີດ ແລະ ໃຫ້ຟື້ນຟູສິດນັ້ນຄືນ, ຖ້າບໍ່ໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂ ກໍມີສິດສະເໜີ ໃຫ້ອົງການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີສິດອຳນາດແກ້ໄຂ. ນອກຈາກການຟື້ນຟູສິດແລ້ວຍັງມີສິດຮຽກຮ້ອງການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍຕາມລະບຽບກົດໝາຍ.

ຄ. ຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດຂອງບຸກຄົນ

ມາດຕາ 50. ຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດຂອງບຸກຄົນ

ຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດຂອງບຸກຄົນ ແມ່ນຄວາມສາມາດໃນການກະທຳດ້ວຍຕົນເອງ ຂອງບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງພາໃຫ້ສິດ ແລະ ພັນທະທາງແພ່ງ ເກີດຂຶ້ນ, ປ່ຽນແປງ ຫຼື ສິ້ນສຸດລົງ.

ມາດຕາ 51. ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ

ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານປະພຶດມີ: ຜູ້ບໍ່ຟື້ນກະສຽນອາຍຸ, ຜູ້ຖືກຈຳກັດ ຫຼື ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ.

ມາດຕາ 52. ຜູ້ພື້ນກະສຽນອາຍຸ ແລະ ຜູ້ບໍ່ພື້ນກະສຽນອາຍຸ

ຜູ້ພື້ນກະສຽນອາຍຸ ແມ່ນຜູ້ທີ່ມີອາຍຸແຕ່ ສິບແປດປີ ຂຶ້ນໄປ.

ຜູ້ພື້ນກະສຽນອາຍຸ ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດເຕັມສ່ວນ, ຍົກເວັ້ນຜູ້ຖືກຈຳກັດ ຫຼື ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ.

ຜູ້ບໍ່ພື້ນກະສຽນອາຍຸ ແມ່ນຜູ້ທີ່ມີອາຍຸຕໍ່າກວ່າ ສິບແປດປີ.

ຜູ້ບໍ່ພື້ນກະສຽນອາຍຸ ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດບໍ່ເຕັມສ່ວນ.

ມາດຕາ 53. ຜູ້ຖືກຈຳກັດຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ

ຜູ້ຖືກຈຳກັດຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ແມ່ນຜູ້ທີ່ຖືກສານຕັດສິນຮັບຮູ້ວ່າເປັນຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ໃນລະຍະເວລາໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງຜູ້ກ່ຽວບໍ່ສາມາດຄວບຄຸມ ຫຼື ຄາດຄະເນເຖິງຜົນສະທ້ອນຂອງການກະທຳຂອງຕົນເອງ ທີ່ອາດເກີດອັນຕະລາຍ ຫຼື ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍ ຕໍ່ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຕົນເອງ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນ ເນື່ອງມາຈາກການຕິດສິ່ງເສບຕິດ, ວັດຖຸອອກລືດຕໍ່ຈິດປະສາດ ຫຼື ສາເຫດ ອື່ນໆ.

ມາດຕາ 54. ຜູ້ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ

ຜູ້ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ແມ່ນຜູ້ທີ່ຖືກສານຕັດສິນຮັບຮູ້ວ່າເປັນຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ເນື່ອງຈາກສຸຂະພາບຈິດ ທີ່ເຮັດໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວບໍ່ສາມາດກະທຳ ຫຼື ບໍ່ຮູ້ໄດ້ຜົນສະທ້ອນຈາກການກະທຳຂອງຕົນເອງ.

ມາດຕາ 55. ການເຂົ້າຮ່ວມໃນສາຍພົວພັນທາງແພ່ງຂອງເດັກ

ເດັກ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມໃນສາຍພົວພັນທາງແພ່ງ ຕ້ອງໄດ້ຮັບຄຳເຫັນດີຈາກພໍ່ແມ່ ຫຼື ຜູ້ປົກຄອງ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ການເຄື່ອນໄຫວທີ່ຮັບໃຊ້ຊີວິດປະຈຳວັນທີ່ແທດເໝາະກັບອາຍຸ ຂອງເດັກ.
ນິຕິກຳທີ່ບໍ່ໄດ້ມີຄຳເຫັນດີ ຂອງພໍ່ແມ່ ຫຼື ຜູ້ປົກຄອງ ເປັນໂມຄະ.

ມາດຕາ 56. ຄວາມສາມາດຂອງເດັກໃນການດຳເນີນທຸລະກິດ

ເດັກ ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກພໍ່ແມ່ ຫຼື ຜູ້ປົກຄອງ ໃຫ້ດຳເນີນທຸລະກິດໃດໜຶ່ງ ຫຼື ຫຼາຍປະເພດ ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ໃນຂອບເຂດຂອງທຸລະກິດນັ້ນ ຄືກັນກັບຜູ້ທີ່ຝຶນກະສຽນອາຍຸ.
ໃນກໍລະນີທີ່ກ່າວໄວ້ໃນວັກທີໜຶ່ງ ຂອງມາດຕານີ້ ຖ້າເດັກຫາກ ບໍ່ສາມາດດຳເນີນທຸລະກິດດ້ວຍເຫດຜົນໃດກໍຕາມ, ພໍ່ແມ່ ຫຼື ຜູ້ປົກຄອງຂອງຜູ້ກ່ຽວ ກໍສາມາດຖອນ ຫຼື ຈຳກັດການອະນຸຍາດຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 57. ຄວາມສາມາດຂອງເດັກໃນການອອກແຮງງານ

ເດັກ ສາມາດອອກແຮງງານ ບົນຜືນຖານການເຫັນດີຂອງ ພໍ່ແມ່ ຫຼື ຜູ້ປົກຄອງ ຕາມກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.
ໃນກໍລະນີທີ່ ພໍ່ແມ່ ຫຼື ຜູ້ປົກຄອງ ເຫັນວ່າການອອກແຮງງານຂອງເດັກທີ່ໄດ້ອະນຸຍາດນັ້ນ ຫາກມີຄວາມສ່ຽງ ຫຼື ອາດເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ຊີວິດ, ສຸຂະພາບ ຫຼື ກຽດສັກສີຂອງເດັກ, ພໍ່ແມ່ ຫຼື ຜູ້ປົກຄອງ ສາມາດສະເໜີໃຫ້ຍ້າຍໄປເຮັດວຽກຢູ່ບ່ອນທີ່ເໝາະສົມ ຫຼື ຍົກເລີກສັນຍາແຮງງານນັ້ນ.

ມາດຕາ 58. ການຮ້ອງຂໍໃຫ້ຮັບຮູ້ວ່າເປັນຜູ້ຖືກຈຳກັດ ຫຼື ຜູ້ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ

ພໍ່ແມ່, ຜູ້ປົກຄອງ, ຜູ້ຕາງໜ້າໂຮງຮຽນ, ໄອຍະການປະຊາຊົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ມີສິດຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານໃຫ້ພິຈາລະນາຕັດສິນຮັບຮູ້ວ່າ ບຸກຄົນທີ່ຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງຂອງຕົນ ເປັນຜູ້ທີ່ຖືກຈຳກັດ ຫຼື ຜູ້ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ.
ໃນກໍລະນີ ທີ່ສານຫາກຮັບຮູ້ວ່າ ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງເປັນຜູ້ທີ່ຖືກຈຳກັດ ຫຼື ຜູ້ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດແລ້ວ ຕ້ອງກຳນົດຜູ້ປົກຄອງຂອງຜູ້ກ່ຽວເຖິງແມ່ນຈະບໍ່ມີການຮ້ອງຂໍກໍຕາມ.

ມາດຕາ 59. ຜົນຂອງການຮັບຮູ້ເປັນຜູ້ຖືກຈຳກັດຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ

ເມື່ອມີຄຳຕັດສິນຮັບຮູ້ວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ຖືກຈຳກັດຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດແລ້ວ, ນິຕິກຳທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບຄຳເຫັນດີຈາກຜູ້ປົກຄອງ ໃຫ້ຖືວ່າເປັນໂມຄະ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ ນິຕິກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການເຄື່ອນໄຫວທີ່ຮັບໃຊ້ຊີວິດປະຈຳວັນ.

ເມື່ອຜູ້ຖືກຈຳກັດຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ຫາກກັບຄືນສູ່ສະພາບປົກກະຕິ ຜູ້ກ່ຽວ ຫຼື ຜູ້ທີ່ມີສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດກ່ຽວຂ້ອງ ກໍ່ມີສິດ ຮ້ອງຂໍໃຫ້ສານ ລົບລ້າງຄຳຕັດສິນທີ່ຮັບຮູ້ວ່າຜູ້ກ່ຽວ ເປັນຜູ້ຖືກຈຳກັດຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ.

ມາດຕາ 60. ຜົນຂອງການຮັບຮູ້ວ່າເປັນຜູ້ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ

ເມື່ອມີຄຳຕັດສິນຮັບຮູ້ວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດແລ້ວ, ຜູ້ກ່ຽວກໍ່ຈະບໍ່ສາມາດເຮັດນິຕິກຳດ້ວຍຕົນເອງ. ຜູ້ປົກຄອງຂອງຜູ້ກ່ຽວ ເປັນຜູ້ຕາງໜ້າຕາມກົດໝາຍ ໃນການເຮັດນິຕິກຳເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ກ່ຽວ.

ເມື່ອຜູ້ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ຫາກໄດ້ກັບຄືນສູ່ສະພາບປົກກະຕິແລ້ວ ຜູ້ກ່ຽວ ຫຼື ຜູ້ທີ່ມີສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກໍ່ມີສິດຮ້ອງຂໍໃຫ້ສານລົບລ້າງຄຳຕັດສິນທີ່ຮັບຮູ້ວ່າຜູ້ກ່ຽວເປັນຜູ້ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ.

ງ. ການປົກຄອງຜູ້ຖືກຈຳກັດ ຫຼື ຜູ້ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ

ມາດຕາ 61. ການປົກຄອງຜູ້ຖືກຈຳກັດ ຫຼື ຜູ້ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ

ຜູ້ຖືກຈຳກັດ ຫຼື ຜູ້ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຄຸ້ມຄອງໂດຍ ຜູ້ປົກຄອງ ເພື່ອປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ກ່ຽວ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້ ແລະ ກົດໝາຍອື່ນ.

ມາດຕາ 62. ຜູ້ປົກຄອງ ແລະ ການຫ້າມເປັນຜູ້ປົກຄອງ

ຜູ້ປົກຄອງ ແມ່ນຜູ້ທີ່ຖືກແຕ່ງຕັ້ງຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ ໃຫ້ເປັນຜູ້ເບິ່ງແຍງດູແລ ແລະ ປົກປ້ອງສິດຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ຖືກຈຳກັດ ຫຼື ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ.

ຜູ້ປົກຄອງທີ່ຖືກສານແຕ່ງຕັ້ງຕັ້ງ ຕ້ອງມີເງື່ອນໄຂ ດັ່ງນີ້:

1. ເປັນຜູ້ທີ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ;
2. ເປັນຜູ້ບໍ່ເຄີຍຖືກສານຕັດສິນລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບມາກ່ອນຍ້ອນການກະທຳຜິດໂດຍເຈດຕະນາ;
3. ບໍ່ເຄີຍຖືກສານຕັດສິນລົ້ມລະລາຍ;
4. ເປັນຜູ້ບໍ່ເຄີຍຖືກຫ້າມເປັນຜູ້ປົກຄອງມາກ່ອນ.

ມາດຕາ 63. ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ປົກຄອງ

ຜູ້ປົກຄອງຂອງຜູ້ຖືກຈຳກັດ ຫຼື ຜູ້ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ມີສິດ ຕົ້ນຕໍດັ່ງນີ້:

1. ນຳໃຊ້ຊັບສິມບັດຂອງຜູ້ຖືກຈຳກັດ ຫຼື ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ເພື່ອເບິ່ງແຍງດູແລຜູ້ກ່ຽວ;
2. ໃຊ້ຈ່າຍສິ່ງທີ່ຈຳເປັນ ສຳລັບການຄຸ້ມຄອງປົກປັກຮັກສາຊັບສິມບັດ;
3. ໃຫ້ຄຳເຫັນ ຕໍ່ການເຮັດນິຕິກຳທີ່ສຳຄັນ ຫຼື ມີມູນຄ່າສູງຂອງຜູ້ຖືກຈຳກັດຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ;
4. ຕາງໜ້າ ເຮັດນິຕິກຳ ເພື່ອປົກປ້ອງສິດຜົນປະໂຫຍດ ຂອງຜູ້ຖືກຈຳກັດ ຫຼື ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ.

ຜູ້ປົກຄອງຂອງຜູ້ຖືກຈຳກັດ ຫຼື ຜູ້ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ມີພັນທະຕົ້ນຕໍ ດັ່ງນີ້:

1. ເບິ່ງແຍງດູແລ ແລະ ຮັບປະກັນການປົນປົວຕໍ່ຜູ້ຖືກຈຳກັດ ຫຼື ຜູ້ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ;
2. ເປັນຜູ້ຕາງໜ້າໃນການປະຕິບັດນິຕິກຳ;
3. ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປົກປັກຮັກສາຊັບສິມບັດຂອງຜູ້ກ່ຽວ;
4. ປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງຜູ້ກ່ຽວ.

ມາດຕາ 64. ການປ່ຽນຜູ້ປົກຄອງ

ຜູ້ປົກຄອງ ອາດຖືກປ່ຽນຕົວ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ບໍ່ມີເງື່ອນໄຂຄົບຖ້ວນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 62 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້;
2. ເສຍຊີວິດ ຫຼື ຖືກສານຕັດສິນວ່າເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ, ຜູ້ປົກຄອງທີ່ແມ່ນການຈັດຕັ້ງທີ່ຢຸດການເຄື່ອນໄຫວ;
3. ບໍ່ມີຄວາມສາມາດໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງຕົນ ຫຼື ປະຕິບັດໜ້າທີ່ຢ່າງບໍ່ເໝາະສົມ ຫຼື ລະເມີດພັນທະຢ່າງຮ້າຍແຮງໃນການເປັນຜູ້ປົກຄອງ;
4. ສະເໜີຖອນຕົວຈາກການເປັນຜູ້ປົກຄອງ.

ການແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ປົກຄອງໃໝ່ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມຂັ້ນຕອນການແຕ່ງຕັ້ງ ແລະ ຈົດທະບຽນຜູ້ປົກຄອງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 220 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 65. ການມອບການປົກຄອງ

ເມື່ອມີການປ່ຽນຕົວຜູ້ປົກຄອງ, ຜູ້ປົກຄອງຄົນເກົ່າ ຕ້ອງມອບການປົກຄອງ ໃຫ້ຜູ້ປົກຄອງທີ່ມາປ່ຽນແທນຕົນ ພາຍໃນສິບຫ້າວັນ ນັບແຕ່ວັນທີ່ໄດ້ມີການແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ປົກຄອງຄົນໃໝ່. ການມອບການປົກຄອງ ຕ້ອງເຮັດບົດບັນທຶກເປັນລາຍລັກອັກສອນ;

ເນື້ອໃນຂອງບົດບັນທຶກການມອບ ຕ້ອງປະກອບດ້ວຍ:

1. ເຫດຜົນຂອງການມອບ;

2. ບັນຊີຊັບສິມບັດຂອງຜູ້ຖືກປົກຄອງ ໃນເວລາທີ່ມີການມອບ.

ນາຍບ້ານ ຫຼື ສານເປັນຜູ້ຍັງຢືນ ບົດບັນທຶກການມອບການປົກຄອງ.

ໃນກໍລະນີ ການປ່ຽນຕົວຜູ້ປົກຄອງ ແມ່ນຍ້ອນສາເຫດເສຍຊີວິດ, ຖືກສານປະກາດວ່າເປັນບຸກຄົນບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ, ຫາຍສາບສູນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ເປັນຜູ້ປົກຄອງໄດ້ຢຸດການເຄື່ອນໄຫວ, ສານເປັນຜູ້ຕົກລົງແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ປົກຄອງຄືນໃໝ່.

ມາດຕາ 66. ການສິ້ນສຸດການປົກຄອງ

ການປົກຄອງ ຈະສິ້ນສຸດໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ຜູ້ຖືກປົກຄອງ ໄດ້ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດຄົບຖ້ວນ ຕາມການຕັດສິນຂອງສານ;
2. ຜູ້ຖືກປົກຄອງເສຍຊີວິດ.

ມາດຕາ 67. ຜົນຂອງການສິ້ນສຸດການປົກຄອງ

ເມື່ອຜູ້ຖືກປົກຄອງ ໄດ້ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດຄົບຖ້ວນ ຕາມການຕັດສິນຂອງສານ, ຜູ້ປົກຄອງຕ້ອງໄດ້ໄລ່ລຽງຊັບສິມບັດກັບຜູ້ຖືກປົກຄອງ. ພາຍໃນກຳນົດເວລາສາມ ເດືອນ ນັບແຕ່ວັນສິ້ນສຸດການປົກຄອງ.

ໃນກໍລະນີ ຜູ້ຖືກປົກຄອງເສຍຊີວິດ, ຜູ້ປົກຄອງຕ້ອງໄດ້ໄລ່ລຽງຊັບສິມບັດກັບຜູ້ສືບທອດຂອງຜູ້ຖືກປົກຄອງ ພາຍໃນກຳນົດເວລາສາມ ເດືອນ ນັບແຕ່ວັນສິ້ນສຸດການເປັນຜູ້ປົກຄອງ. ຖ້າກາຍກຳນົດເວລາດັ່ງກ່າວ ແລະ ຍັງບໍ່ສາມາດກຳນົດຜູ້ສືບທອດໄດ້ ໃຫ້ຜູ້ປົກຄອງສືບຕໍ່ຄຸ້ມຄອງຊັບສິມບັດໄປຈົນກວ່າຈະມີຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກ. ຜູ້ປົກຄອງ ຕ້ອງແຈ້ງກ່ຽວກັບການສືບຕໍ່ຄຸ້ມຄອງຊັບສິມບັດໃຫ້ນາຍບ້ານ ບ່ອນຢູ່ຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບການປົກຄອງ.

ມາດຕາ 68. ການໄລ່ລຽງຊັບສິມບັດ

ຜູ້ປົກຄອງຕ້ອງໄລ່ລຽງຊັບສິມບັດ ດັ່ງນີ້:

1. ສົ່ງຄືນຊັບສິມບັດທັງໝົດທີ່ຍັງເຫຼືອ ໃຫ້ຜູ້ຖືກປົກຄອງ ເມື່ອບຸກຄົນດັ່ງກ່າວໄດ້ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດຄົບຖ້ວນ;
2. ສົ່ງຄືນຊັບສິມບັດທັງໝົດທີ່ຍັງເຫຼືອ ໃຫ້ຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກຂອງຜູ້ຖືກປົກຄອງ.

ຈ. ບ່ອນຢູ່

ມາດຕາ 69. ບ່ອນຢູ່

ບ່ອນຢູ່ ຂອງບຸກຄົນ ແມ່ນບ່ອນບຸກຄົນນັ້ນ ໄດ້ຈົດທະບຽນສຳມະໂນຄົວ ຫຼື ບ່ອນຢູ່ຕົວຈິງຂອງຜູ້ກ່ຽວ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ບໍ່ສາມາດກຳນົດບ່ອນຢູ່ ຂອງບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ໃຫ້ຖືເອົາທີ່ຢູ່ອາໄສສຸດທ້າຍຂອງບຸກຄົນນັ້ນເປັນບ່ອນຢູ່.

ມາດຕາ 70. ບ່ອນຢູ່ຂອງຜູ້ບໍ່ພົ້ນກະສຽນອາຍຸ

ບ່ອນຢູ່ຂອງຜູ້ທີ່ຍັງບໍ່ພົ້ນກະສຽນອາຍຸ ແມ່ນບ່ອນຢູ່ ຂອງພໍ່ແມ່, ຖ້າພໍ່ແມ່ ມີບ່ອນຢູ່ຕ່າງກັນນັ້ນ ບ່ອນຢູ່ຂອງລູກ ແມ່ນບ່ອນພໍ່ ຫຼື ແມ່ ທີ່ລູກໄດ້ອາໄສຢູ່ນຳ.

ຜູ້ບໍ່ພົ້ນກະສຽນອາຍຸ ອາດມີບ່ອນຢູ່ຕ່າງກັບທີ່ຢູ່ ຂອງພໍ່ແມ່ ຕາມຄຳເຫັນດີ ຂອງພໍ່ແມ່ ຫຼື ພໍ່ ຫຼື ແມ່.

ມາດຕາ 71. ບ່ອນຢູ່ຂອງຜູ້ຖືກປົກຄອງ

ບ່ອນຢູ່ຂອງຜູ້ຖືກປົກຄອງ ແມ່ນບ່ອນຢູ່ຂອງຜູ້ປົກຄອງ.

ຜູ້ຖືກປົກຄອງ ອາດຈະມີບ່ອນຢູ່ຕ່າງຫາກກັບຜູ້ປົກຄອງ ຕາມຄຳເຫັນດີຂອງຜູ້ປົກຄອງ ຫຼື ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 72. ບ່ອນຢູ່ຂອງຜົວເມຍ

ບ່ອນຢູ່ຂອງຜົວເມຍ ແມ່ນບ່ອນທີ່ທັງສອງດຳລົງຊີວິດຮ່ວມກັນ.

ຜົວເມຍ ອາດຈະມີບ່ອນຢູ່ແຕກຕ່າງກັນ.

ມາດຕາ 73. ບ່ອນຢູ່ຂອງທະຫານ, ຕຳຫຼວດ

ບ່ອນຢູ່ ຂອງນາຍ ແລະ ພົນທະຫານ, ຕຳຫຼວດ ແລະ ພະນັກງານເຮັດໜ້າທີ່ປ້ອງກັນຊາດ ແລະ ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ແມ່ນກົມກອງບ່ອນທີ່ບຸກຄົນນັ້ນເຮັດວຽກ ຫຼື ບ່ອນປະຈຳການ ຍົກເວັ້ນ ກໍລະນີຜູ້ທີ່ມີບ່ອນຢູ່ປົກກະຕິ.

ບ່ອນຢູ່ຂອງທະຫານພົນທະ ແມ່ນກົມກອງທີ່ຜູ້ກ່ຽວ ເຮັດວຽກ ຫຼື ປະຈຳການ.

ມາດຕາ 74. ບ່ອນຢູ່ຂອງພະນັກງານ, ລັດຖະກອນ

ບ່ອນຢູ່ຂອງພະນັກງານ, ລັດຖະກອນ ແມ່ນບ່ອນເຮັດວຽກ ຫຼື ປະຈຳການຂອງຜູ້ກ່ຽວ ຍົກເວັ້ນ ກໍລະນີຖືກແຕ່ງຕັ້ງລົງເຮັດວຽກທາງການລະຍະໃດໜຶ່ງ.

ມາດຕາ 75. ຜູ້ທີ່ມີບ່ອນຢູ່ບໍ່ປົກກະຕິ

ບຸກຄົນທີ່ບໍ່ມີບ່ອນຢູ່ເປັນປົກກະຕິ ໃຫ້ຖືເອົາບ່ອນຢູ່ສຸດທ້າຍຂອງຜູ້ກ່ຽວ.

ມາດຕາ 76. ບ່ອນຢູ່ຂອງຜູ້ທີ່ເປັນນັກໂທດ

ບ່ອນຢູ່ຂອງນັກໂທດທີ່ຖືກສານຕັດສິນ ຕັດອິດສະລະພາບ ແມ່ນສະຖານທີ່ຄ້າຍດັດສ້າງບ່ອນທີ່ຜູ້ກ່ຽວຖືກດັດສ້າງຢູ່ນັ້ນ.

ມາດຕາ 77. ບ່ອນຢູ່ຂອງຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ

ຄົນຕ່າງປະເທດ ທີ່ເຂົ້າມາເຮັດວຽກ ຫຼື ທ່ອງທ່ຽວ ຢູ່ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ໃຫ້ຖືເອົາບ່ອນທີ່ພວກກ່ຽວ ໄດ້ແຈ້ງຕໍ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕຳຫຼວດກວດກາຄົນເຂົ້າເມືອງເປັນບ່ອນຢູ່ອາໄສ.

ບ່ອນຢູ່ຂອງຄົນຕ່າງດ້າວ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ແມ່ນບ່ອນບຸກຄົນນັ້ນດຳລົງຊີວິດຢູ່ຢ່າງເປັນປົກກະຕິຕາມ ການອະນຸຍາດ ຂອງລັດຖະບານ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ.

ສ. ການຫາຍສາບສູນ ແລະ ການເສຍຊີວິດຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ

ມາດຕາ 78. ການຫາຍສາບສູນ

ການຫາຍສາບສູນ ແມ່ນການທີ່ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ໄດ້ຫາຍໄປ ຈາກຄອບຄົວ ຫຼື ບ່ອນຢູ່ ໂດຍບໍ່ຮູ້ຂ່າວ ຄາວເປັນເວລາ ສອງປີ ຫຼື ຫົກເດືອນ ສຳລັບການຫາຍໄປໃນສົງຄາມ, ໄຜຜິບັດ ຫຼື ອຸປະຕິເຫດ ໂດຍມີຄຳຕັດສິນ ຂອງສານວ່າ ບຸກຄົນນັ້ນ ເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ.

ກຳນົດເວລາການຫາຍສາບສູນ ແມ່ນໃຫ້ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຂ່າວ ຄັ້ງສຸດທ້າຍກ່ຽວກັບບຸກຄົນນັ້ນ ເປັນຕົ້ນໄປ, ຖ້າບໍ່ສາມາດກຳນົດວັນດັ່ງກ່າວໄດ້ ໃຫ້ນັບວັນທຳອິດຂອງເດືອນຖັດໄປ. ຖ້າບໍ່ສາມາດກຳນົດເດືອນ ໃຫ້ນັບວັນທີໜຶ່ງ ເດືອນມັງກອນ ຂອງປີຖັດໄປ.

ກຳນົດເວລາການຫາຍສາບສູນ ໃນກໍລະນີເກີດອຸປະຕິເຫດ ໃຫ້ນັບແຕ່ວັນເກີດອຸປະຕິເຫດນັ້ນ ເປັນຕົ້ນ ໄປ. ໃນກໍລະນີສົງຄາມ ຫຼື ໄຜຜິບັດ ໃຫ້ນັບແຕ່ວັນສິ້ນສຸດເຫດການດັ່ງກ່າວເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 79. ຜູ້ມີສິດຮ້ອງຂໍການຫາຍສາບສູນ

ຜົວ ຫຼື ເມຍ, ຝ່, ແມ່, ຍາດຜີ້ນ້ອງ, ການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ຜູ້ທີ່ມີສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ມີສິດ ຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານໃຫ້ປະກາດວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ.

ມາດຕາ 80. ການຈົດທະບຽນການຫາຍສາບສູນ

ເມື່ອຄຳຕັດສິນຂອງສານປະກາດວ່າເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນແລ້ວ ຜູ້ຮ້ອງຂໍ ຕ້ອງໄປຈົດທະບຽນການຫາຍ ສາບສູນ ນຳພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 81. ຜົນຂອງການປະກາດວ່າເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ

ຄຳຕັດສິນຂອງສານປະກາດວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ ມີຜົນສະທ້ອນ ດັ່ງນີ້:

1. ຜົວ ຫຼື ເມຍ ມີສິດ ຮ້ອງຂໍຢ່າຮ້າງ, ແບ່ງປັນສິນສົມສ້າງ;
2. ເຈົ້າໜີ້ຂອງຜູ້ຫາຍສາບສູນ ມີສິດຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານ ເພື່ອທວງເອົາການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ;
3. ຕ້ອງໄດ້ແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຄຸ້ມຄອງຊັບຂອງຜູ້ກ່ຽວ;
4. ຜູ້ຄຸ້ມຄອງຊັບສົມບັດຂອງຜູ້ກ່ຽວມີສິດ ແລະ ຜົນທາງການທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ເຊັ່ນ ຊື້ຂາດ ຊັບເພື່ອເປັນຄຳລ້ຽງດູລູກ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ຫາຍສາບສູນ.

ມາດຕາ 82. ການລົບລ້າງການປະກາດວ່າເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ

ເມື່ອບຸກຄົນທີ່ສານຕັດສິນປະກາດວ່າເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນແລ້ວ ກັບຄືນມາ ຫຼື ມີຫຼັກຖານເຊື່ອຖື ໄດ້ວ່າ ຜູ້ກ່ຽວຍັງມີຊີວິດຢູ່, ຜູ້ກ່ຽວ, ຜູ້ມີສິດ ຫຼື ຜູ້ມີຜົນປະໂຫຍດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ມີສິດຮ້ອງຂໍໃຫ້ສານຝຶຈາລະນາລົບ ລ້າງຄຳຕັດສິນທີ່ໄດ້ປະກາດວ່າຜູ້ກ່ຽວເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ.

ເມື່ອສານໄດ້ລົບລ້າງຄໍາຕັດສິນດັ່ງກ່າວແລ້ວ ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ກ່ຽວຕາມກົດໝາຍ ຈະຖືກຟື້ນຟູ ຄືນ ເວັ້ນເສຍແຕ່ ຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ກ່ຽວກັບການຢ່າຮ້າງ ແລະ ຊັບສິນທີ່ໄດ້ຊື້ຂາດຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດ ໝາຍແລ້ວ.

ມາດຕາ 83. ການເສຍຊີວິດຕາມຄໍາຕັດສິນຂອງສານ

ການເສຍຊີວິດຕາມຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ແມ່ນການທີ່ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງໄດ້ຫາຍໄປຈາກຄອບຄົວ ຫຼື ບ່ອນຢູ່ ໂດຍບໍ່ຮູ້ຂ່າວຄາວເປັນເວລາ ສາມປີ ຫຼື ສອງປີ ສໍາລັບການຫາຍໄປໃນສົງຄາມ, ໄພພິບັດ ຫຼື ອຸປະຕິເຫດ ໂດຍມີຄໍາຕັດສິນຂອງສານວ່າ ບຸກຄົນນັ້ນເປັນຜູ້ເສຍຊີວິດ.

ການນັບກຳນົດເວລາການເສຍຊີວິດ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 78 ວັກ 2 ຂອງ ປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 84. ຜູ້ມີສິດຮ້ອງຂໍການເສຍຊີວິດ

ຜົວ ຫຼື ເມຍ, ພໍ່, ແມ່, ຍາດພີ່ນ້ອງ, ການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ຜູ້ມີສິດ ແລະ ຜູ້ມີຜົນປະໂຫຍດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ມີສິດ ຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານໃຫ້ປະກາດວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງເປັນຜູ້ເສຍຊີວິດ.

ມາດຕາ 85. ການຈົດທະບຽນການເສຍຊີວິດຕາມຄໍາຕັດສິນຂອງສານ

ເມື່ອມີຄໍາຕັດສິນຂອງສານປະກາດວ່າເປັນຜູ້ເສຍຊີວິດແລ້ວ ຜູ້ຮ້ອງຂໍ ຕ້ອງໄປຈົດທະບຽນການເສຍ ຊີວິດ ນຳພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 86. ຜົນຂອງການປະກາດວ່າເປັນຜູ້ເສຍຊີວິດຕາມຄໍາຕັດສິນຂອງສານ

ຄໍາຕັດສິນຂອງສານປະກາດວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງເປັນຜູ້ເສຍຊີວິດ ມີຜົນສະທ້ອນ ດັ່ງນີ້:

1. ສາຍ ຜົວເມຍ ໄດ້ສິ້ນສຸດລົງ;
2. ເປີດການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ.

ມາດຕາ 87. ການລົບລ້າງການປະກາດວ່າເສຍຊີວິດ

ເມື່ອບຸກຄົນທີ່ສານຕັດສິນປະກາດວ່າເປັນຜູ້ເສຍຊີວິດແລ້ວ ຫາກກັບຄືນມາ ຫຼື ມີຫຼັກຖານເຊື່ອຖື ໄດ້ວ່າ ຜູ້ກ່ຽວຂ້ອງມີຊີວິດຢູ່, ຜູ້ກ່ຽວ, ຜູ້ມີສິດ ຫຼື ຜູ້ມີຜົນປະໂຫຍດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ມີສິດຮ້ອງຂໍໃຫ້ສານຝ່າລະນາລົບ ລ້າງຄໍາຕັດສິນທີ່ໄດ້ປະກາດວ່າຜູ້ກ່ຽວເປັນຜູ້ເສຍຊີວິດ.

ເມື່ອສານໄດ້ລົບລ້າງຄໍາຕັດສິນດັ່ງກ່າວແລ້ວ ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ກ່ຽວຕາມກົດໝາຍ ຈະຖືກຟື້ນຟູ ຄືນ ເວັ້ນເສຍແຕ່ ສາຍຜົວເມຍ ຊຶ່ງບຸກຄົນໃດໜຶ່ງໄດ້ແຕ່ງດອງ ໃໝ່ ແລະ ຊັບສິນມັດທີ່ໄດ້ຊື້ຂາດ ຢ່າງຖືກຕ້ອງ ຕາມກົດໝາຍແລ້ວ.

ໝວດທີ 2
ນິຕິບຸກຄົນ
ກ. ຫຼັກການທົ່ວໄປ

ມາດຕາ 88. ນິຕິບຸກຄົນ

ນິຕິບຸກຄົນ ແມ່ນການຈັດຕັ້ງທີ່ໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ ຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ, ມີສິດ ແລະ ພັນທະ ເຂົ້າຮ່ວມໃນສາຍພົວພັນທາງແຝງ. ນິຕິບຸກຄົນມີອົງປະກອບພື້ນຖານ ດັ່ງນີ້:

1. ມີກົດລະບຽບຂອງຕົນ;
2. ໄດ້ຮັບການຂຶ້ນທະບຽນຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ;
3. ມີໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງທີ່ເປັນລະບົບເປັນຕົ້ນ ມີຕົວແທນ, ມີການບໍລິຫານຈັດການ;
4. ມີຊັບສົມບັດ ແລະ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ໜີ້ສິນ;
5. ມີຄວາມເປັນເອກະລາດເຂົ້າຮ່ວມໃນສາຍພົວພັນທາງກົດໝາຍໃນນາມຕົນເອງ.

ນິຕິບຸກຄົນສາມາດເປັນໂຈດ ຫຼື ຈຳເລີຍຄືກັນກັບບຸກຄົນ.

ມາດຕາ 89. ຄວາມສາມາດທາງດ້ານກົດໝາຍຂອງນິຕິບຸກຄົນ

ຄວາມສາມາດທາງດ້ານກົດໝາຍຂອງນິຕິບຸກຄົນ ແມ່ນຄວາມສາມາດມີສິດ ແລະ ພັນທະ ໂດຍສອດ ຄ່ອງກັບຈຸດປະສົງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດລະບຽບຂອງນິຕິບຸກຄົນ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ຄວາມສາມາດທາງດ້ານກົດໝາຍຂອງນິຕິບຸກຄົນ ເກີດຂຶ້ນນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນຢ່າງຖືກ ຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ.

ສຳລັບນິຕິບຸກຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ຮັບຮູ້ຕາມກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ ມີສິດ ແລະ ພັນທະ ຄືກັນກັບ ນິຕິບຸກຄົນພາຍໃນ ເວັ້ນເສຍແຕ່ກົດໝາຍຫາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ມາດຕາ 90. ຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດຂອງນິຕິບຸກຄົນ

ຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດຂອງນິຕິບຸກຄົນ ແມ່ນຄວາມສາມາດໃນການກະທຳດ້ວຍຕົນເອງໃນ ນາມຂອງນິຕິບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງພາໃຫ້ສິດ ແລະ ພັນທະທາງແຝງ ເກີດຂຶ້ນ, ປ່ຽນແປງ ຫຼື ສິ້ນສຸດລົງ.

ນິຕິບຸກຄົນມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດ ໝາຍ ຈົນຮອດວັນສິ້ນສຸດການເປັນນິຕິບຸກຄົນ.

ມາດຕາ 91. ປະເພດການສ້າງຕັ້ງນິຕິບຸກຄົນ

ນິຕິບຸກຄົນອາດຈະສ້າງຕັ້ງຕາມປະເພດ ດັ່ງນີ້:

1. ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນດ້ວຍການລວມຕົວຂອງບຸກຄົນ;
2. ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນດ້ວຍການລວມຊັບ.

ນິຕິບຸກຄົນແຕ່ລະປະເພດ ມີຮູບແບບຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍສະເພາະ.

ມາດຕາ 92. ນິຕິບຸກຄົນທີ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນດ້ວຍການລວມຕົວຂອງບຸກຄົນ

ນິຕິບຸກຄົນທີ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນດ້ວຍການລວມຕົວຂອງບຸກຄົນ ແມ່ນການລວມຕົວຂອງສອງບຸກຄົນຂຶ້ນໄປ ຊຶ່ງມີເຈດຕະນາ ແລະ ວັດຖຸປະສົງອັນດຽວກັນໃນການສ້າງຕັ້ງ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວໃນຮູບແບບບໍລິສັດ ຫຼື ວິສາຫະກິດໂດຍຫວັງຜົນກຳໄລ ຫຼື ເຄື່ອນໄຫວໃນຮູບແບບສະມາຄົມໂດຍບໍ່ຫວັງຜົນກຳໄລ.

ມາດຕາ 93. ນິຕິບຸກຄົນທີ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນດ້ວຍການລວມຊັບ

ນິຕິບຸກຄົນທີ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນດ້ວຍການລວມຊັບ ແມ່ນການປະກອບທຶນ ຫຼື ວັດຖຸຂອງບຸກຄົນ ຫຼື ກຸ່ມຄົນ ຊຶ່ງມີເຈດຕະນາ ແລະ ວັດຖຸປະສົງອັນດຽວກັນໃນການສ້າງຕັ້ງ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວໃນຮູບແບບມູນນິທິໂດຍບໍ່ຫວັງຜົນກຳໄລ.

ມາດຕາ 94. ຊື່ຂອງນິຕິບຸກຄົນ

ຊື່ຂອງນິຕິບຸກຄົນໃຫ້ຂຽນເປັນພາສາລາວ ແລະ ພາສາຕ່າງປະເທດ, ປຶ້ງບອກໃຫ້ເຫັນປະເພດການ ຈັດຕັ້ງຂອງນິຕິບຸກຄົນຢ່າງຈະແຈ້ງ ແລະ ໃຫ້ເຫັນຄວາມແຕກຕ່າງກັບນິຕິບຸກຄົນອື່ນທີ່ຢູ່ໃນຂົງເຂດການເຄື່ອນໄຫວດຽວກັນ.

ຊື່ຂອງນິຕິບຸກຄົນໃຫ້ປຶ້ງບອກເຖິງຮູບແບບຂອງນິຕິບຸກຄົນນັ້ນ.

ຊື່ຂອງນິຕິບຸກຄົນໄດ້ຮັບການຮັບຮູ້ ແລະ ປົກປ້ອງດ້ວຍກົດໝາຍ.

ນິຕິບຸກຄົນຕ້ອງນຳໃຊ້ຊື່ຂອງຕົນໃນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານ.

ມາດຕາ 95. ກົດລະບຽບຂອງນິຕິບຸກຄົນ

ກົດລະບຽບຂອງນິຕິບຸກຄົນທີ່ສ້າງຂຶ້ນນັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຮັບຮອງຈາກອົງການລັດທີ່ມີສິດອຳນາດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ກົດລະບຽບຂອງນິຕິບຸກຄົນປະກອບດ້ວຍເນື້ອໃນ ດັ່ງນີ້:

1. ຊື່ຂອງນິຕິບຸກຄົນ;
2. ຈຸດປະສົງ ແລະ ຂອບເຂດການເຄື່ອນໄຫວ;
3. ສະຖານທີ່ຕັ້ງນິຕິບຸກຄົນ;
4. ທຶນຈົດທະບຽນ, ຖ້າມີ;
5. ໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງ, ຕົວແທນ, ຮູບແບບການແຕ່ງຕັ້ງ, ເລືອກຕັ້ງ, ເລື່ອນຕຳແໜ່ງ, ປົດຕຳແໜ່ງ, ໜ້າທີ່ ແລະ ຂອບເຂດສິດຂອງຕຳແໜ່ງງານຕ່າງໆ, ການບໍລິຫານຈັດການ;
6. ຮູບການປັບປຸງ, ປ່ຽນແປງ, ບາງເນື້ອໃນຂອງກົດລະບຽບ;
7. ເງື່ອນໄຂການຄວບ, ແຍກ ແລະ ຍຸບເລີກນິຕິບຸກຄົນ;
8. ເງື່ອນໄຂການເຂົ້າ ແລະ ການອອກຈາກການເປັນສະມາຊິກ, ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງສະມາຊິກໃນກໍລະນີ ນິຕິບຸກຄົນທີ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນດ້ວຍການລວມຕົວຂອງບຸກຄົນ;
9. ຜູ້ປະກອບຊັບ, ລາຍການຊັບ ແລະ ມູນຄ່າຊັບ ໃນກໍລະນີ ນິຕິບຸກຄົນ ທີ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນດ້ວຍການລວມຊັບ;

10. ວິທີການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ.

ການປັບປຸງ, ປ່ຽນແປງ, ບາງເນື້ອໃນຂອງກົດລະບຽບ ຕ້ອງໄດ້ແຈ້ງຕໍ່ອົງການລັດທີ່ມີສິດອຳນາດຕາມທີ່ກົດໝາຍໄດ້ກຳນົດໄວ້ ແລະ ການປັບປຸງ, ປ່ຽນແປງດັ່ງກ່າວ ຈະບໍ່ພາໃຫ້ມີຜົນສະທ້ອນຕໍ່ບຸກຄົນທີສາມ ທີ່ມີຄວາມບໍລິສຸດໃຈ.

ມາດຕາ 96. ສະຖານທີ່ຕັ້ງຂອງນິຕິບຸກຄົນ

ສະຖານທີ່ຕັ້ງຂອງນິຕິບຸກຄົນ ໃຫ້ຖືເອົາບ່ອນສຳນັກງານໃຫຍ່ຕັ້ງຢູ່.

ສະຖານທີ່ຕັ້ງຂອງນິຕິບຸກຄົນເປັນບ່ອນຕິດຕໍ່ສື່ສານ ຂອງນິຕິບຸກຄົນ. ນິຕິບຸກຄົນອາດຈະເລືອກເອົາບ່ອນອື່ນເປັນບ່ອນຕິດຕໍ່ສື່ສານເຊັ່ນ ສາຂາ ຫຼື ຫ້ອງການຕາງໜ້າຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 97. ໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການບໍລິຫານຈັດການນິຕິບຸກຄົນ

ນິຕິບຸກຄົນ ຕ້ອງມີໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງຂອງຕົນ.

ໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງ, ພາລະບົດບາດ, ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງນິຕິບຸກຄົນນັ້ນ ໃຫ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດລະບຽບຂອງນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ຂໍ້ຕົກລົງສ້າງຕັ້ງນິຕິບຸກຄົນ.

ມາດຕາ 98. ຕົວແທນຂອງນິຕິບຸກຄົນ

ຕົວແທນຂອງນິຕິບຸກຄົນ ແມ່ນຜູ້ເຄື່ອນໄຫວວຽກງານແທນນິຕິບຸກຄົນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດລະບຽບຂອງນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ກົດໝາຍ.

ຕົວແທນຂອງນິຕິບຸກຄົນ ແມ່ນປະທານ ຫຼື ຜູ້ອຳນວຍການ ຊຶ່ງໄດ້ມາຈາກການເລືອກຕັ້ງ ຫຼື ແຕ່ງຕັ້ງ. ໃນກໍລະນີທີ່ປະທານ ຫຼື ຜູ້ອຳນວຍການ ຫາກມອບໝາຍໃຫ້ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງໄປເຮັດວຽກແທນ ກໍຖືວ່າບຸກຄົນ ນັ້ນເປັນຕົວແທນຂອງນິຕິບຸກຄົນ.

ນິຕິບຸກຄົນ ສາມາດມີຕົວແທນໜຶ່ງ ຫຼື ຫຼາຍຄົນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດລະບຽບຂອງຕົນ.

ໃນກໍລະນີ ນິຕິບຸກຄົນມີຕົວແທນຫຼາຍຄົນ ການຕົກລົງວຽກງານຂອງນິຕິບຸກຄົນ ແມ່ນໃຫ້ເອົາຕາມສຽງສ່ວນຫຼາຍ ເວັ້ນເສຍແຕ່ກົດລະບຽບຂອງນິຕິບຸກຄົນດັ່ງກ່າວໄດ້ກຳນົດໄວ້ຢ່າງອື່ນ.

ໃນກໍລະນີ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຕົວແທນ ຫາກຂັດກັບຜົນປະໂຫຍດຂອງນິຕິບຸກຄົນ ໃນວຽກງານໃດໜຶ່ງ ຕົວແທນກ່ຽວຂ້ອງຈະບໍ່ມີສິດເຄື່ອນໄຫວໃນນາມນິຕິບຸກຄົນໃນວຽກງານດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 99. ການປ່ຽນຕົວແທນຂອງນິຕິບຸກຄົນ

ການປ່ຽນຕົວແທນ, ການຈຳກັດສິດ ຫຼື ການປ່ຽນສິດຂອງຕົວແທນນິຕິບຸກຄົນຈະມີຜົນກໍຕໍ່ເມື່ອ ໄດ້ປະຕິບັດຖືກຕ້ອງຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດລະບຽບຂອງນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ກົດໝາຍແຕ່ບໍ່ໃຫ້ມີຜົນສະທ້ອນ ຕໍ່ບຸກຄົນພາຍນອກທີ່ມີຄວາມບໍລິສຸດໃຈ.

ມາດຕາ 100. ການພື້ນຈາກການເປັນຕົວແທນຂອງນິຕິບຸກຄົນ

ການພື້ນຈາກການເປັນຕົວແທນຂອງນິຕິບຸກຄົນ ມີດັ່ງນີ້:

1. ຄົບອາຍຸການ;
2. ຖືກປົດຕຳແໜ່ງຕາມມະຕິຂອງກອງປະຊຸມສະພາບໍລິຫານຜູ້ອຳນວຍການ;

3. ມີຄຳຕັດສິນຂອງສານ ໃນກໍລະນີມີການລະເມີດຂັ້ນຕອນການເລືອກຕັ້ງ, ຮັບຮູ້ວ່າເປັນຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະຜິດ ຫຼື ປະກາດວ່ານິຕິບຸກຄົນນັ້ນເປັນຜູ້ລົ້ມລະລາຍ;
4. ເສຍຊີວິດ, ລາອອກ, ຂາດເງື່ອນໄຂຂອງການເປັນປະທານ ຫຼື ຜູ້ອຳນວຍການ.

ມາດຕາ 101. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງນິຕິບຸກຄົນ

ນິຕິບຸກຄົນ ຕ້ອງມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການເຄື່ອນໄຫວ ທີ່ຢູ່ໃນຂອບເຂດສິດອຳນາດຂອງຕົວແທນຂອງນິຕິບຸກຄົນ. ໃນກໍລະນີທີ່ຕົວແທນ ຫາກມີການເຄື່ອນໄຫວເກີນຂອບເຂດສິດອຳນາດ ຊຶ່ງກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນຜາຍນອກ ນິຕິບຸກຄົນຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍດັ່ງກ່າວກ່ອນ ແລ້ວຈຶ່ງທວງເອົາການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍທີ່ໄດ້ຈ່າຍໄປແລ້ວນັ້ນຄືນຈາກຕົວແທນ.

ນິຕິບຸກຄົນ ຈະບໍ່ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການກະທຳຂອງສະມາຊິກຕົນທີ່ບໍ່ແມ່ນຕົວແທນ.

ສະມາຊິກຂອງນິຕິບຸກຄົນ ທີ່ເຄື່ອນໄຫວເປັນຕົວແທນຈະບໍ່ຮັບຜິດຊອບແທນນິຕິບຸກຄົນ.

ນິຕິບຸກຄົນແຕ່ລະປະເພດມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນໜີ້ສິນຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍສະເພາະ.

ມາດຕາ 102. ການປ່ຽນແປງນິຕິບຸກຄົນ

ນິຕິບຸກຄົນທີ່ໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ ແລະ ຈົດທະບຽນຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ສາມາດປ່ຽນແປງເປັນນິຕິບຸກຄົນໃໝ່ດ້ວຍການຄວບກັນເຂົ້າ ຫຼື ແຍກຕົວອອກເປັນຫຼາຍນິຕິບຸກຄົນ ຕາມການຕົກລົງ ຫຼື ຕາມກົດລະບຽບຂອງນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 103. ການຄວບນິຕິບຸກຄົນ

ນິຕິບຸກຄົນທີ່ມີຮູບແບບດຽວກັນ ສາມາດຄວບເຂົ້າກັນຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດລະບຽບຂອງນິຕິບຸກຄົນ, ຕາມການຕົກລົງຂອງບັນດານິຕິບຸກຄົນທີ່ມີຮູບແບບດຽວກັນ ຫຼື ຕາມການອະນຸຍາດຂອງອົງການລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ຝາຍຫຼັງຄວບເຂົ້າກັນແລ້ວ ນິຕິບຸກຄົນເກົ່າກໍ່ສິ້ນສຸດລົງ, ສິດ ແລະ ຜົນທະຂອງນິຕິບຸກຄົນເກົ່າ ແມ່ນມອບໃຫ້ນິຕິບຸກຄົນໃໝ່ເປັນຜູ້ນຳໃຊ້ ແລະ ປະຕິບັດ.

ມາດຕາ 104. ການແຍກນິຕິບຸກຄົນ

ນິຕິບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ສາມາດແຍກຕົວອອກເປັນຫຼາຍນິຕິບຸກຄົນຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດລະບຽບຂອງນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ຕາມການອະນຸຍາດຂອງອົງການລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ຝາຍຫຼັງທີ່ນິຕິບຸກຄົນໄດ້ແຍກຕົວອອກຈາກກັນແລ້ວ ກໍ່ຕ້ອງນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດຜົນທະຂອງຕົນໂດຍສອດຄ່ອງກັບຈຸດປະສົງໃນການເຄື່ອນໄຫວຂອງນິຕິບຸກຄົນນັ້ນ.

ນິຕິບຸກຄົນທີ່ໄດ້ຖືກແຍກຕົວແລ້ວນັ້ນ ກໍ່ສິ້ນສຸດລົງ, ສິດ ແລະ ຜົນທະກໍ່ເກີດຂຶ້ນໃຫ້ແຕ່ລະນິຕິບຸກຄົນທີ່ໄດ້ຮັບການແຍກຕົວນັ້ນ.

ມາດຕາ 105. ການຍຸບເລິກນິຕິບຸກຄົນ

ນິຕິບຸກຄົນ ຈະຖືກຍຸບເລິກໂດຍອົງໃສ່ພື້ນຖານ ດັ່ງນີ້:

1. ມີພື້ນຖານໃດໜຶ່ງເກີດຂຶ້ນຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນກົດລະບຽບຂອງນິຕິບຸກຄົນ;
2. ໄດ້ບັນລຸວັດຖຸປະສົງຂອງນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ບໍ່ສາມາດດຳເນີນງານຕໍ່ໄປໄດ້;
3. ລົ້ມລະລາຍ;
4. ຖືກຍຸບເລິກຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ.

ນອກຈາກນີ້ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 106. ການຊຳລະສະສາງ

ເມື່ອນິຕິບຸກຄົນ ໄດ້ຖືກຍຸບເລິກຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໃນມາດຕາ 105 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້ ຕ້ອງຊຳລະສະສາງໜີ້ສິນຂອງຕົນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ໃນກໍລະນີນິຕິບຸກຄົນ ຫາກຖືກລົ້ມລະລາຍຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ ກໍຕ້ອງຊຳລະສະສາງໜີ້ສິນຂອງຕົນໃຫ້ສຳເລັດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ຂ. ສະມາຄົມ

ມາດຕາ 107. ສະມາຄົມ

ສະມາຄົມ ແມ່ນການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ ທີ່ສ້າງຂຶ້ນດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ, ບໍ່ເປັນການຫາລາຍໄດ້ ຫຼື ຜົນກຳໄລມາແບ່ງປັນກັນ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວຢ່າງເປັນປະຈຳ ເພື່ອປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຼດອັນຊອບທຳຂອງສະມາຄົມ, ສະມາຊິກຕົນ ຫຼື ຂອງຊຸມຊົນ.

ມາດຕາ 108. ຖານະນິຕິບຸກຄົນຂອງສະມາຄົມ

ສະມາຄົມ ທີ່ໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນຕາມປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້ ຫຼື ກົດໝາຍອື່ນ ມີຖານະນິຕິບຸກຄົນ.

ມາດຕາ 109. ປະເພດ ແລະ ລະດັບສະມາຄົມ

ປະເພດ ສະມາຄົມ ສປປ ລາວ ມີດັ່ງນີ້:

1. ສະມາຄົມດ້ານເສດຖະກິດ;
2. ສະມາຄົມດ້ານວິຊາຊີບ, ເຕັກນິກວິຊາການ ແລະ ການປະດິດຄົດແຕ່ງ;
3. ສະມາຄົມດ້ານສັງຄົມສົງເຄາະ ແລະ ອື່ນໆ.

ສະມາຄົມ ຖືກຈັດແບ່ງອອກເປັນ ສາມລະດັບ ດັ່ງນີ້:

1. ສະມາຄົມທີ່ເຄື່ອນໄຫວໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ;
2. ສະມາຄົມທີ່ເຄື່ອນໄຫວ ໃນຂອບເຂດແຂວງ ຫຼື ນະຄອນ;

3. ສະມາຄົມທີ່ເຄື່ອນໄຫວໃນຂອບເຂດເມືອງ, ເທດສະບານ ຫຼື ບ້ານ.

ສະມາຄົມ ສາມາດມີສາຂາ ຫຼື ຫ້ອງການຜູ້ຕາງໜ້າ ຕາມລະດັບທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ.

ມາດຕາ 110. ເງື່ອນໄຂການສ້າງຕັ້ງສະມາຄົມ

ສະມາຄົມໃດໜຶ່ງຈະໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນຕ້ອງມີເງື່ອນໄຂຄົບຖ້ວນ ດັ່ງນີ້:

1. ມີຈຸດປະສົງບໍ່ຂັດກັບລັດຖະທຳມະນູນ, ກົດໝາຍ ແລະ ຮີດຄອງປະເພນີອັນດີງາມຂອງຊາດ, ຂອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ເຜົ່າຕ່າງໆ; ບໍ່ເປັນໄພອັນຕະ ລາຍຕໍ່ຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງຊາດ, ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍຂອງສັງຄົມ ແລະ ສິດເສລີພາບຂອງບຸກຄົນອື່ນ;
2. ຜູ້ລິເລີ່ມ ຊຶ່ງແມ່ນບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນ ທີ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້;
3. ມີກົດລະບຽບ, ມີສຳນັກງານ ແລະ ຊັບສິນ ເພື່ອຮັບປະກັນບັນລຸຈຸດປະສົງຂອງສະມາຄົມທີ່ວາງໄວ້;
4. ມີຈຳນວນສະມາຊິກທີ່ໄດ້ລົງທະບຽນມີຄວາມສະໝັກໃຈເຂົ້າຮ່ວມເຄື່ອນໄຫວໃນສະມາຄົມຢ່າງຄົບຖ້ວນ.

ມາດຕາ 111. ການສ້າງຕັ້ງສະມາຄົມ

ການສ້າງຕັ້ງສະມາຄົມ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂ, ລະບຽບການ ແລະ ຂັ້ນຕອນ ທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້ ຫຼື ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 112. ກົດລະບຽບຂອງສະມາຄົມ

ສະມາຄົມຕ້ອງມີກົດລະບຽບ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍຊື່ຂອງສະມາຄົມ ແລະ ເນື້ອໃນອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 95 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 113. ໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການບໍລິຫານຈັດການຂອງສະມາຄົມ

ສະມາຄົມ ຕ້ອງມີໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງຂອງຕົນ.

ໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງສະມາຄົມ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດລະບຽບຂອງສະມາຄົມ ແລະ ລະບຽບການສະເພາະ.

ມາດຕາ 114. ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ ຂອງສະມາຄົມ

ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຂອງສະມາຄົມ ແມ່ນອົງການນຳພາສູງສຸດຂອງສະມາຄົມ. ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຂອງສະມາຄົມເປີດຂຶ້ນຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດລະບຽບຂອງສະມາຄົມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 115. ການຄວບ, ການແຍກ ແລະ ການຍຸບເລິກສະມາຄົມ

ການຄວບ, ການແຍກ ແລະ ການຍຸບເລິກສະມາຄົມ ແມ່ນໃຫ້ປະຕິບັດຕາມ ມາດຕາ 103, 104 ແລະ 105 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ຄ. ມູນນິທິ

ມາດຕາ 116. ມູນນິທິ

ມູນນິທິ ແມ່ນການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ທີ່ມີຖານະນິຕິບຸກຄົນ, ມີທຶນ, ຊັບສິນສະເພາະ ເພື່ອສາທາລະນະ ປະໂຫຍດ ດ້ານວັດທະນະທຳ, ການສຶກສາ, ສິ່ງແວດລ້ອມ, ສາທາລະນະສຸກ, ກິລາກາຍະກຳ, ວິທະຍາສາດ, ການ ກຸສົນ, ມະນຸດສະທຳ ແລະ ອື່ນໆ ໂດຍບໍ່ຫວັງຜົນກຳໄລ.

ການນຳໃຊ້ຊັບສິນຂອງມູນນິທິ ບໍ່ແມ່ນເປັນການຫາຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ ຂອງບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ນອກ ຈາກເພື່ອດຳເນີນການຕາມຈຸດປະສົງຂອງມູນນິທິເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 117. ຂອບເຂດການເຄື່ອນໄຫວຂອງມູນນິທິ

ມູນນິທິ ມີຂອບເຂດການເຄື່ອນໄຫວ ດັ່ງນີ້:

1. ມູນນິທິທີ່ເຄື່ອນໄຫວໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ;
2. ມູນນິທິທີ່ເຄື່ອນໄຫວໃນຂອບເຂດແຂວງ ຫຼື ນະຄອນ;
3. ມູນນິທິທີ່ເຄື່ອນໄຫວໃນຂອບເຂດເມືອງ ຫຼື ເທດສະບານ.

ມາດຕາ 118. ເງື່ອນໄຂໃນການສ້າງຕັ້ງມູນນິທິ

ມູນນິທິໃດໜຶ່ງ ຈະໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ ຕ້ອງມີເງື່ອນໄຂຄົບຖ້ວນ ດັ່ງນີ້:

1. ມີຈຸດປະສົງບໍ່ຂັດກັບລັດຖະທຳມະນູນ, ກົດໝາຍ ແລະ ຮີດຄອງປະເພນີອັນດີງາມຂອງຊາດ, ຂອງ ທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ເຜົ່າຕ່າງໆ; ບໍ່ເປັນໄພອັນຕະລາຍຕໍ່ຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງຊາດ, ຄວາມເປັນລະບຽບ ຮຽບ ຮ້ອຍຂອງສັງຄົມ ແລະ ສິດເສລີພາບຂອງບຸກຄົນອື່ນ;
2. ມີຜູ້ລິເລີ່ມ ຊຶ່ງແມ່ນບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນ ທີ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະຜິດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳ ນົດໄວ້ໃນປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້;
3. ມີກົດລະບຽບ, ມີສຳນັກງານ ແລະ ຊັບສິນ ເພື່ອຮັບປະກັນບັນລຸຈຸດປະສົງຂອງມູນນິທິ.

ມາດຕາ 119. ການຂໍສ້າງຕັ້ງມູນນິທິ

ການສ້າງຕັ້ງມູນນິທິ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂ, ລະບຽບການ ແລະ ຂັ້ນຕອນ ທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນປະມວນ ກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້ ຫຼື ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 120. ກົດລະບຽບຂອງມູນນິທິ

ມູນນິທິຕ້ອງມີກົດລະບຽບ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍຊື່ຂອງມູນນິທິ ແລະ ເນື້ອໃນອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 95 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 121. ໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການບໍລິຫານຈັດການຂອງມູນນິທິ

ມູນນິທິ ຕ້ອງມີກົງຈັກການຈັດຕັ້ງຂອງຕົນ.

ໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງ, ພາລະບົດບາດ, ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງກົງຈັກການຈັດຕັ້ງຂອງມູນນິທິ ໃຫ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດລະບຽບຂອງມູນນິທິ.

ມາດຕາ 122. ການຄວບ, ການແຍກ ແລະ ການຍຸບເລີກມູນນິທິ

ມູນນິທິສາມາດຄວບ, ແຍກ ແລະ ຍຸບເລີກໄດ້ຕາມຈຸດປະສົງຂອງຜູ້ສ້າງຕັ້ງມູນນິທິ.

ການຄວບ, ການແຍກ ແລະ ການຍຸບເລີກມູນນິທິ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມ ມາດຕາ 103, 104 ແລະ 105 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

**ໝວດທີ 3
ການຕາງໜ້າ**

ມາດຕາ 123. ການຕາງໜ້າ

ການຕາງໜ້າ ແມ່ນການທີ່ຜູ້ຕາງໜ້າເຮັດນິຕິກຳກັບບຸກຄົນທີສາມ ໃນນາມເຈົ້າການ ຊຶ່ງພາໃຫ້ເກີດສິດ ແລະ ຜົນທະໂດຍກົງຕໍ່ເຈົ້າການ.

ການຕາງໜ້າປະກອບດ້ວຍ ການຕາງໜ້າຕາມກົດໝາຍ ແລະ ການຕາງໜ້າຕາມສັນຍາ.

ມາດຕາ 124. ການຕາງໜ້າຕາມກົດໝາຍ

ການຕາງໜ້າຕາມກົດໝາຍ ແມ່ນການຕາງໜ້າ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ຫຼື ຕາມການແຕ່ງຕັ້ງຂອງອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ມີສິດອຳນາດ ບົນພື້ນຖານກົດໝາຍ.

ຜູ້ຕາງໜ້າຕາມກົດໝາຍ ອາດຈະມີ ພໍ່ແມ່, ຜູ້ປົກຄອງ, ຜູ້ຄຸ້ມຄອງ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນ.

ມາດຕາ 125. ການຕາງໜ້າຕາມສັນຍາ

ການຕາງໜ້າຕາມສັນຍາ ແມ່ນການຕາງໜ້າ ຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ.

ມາດຕາ 126. ເງື່ອນໄຂ ແລະ ຜົນຂອງນິຕິກຳຕໍ່ເຈົ້າການ

ນິຕິກຳທີ່ເຮັດຂຶ້ນໂດຍຜູ້ຕາງໜ້າ ຈະມີຜົນຕໍ່ເຈົ້າການ ກໍຕໍ່ເມື່ອມີເງື່ອນໄຂ ດັ່ງນີ້:

1. ຜູ້ຕາງໜ້າມີສິດ ທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ;

2. ຜູ້ຕາງໜ້າ ແຈ້ງໃຫ້ຄຸສັນຍາຮັບຮູ້ວ່າຕົນ ເປັນຜູ້ຕາງໜ້າ.

ມາດຕາ 127. ນິຕິກຳທີ່ສ້າງຂຶ້ນໂດຍອອກຊື່ຂອງຜູ້ຕາງໜ້າ

ໃນກໍລະນີ ຜູ້ຕາງໜ້າຫາກໄດ້ເຮັດນິຕິກຳກັບບຸກຄົນທີສາມໂດຍບໍ່ແຈ້ງເຈດຈຳນົງໃນການຕາງໜ້າ ຖືວ່າການເຮັດນິຕິກຳດັ່ງກ່າວ ແມ່ນເພື່ອຕົນເອງ ເວັ້ນເສຍແຕ່ບຸກຄົນທີສາມ ຫາກຮູ້ ຫຼື ສາມາດຮູ້ໄດ້ວ່າຜູ້ຕາງໜ້າເຮັດນິຕິກຳໃນນາມເຈົ້າການ.

ມາດຕາ 128. ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ຕາງໜ້າ

ຜູ້ຕາງໜ້າ ມີສິດ ແລະ ພັນທະ ຕາມສັນຍາ ຫຼື ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ຜູ້ຕາງໜ້າບໍ່ມີສິດເຮັດນິຕິກຳກັບຕົນເອງ ຫຼື ກັບບຸກຄົນທີສາມທີ່ຕົນເອງ ມີຜົນປະໂຫຍດຮ່ວມນຳ ຫຼື ເປັນຜູ້ຕາງໜ້າໃຫ້ບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 129. ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງເຈົ້າການ

ເຈົ້າການ ມີສິດ ແລະ ພັນທະ ຕາມສັນຍາ ຫຼື ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 130. ຜູ້ຕາງໜ້າແທນ

ຜູ້ຕາງໜ້າຕາມກົດໝາຍ ມີສິດແຕ່ງຕັ້ງ ຫຼື ມອບໝາຍຕໍ່ໃຫ້ຜູ້ຕາງໜ້າແທນຕົນໄດ້ ແຕ່ຕົນຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຜົນການກະທຳຂອງຜູ້ຕາງໜ້າແທນ.

ໃນກໍລະນີມີສາເຫດພາວະວິໄສທີ່ບໍ່ສາມາດຫຼີກລ່ຽງໄດ້ ຜູ້ຕາງໜ້າຕາມສັນຍາ ມີສິດແຕ່ງຕັ້ງ ຫຼື ມອບໝາຍຕໍ່ໃຫ້ຜູ້ຕາງໜ້າແທນຕົນກໍໄດ້ ແຕ່ຕ້ອງແຈ້ງກ່ຽວກັບບຸກຄະລິກກະພາບ, ຄວາມສາມາດຂອງຜູ້ຕາງໜ້າແທນໃຫ້ເຈົ້າການຊາບໃນທັນໃດ.

ມາດຕາ 131. ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ຕາງໜ້າແທນ

ຜູ້ຕາງໜ້າແທນ ມີສິດ ແລະ ພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ຜູ້ຕາງໜ້າແທນ ຕ້ອງປະຕິບັດສິດ ໃນຂອບເຂດທີ່ຜູ້ຕາງໜ້າມອບໃຫ້;
2. ຜູ້ຕາງໜ້າແທນມີສິດ ແລະ ພັນທະ ຕໍ່ເຈົ້າການ ແລະ ບຸກຄົນທີສາມຄືກັນກັບຜູ້ຕາງໜ້າ.

ມາດຕາ 132. ຜົນຂອງ ນິຕິກຳທີ່ເຮັດຂຶ້ນໂດຍຜູ້ບໍ່ມີສິດເປັນຜູ້ຕາງໜ້າ

ນິຕິກຳ ທີ່ເຮັດຂຶ້ນໂດຍຜູ້ບໍ່ມີສິດເປັນຜູ້ຕາງໜ້າ ຈະບໍ່ພາໃຫ້ເກີດສິດ ແລະ ພັນທະ ແກ່ເຈົ້າການ ເວັ້ນເສຍແຕ່ ເຈົ້າການຫາກເຫັນດີຮັບຮອງເອົາ.

ໃນກໍລະນີເຈົ້າການ ຫາກຮູ້ ຫຼື ຄວນຮູ້ກ່ຽວກັບການກະທຳໃດໜຶ່ງຂອງຜູ້ທີ່ບໍ່ມີສິດເປັນຜູ້ຕາງໜ້າແຕ່ບໍ່ທັກທ້ວງ ຫຼື ຄັດຄ້ານ ຫຼື ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ ກໍຖືວ່າເປັນການມອບສິດທີ່ຖືກຕ້ອງ. ຖ້າມີຄວາມເສຍຫາຍເກີດຂຶ້ນເຈົ້າການ ກໍຕ້ອງຮັບຜິດຊອບ.

ຖ້າບຸກຄົນທີສາມ ຫາກຮູ້ວ່າຕົນໄດ້ເຮັດນິຕິກຳກັບຜູ້ບໍ່ມີສິດເປັນຜູ້ຕາງໜ້າແລ້ວ ສາມາດແຈ້ງ ໃຫ້ເຈົ້າການ ຫຼື ຜູ້ຕາງໜ້າ ເພື່ອຂໍໃຫ້ຕອບຕາມກຳນົດເວລາທີ່ຕົນໄດ້ກຳນົດໄວ້. ຖ້າໝົດກຳນົດເວລາດັ່ງກ່າວແລ້ວ ຫາກບໍ່ມີຄຳຕອບ ກໍຖືວ່ານິຕິກຳນັ້ນບໍ່ຖືກຮັບຮອງໂດຍເຈົ້າການ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ສາມາດຍົກເລີກນິຕິກຳນັ້ນ ແຕ່ຝຽງຝ່າຍດຽວ ແລະ ຖ້າມີຄວາມເສຍຫາຍເກີດຂຶ້ນ ກໍມີສິດຮ້ອງຂໍໃຫ້ໃຊ້ແທນ ເວັ້ນເສຍແຕ່ ຜູ້ກ່ຽວຫາກຮູ້ ຫຼື ຄວນຮູ້ໃນເວລາເຮັດນິຕິກຳ.

ມາດຕາ 133. ຜົນຂອງການເຮັດນິຕິກຳເກີນຂອບເຂດຂອງຜູ້ຕາງໜ້າ

ນິຕິກຳທີ່ເຮັດຂຶ້ນເກີນຂອບເຂດສິດຂອງຜູ້ຕາງໜ້າ ບໍ່ຜາໃຫ້ເກີດສິດ ແລະ ພັນທະຕໍ່ເຈົ້າການ ເວັ້ນເສຍເຈົ້າການ ຫາກເຫັນດີຮັບຮອງ, ແຕ່ຖ້າຜູ້ກ່ຽວຫາກບໍ່ເຫັນດີ ຜູ້ຕາງໜ້າຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການກະທຳຂອງຕົນ.

ໃນກໍລະນີ ບຸກຄົນທີສາມ ຫາກເຊື່ອຢ່າງມີເຫດຜົນວ່າ ນິຕິກຳ ຊຶ່ງຜູ້ຕາງໜ້າ ເຮັດກັບຕົນນັ້ນ ແມ່ນຢູ່ໃນຂອບເຂດສິດຂອງການຕາງໜ້າ, ນິຕິກຳທີ່ເຮັດຂຶ້ນນັ້ນ ຖືວ່າຖືກຕ້ອງ.

ຖ້າວ່າບຸກຄົນທີສາມ ຫາກຮູ້ວ່າຕົນໄດ້ເຮັດນິຕິກຳກັບຜູ້ຕາງໜ້າທີ່ປະຕິບັດເກີນຂອບເຂດສິດ ຕ້ອງແຈ້ງເປັນລາຍລັກອັກສອນໃຫ້ເຈົ້າການ ເພື່ອຂໍຄຳຕອບຕາມເວລາທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້. ຖ້າໝົດກຳນົດເວລາດັ່ງກ່າວແລ້ວ ຫາກບໍ່ມີຄຳຕອບ ກໍຖືວ່ານິຕິກຳນັ້ນບໍ່ຖືກຮັບຮອງໂດຍຜູ້ມອບການຕາງໜ້າ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ສາມາດຍົກເລີກ ຫຼື ລົບລ້າງນິຕິກຳນັ້ນ ແຕ່ຝຽງຝ່າຍດຽວ ແລະ ຖ້າມີຄວາມເສຍຫາຍເກີດຂຶ້ນ ກໍມີສິດຮ້ອງຂໍໃຫ້ໃຊ້ແທນ ເວັ້ນເສຍແຕ່ ຜູ້ກ່ຽວ ຫາກຮູ້ ຫຼື ຄວນຮູ້ກ່ຽວກັບບັນຫາດັ່ງກ່າວ.

ໃນກໍລະນີ ຜູ້ຕາງໜ້າ ແລະ ບຸກຄົນທີສາມ ຫາກເຮັດນິຕິກຳເກີນຂອບເຂດໂດຍເຈດຕະນາ ຊຶ່ງກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ເຈົ້າການ ພວກກ່ຽວຕ້ອງຮ່ວມກັນຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 134. ການສິ້ນສຸດການຕາງໜ້າ

ການຕາງໜ້າຕາມກົດໝາຍ ຈະສິ້ນສຸດລົງໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ການປົກຄອງ, ການຄຸ້ມຄອງ ໄດ້ສິ້ນສຸດ;
2. ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງພໍ່ແມ່ຕໍ່ລູກທີ່ຍັງບໍ່ທັນຝົນກະສຽນອາຍຸ ໄດ້ສິ້ນສຸດ;
3. ຜູ້ມອບການຕາງໜ້າ ຫຼື ຜູ້ຕາງໜ້າ ໄດ້ເສຍຊີວິດ ຫຼື ຖືກຍຸບເລີກ ຫຼື ລົ້ມລະລາຍ;
4. ກໍລະນີອື່ນ ທີ່ກົດໝາຍກຳນົດໄວ້.

ການຕາງໜ້າຕາມສັນຍາ ຈະສິ້ນສຸດລົງໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ສັນຍາການຕາງໜ້າ ໄດ້ສິ້ນສຸດ;
2. ກໍລະນີອື່ນ ທີ່ກົດໝາຍກຳນົດໄວ້.

ພາກທີ III

ຄອບຄົວ

ໝວດທີ 1

ຫຼັກການທົ່ວໄປ

ມາດຕາ 135. ຄອບຄົວ

ຄອບຄົວ ແມ່ນຈຸລັງ ຂອງສັງຄົມຊຶ່ງມີຜົວ, ເມຍ, ລູກ ຫຼື ສະມາຊິກອື່ນໃນຄອບຄົວທີ່ມີສາຍ ພົວພັນ ຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ ແລະ ດຳລົງຊີວິດຮ່ວມກັນໂດຍມີສຳມະໂນຄົວຢັ້ງຢືນຢ່າງຖືກຕ້ອງ.

ມາດຕາ 136. ສາຍພົວພັນຄອບຄົວ

ສາຍພົວພັນຄອບຄົວແມ່ນສາຍພົວພັນທີ່ເນື່ອງມາຈາກການຈິດທະບຽນການແຕ່ງດອງ, ການມີລູກ ຮ່ວມກັນ ແລະ ການເອົາລູກຂອງບຸກຄົນອື່ນມາເປັນລູກລ້ຽງຊຶ່ງພາໃຫ້ເກີດມີສິດ ແລະ ພັນທະທາງຄອບຄົວຕໍ່ກັນ.

ມາດຕາ 137. ສາຍຍາດ ແລະ ລຳດັບຂອງສາຍຍາດ

ສາຍຍາດໃນສາຍພົວພັນຄອບຄົວປະກອບດ້ວຍ ສາຍຍາດທາງສາຍເລືອດ ແລະ ສາຍຍາດ ທີ່ກ່ຽວພັນກັນ.

ສາຍຍາດທາງສາຍເລືອດ ແບ່ງອອກເປັນ ສອງ ປະເພດ ຄື: ຍາດສາຍຕັ້ງ ແລະ ຍາດສາຍຂວາງ.

ຍາດສາຍຕັ້ງ ປະກອບມີ: ຍາດສາຍຕັ້ງເບື້ອງເທິງ ແລະ ຍາດສາຍຕັ້ງເບື້ອງລຸ່ມ.

ຍາດສາຍຕັ້ງເບື້ອງເທິງ ຈັດອອກເປັນລຳດັບ ຄື:

1. ພໍ່ແມ່,
2. ປູ່, ຍ່າ, ພໍ່ເຖົ້າ, ແມ່ເຖົ້າ;
3. ທວດ.

ຍາດສາຍຕັ້ງເບື້ອງລຸ່ມ ຈັດອອກເປັນລຳດັບ ຄື:

1. ລູກ;
2. ຫຼານ;
3. ເຫຼັນ.

ຍາດສາຍຂວາງ ຈັດອອກເປັນລຳດັບ ຄື:

1. ອ້າຍ, ເອື້ອຍ, ນ້ອງ;
2. ລູກຂອງອ້າຍ, ເອື້ອຍ, ນ້ອງ;
3. ລູງ, ປ້າ, ອາວ, ອາ, ນ້າບ່າວ, ນ້າສາວ.

ສຳລັບລູກລ້ຽງ ມີຖານະຄືກັນກັບລູກຄົງ.

ສາຍຍາດທີ່ກ່ຽວພັນກັນ ໃຫ້ຈັດອອກເປັນລຳດັບ ຄື:

1. ພໍ່, ແມ່ ຂອງຜົວ ຫຼື ເມຍ;
2. ອ້າຍ, ເອື້ອຍ, ນ້ອງ ຂອງຜົວ ຫຼື ເມຍ.

ມາດຕາ 138. ຄວາມສະເໝີພາບລະຫວ່າງຍິງ-ຊາຍໃນສາຍພົວພັນຄອບຄົວ

ຍິງ ຊາຍ ມີສິດເທົ່າທຽມກັນໃນທຸກດ້ານ ກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນຄອບຄົວ.

ສາຍພົວພັນຄອບຄົວ ເກີດຂຶ້ນ ໂດຍບໍ່ຂຶ້ນກັບຕົ້ນກຳເນີດ, ຖານະທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ, ເຊື້ອຊາດ, ເຜົ່າຊົນ, ລະດັບວັດທະນະທຳ, ອາຊີບ, ສາດສະໜາ, ພູມລຳເນົາ ແລະ ອື່ນໆ.

ມາດຕາ 139. ສິດເສລີພາບໃນການແຕ່ງດອງ

ຍິງ ແລະ ຊາຍ ທີ່ພົ້ນກະສຽນອາຍຸ ມີສິດເສລີພາບໃນການເລືອກເອົາຄູ່ຮັກຕາມຄວາມສະໝັກໃຈ ແລະ ຄວາມຮັກມັກ ຂອງທັງສອງຝ່າຍ ເພື່ອເອົາກັນເປັນຜົວເມຍ ຕາມຮີດຄອງປະເພນີອັນດີງາມຂອງຊາດລາວ.

ບຸກຄົນ, ຄອບຄົວ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງໃດໜຶ່ງ ບໍ່ມີສິດບັງຄັບ ຫຼື ຂັດຂວາງ ການແຕ່ງດອງຂອງລູກຫຼານ, ສະມາຊິກອື່ນໃນຄອບຄົວ, ພະນັກງານ ແລະ ລັດຖະກອນ ທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງ ຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 140. ການເປັນຜົວໜຶ່ງເມຍດຽວ

ການເອົາກັນເປັນຜົວເມຍ ຕ້ອງປະຕິບັດຫຼັກການຜົວໜຶ່ງເມຍດຽວ ເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 141. ການປົກປ້ອງສິດຜົນປະໂຫຍດຂອງແມ່ ແລະ ເດັກ

ລັດ ແລະ ສັງຄົມ ຖືເອົາການປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງຜູ້ເປັນແມ່ ແລະ ເດັກ ເປັນບຸລິມະສິດ ໃນເວລາຜົວເມຍຢູ່ຮ່ວມກັນ, ແຍກກັນຢູ່ ຫຼື ຢ່າຮ້າງກັນ.

ມາດຕາ 142. ການພັດທະນາຄອບຄົວ

ລັດ ມີນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມ ໃຫ້ທຸກອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ, ສັງຄົມ, ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ແລະ ພົນລະເມືອງທຸກຄົນ ພັດທະນາຄອບຄົວ ໃຫ້ມີຄວາມຜາສຸກ, ເປັນຄອບຄົວຕົວແບບ, ຄອບຄົວວັດທະນະທຳ, ມີຄວາມກ້າວໜ້າ, ສາມັກຄີປອງດອງ, ອົບອຸ່ນ, ຍຸຕິທຳ ແລະ ສີວິໄລ.

ໝວດທີ 2

ການໝັ້ນໝາຍ ແລະ ການສູ່ຂໍ

ມາດຕາ 143. ການໝັ້ນໝາຍ

ການໝັ້ນໝາຍ ແມ່ນການຕົກລົງລະຫວ່າງຍິງ ແລະ ຊາຍ ທີ່ມີຈຸດປະສົງຈະແຕ່ງດອງນຳກັນ ແຕ່ບໍ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຫຼື ບໍ່ຄົບເຖື່ອນໄຂແຕ່ງດອງ ໂດຍຝ່າຍຊາຍຈະນຳເອົາຊັບສິນ, ວັດຖຸມີຄ່າໄປໄວ້ນຳຝ່າຍຍິງ ກຳໄດ້ ແລະ ຕ້ອງມີຝ່າຍ, ເຖົ້າແກ່ຂອງທັງສອງຝ່າຍ ແລະ ການຈັດຕັ້ງເຂົ້າຮ່ວມນຳ.

ການໝັ້ນໝາຍ ຈະບໍ່ເປັນເງື່ອນໄຂບັງຄັບໃຫ້ຄູ່ໝັ້ນແຕ່ງດອງກັນ.

ການໝັ້ນໝາຍ ບໍ່ໃຫ້ມີການກຳນົດກ່ຽວກັບການປັບໃໝ.

ມາດຕາ 144. ການບໍ່ປະຕິບັດຕາມການໝັ້ນໝາຍ

ໃນກໍລະນີທີ່ມີການໝັ້ນໝາຍຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 143 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້ ຖ້າຫາກຝ່າຍຊາຍ ລະເມີດການໝັ້ນໝາຍ ໂດຍບໍ່ມີເຫດຜົນພຽງພໍແລ້ວ ຊັບສິນ, ວັດຖຸມີຄ່າທີ່ບໍ່ທັນໄດ້ມອບຕາມບົດບັນທຶກນັ້ນ ຕ້ອງນຳມາມອບໃຫ້ຝ່າຍຍິງ ຫຼື ຊັບສິນ, ວັດຖຸມີຄ່າ ທີ່ໄດ້ມອບໃຫ້ແລ້ວນັ້ນກໍໃຫ້ ຕົກເປັນຂອງຝ່າຍຍິງ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຝ່າຍຍິງ ຫາກເປັນຜູ້ລະເມີດການໝັ້ນໝາຍ ໂດຍບໍ່ມີເຫດຜົນ ພຽງພໍແລ້ວ ຊັບສິນ, ວັດຖຸມີຄ່າທີ່ບໍ່ທັນໄດ້ມອບຕາມບົດບັນທຶກນັ້ນກໍຈະຕົກໄປ, ສຳລັບ ຊັບສິນ, ວັດຖຸມີຄ່າທີ່ໄດ້ຮັບຈາກ ຝ່າຍຊາຍແລ້ວນັ້ນ ຝ່າຍຍິງກໍຕ້ອງສົ່ງຄືນໃຫ້ແກ່ຝ່າຍຊາຍ.

ໃນກໍລະນີທີ່ມີຄວາມເສຍຫາຍ ຕໍ່ກຽດສັກສີຂອງຝ່າຍຍິງ ຫຼື ຝ່າຍຊາຍ ຫຼື ມີການໃຊ້ຈ່າຍ ເຂົ້າໃນການກະກຽມການໝັ້ນໝາຍແລ້ວ ຝ່າຍທີ່ບໍ່ປະຕິບັດຕາມການໝັ້ນໝາຍໂດຍບໍ່ມີເຫດຜົນພຽງພໍ ກໍຈະໄດ້ຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍນັ້ນ.

ມາດຕາ 145. ການສູ່ຂໍ

ເມື່ອບ່າວສາວ ຫາກມັກຮັກ ແລະ ຕົກລົງຈະເອົາກັນເປັນຜົວເມຍແລ້ວ ຝ່າຍຊາຍກໍເອົາພໍ່ແມ່, ເຖົ້າແກ່ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງຂອງຕົນໄປສູ່ຂໍນຳພໍ່ແມ່, ເຖົ້າແກ່ຂອງຝ່າຍຍິງ ຕາມຮີດຄອງປະເພນີ ເພື່ອຕົກລົງກ່ຽວກັບຄ່າດອງ ແລະ ພິທີແຕ່ງດອງ ຕາມຄວາມສາມາດ ແລະ ເງື່ອນໄຂຕົວຈິງຂອງຝ່າຍຍິງ ແລະ ຝ່າຍຊາຍ ໂດຍໃຫ້ເຮັດບົດບັນທຶກໄວ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງ.

ມາດຕາ 146. ການໃຊ້ແທນຄວາມເສຍຫາຍເນື່ອງຈາກການບໍ່ປະຕິບັດຕາມການສູ່ຂໍ

ໃນກໍລະນີ ຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ຫາກບໍ່ປະຕິບັດຕາມການສູ່ຂໍ ໂດຍບໍ່ມີເຫດຜົນພຽງພໍ ແລະ ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍ ຕໍ່ກຽດສັກສີຂອງອີກຝ່າຍໜຶ່ງ ຫຼື ມີການໃຊ້ຈ່າຍ ເຂົ້າໃນການກະກຽມການແຕ່ງດອງແລ້ວ ຝ່າຍທີ່ບໍ່ປະຕິບັດນັ້ນ ກໍຈະໄດ້ຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ.

ມາດຕາ 147. ການຮ່ວມປະເວນີກ່ອນການແຕ່ງດອງ

ເມື່ອຊູ່ສາວ ໄດ້ຮ່ວມປະເວນີກັນກ່ອນການແຕ່ງດອງ ຖ້າຫາກຊາຍຊູ່ ບໍ່ເອົາຍິງຊູ່ເປັນເມຍແລ້ວ ຊາຍຊູ່ນັ້ນກໍຈະໄດ້ເສຍຄ່າປົວແປງຈິດໃຈ, ຄ່າທຳຂວັນຍິງຊູ່ ຫຼື ຄອບຄົວຂອງຍິງຊູ່ ຕາມຮີດຄອງປະເພນີ ໃນກໍລະນີ ທີ່ຍິງຊູ່ ຫາກບໍ່ເອົາຊາຍຊູ່ເປັນຜົວ ກໍຈະບໍ່ມີການເສຍຄ່າປົວແປງຈິດໃຈ, ຄ່າທຳຂວັນນັ້ນ ແຕ່ຢ່າງໃດ.

ໃນກໍລະນີທີ່ມີການຖືພາ ນອກຈາກຈະໄດ້ເສຍຄ່າທຳຂວັນແລ້ວ ຊາຍຊູ່ຍັງຈະຕ້ອງເສຍຄ່າ ອອກລູກ, ຄ່າຢູ່ກຳ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍອື່ນໆຕື່ມອີກ.

ບໍ່ວ່າໃນກໍລະນີໃດກໍຕາມ ຊາຍຊູ່ມີພັນທະລ້ຽງດູລູກ ທີ່ເກີດມານັ້ນ ຈົນກວ່າເດັກຈະຝົ້ນກະສຽນອາຍຸ.

ໝວດທີ 3

ການແຕ່ງດອງ

ກ. ເງື່ອນໄຂ ແລະ ລະບຽບການແຕ່ງດອງ

ມາດຕາ 148. ເງື່ອນໄຂຂອງການເອົາກັນເປັນຜົວເມຍ

ຍິງ ແລະ ຊາຍ ທີ່ຈະເອົາກັນເປັນຜົວເມຍ ຕ້ອງມີເງື່ອນໄຂ ດັ່ງນີ້:

1. ມີອາຍຸ ແຕ່ສິບແປດປີຂຶ້ນໄປ;
2. ມີຄວາມມັກຮັກ, ການຕົກລົງ ແລະ ຄວາມສະໝັກໃຈຂອງຄູ່ປາວສາວ;
3. ເປັນໂສດ, ເປັນຮ້າງ ຫຼື ເປັນໜ້າຍ ໂດຍມີເອກະສານຢັ້ງຢືນຢ່າງຖືກຕ້ອງ;
4. ບໍ່ເປັນບ້າເສຍຈິດ ຫຼື ຜະຍາດຮ້າຍແຮງ ຫຼື ຜະຍາດຕິດແປດ ທີ່ຈະເປັນອັນຕະລາຍ ຕໍ່ຊີວິດ ຫຼື ສຸຂະພາບ ຂອງຍິງ ຫຼື ຊາຍທີ່ຈະເອົາເປັນຜົວເມຍ ຫຼື ລູກ.

ຍິງ ແລະ ຊາຍ ຈະມີຖານະເປັນຜົວເມຍກັນ ນັບແຕ່ວັນຈົດທະບຽນການແຕ່ງດອງເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 149. ການບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ແຕ່ງດອງ

ການແຕ່ງດອງຈະບໍ່ອະນຸຍາດໄດ້ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ບຸກຄົນທີ່ເປັນເພດດຽວກັນ;
2. ບຸກຄົນທີ່ ເປັນຍາດໃກ້ຊິດກັນ ຄື ພໍ່ແມ່, ປູ່ຍ່າ, ພໍ່ເຖົ້າ ແມ່ເຖົ້າ ຂຶ້ນໄປ ກັບ ລູກ, ຫຼານ ເຫຼນຕ່າງລົງມາ; ລະຫວ່າງ ພໍ່ລ້ຽງ, ແມ່ລ້ຽງ ກັບ ລູກລ້ຽງ; ລະຫວ່າງ ພໍ່ນ້າ, ແມ່ນ້າ ກັບ ລູກນ້າ; ລະຫວ່າງ ລູກຄົງ ກັບ ລູກຄົງ, ກັບລູກລ້ຽງ, ກັບລູກນ້າ; ລະຫວ່າງ ລູກລ້ຽງ ກັບ ລູກລ້ຽງ, ກັບລູກນ້າ; ລະຫວ່າງສາວ ກັບ ຫຼານ. ສໍາລັບ ລູກນ້າກັບລູກນ້ານັ້ນ ສາມາດເອົາກັນເປັນຜົວເມຍໄດ້ ໃນກໍລະນີທີ່ ພໍ່ແມ່ໄດ້ຢາຮ້າງກັນແລ້ວ.

ມາດຕາ 150. ການຈົດທະບຽນການແຕ່ງດອງ

ຍິງ ແລະ ຊາຍ ທີ່ມີຈຸດປະສົງຢາກແຕ່ງດອງນໍາກັນ ຕ້ອງເຮັດຄໍາຮ້ອງເປັນລາຍລັກອັກສອນ ແລ້ວຍື່ນຕໍ່ ເຈົ້າໜ້າທີ່ທະບຽນຄອບຄົວ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ໂດຍຜ່ານອົງການປົກຄອງບ້ານບ່ອນຍິງ ຫຼື ຊາຍອາໄສຢູ່.

ຖ້າຫາກເຫັນວ່າ ຍິງ ແລະ ຊາຍນັ້ນ ມີເງື່ອນໄຂຄົບຖ້ວນ ເຈົ້າໜ້າທີ່ທະບຽນຄອບຄົວ ກໍຈະຮຽກພວກ ກ່ຽວເຂົ້າມາທໍາການຈົດທະບຽນການແຕ່ງດອງ ໂດຍຊ້ອງໜ້າຜະຍານສາມຄົນ.

ມາດຕາ 151. ພິທີແຕ່ງດອງ

ພິທີແຕ່ງດອງຕາມຮີດຄອງປະເພນີ ຈະເຮັດ ຫຼື ບໍ່ເຮັດກໍໄດ້, ຈະເຮັດພ້ອມ ຫຼື ລຸນຫຼັງ ການຈົດທະບຽນ ການແຕ່ງດອງກໍໄດ້ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ມີຜົນສະທ້ອນທາງດ້ານກົດໝາຍ.

ຂ. ການແຕ່ງດອງທີ່ພົວພັນກັບຕ່າງປະເທດ

ມາດຕາ 152. ການແຕ່ງດອງລະຫວ່າງພົນລະເມືອງລາວ ກັບ ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ແລະ ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ຢູ່ ສປປ ລາວ

ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ແລະ ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ມີສິດ ແລະ ຜົນທະຄືກັນກັບພົນລະເມືອງລາວ ກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນແຕ່ງດອງ ແລະ ຄອບຄົວ.

ການແຕ່ງດອງ ລະຫວ່າງພົນລະເມືອງລາວກັບ ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ຢູ່ ສປປ ລາວ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ການແຕ່ງດອງລະຫວ່າງພົນລະເມືອງລາວ ກັບ ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດນັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ຈົດທະບຽນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ທະບຽນຄອບຄົວ ລາວ.

ຂັ້ນຕອນ ແລະ ລະບຽບການແຕ່ງດອງລະຫວ່າງພົນລະເມືອງລາວກັບຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການສະເພາະ.

ມາດຕາ 153. ການແຕ່ງດອງລະຫວ່າງຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ແລະ ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດດ້ວຍກັນ ຢູ່ ສປປ ລາວ

ການແຕ່ງດອງລະຫວ່າງຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ແລະ ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດດ້ວຍກັນ ຢູ່ ສປປ ລາວ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ ຫຼື ກົດໝາຍຂອງປະເທດ ຂອງຄູ່ແຕ່ງດອງ ຝ່າຍໃດໜຶ່ງກໍໄດ້.

ຖ້າຫາກປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍຂອງປະເທດຂອງຄູ່ແຕ່ງດອງຝ່າຍໃດໜຶ່ງນັ້ນ ໃຫ້ຈົດທະບຽນການແຕ່ງດອງ ຢູ່ສະຖານທູດ ຫຼື ກົງສຸນຂອງປະເທດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ການຈົດທະບຽນການແຕ່ງດອງລະຫວ່າງຄົນບໍ່ມີສັນຊາດດ້ວຍກັນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ ຂອງ ສປປ ລາວ.

ມາດຕາ 154. ການແຕ່ງດອງລະຫວ່າງພົນລະເມືອງລາວດ້ວຍກັນ ຢູ່ຕ່າງປະເທດ

ລັດ ຮັບຮູ້ການແຕ່ງດອງ ລະຫວ່າງພົນລະເມືອງລາວດ້ວຍກັນຢູ່ຕ່າງປະເທດ ທີ່ເຮັດຂຶ້ນໂດຍສອດຄ່ອງ ກັບ ກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ.

ການແຕ່ງດອງລະຫວ່າງພົນລະເມືອງລາວດ້ວຍກັນຢູ່ຕ່າງປະເທດ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ສະຖານທູດ ຫຼື ກົງສຸນ ລາວຮັບຮູ້ນຳ.

ມາດຕາ 155. ການແຕ່ງດອງ ລະຫວ່າງພົນລະເມືອງລາວ ກັບ ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ຢູ່ຕ່າງປະເທດ.

ລັດ ຮັບຮູ້ການແຕ່ງດອງລະຫວ່າງພົນລະເມືອງລາວກັບ ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ຢູ່ຕ່າງປະເທດ ທີ່ເຮັດຂຶ້ນໂດຍສອດຄ່ອງກັບ ກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ.

ການແຕ່ງດອງ ລະຫວ່າງພົນລະເມືອງລາວກັບ ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ຢູ່ ຕ່າງປະເທດ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ສະຖານທູດ ຫຼື ກົງສຸນລາວ ຮັບຮູ້ນຳ.

ຄ. ການແຕ່ງດອງເປັນໂມຄະ

ມາດຕາ 156. ການແຕ່ງດອງເປັນໂມຄະ

ການແຕ່ງດອງເປັນໂມຄະ ແມ່ນການແຕ່ງດອງທີ່ລະເມີດ:

1. ເງື່ອນໄຂຂອງການເອົາກັນເປັນຜົວເມຍ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 148 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແຜ່ງ ສະບັບນີ້;

2. ການປ່ອນຢາດໃຫ້ແຕ່ງດອງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 149 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ ສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 157. ການລົບລ້າງການແຕ່ງດອງເປັນໂມຄະ

ຜົວ, ເມຍ, ພໍ່ ແມ່ ຂອງຜົວ ຫຼື ເມຍ, ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ທະບຽນຄອບຄົວ ຫຼື ຜູ້ມີຜົນປະໂຫຍດກ່ຽວຂ້ອງ ມີສິດຮ້ອງຂໍໃຫ້ລົບລ້າງການແຕ່ງດອງເປັນໂມຄະ.
ການລົບລ້າງການແຕ່ງດອງເປັນໂມຄະ ແມ່ນສິດອຳນາດຂອງສານ.

ມາດຕາ 158. ຜົນສະທ້ອນຂອງການແຕ່ງດອງເປັນໂມຄະ

ເມື່ອສານ ຫາກໄດ້ຕັດສິນລົບລ້າງການແຕ່ງດອງເປັນໂມຄະແລ້ວ ສາຍຜົວເມຍ ກໍຈະສິ້ນສຸດລົງ ແຕ່ລູກທີ່ມີຢູ່ໃນທ້ອງ ຫຼື ເກີດໃນເວລາເປັນຜົວເມຍກັນນັ້ນ ກໍໃຫ້ຖືວ່າເປັນລູກທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ.
ຊັບສົມບັດທີ່ໄດ້ມາໃນເວລາຜົວເມຍຢູ່ຮ່ວມກັນກ່ອນການລົບລ້າງການແຕ່ງດອງເປັນໂມຄະນັ້ນ ເປັນກຳມະສິດຮ່ວມ ແລະ ໃຫ້ແບ່ງປັນຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ... (ຊັບສົມບັດຮ່ວມ) ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ໝວດທີ 4

ສາຍພົວພັນລະຫວ່າງຜົວເມຍ

ມາດຕາ 159. ສິດຂອງຜົວເມຍ

ຢູ່ໃນຄອບຄົວ ຜົວ ແລະ ເມຍ ມີສິດສະເໝີພາບກັນໃນທຸກດ້ານ. ຜົວເມຍ ພ້ອມກັນຕົກລົງບັນຫາພາຍໃນຄອບຄົວຢ່າງເປັນເອກະພາບ.
ຜົວເມຍ ມີສິດຕາງໜ້າ ຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ ຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 160. ສິດໃນການເຄື່ອນໄຫວຂອງຜົວເມຍ

ຜົວເມຍ ມີສິດເຄື່ອນໄຫວທາງດ້ານການເມືອງ, ເສດຖະກິດ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ສັງຄົມ.
ການເລືອກບ່ອນຢູ່ຂອງຄອບຄົວ ຕ້ອງມີການຕົກລົງເປັນເອກະພາບຂອງຄູ່ຜົວເມຍ.

ມາດຕາ 161. ສິດໃນການເລືອກນາມສະກຸນ

ຜົວ ເມຍ ມີສິດເລືອກເອົານາມສະກຸນ ຂອງຜົວ ຫຼື ເມຍ ເພື່ອເປັນນາມສະກຸນຂອງຄອບຄົວ. ຜົວ ເມຍ ຈະຮັກສານາມສະກຸນເດີມຂອງໃຜລາວໄວ້ກໍໄດ້.

ມາດຕາ 162. ພັນທະຂອງຜົວເມຍ

ຜົວເມຍ ມີພັນທະຮັກແພງ, ເຄົາລົບນັບຖື, ເບິ່ງແຍງ, ໃຫ້ກຽດ, ຮູ້ຈັກໃຫ້ອະໄພ ແລະ ຊ່ວຍ ເຫຼືອ ຊຶ່ງ ກັນ ແລະ ກັນ ພ້ອມກັນລ້ຽງດູລູກ, ສຶກສາອົບຮົມລູກ ແລະ ກໍ່ສ້າງກັນໃຫ້ກາຍເປັນຄອບຄົວທີ່ມີຄວາມສາມັກຄີ, ມີຄວາມສຸກ ແລະ ກ້າວໜ້າ.

ມາດຕາ 163. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜົວເມຍຕໍ່ໜີ້ສິນ

ຜົວເມຍ ຫຼື ຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການກູ້ຢືມເງິນ ຫຼື ຊັບ ໃນກໍລະນີດັ່ງນີ້:

1. ຜົວ ແລະ ເມຍ ໄດ້ພ້ອມກັນກູ້ຢືມເງິນ ຫຼື ຊັບນັ້ນ;
2. ຜົວ ຫຼື ເມຍ ໄດ້ກູ້ຢືມເງິນ ຫຼື ຊັບແຕ່ຝ່າຍດຽວ ເພື່ອນຳມາໃຊ້ຈ່າຍໃນຄອບຄົວ;
3. ຜົວ ຫຼື ເມຍ ໄດ້ກູ້ຢືມເງິນ ຫຼື ຊັບແຕ່ຝ່າຍດຽວ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວຂອງຜູ້ກ່ຽວ. ໃນກໍລະນີນີ້ ຖ້າວ່າ ຜົວ ຫຼື ເມຍ ຫາກໄດ້ເອົາເງິນຂອງຕົນ ຫຼື ສິນສົມສ້າງ ໃຊ້ແທນໜີ້ສິນນັ້ນ ກໍ່ມີສິດໄດ້ຮັບການທົດແທນຄືນໃນເວລາແບ່ງປັນສິນສົມສ້າງ.

ສຳລັບ ໜີ້ສິນທີ່ກູ້ຢືມມາພາຍຫຼັງທີ່ຜົວເມຍໄດ້ແຍກກັນຢູ່ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງຄອບຄົວ ຫຼື ໂດຍມີການຕົກລົງເຫັນດີນຳກັນນັ້ນ ຜົວເມຍຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຮ່ວມກັນ. ຖ້າຫາກກູ້ຢືມມາ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ ໂດຍບໍ່ມີການຕົກລົງເຫັນດີນຳກັນ ໃຫ້ຜົວ ຫຼື ເມຍທີ່ໄດ້ກູ້ຢືມນັ້ນ ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ໜີ້ສິນເອົາເອງ.

ໝວດທີ 5

ຊັບສົມບັດຂອງຜົວເມຍ

ມາດຕາ 164. ຊັບສົມບັດຂອງຜົວເມຍ

ຊັບສົມບັດຂອງຜົວເມຍປະກອບມີ ຊັບເດີມ ແລະ ສິນສົມສ້າງ.

ມາດຕາ 165. ຊັບເດີມ

ຊັບເດີມ ແມ່ນຊັບສົມບັດ ທີ່ຜົວ ຫຼື ເມຍ ໄດ້ມາກ່ອນການແຕ່ງດອງ ຫຼື ແມ່ນຊັບສົມບັດທີ່ໄດ້ມາຈາກການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ ຫຼື ຈາກການມອບ ຫຼື ການຍົກຊັບໃຫ້ຜົວ ຫຼື ເມຍສະເພາະ ພາຍຫຼັງການແຕ່ງດອງທີ່ຍັງຄົງຢູ່ ຫຼື ປ່ຽນສະພາບໄປເປັນຊັບສິ່ງຂອງໃໝ່ແລ້ວ.

ນອກຈາກນີ້ ດອກເບ້ຍ, ລາຍໄດ້ ແລະ ໝາກຜົນ ທີ່ເກີດຈາກ ຊັບເດີມຂອງຜົວ ຫຼື ເມຍ ກໍ່ໃຫ້ຖືເປັນຊັບ ເດີມຂອງຜູ້ນັ້ນ ເວັ້ນເສຍແຕ່ ຜົວ ຫຼື ເມຍ ຫາກໄດ້ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການຜະລິດ ຫຼື ການສ້າງສາຮ່ວມກັນ, ໃນກໍລະນີນີ້ ລາຍໄດ້ ແລະ ໝາກຜົນນັ້ນ ໃຫ້ຖືເປັນສິນສົມສ້າງ.

ມາດຕາ 166. ສິນສົມສ້າງ

ສິນສົມສ້າງ ແມ່ນຊັບສົມບັດທີ່ຜົວເມຍ ສ້າງສາ ແລະ ຫາມາໄດ້ໃນເວລາເປັນຜົວເມຍນຳກັນ ເວັ້ນເສຍ ແຕ່ ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ເປັນເຄື່ອງໃຊ້ສ່ວນຕົວ ຊຶ່ງບໍ່ມີມູນຄ່າສູງ.

ລາຍໄດ້ທັງໝົດທີ່ຜົວ ຫຼື ເມຍໄດ້ຮັບໃນເວລາຢູ່ຮ່ວມກັນ ຫຼື ແຍກກັນຢູ່ນັ້ນ ກໍ່ໃຫ້ຖືເປັນສິນສົມສ້າງ.

ໃນກໍລະນີທີ່ມີການສ້ອມແປງຊັບເດີມຂອງຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງ ໂດຍນຳໃຊ້ສິນສົມສ້າງ ຫຼື ຊັບເດີມຂອງອີກຝ່າຍໜຶ່ງ ໃນມູນຄ່າເກີນກວ່າສອງສ່ວນສາມ ຂອງມູນຄ່າຊັບເດີມ ທີ່ສ້ອມແປງ ກໍໃຫ້ຖືວ່າ ຊັບນັ້ນເປັນສິນສົມສ້າງ.

ມາດຕາ 167. ການນຳໃຊ້ສິນສົມສ້າງ

ຜົວເມຍ ມີສິດເທົ່າທຽມກັນ ກ່ຽວກັບສິນສົມສ້າງ ໂດຍບໍ່ຂຶ້ນກັບວ່າຈະແມ່ນຜົວ ຫຼື ເມຍ ເປັນຜູ້ຫາຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນມາໄດ້. ຜົວເມຍມີສິດນຳໃຊ້ສິນສົມສ້າງຢ່າງສົມເຫດສົມຜົນ ຕາມຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການຂອງຄອບຄົວ. ສຳລັບ ສິດໄດ້ຮັບໜາກຜົນ ແລະ ຊື່ຂາດກ່ຽວກັບສິນສົມສ້າງ ຊຶ່ງມີມູນຄ່າສູງນັ້ນ ຕ້ອງມີຄວາມເປັນເອກະພາບນຳກັນເສຍກ່ອນ ເຊັ່ນ ການຊື້ຂາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຫຼື ເຮືອນ, ການນຳເອົາສິນສົມສ້າງໄປຄຳປະກັນ.

ໝວດທີ 6

ການສິ້ນສຸດການເປັນຜົວເມຍ

ມາດຕາ 168. ການສິ້ນສຸດການເປັນຜົວເມຍ

ການສິ້ນສຸດການເປັນຜົວເມຍ ແມ່ນການຂາດຈາກສາຍພົວພັນຜົວເມຍ ຕາມສາເຫດໃດໜຶ່ງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 196 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 169. ສາເຫດຂອງການສິ້ນສຸດການເປັນຜົວເມຍ

ການເປັນຜົວເມຍກັນ ຈະສິ້ນສຸດລົງໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ການຢ່າຮ້າງ;
2. ຄຳຕັດສິນຂອງສານທີ່ຮັບຮູ້ການແຕ່ງດອງເປັນໂມຄະ;
3. ການເສຍຊີວິດຂອງຜົວ ຫຼື ເມຍ.

ກ. ການຢ່າຮ້າງ

ມາດຕາ 170. ການຢ່າຮ້າງ

ການຢ່າຮ້າງ ແມ່ນການສິ້ນສຸດການເປັນຜົວເມຍ ຍ້ອນສາເຫດໃດໜຶ່ງຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 175 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ບໍ່ວ່າໃນກໍລະນີໃດກໍຕາມ ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ມີການຊື້ຮ້າງ ຫຼື ບັງຄັບໃຫ້ຢ່າຮ້າງ.

ມາດຕາ 171. ປະເພດການຢ່າຮ້າງ

ການຢ່າຮ້າງ ມີສອງປະເພດ ດັ່ງນີ້:

1. ການຢ່າຮ້າງດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ;
2. ການຢ່າຮ້າງຕາມການຕັດສິນຂອງສານ.

ມາດຕາ 172. ການຢ່າຮ້າງດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ

ການຢ່າຮ້າງດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ ແມ່ນການຢ່າຮ້າງດ້ວຍຄວາມເຫັນດີເຫັນພ້ອມຂອງຜົວເມຍ.

ການຢ່າຮ້າງດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ ຕ້ອງມີເງື່ອນໄຂຄົບຖ້ວນ ດັ່ງນີ້:

1. ບໍ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບບັນຫາລູກ ເປັນຕົ້ນ ການລ້ຽງດູລູກ;
2. ບໍ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບສິນສົມສ້າງ;
3. ບໍ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບໜີ້ສິນ.

ການຢ່າຮ້າງດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ ມີຜົນນັບແຕ່ວັນຈົດທະບຽນການຢ່າຮ້າງເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 173. ຂັ້ນຕອນການຢ່າຮ້າງດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ

ຜົວເມຍທີ່ມີຈຸດປະສົງຢ່າຮ້າງກັນດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ ຕ້ອງເຮັດຄໍາຮ້ອງຂໍຢ່າຮ້າງ ໂດຍຊ້ອງໜ້າ ພໍ່ແມ່, ເຖົ້າແກ່ທັງສອງຝ່າຍ ພ້ອມດ້ວຍພະຍານ ຢ່າງໜ້ອຍສາມຄົນ ແລ້ວຍື່ນຕໍ່ ນາຍບ້ານ ບ່ອນພວກຕົນອາໄສຢູ່. ເມື່ອໄດ້ຮັບຄໍາຮ້ອງຂໍຢ່າຮ້າງນັ້ນແລ້ວ ນາຍບ້ານຕ້ອງສຶກສາອົບຮົມໃຫ້ຜົວເມຍ ຄືນດີກັນ, ຖ້າວ່າພວກກ່ຽວຫາກບໍ່ສົມ ຍອມຄືນດີກັນໃນທັນໃດ ກໍຕ້ອງໃຫ້ເວລາໄປຄົ້ນຄິດໃນກຳນົດ ສາມເດືອນ.

ພາຍຫຼັງທີ່ຜົວເມຍໄດ້ຄົ້ນຄິດ ແລະ ບໍ່ຕົກລົງຄືນດີກັນແລ້ວ ນາຍບ້ານຕ້ອງເຮັດບົດບັນທຶກການຢ່າຮ້າງ ແລ້ວສົ່ງໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ທະບຽນຄອບຄົວເມືອງ, ເທດສະບານ ເພື່ອຈົດທະບຽນການຢ່າຮ້າງ ແລ້ວອອກໃບຢ່າຮ້າງໃຫ້ຄູ່ຜົວເມຍ ຜູ້ລະສະບັບ ເພື່ອເປັນຫຼັກຖານ.

ມາດຕາ 174. ການຢ່າຮ້າງຕາມການຕັດສິນຂອງສານ

ການຢ່າຮ້າງຕາມການຕັດສິນຂອງສານ ແມ່ນການພິຈາລະນາຕັດສິນຂອງສານ ໃຫ້ຢ່າຮ້າງຕາມການຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຮ້ອງຂໍ ຂອງຜົວ ຫຼື ເມຍ.

ການຢ່າຮ້າງຕາມການຕັດສິນຂອງສານ ຕ້ອງມີເງື່ອນໄຂ ດັ່ງນີ້:

1. ມີການຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຮ້ອງຂໍ ຢ່າຮ້າງຂອງຜົວ ຫຼື ເມຍ;
2. ມີສາເຫດຂອງການຢ່າຮ້າງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 175 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້;
3. ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ກ່ຽວກັບ ການລ້ຽງດູລູກ, ສິນສົມສ້າງ, ໜີ້ສິນ ແລະ ບັນຫາອື່ນ ຂອງຄູ່ຜົວເມຍ.

ການຢ່າຮ້າງຕາມການຕັດສິນຂອງສານ ມີຜົນນັບແຕ່ວັນທີ່ຄໍາຕັດສິນຂອງສານໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 175. ສາເຫດຂອງການຢ່າຮ້າງ

ຜົວ ຫຼື ເມຍ ຈະຂໍຢ່າຮ້າງກັນໄດ້ ເມື່ອມີສາເຫດໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້ :

1. ທຳມິດສະຈານ;

2. ໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ ຫຼື ປ້ອຍດ່ຳດ້ວຍຄວາມຫຍາບຊ້າຕໍ່ກັນ ຫຼື ຕໍ່ຜູ້ແມ່ ແລະ ຍາດຜີ້ນ້ອງ ຫຼື ມີການປະພຶດທີ່ບໍ່ເໝາະສົມຢ່າງຮ້າຍແຮງເຊັ່ນ: ຕິດເຫຼົ້າ, ຕິດຢາເສບຕິດຢ່າງໜັກໜ່ວງ ຫຼື ຫຼີ້ນການຜະນັນເປັນອາຈິນ, ຫຼີ້ນກິນຝຸ່ມເຜືອຍ;
3. ໜີໄປ ແລະ ບໍ່ໄດ້ສົ່ງ ຂ່າວຄາວ ຫຼື ຊັບມາລ້ຽງຄອບຄົວ ເປັນເວລາ ສາມປີ ຂຶ້ນໄປ;
4. ຜົວໄປບວດເປັນຝິກຊຸ, ສາມະເນນ ຫຼື ພໍ່ຂາວ ຫຼື ເມຍໄປບວດເປັນ ແມ່ຂາວ ເກີນກວ່າ ສາມປີ ໂດຍບໍ່ມີຄວາມເຫັນດີນຳກັນ;
5. ເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 78 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້;
6. ຖືກສານຕັດສິນລົງໂທດ ຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ຫ້າປີຂຶ້ນໄປ;
7. ເປັນພະຍາດ ຊຶ່ງເປັນອັນຕະລາຍຮ້າຍແຮງຈົນບໍ່ສາມາດຈະຢູ່ນຳກັນໄດ້;
8. ເປັນຄົນບ້າເສຍຈິດ ຈົນບໍ່ສາມາດຈະຢູ່ນຳກັນໄດ້;
9. ບໍ່ສາມາດຮ່ວມປະເວນີ;
10. ບໍ່ສາມາດດຳລົງຊີວິດເປັນຜົວເມຍກັນຕໍ່ໄປໄດ້ ຍ້ອນສາເຫດຕ່າງໆ ເປັນຕົ້ນ ຄວາມບໍ່ສັດຊື່ຕໍ່ກັນ, ການທຳລະມານຈິດໃຈກັນ.

ມາດຕາ 176. ຂັ້ນຕອນການພິຈາລະນະການຢ່າຮ້າງຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ

ເມື່ອໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຮ້ອງຂໍຢ່າຮ້າງແລ້ວ ສານຕ້ອງສຶກສາອົບຮົມໃຫ້ ຜົວເມຍຄົນດີກັນ. ຖ້າວ່າພວກກ່ຽວຫາກບໍ່ສົມຍອມຄົນດີກັນໃນທັນໃດ ກໍຕ້ອງໃຫ້ເວລາໄປຄົ້ນຄິດ ໃນກຳນົດສາມເດືອນ.

ພາຍຫຼັງທີ່ຜົວເມຍ ຫາກໄດ້ຄົ້ນຄິດ ແລະ ບໍ່ຕົກລົງຄົນດີກັນແລ້ວ ສານກໍຈະຕັດສິນໃຫ້ຜົວເມຍຢ່າຮ້າງກັນ ຖ້າຫາກມີສາເຫດໃດໜຶ່ງຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 175 ຂອງປະມວນກົດໝາຍສະບັບນີ້. ໃນການຕັດສິນກ່ຽວກັບການຢ່າຮ້າງ ສານຕ້ອງວາງມາດຕະການປົກປັກຮັກສາຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກທີ່ຍັງບໍ່ທັນຝົນກະສຽນອາຍຸ ແລະ ຂອງຜົວ ຫຼື ເມຍທີ່ບໍ່ສາມາດອອກແຮງງານ ເພື່ອດຳລົງຊີວິດໄດ້.

ພາຍຫຼັງທີ່ສານໄດ້ຕັດສິນຢ່າຮ້າງແລ້ວ ຕ້ອງສຳເນົາຄຳຕັດສິນ ທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ ເປັນສອງສະບັບ ແລ້ວສົ່ງໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ທະບຽນຄອບຄົວ ເພື່ອຈົດທະບຽນການຢ່າຮ້າງ ແລ້ວມອບໃບຢັ້ງຢືນການຢ່າຮ້າງ ໃຫ້ຄູ່ຜົວເມຍ ຜູ້ລະສະບັບ.

ມາດຕາ 177. ການບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຂໍຢ່າຮ້າງ

ຜົວ ບໍ່ມີສິດຈະຂໍຢ່າຮ້າງໄດ້ ໃນເວລາທີ່ເມຍພວມຖືພາ ຫຼື ຫຼັງຈາກທີ່ລູກນັ້ນ ເກີດມາບໍ່ທັນຮອດໜຶ່ງປີ ເວັ້ນເສຍແຕ່ ຜູ້ເປັນເມຍ ຫາກເປັນຜູ້ຂໍຢ່າຮ້າງ.

1. ຜົນຂອງການຢ່າຮ້າງ

ມາດຕາ 178. ການຮັກສາ ແລະ ການລ້ຽງດູລູກ

ຜົວເມຍທີ່ໄດ້ຢ່າຮ້າງກັນແລ້ວ ມີພັນທະ ເບິ່ງແຍງ, ລ້ຽງດູ ແລະ ສຶກສາອົບຮົມລູກ.

ຖ້າວ່າຜົວເມຍ ຫາກບໍ່ເຫັນດີນຳກັນ ກ່ຽວກັບການຮັກສາ ແລະ ລ້ຽງດູລູກ ສານຕ້ອງພິຈາລະນາຕັດສິນ ມອບເດັກໃຫ້ຢູ່ນຳ ພໍ່ ຫຼື ແມ່ ໂດຍຖືເອົາຕາມຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດຂອງເດັກຕາມກົດໝາຍ, ພ້ອມທັງ ກຳນົດການ ໃຊ້ຈ່າຍ ໃນການລ້ຽງດູລູກ ຈົນຝົນກະສຽນອາຍຸ.

ມາດຕາ 179. ການຮ້ອງຂໍຄ່າລ້ຽງດູ ເມຍ ຫຼື ຜົວ

ໃນເວລາພິຈາລະນາການຢ່າຮ້າງ ຫຼື ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ຈົດທະບຽນການຢ່າຮ້າງກັນແລ້ວ ເມຍ ຫຼື ຜົວ ທີ່ເຈັບ ເປັນເນື່ອງຈາກສາຍພົວພັນຜົວເມຍໃນເມື່ອກ່ອນ ແລະ ຂາດເຂີນ ຊຶ່ງບໍ່ສາມາດຈະລ້ຽງຕົນເອງໄດ້ ກໍມີສິດຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ສານພິຈາລະນາຕັດສິນໃຫ້ຜົວ ຫຼື ເມຍ ຈ່າຍຄ່າລ້ຽງດູໄດ້ ໃນກໍລະນີທີ່ຝ່າຍທີ່ຖືກຮ້ອງຂໍ ຫາກມີຄວາມສາ ມາດທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແຕ່ການຈ່າຍຄ່າລ້ຽງດູນັ້ນ ບໍ່ໃຫ້ເກີນສອງປີ.

ມາດຕາ 180. ການແບ່ງປັນຊັບເດີມ ແລະ ສິນສົມສ້າງ

ການແບ່ງປັນ ຊັບເດີມ ແລະ ສິນສົມສ້າງຂອງຜົວເມຍ ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

1. ຊັບເດີມຂອງຝ່າຍໃດ ກໍໃຫ້ເປັນກຳມະສິດຂອງຝ່າຍນັ້ນ;
2. ສິນສົມສ້າງຂອງຜົວເມຍ ໃຫ້ແບ່ງປັນກັນຄົນລະເຄິ່ງ ເວັ້ນເສຍແຕ່ ຜົວ ຫຼື ເມຍ ຫາກເປັນຜູ້ກະທຳ ຜິດໃນສະຖານທຳມິດສະຈານ, ສໍ້ໂກງ ຫຼື ຍ້າຍອກສິນສົມສ້າງ ໂດຍມີຄຳຕັດສິນທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງ ເດັດຂາດ, ຝ່າຍທີ່ຜິດນັ້ນ ກໍຈະໄດ້ຮັບພຽງແຕ່ໜຶ່ງສ່ວນສາມຂອງສິນສົມສ້າງເທົ່ານັ້ນ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ລູກຍັງບໍ່ທັນຝົນກະສຽນອາຍຸ ຫາກໄດ້ຢູ່ນຳຜູ້ໃດ ຜູ້ນັ້ນ ກໍຈະໄດ້ຮັບສ່ວນແບ່ງ ສ່ວນໃດ ສ່ວນໜຶ່ງທີ່ເໝາະສົມຂອງສິນສົມສ້າງນັ້ນ ເພື່ອເປັນການລ້ຽງດູລູກ, ສ່ວນທີ່ເຫຼືອນັ້ນ ໃຫ້ຜົວເມຍແບ່ງປັນກັນຄົນ ລະເຄິ່ງ.

ສິນສົມສ້າງ ຈະໄດ້ແບ່ງປັນກັນພາຍຫຼັງທີ່ຜົວເມຍນັ້ນໄດ້ຢ່າຮ້າງກັນ.

ສິນສົມສ້າງ ອາດຈະຖືກແບ່ງປັນກ່ອນການຢ່າຮ້າງກໍໄດ້ຕາມການຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຮ້ອງຂໍ ຂອງຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ຜົວເມຍ ຫາກໄດ້ແຍກກັນຢູ່;
2. ຜົວ ຫຼື ເມຍ ຫາກໄດ້ລັກເອົາສິນສົມສ້າງ ໄປນຳໃຊ້ໃນທາງທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ຫຼື ຫາກບໍ່ມີຄວາມບໍລິ ສຸດໃຈຕໍ່ສິນສົມສ້າງ;
3. ຜົວ ຫຼື ເມຍ ຫາກໄດ້ຫາຍສາບສູນຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ.

ມາດຕາ 181. ຄ່າດອງຄ້າງ

ໃນກໍລະນີທີ່ມີການຢ່າຮ້າງກັນ ຄ່າດອງທີ່ຝ່າຍຊາຍຍັງບໍ່ທັນມອບໃຫ້ຝ່າຍຍິງ ຄົບຖ້ວນໃນເວລາ ແຕ່ງດອງເອົາກັນເປັນຜົວເມຍນັ້ນ ຕ້ອງນຳມາປະຕິບັດ ຖ້າຫາກຝ່າຍຊາຍເປັນຜູ້ມີຄວາມຜິດ.

ໃນກໍລະນີທີ່ ຝ່າຍຍິງຫາກເປັນຜູ້ມີຄວາມຜິດ ຄ່າດອງຄ້າງນັ້ນ ກໍຈະຕົກໄປ.

ຂ. ການຢ່າຮ້າງທີ່ພົວພັນກັບຕ່າງປະເທດ

ມາດຕາ 182. ການຢ່າຮ້າງ ລະຫວ່າງພົນລະເມືອງລາວ ກັບ ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ຢູ່ ສປປ ລາວ

ການຢ່າຮ້າງ ລະຫວ່າງ ພົນລະເມືອງລາວ ກັບ ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດດ້ວຍກັນ ຢູ່ ສປປ ລາວ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 183. ການຢ່າຮ້າງລະຫວ່າງຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດດ້ວຍກັນຢູ່ ສປປ ລາວ

ການຢ່າຮ້າງ ລະຫວ່າງຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດດ້ວຍກັນ ຢູ່ ສປປ ລາວ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 184. ການຢ່າຮ້າງ ລະຫວ່າງ ພົນລະເມືອງລາວດ້ວຍກັນຢູ່ຕ່າງປະເທດ

ການຢ່າຮ້າງ ລະຫວ່າງພົນລະເມືອງລາວດ້ວຍກັນ ຢູ່ຕ່າງປະເທດ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ ຫຼື ກົດໝາຍຂອງປະເທດ ບ່ອນຜົວເມຍອາໄສຢູ່.

ການຢ່າຮ້າງ ລະຫວ່າງ ພົນລະເມືອງລາວດ້ວຍກັນຢູ່ຕ່າງປະເທດ ຕ້ອງໃຫ້ສະຖານທູດ ຫຼື ກົງສຸນລາວຮັບຮຸ້ນຳ.

ມາດຕາ 185. ການຢ່າຮ້າງ ລະຫວ່າງພົນລະເມືອງລາວ ກັບ ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ຢູ່ ຕ່າງປະເທດ

ການຢ່າຮ້າງ ລະຫວ່າງ ພົນລະເມືອງລາວ ກັບ ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດຢູ່ຕ່າງປະເທດ ອາດຈະປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ ຫຼື ກົດໝາຍຂອງປະເທດບ່ອນພວກກ່ຽວອາໄສຢູ່ ຫຼື ກົດໝາຍຂອງປະເທດຂອງຜົວ ຫຼື ເມຍ.

ການຢ່າຮ້າງ ລະຫວ່າງ ພົນລະເມືອງລາວກັບ ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດຢູ່ຕ່າງປະເທດ ຕ້ອງໃຫ້ສະຖານທູດ ຫຼື ກົງສຸນລາວຮັບຮຸ້ນຳ.

ຂ. ການເສຍຊີວິດ

ມາດຕາ 186. ການເສຍຊີວິດຂອງ ຜົວ ຫຼື ເມຍ

ການເສຍຊີວິດ ຂອງຜົວ ຫຼື ເມຍ ແມ່ນການເສຍຊີວິດຕາມທຳມະຊາດ ຫຼື ຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ.

ມາດຕາ 187. ການເສຍຊີວິດຂອງຜົວ ຫຼື ເມຍຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ

ການເສຍຊີວິດຂອງຜົວ ຫຼື ເມຍຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ ແມ່ນການເສຍຊີວິດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 83 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ຄ. ຜົນຂອງການສິ້ນສຸດສາຍພົວພັນຜົວເມຍ ແລະ ການເອົາກັນຄືນເປັນຜົວເມຍ

ມາດຕາ 188. ຜົນຂອງການສິ້ນສຸດສາຍພົວພັນຜົວເມຍ

ຜົນຂອງການສິ້ນສຸດສາຍພົວພັນມີດັ່ງນີ້:

1. ສິນສົມສ້າງຈະໄດ້ຮັບການແບ່ງປັນ;
2. ພັນທະໃນການລ້ຽງດູລູກ;
3. ຮັບຜິດຊອບຮ່ວມກັນຕໍ່ໜ້າສິນ ທີ່ມີໃນເວລາເປັນຜົວເມຍກັນ.

ມາດຕາ 189. ການສິ້ນສຸດການໃຊ້ນາມສະກຸນດຽວກັນ

ຜົວ ຫຼື ເມຍ ທີ່ແຕ່ງດອງກັນ ຫາກໄດ້ປ່ຽນນາມສະກຸນມາໃສ່ນາມສະກຸນຂອງຜົວ ຫຼື ເມຍນັ້ນ ພາຍຫຼັງສິ້ນສຸດສາຍພົວພັນດ້ວຍການຢ່າຮ້າງ ຫຼື ການແຕ່ງດອງເປັນໂມຄະຕາມຄໍາຕັດສິນຂອງສານແລ້ວ ກໍສາມາດໃສ່ນາມສະກຸນເດີມຂອງຕົນຄືນໄດ້ ຫຼື ຈະຮັກສານາມສະກຸນຂອງຄອບຄົວໄວ້ກໍໄດ້ ຖ້າຫາກບໍ່ມີການຄັດຄ້ານຂອງອີກຝ່າຍໜຶ່ງ.

ມາດຕາ 190. ການເອົາກັນຄືນເປັນຜົວເມຍ

ຜົວເມຍທີ່ໄດ້ຢ່າຮ້າງກັນແລ້ວ ຈະເອົາກັນຄືນອີກ ກໍຕ້ອງຈົດທະບຽນການແຕ່ງດອງຄືນໃໝ່ ແລະ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ໝວດທີ 7

ສາຍພົວພັນພໍ່ແມ່ ແລະ ລູກ

ກ. ລູກຄົງ

ມາດຕາ 191. ການໄດ້ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງພໍ່ແມ່ ແລະ ລູກ ໂດຍກຳເນີດ

ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງພໍ່ແມ່ ແລະ ລູກ ຕາມທີ່ກົດໝາຍໄດ້ກຳນົດໄວ້ ເກີດຂຶ້ນບົນພື້ນຖານການກຳເນີດຂອງເດັກ.

ເດັກ ອາດຈະເກີດມາຈາກ ພໍ່ແມ່ ທີ່ແຕ່ງດອງນຳກັນຢ່າງຖືກຕ້ອງ ຫຼື ເກີດຈາກ ພໍ່ແມ່ ທີ່ບໍ່ໄດ້ແຕ່ງດອງນຳກັນ ແຕ່ຜູ້ເປັນພໍ່ ໄດ້ສະໝັກໃຈຮັບຮູ້ດ້ວຍຕົນເອງວ່າເປັນພໍ່ຂອງເດັກນັ້ນ ຫຼື ຜູ້ເປັນພໍ່ໄດ້ຖືກຮັບຮູ້ຕາມຄໍາຕັດສິນຂອງສານ.

ມາດຕາ 192. ການຈົດທະບຽນການເກີດ

ເມື່ອມີເດັກຢູ່ໃນຄອບຄົວຂອງຕົນ, ສຸກສາລາ ຫຼື ໂຮງໝໍແລ້ວ ໃຫ້ຫົວໜ້າຄອບຄົວ ຫຼື ຜູ້ຕາງໜ້າຄອບຄົວ ໄປແຈ້ງຕໍ່ນາຍບ້ານບ່ອນຕົນອາໄສຢູ່. ພາຍຫຼັງໄດ້ຮັບໃບຢັ້ງຢືນການເກີດຈາກນາຍບ້ານແລ້ວ ຜູ້ຮ້ອງຂໍຕ້ອງນຳໄປຈົດທະບຽນ ການເກີດ ຢູ່ອົງການທະບຽນຄອບຄົວເມືອງ, ເທດສະບານ, ນະຄອນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ສໍາລັບໜ່ວຍງານທະບຽນຄອບຄົວປະຈຳສະຖານທຸດ ຫຼື ສະຖານກົງສຸນຂອງ ສປປ ລາວ ຢູ່ຕ່າງປະເທດ ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ຮັບແຈ້ງການເກີດແລ້ວ ກໍໃຫ້ຈົດທະບຽນການເກີດ ພາຍໃນຫ້າວັນລັດຖະການ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບການແຈ້ງເກີດເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 193. ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຂອງເດັກ

ພໍ່ແມ່ ເປັນຜູ້ເລືອກຊື່ຂອງເດັກຕາມໃຈມັກ ແລະ ຕາມການເຫັນດີນຳກັນ. ຜູ້ເປັນລູກມີສິດປ່ຽນຊື່ຂອງຕົນ ຕາມລະບຽບການ ຖ້າວ່າຕົນຫາກຝັນກະສຽນອາຍຸແລ້ວ.

ນາມສະກຸນຂອງເດັກ ໃຫ້ໃສ່ຕາມນາມສະກຸນຂອງພໍ່ແມ່ ຖ້າຫາກວ່າ ພໍ່ແມ່ ຫາກໃຊ້ນາມສະກຸນດຽວກັນ.

ຖ້າວ່າ ພໍ່ແມ່ ຫາກໃຊ້ນາມສະກຸນຕ່າງກັນ ເດັກອາດໃສ່ນາມສະກຸນຂອງພໍ່ ຫຼື ຂອງແມ່ ຫຼື ຂອງທັງສອງ ກໍໄດ້ ຕາມການເຫັນດີຂອງພໍ່ແມ່; ຖ້າຫາກຕົກລົງກັນບໍ່ໄດ້ແລ້ວເດັກຈະໃສ່ນາມສະກຸນ ຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ.

ເມື່ອມີການຢ່າຮ້າງ ຫຼື ຮັບຮູ້ການແຕ່ງດອງເປັນໂມຄະ ຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານແລ້ວ ນາມສະກຸນຂອງລູກ ຈະບໍ່ມີການປ່ຽນແປງ. ຖ້າວ່າພໍ່ ຫຼື ແມ່ ທີ່ລູກຢູ່ນຳຫາກຕ້ອງການໃຫ້ລູກໃສ່ນາມສະກຸນຂອງຕົນ ກໍມີສິດໃຫ້ລູກທີ່ຍັງບໍ່ທັນຝັນກະສຽນອາຍຸນັ້ນ ປ່ຽນມາໃສ່ນາມສະກຸນນຳຕົນກໍໄດ້.

ໃນກໍລະນີທີ່ຕ້ອງການປ່ຽນຊື່ ຫຼື ນາມສະກຸນນັ້ນ ໃຫ້ສະເໜີ ຕໍ່ຫ້ອງ ການທະບຽນຄອບຄົວເມືອງ, ເທດສະບານ ບ່ອນຕົນອາໄສຢູ່.

ມາດຕາ 194. ການຮັບຮູ້ການເປັນພໍ່

ການຮັບຮູ້ການເປັນພໍ່ ຈະເຮັດຂຶ້ນໄດ້ໃນກໍລະນີ ທີ່ລູກຫາກເກີດຈາກພໍ່ແມ່ ທີ່ບໍ່ໄດ້ແຕ່ງດອງນຳກັນ.

ການຮັບຮູ້ການເປັນພໍ່ ດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ ຕ້ອງໃຫ້ພໍ່ແມ່ຂອງເດັກ ຍື່ນຄຳຮ້ອງຮ່ວມກັນຕໍ່ອົງການທະບຽນຄອບຄົວເມືອງ, ເທດສະບານ ຫຼື ນະຄອນ ຊຶ່ງໃນຄຳຮ້ອງນັ້ນ ພໍ່ຂອງເດັກໄດ້ຮັບຮູ້ວ່າຕົນເປັນພໍ່ ແລະ ແມ່ ກໍເຫັນດີນຳຄຳຮ້ອງນັ້ນ. ຖ້າວ່າແມ່ຫາກເສຍຊີວິດແລ້ວ ການຮັບຮູ້ການເປັນພໍ່ນັ້ນ ຈະເຮັດຄຳຮ້ອງແຕ່ຝ່າຍດຽວກໍໄດ້.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ເດັກຫາກຝັນກະສຽນອາຍຸແລ້ວ ການຮັບຮູ້ການເປັນພໍ່ ຈະເຮັດຂຶ້ນໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອຫາກມີຄວາມເຫັນດີຂອງເດັກເທົ່ານັ້ນ. ການທີ່ພໍ່ຂອງເດັກ ໄດ້ແຕ່ງດອງກັບຜູ້ຍິງອື່ນແລ້ວນັ້ນ ກໍບໍ່ໃຫ້ເປັນອຸປະສັກຕໍ່ການຮັບຮູ້ການເປັນພໍ່ ແຕ່ຢ່າງໃດ.

ເມື່ອຜູ້ເປັນພໍ່ຫາກບໍ່ຮັບຮູ້ວ່າ ຕົນເປັນພໍ່ຂອງເດັກແລ້ວ ຜູ້ເປັນແມ່, ຜູ້ປົກຄອງເດັກ ຫຼື ເດັກທີ່ຝັນກະສຽນອາຍຸແລ້ວ ກໍມີສິດເຮັດຄຳຮ້ອງເຊັນດຽວກັນ ເພື່ອໃຫ້ສານພິຈາລະນາຕັດສິນໃຫ້ຮັບຮູ້ການເປັນພໍ່.

ສານ ຈະຕັດສິນໃຫ້ມີການຮັບຮູ້ການເປັນພໍ່ໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອຫາກມີກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ການຢູ່ຮ່ວມກັນ ແລະ ການສ້າງເສດຖະກິດລວມ ລະຫວ່າງ ແມ່ຂອງເດັກ ກັບຜູ້ຈະຮັບຮູ້ການເປັນພໍ່ ກ່ອນເດັກເກີດ;
2. ການເອົາໃຈໃສ່ເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູລູກ ຫຼື ການສຶກສາອົບຮົມລູກຮ່ວມກັນ;
3. ການມີຫຼັກຖານຢັ້ງຢືນວ່າຜູ້ກ່ຽວເປັນພໍ່ ເຊັ່ນ ຫຼັກຖານທາງດ້ານວິທະຍາສາດການແພດ.

ມາດຕາ 195. ການປະຕິເສດການເປັນພໍ່

ເມື່ອຜູ້ເປັນຜົວ ຫາກສາມາດພິສູດໄດ້ວ່າເດັກ ບໍ່ແມ່ນລູກຂອງຕົນ ກໍມີສິດຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານ ເພື່ອປະຕິເສດຄວາມເປັນພໍ່. ການຮ້ອງຟ້ອງ ເພື່ອປະຕິເສດການເປັນພໍ່ ໃຫ້ດຳເນີນພາຍໃນໜຶ່ງປີ ນັບແຕ່ ວັນທີ່ໄດ້ຮູ້ວ່າເດັກເກີດ.

ຂ. ລູກລ້ຽງ

ມາດຕາ 196. ການເອົາເດັກມາເປັນລູກລ້ຽງ

ການເອົາລູກຂອງຜູ້ອື່ນມາເປັນລູກລ້ຽງນັ້ນ ຝ່າຍໜຶ່ງ ແມ່ລ້ຽງ ແລະ ຍາດຝ່າຍໜຶ່ງຂອງຝ່າຍໜຶ່ງແມ່ລ້ຽງ ໃຫ້ຖືວ່າເດັກຜູ້ນັ້ນ ເປັນຄືກັນກັບລູກຄົງ, ອ້າຍເອື້ອຍນ້ອງຄົງ ແລະ ຫຼານຄົງຂອງຕົນ, ສ່ວນເດັກຜູ້ນັ້ນກໍ ຈະໝົດສິດ ແລະ ພັນທະຈາກຝ່າຍແມ່ ແລະ ຍາດຝ່າຍໜຶ່ງຂອງຕົນ.

ການເປັນລູກລ້ຽງນັ້ນ ຕ້ອງໃຫ້ມີເອກະສານຢັ້ງຢືນຢ່າງຖືກຕ້ອງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 197. ເງື່ອນໄຂຜູ້ຮ້ອງຂໍເອົາເດັກເປັນລູກລ້ຽງ

ພົນລະເມືອງລາວ ທີ່ຮ້ອງຂໍເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຕ້ອງມີເງື່ອນໄຂ ດັ່ງນີ້:

1. ມີອາຍຸແຕ່ ສິບແປດປີຂຶ້ນໄປ ໃນເວລາເຮັດຄຳຮ້ອງຂໍເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ແລະ ມີອາຍຸຫ່າງກັບເດັກທີ່ຂໍໄປເປັນລູກລ້ຽງນັ້ນຢ່າງໜ້ອຍ ສິບແປດປີ;
2. ມີສະຕິສຳປະຊັນຍະສົມບູນ;
3. ມີຖານະທາງດ້ານເສດຖະກິດໝັ້ນຄົງ;
4. ມີບ່ອນຢູ່ ຖາວອນ;
5. ມີວຽກເຮັດງານທຳທີ່ແນ່ນອນ;
6. ມີສຸຂະພາບແຂງແຮງ, ບໍ່ເປັນພະຍາດຕິດແປດທີ່ຮ້າຍແຮງ, ບໍ່ຕິດສິ່ງເສບຕິດ;
7. ບໍ່ເຄີຍຖືກສານຕັດສິນລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ຍ້ອນການກະທຳຜິດໂດຍເຈດຕະນາ ແລະ ບໍ່ຖືກປົດສິດໃນການເປັນພໍ່ແມ່;
8. ໄດ້ຜ່ານການປະເມີນ ຈາກຄະນະກຳມະການຂັ້ນເມືອງ ແລະ ມີຊື່ຢູ່ໃນບັນຊີຂອງຜູ້ທີ່ມີເງື່ອນໄຂ ແລະ ມີຄວາມເໝາະສົມໃນການຮັບເດັກເປັນລູກລ້ຽງ;
9. ມີຄຳເຫັນດີຂອງຜົວ ແລະ ເມຍ.

ມາດຕາ 198. ເງື່ອນໄຂຂອງເດັກທີ່ຈະເປັນລູກລ້ຽງ

ເດັກທີ່ຈະເປັນລູກລ້ຽງ ຕ້ອງມີເງື່ອນໄຂ ດັ່ງນີ້:

1. ຢັ້ງຢືນບໍ່ມີພັນທະສຽນອາຍຸ;
2. ຂາດການເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູ ຫຼື ບໍ່ສາມາດຢູ່ນຳຄອບຄົວ ຫຼື ບໍ່ສາມາດຢູ່ນຳຄອບຄົວຂອງຕົນ;

3. ມີຄຳເຫັນດີຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນຂອງເດັກ ຖ້າວ່າເດັກ ຫາກມີອາຍຸສືບປີຂຶ້ນໄປ, ຄຳເຫັນດີນັ້ນຕ້ອງບໍ່ມີການບັງຄັບ;
4. ມີຄຳເຫັນດີຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຂອງພໍ່ຄົງ, ແມ່ຄົງ ຫຼື ຜູ້ປົກຄອງຂະເດັກ ຫຼື ພາກສ່ວນທີ່ຮັບຜິດຊອບລ້ຽງດູເດັກ, ຄຳເຫັນດີນັ້ນ ຕ້ອງບໍ່ມີການບັງຄັບ;
5. ຜ່ານການປະເມີນ ແລະ ມີຄຳເຫັນດີຂອງຄະນະຮັບຜິດຊອບ ຝຳລະນາການເອົາເດັກເປັນລູກລ້ຽງ ແລະ ມີຊື່ຢູ່ໃນບັນຊີຂອງເດັກ ທີ່ສາມາດໃຫ້ເປັນລູກລ້ຽງ.

ມາດຕາ 199. ວິທີການເອົາເດັກມາເປັນລູກລ້ຽງ

ການສະເໜີ ແລະ ການຝຳລະນາການເອົາເດັກເປັນລູກລ້ຽງ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການສະເພາະ.

ມາດຕາ 200. ການຈົດທະບຽນການເປັນລູກລ້ຽງ

ອົງການທະບຽນຄອບຄົວ ບ່ອນພໍ່ແມ່ຄົງ ຫຼື ຜູ້ປົກຄອງຂອງເດັກອາໄສຢູ່ ເປັນຜູ້ ຈົດທະບຽນ ແລະ ອອກໃບຢັ້ງຢືນການເອົາເດັກເປັນລູກລ້ຽງ.

ສຳລັບການເອົາເດັກເປັນລູກລ້ຽງຂອງຄົນຕ່າງປະເທດນັ້ນ ໃຫ້ກະຊວງຍຸຕິທຳຈົດທະບຽນ ແລະ ອອກໃບຢັ້ງຢືນ.

ມາດຕາ 201. ການຮັກສາຄວາມລັບກ່ຽວກັບການເອົາເດັກເປັນລູກລ້ຽງ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດ ຫາກໄດ້ເປີດເຜີຍຄວາມລັບ ກ່ຽວກັບການເປັນລູກລ້ຽງ ໂດຍບໍ່ມີການເຫັນດີຂອງພໍ່ລ້ຽງ ແມ່ລ້ຽງ ຫຼື ໃນກໍລະນີທີ່ພໍ່ລ້ຽງແມ່ລ້ຽງ ຫາກໄດ້ເສຍຊີວິດ ຖ້າຫາກບໍ່ມີການເຫັນດີຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ທະບຽນຄອບຄົວແລ້ວ ບຸກຄົນຜູ້ນັ້ນ ກໍຈະມີຄວາມຮັບຜິດຊອບທາງອາຍາຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນວັກທີ 1 ຂອງມາດຕາ 104 ຂອງກົດໝາຍອາຍາ.

ມາດຕາ 202. ຜົນຂອງການເປັນລູກລ້ຽງ

ສາຍພົວພັນ ລະຫວ່າງ ພໍ່ລ້ຽງ ແມ່ລ້ຽງ ກັບ ລູກລ້ຽງ ເກີດຂຶ້ນນັບແຕ່ວັນຈົດທະບຽນ ເປັນຕົ້ນໄປ ແລະ ສາຍພົວພັນລະຫວ່າງ ພໍ່ຄົງ ແມ່ຄົງ ກັບລູກທີ່ຖືກນຳເອົາໄປເປັນລູກລ້ຽງ ກໍຈະສິ້ນສຸດລົງໃນເວລາດຽວກັນ.

ລູກລ້ຽງ ຕ້ອງໃສ່ນາມສະກຸນ ນຳພໍ່ລ້ຽງ ຫຼື ແມ່ລ້ຽງ.

ສຳລັບ ເດັກທີ່ໃສ່ຊື່ມາກ່ອນແລ້ວ ຖ້າວ່າພໍ່ລ້ຽງ ແມ່ລ້ຽງ ຫາກເຫັນວ່າບໍ່ເໝາະສົມ ກໍອາດຈະປ່ຽນຊື່ໃໝ່ໃຫ້ເດັກ ກໍໄດ້. ໃນກໍລະນີທີ່ເດັກນັ້ນຫາກມີອາຍຸຮອດ ສິບປີແລ້ວ ຈະປ່ຽນຊື່ໃໝ່ໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອໄດ້ຮັບການເຫັນດີຈາກເດັກນັ້ນ ເສຍກ່ອນ.

ມາດຕາ 203. ການສິ້ນສຸດການເປັນລູກລ້ຽງ

ການເປັນລູກລ້ຽງ ຈະສິ້ນສຸດລົງຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ ເມື່ອມີການຮັບຮູ້ວ່າການເອົາເດັກມາເປັນລູກລ້ຽງນັ້ນ ໂມຄະ ຫຼື ມີການຖອນການເປັນລູກລ້ຽງ.

ການເອົາເດັກເປັນລູກລ້ຽງ ຈະໂມຄະ ຖ້າຫາກໄດ້ເຮັດຂຶ້ນດ້ວຍການໃຊ້ເອກະສານປອມ ຫຼື ໂດຍບຸກຄົນ ທີ່ບໍ່ສາມາດເປັນພໍ່ລ້ຽງ ແມ່ລ້ຽງໄດ້ ຫຼື ເຮັດຂຶ້ນດ້ວຍການລະເມີດເງື່ອນໄຂຂອງການເອົາເດັກມາເປັນລູກລ້ຽງ ຊຶ່ງ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 197 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ການເປັນລູກລ້ຽງທີ່ບໍ່ຕອບສະໜອງຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກ ກໍຈະຖືກຖອນການເປັນລູກລ້ຽງ.

ພໍ່ຄົງ ແມ່ຄົງ, ພໍ່ລ້ຽງ ແມ່ລ້ຽງ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນ ທີ່ມີຜົນປະໂຫຍດກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ອົງການໄອຍະການ ກໍ ມີສິດຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ຂໍຖອນການເປັນລູກລ້ຽງໄດ້.

ຄ. ການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຂອງພົນລະເມືອງຕ່າງປະເທດ

ມາດຕາ 204. ເງື່ອນໄຂຂອງພໍ່ລ້ຽງ ແມ່ລ້ຽງທີ່ເປັນຄົນຕ່າງດ້າວ, ຕ່າງປະເທດ

ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຕ່າງປະເທດ ທີ່ຮ້ອງຂໍເອົາເດັກເປັນລູກລ້ຽງ ຕ້ອງມີເງື່ອນໄຂ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໃນມາດຕາ 198 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້ ຍົກເວັ້ນ ຂໍ້ 1 ຊຶ່ງຜູ້ຮ້ອງຂໍຕ້ອງມີອາຍຸແຕ່ ສາມສິບປີຂຶ້ນໄປ ຫາ ຫ້າ ສິບປີ ໃນເວລາເຮັດຄໍາຮ້ອງ.

ສໍາລັບຜູ້ຮ້ອງຂໍທີ່ເປັນຄົນຕ່າງປະເທດ ແຕ່ເຊື້ອຊາດລາວ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ ... ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 205. ເງື່ອນໄຂຂອງເດັກທີ່ຈະໄປເປັນລູກລ້ຽງ(ດໍາລັດ ມ 33, 34)

ເງື່ອນໄຂຂອງເດັກທີ່ຈະໄປເປັນລູກລ້ຽງຂອງ ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ຕ້ອງມີເງື່ອນໄຂ ຕາມທີ່ໄດ້ ກຳນົດໃນມາດຕາ 198 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້ ຍົກເວັ້ນ ຂໍ້ 1 ຊຶ່ງເດັກຕ້ອງມີອາຍຸບໍ່ເກີນ ແປດປີ.

ສໍາລັບເດັກທີ່ເປັນຍາດໃກ້ຊິດກັບຜູ້ຮ້ອງຂໍ, ເດັກພິເສດ ຫຼື ອ້າຍເອື້ອຍນ້ອງຂອງເດັກທີ່ຈະໄປເປັນ ລູກລ້ຽງມີຜູ້ເກີນອາຍຸແປດປີ ໃຫ້ພິຈາລະນາເປັນກໍລະນີພິເສດ.

ມາດຕາ 206. ການເອົາເດັກເປັນລູກລ້ຽງ ຢູ່ຕ່າງປະເທດ

ຄົນລາວຢູ່ຕ່າງປະເທດ ຈະເອົາເດັກທີ່ເປັນພົນລະເມືອງລາວ ຊຶ່ງຢູ່ຕ່າງປະເທດ ເປັນລູກລ້ຽງນັ້ນ ໃຫ້ຍື່ນ ຄໍາຮ້ອງ ແລະ ຂໍຈົດທະບຽນ ຢູ່ ສະຖານທູດ ຫຼື ກົງສຸນລາວ ຫຼື ອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຢູ່ ສປປ ລາວ ໂດຍປະຕິບັດ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ຂອງ ສປປ ລາວ.

ຖ້າວ່າພໍ່ລ້ຽງ ແມ່ລ້ຽງ ຫາກບໍ່ແມ່ນພົນລະເມືອງລາວແລ້ວ ການເອົາເດັກມາເປັນລູກລ້ຽງນັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບ ອະນຸຍາດຈາກອົງການທີ່ມີສິດອໍານາດກ່ຽວຂ້ອງ ຂອງ ສປປ ລາວ ເສຍກ່ອນ.

ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ທີ່ອາໄສຢູ່ ສປປ ລາວ ຫຼື ຢູ່ຕ່າງປະເທດ ຈະເອົາເດັກ ທີ່ເປັນພົນລະເມືອງລາວ ຊຶ່ງຢູ່ ສປປ ລາວ ໄປເປັນລູກລ້ຽງ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຂອງ ສປປ ລາວ.

ມາດຕາ 207. ການເອົາເດັກມາເປັນລູກລ້ຽງຢູ່ ສປປ ລາວ

ຄົນລາວທີ່ຈະເອົາເດັກທີ່ເປັນພົນລະເມືອງຕ່າງປະເທດ, ມາເປັນລູກລ້ຽງຢູ່ ສປປ ລາວ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມ ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຂອງປະເທດນັ້ນ ຖ້າກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການນັ້ນ ຫາກບໍ່ຂັດກັບກົດໝາຍ ຂອງ ສປປ ລາວ.

ການເອົາເດັກທີ່ເປັນພິນລະເມືອງຕ່າງປະເທດ ມາເປັນລູກລ້ຽງນັ້ນ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ສະຖານທູດ ຫຼື ກົງສຸນ ລາວຮັບຮູ້ນຳ.

ມາດຕາ 208. ວິທີການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຂອງຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີ ສັນຊາດ

ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ທີ່ຮ້ອງຂໍເອົາເດັກທີ່ເປັນພິນລະເມືອງລາວ ເປັນ ລູກລ້ຽງ ໃຫ້ຢືນຄຳຮ້ອງ ຫາກະຊວງຍຸຕິທຳ ເພື່ອພິຈາລະນາ ບົນພື້ນຖານການປະສານສົມທົບ ແລະ ເຫັນດີຈາກ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕາມຂັ້ນຕອນ ທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບການ ກ່ອນນຳສະເໜີ ຕໍ່ສຳນັກງານ ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ເພື່ອພິຈາລະນາຕົກລົງ.

ມາດຕາ 209. ຜົນຂອງການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງ ຂອງຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີ ສັນຊາດ

ການເອົາເດັກໄປເປັນລູກລ້ຽງຂອງຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ຫຼື ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ມີຜົນອັນດຽວກັນ ກັບທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 202 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ງ. ລູກນ້ຳ

ມາດຕາ 210. ລູກນ້ຳ

ລູກນ້ຳ ແມ່ນລູກທີ່ຕິດມານຳຜົວ ຫຼື ເມຍ.

ມາດຕາ 211. ຖານະຂອງລູກນ້ຳ

ລູກນ້ຳມີຖານະຄືກັນກັບລູກຄົງ ແລະ ລູກລ້ຽງ ເວັ້ນເສຍແຕ່ກົດໝາຍໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ມາດຕາ 212. ການສິ້ນສຸດການເປັນລູກນ້ຳ

ການເປັນລູກນ້ຳຈະສິ້ນສຸດລົງ ໃນກໍລະນີໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ຝ່ຳນ້ຳ ຫຼື ແມ່ນ້ຳ ໄດ້ຢາຮ້າງ ກັບແມ່ຄົງ ຫຼື ຝ່ຳຄົງຂອງຕົນ;
2. ການແຕ່ງດອງ ລະຫວ່າງຝ່ຳນ້ຳ ຫຼື ແມ່ນ້ຳ ກັບແມ່ຄົງ ຫຼື ຝ່ຳຄົງ ເປັນໂມຄະ.

ໝວດທີ 8

ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງພໍ່ແມ່ ແລະ ລູກ

ມາດຕາ 213. ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງພໍ່ແມ່ໃນການປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງລູກ

ພໍ່ແມ່ ມີສິດ ແລະ ພັນທະເທົ່າທຽມກັນ ໃນການປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງລູກ, ພໍ່ແມ່ ເປັນຜູ້ຕາງໜ້າຕາມກົດໝາຍຂອງລູກ ທີ່ຍັງບໍ່ທັນຮອດກະສຽນອາຍຸ, ມີພັນທະປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງລູກ ຢູ່ສານ, ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ, ໂຮງຮຽນ ແລະ ສະຖານທີ່ອື່ນ.

ມາດຕາ 214. ພັນທະຂອງພໍ່ແມ່ໃນການສຶກສາອົບຮົມລູກ

ພໍ່ແມ່ ຕ້ອງສຶກສາອົບຮົມລູກຂອງຕົນ ໃຫ້ມີແນວຄິດຮັກຊາດ, ຮັກຄວາມກ້າວໜ້າ, ເປັນຄົນດີ, ມີຄວາມກະຕັນຍູ, ມີແບບແຜນການດຳລົງຊີວິດທີ່ຜ່ອງໄສ ແລະ ສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ລູກໄດ້ຮັບການສຶກສາຮ່ຳຮຽນ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວວຽກງານທີ່ເປັນປະໂຫຍດແກ່ຄອບຄົວ ແລະ ສັງຄົມ.

ມາດຕາ 215. ພັນທະຂອງພໍ່ແມ່ໃນການເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູລູກ

ພໍ່ແມ່ ມີພັນທະເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູລູກຂອງຕົນ ທີ່ຍັງບໍ່ທັນຝົ້ນກະສຽນອາຍຸ ລວມທັງລູກທີ່ຝົ້ນກະສຽນອາຍຸແລ້ວ ແຕ່ເປັນຜູ້ທີ່ບໍ່ມີຄວາມສາມາດ ທາງດ້ານການປະພຶດ ຫຼື ອອກແຮງງານ ເຊັ່ນ ບ້າເສຍຈິດ ຫຼື ຝືການ. ພັນທະລ້ຽງດູລູກນີ້ ຈະຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດຕໍ່ໄປ ເຖິງວ່າພໍ່ແມ່ຈະຢ່າຮ້າງກັນແລ້ວກໍຕາມ. ພໍ່, ແມ່ ຫຼື ຜູ້ປົກຄອງ ທີ່ເປັນຜູ້ລ້ຽງດູນັ້ນ ມີສິດຮ້ອງຟ້ອງເອົາຄ່າລ້ຽງດູລູກໃນລະຍະທີ່ລູກ ຍັງບໍ່ຝົ້ນກະສຽນອາຍຸ ໂດຍບໍ່ມີອາຍຸຄວາມ. ຄ່າເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູລູກຕໍ່ໜຶ່ງຄົນນັ້ນ ໃຫ້ອີງໃສ່ຄ່າຄອງຊີບໃນແຕ່ລະລະຍະ ໂດຍຖືເອົາເຄິ່ງໜຶ່ງຂອງເງິນເດືອນຕໍ່າສຸດຂອງພະນັກງານລັດ ເປັນພື້ນຖານໃນການຄິດໄລ່.

ໃນກໍລະນີ ຜູ້ທີ່ມີພັນທະຈ່າຍຄ່າລ້ຽງດູລູກ ຫາກຕົກຢູ່ໃນສະພາບທີ່ຫຼຽງຍາກທາງດ້ານເສດຖະກິດ ກໍສາມາດ ຮ້ອງຂໍໃຫ້ສານຫຼຸດຄ່າລ້ຽງດູລູກນັ້ນ.

ມາດຕາ 216. ພັນທະຂອງລູກໃນການລ້ຽງດູ, ເບິ່ງແຍງ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອ ພໍ່ແມ່

ລູກ ມີພັນທະເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອ ພໍ່ແມ່ທີ່ເຖົ້າແກ່, ເຈັບເປັນ, ຂາດຄວາມສາມາດອອກແຮງງານ ທີ່ຕ້ອງການຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອ. ຄ່າລ້ຽງດູພໍ່ແມ່ນັ້ນ ໃຫ້ພໍ່ແມ່ ແລະ ລູກ ຕົກລົງກັນເອງ. ຖ້າຫາກຕົກລົງກັນບໍ່ໄດ້ແລ້ວ ຈຶ່ງໃຫ້ສານເປັນຜູ້ກຳນົດ ໂດຍອີງໃສ່ຄວາມສາມາດທາງດ້ານເສດຖະກິດຂອງລູກ ແລະ ໃຫ້ເປັນແຕ່ລະເດືອນ.

ລູກ ອາດຈະຝື້ນຈາກພັນທະໃນການລ້ຽງດູພໍ່ແມ່ຂອງຕົນ ຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ ຖ້າວ່າພໍ່ແມ່ນັ້ນ ຫາກມີການກະທຳທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ເປັນຕົ້ນ ການໃຊ້ສິດໃນການເປັນພໍ່ແມ່ເກີນຂອບເຂດ, ກະທຳຕໍ່ລູກຢ່າງໂຫດຮ້າຍ, ເຮັດສິ່ງຫຍາບຊ້າ ແລະ ບໍ່ຈົບງາມຕໍ່ລູກ.

ມາດຕາ 217. ຊັບຂອງພໍ່ແມ່ ແລະ ລູກ

ລູກຈະບໍ່ມີກຳມະສິດ ຕໍ່ຊັບຂອງພໍ່ແມ່ ແລະ ພໍ່ແມ່ ກໍບໍ່ມີກຳມະສິດ ຕໍ່ຊັບຂອງລູກ ໃນເວລາທີ່ພວກກ່ຽວຍັງມີຊີວິດຢູ່.

ພໍ່ແມ່ເປັນຜູ້ມີສິດຄຸ້ມຄອງ ຊັບຂອງເດັກທີ່ຍັງບໍ່ທັນຝົ້ນກະສຽນອາຍຸ.

ມາດຕາ 218. ການປົດສິດໃນການເປັນພໍ່ແມ່ ແລະ ລູກ

ການປົດສິດ ໃນການເປັນພໍ່, ແມ່ ຂອງເດັກ ຕາມຄໍາສະເໜີຂອງແມ່, ພໍ່, ຍາດໃກ້ຊິດ ຫຼື ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ເປັນຜູ້ຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານ ຕາມເງື່ອນໄຂທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ວັກ 2 ຂອງມາດຕານີ້.

ຖ້າວ່າ ພໍ່ແມ່ຫາກບໍ່ປະຕິບັດຜົນທະຂອງຕົນ ໃນການສຶກສາອົບຮົມລູກ, ໃຊ້ສິດໃນການເປັນພໍ່ແມ່ເກີນຂອບເຂດ, ໃຊ້ການກະທຳຕໍ່ລູກຢ່າງໂຫດຮ້າຍ, ເຮັດສິ່ງຫຍາບຊ້າ ແລະ ບໍ່ຈົບງາມຕໍ່ລູກ ຫຼື ລູກ ຫາກໄດ້ເນ ລະ ຄຸນ ເຊັ່ນ ທຳຮ້າຍຮ່າງກາຍ, ບັງຄັບນາບຊູ່ ພໍ່, ແມ່ແລ້ວ ຜູ້ກ່ຽວ ກໍຈະຖືກສານປົດສິດໃນການເປັນພໍ່ແມ່ ຫຼື ການເປັນລູກ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 49 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ.

ສໍາລັບ ການປົດສິດໃນການເປັນພໍ່ແມ່ນັ້ນ ພໍ່ແມ່ຍັງຕ້ອງສືບຕໍ່ປະຕິບັດຜົນທະ ໃນການເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູລູກ ຕາມຄໍາຕັດສິນຂອງສານ.

ມາດຕາ 219. ການຄືນສິດໃນການເປັນພໍ່ແມ່ ແລະ ລູກ

ໃນກໍລະນີ ທີ່ພໍ່ແມ່ ຫຼື ລູກ ຊຶ່ງໄດ້ຖືກປົດສິດແລ້ວນັ້ນ ຫາກໄດ້ສ້າງຕົນດີຂຶ້ນ ສານກໍອາດຈະຄືນສິດໃນການເປັນພໍ່ແມ່ ຫຼື ລູກ ຕາມການຮ້ອງ ຂໍຂອງຜູ້ກ່ຽວ.

ໝວດທີ 9 ການແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ປົກຄອງເດັກ

ມາດຕາ 220. ວິທີການແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ປົກຄອງເດັກ

ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ຮັບແຈ້ງ ກ່ຽວກັບເດັກ ຊຶ່ງຂາດການເບິ່ງແຍງຈາກພໍ່ແມ່ທີ່ໄດ້ເສຍຊີວິດ, ໄດ້ຖືກປົດສິດໃນການເປັນພໍ່ແມ່, ເຈັບເປັນ ຫຼື ຍ້ອນສາເຫດອື່ນ ນາຍບ້ານ ຕ້ອງແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ປົກຄອງເດັກ ຢ່າງຊ້າພາຍໃນໜຶ່ງເດືອນ ໂດຍໃຫ້ເລືອກເອົາຈາກຍາດຝ່ຳນ້ອງທີ່ໃກ້ຊິດຂອງເດັກ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຍາດໃກ້ຊິດ ຫາກບໍ່ຮັບເປັນຜູ້ປົກຄອງ ຫຼື ມີການຟ້ວພັນເລື່ອງ ຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກ ເປັນຕົ້ນ ຊັບສົມບັດຂອງເດັກຕ້ອງສະເໜີຕໍ່ສານເປັນຜູ້ຝາຈາລະນາຕັດສິນ ແຕ່ງຕັ້ງເປັນຜູ້ປົກຄອງເດັກ.

ນາຍບ້ານ ມີໜ້າທີ່ປະຕິບັດການກວດກາການເຄື່ອນໄຫວ ຂອງຜູ້ປົກຄອງນັ້ນຢ່າງເປັນປະຈຳ.

ຫ້າມແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ທີ່ຍັງບໍ່ທັນຝົນກະສຽນອາຍຸ, ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະຜິດ, ຜູ້ທີ່ຖືກປົດສິດໃນການເປັນພໍ່ແມ່ ແລະ ຜູ້ທີ່ມີການປະຜິດບໍ່ເໝາະສົມມາເປັນຜູ້ປົກຄອງ.

ມາດຕາ 221. ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ປົກຄອງເດັກ

ຜູ້ປົກຄອງເດັກ ມີພັນທະລ້ຽງດູ, ສຶກສາອົບຮົມ, ເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ສຸກຂະພາບ, ການອໍາຮຽນ ແລະ ປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກ.

ຜູ້ປົກຄອງ ເດັກ ມີສິດເປັນຜູ້ຕາງໜ້າຂອງເດັກ ໃນການເຮັດສັນຍາ ແລະ ໃນການເຄື່ອນໄຫວຕ່າງໆ.

ມາດຕາ 222. ການສິ້ນສຸດການເປັນຜູ້ປົກຄອງເດັກ

ການເປັນຜູ້ປົກຄອງເດັກ ຈະສິ້ນສຸດລົງ ເມື່ອເດັກໄດ້ຜົນກະສຽນອາຍຸແລ້ວ.

ມາດຕາ 223. ການຂໍຖອນ ຫຼື ປ່ຽນຜູ້ປົກຄອງເດັກ

ເມື່ອເຫັນວ່າຜູ້ປົກຄອງເດັກ ຫາກມີການປະພຶດບໍ່ດີ, ບໍ່ມີຄວາມສາມາດໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງຕົນໄດ້ ຫຼື ປະຕິບັດຜົນທະຂອງຕົນຢ່າງເໝາະສົມແລ້ວ ອາດຖືກຖອນ ຫຼື ປ່ຽນຜູ້ປົກຄອງກໍໄດ້ ຕາມການຕັດສິນຂອງສານ.

ພາກທີ IV

ຊັບ, ກຳມະສິດ ແລະ ສິດອື່ນຕໍ່ຊັບ

ໝວດທີ 1

ຊັບ

ມາດຕາ 224. ຊັບ

ຊັບ ແມ່ນ ວັດຖຸ ແລະ ສິ່ງທີ່ມີຄຸນຄ່າ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ ຊັບມີຕົວຕົນ ແລະ ຊັບບໍ່ມີຕົວຕົນ.

ຊັບມີຕົວຕົນ ແມ່ນຊັບສິ່ງຂອງ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍມີ ອະສັງຫາລິມະຊັບ ແລະ ສັງຫາລິມະຊັບ ເປັນຕົ້ນ ທີ່ດິນ, ສິ່ງບຸກສ້າງ, ລົດ.

ຊັບບໍ່ມີຕົວຕົນ ແມ່ນສິ່ງບໍ່ມີຮູບຮ່າງ ເປັນຕົ້ນ ລິຂະສິດຕໍ່ບົດປະຊັນເພັງ, ສິດທວງ, ສິດຕໍ່ເຄື່ອງໝາຍການຄ້າ.

ມາດຕາ 225. ອະສັງຫາລິມະຊັບ

ອະສັງຫາລິມະຊັບ ແມ່ນ ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ບໍ່ສາມາດເຄື່ອນຍ້າຍໄດ້ ຊຶ່ງມີ ທີ່ດິນ ແລະ ຊັບສິ່ງ ຂອງຕິດກັບທີ່ດິນຢ່າງຖາວອນ ເປັນຕົ້ນ ເຮືອນ, ຕົ້ນໄມ້ ຫຼື ສິ່ງບຸກສ້າງອື່ນ.

ມາດຕາ 226. ສັງຫາລິມະຊັບ

ສັງຫາລິມະຊັບ ແມ່ນ ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ສາມາດເຄື່ອນຍ້າຍໄດ້ ເປັນຕົ້ນ ເຮືອບິນ, ລົດ, ເຮືອ, ສັດ.

ມາດຕາ 227. ໝາກຜົນ

ໝາກຜົນ ແມ່ນ ຜົນໄດ້ຮັບທີ່ເກີດຈາກຊັບສິ່ງຂອງ ໂດຍທຳມະຊາດ ແລະ ໂດຍກົດໝາຍ.

ໝາກຜົນໂດຍທຳມະຊາດ ແມ່ນຜົນທີ່ເກີດຈາກຊັບສິ່ງຂອງ ໂດຍທຳມະຊາດ ຊຶ່ງໄດ້ແຍກອອກຈາກຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ເປັນຕົ້ນ ຜົນລະປູກ, ລູກສັດ.

ໝາກຜົນໂດຍກົດໝາຍ ແມ່ນ ລາຍໄດ້ ຈາກການ ເອົາຊັບສິ່ງຂອງ ຂອງຕົນ ໃຫ້ບຸກຄົນອື່ນນຳໃຊ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ເປັນຕົ້ນ ຄ່າເຊົ່າຊັບ, ດອກເບ້ຍ, ເງິນປັນຜົນ.

ມາດຕາ 228. ຊັບສິ່ງຂອງຕົ້ນຕໍ ແລະ ຊັບສິ່ງຂອງປະກອບ

ຊັບສິ່ງຂອງຕົ້ນຕໍ ແມ່ນຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ເປັນເອກະລາດ ຊຶ່ງສາມາດນຳໃຊ້ ຕາມຄຸນປະໂຫຍດຂອງຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ.

ຊັບປະກອບ ແມ່ນຊັບທີ່ຮັບໃຊ້ໂດຍກົງໃຫ້ແກ່ການນຳໃຊ້ຄຸນປະໂຫຍດຂອງຊັບຕົ້ນຕໍ, ແມ່ນ ພາກສ່ວນໜຶ່ງຂອງຊັບຕົ້ນຕໍ ແຕ່ສາມາດແຍກອອກຈາກຊັບຕົ້ນຕໍ.

ໃນກໍລະນີຫາກມີການ ຊື້ຂາດ ຊັບສິ່ງຂອງຕົ້ນຕໍ ໃຫ້ຖືວ່າໄດ້ຊື້ຂາດຊັບສິ່ງຂອງປະກອບໄປຜ່ອມ ເວັ້ນເສຍແຕ່ໄດ້ຕົກລົງກັນໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ມາດຕາ 229. ຊັບສິ່ງຂອງສາມາດແຍກໄດ້ ແລະ ຊັບສິ່ງຂອງບໍ່ສາມາດແຍກໄດ້

ຊັບສິ່ງຂອງສາມາດແຍກໄດ້ ແມ່ນຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ສາມາດແຍກອອກເປັນສ່ວນຈະແຈ້ງ ຊຶ່ງແຕ່ລະສ່ວນ ຍັງຮັກສາລັກສະນະ ແລະ ຄຸນນະພາບການນຳໃຊ້ ໄວ້ຄືເບື້ອງຕົ້ນ ເຊັ່ນ ຊຸດຊາລົງ, ຊຸດນ້ຳຊາ .

ຊັບສິ່ງຂອງບໍ່ສາມາດແຍກໄດ້ ແມ່ນຊັບສິ່ງຂອງ ຊຶ່ງເມື່ອແຍກສ່ວນໃດສ່ວນໜຶ່ງອອກຈາກກັນແລ້ວ ຈະບໍ່ສາມາດຮັກສາລັກສະນະ ແລະ ຄຸນນະພາບການນຳໃຊ້ ໄດ້ຄືເບື້ອງຕົ້ນ ຫຼື ເຮັດໃຫ້ຊັບສິ່ງຂອງເດີມເສຍຫາຍ, ເປ່ເພ ຫຼື ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສູງໂດຍບໍ່ຈຳເປັນ ໃນເວລາຕັດແຍກອອກຈາກກັນ ເວັ້ນເສຍແຕ່ກົດໝາຍ ຫຼື ສັນຍາ ຫາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ຢ່າງອື່ນ ຖ້າຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ແບ່ງຊັບສິ່ງຂອງທີ່ບໍ່ສາມາດແຍກໄດ້ນັ້ນ ກໍໃຫ້ຄິດໄລ່ເປັນມູນຄ່າ ເພື່ອແບ່ງປັນ ເຊັ່ນ ໜ່ວຍກິຕາ.

ມາດຕາ 230. ຊັບສິ່ງຂອງປ່ຽນແທນໄດ້ ແລະ ຊັບສິ່ງຂອງບໍ່ປ່ຽນແທນໄດ້

ຊັບສິ່ງຂອງປ່ຽນແທນໄດ້ ແມ່ນ ຊັບສິ່ງຂອງທົ່ວໄປ ທີ່ມີຮູບຊົງ, ຄຸນລັກສະນະ, ຢື່ນ, ປະເພດ, ຊະນິດ, ປະລິມານ, ຄຸນນະພາບ, ລຸ້ນ ແລະ ມູນຄ່າດຽວກັນ ເຊັ່ນ ເຂົ້າ, ນ້ຳຕານ.

ຊັບສິ່ງຂອງ ບໍ່ປ່ຽນແທນໄດ້ ແມ່ນຊັບສິ່ງຂອງ ຊຶ່ງທີ່ມີຄວາມແຕກຕ່າງຈາກຊັບອື່ນດ້ວຍຈຸດພິເສດສະເພາະ ກ່ຽວກັບສັນຍາລັກ, ຮູບຮ່າງ, ສີສັນ ແລະ ຫາໄດ້ຍາກ ເຊັ່ນ ຮູບແຕ້ມ, ສິ່ງສັກກາລະບູຊາ, ວັດຖຸບູຮານ.

ມາດຕາ 231. ຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ປະກອບເປັນໜຶ່ງດຽວ

ຊັບສິ່ງຂອງປະກອບເປັນໜຶ່ງດຽວແມ່ນ ຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ປະກອບດ້ວຍ ສ່ວນຕ່າງໆທີ່ກົມກຽວກັນ, ຕິດພັນ ຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ ກາຍເປັນຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ສົມບູນ. ຖ້າຫາກຂາດ ສ່ວນໃດໜຶ່ງ ຫຼື ສ່ວນໃດໜຶ່ງບໍ່ກົມກຽວກັນ ຈະບໍ່ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ ຫຼື ເຮັດໃຫ້ຄຸນຄ່າການນຳໃຊ້ຂອງຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນຫຼຸດລົງ ເຊັ່ນ ລົດ ກັບ ຕົນລົດ.

ໝວດທີ 2 ການຄອບຄອງ

ມາດຕາ 232. ການຄອບຄອງ

ການຄອບຄອງ ແມ່ນການຢຶດຖື ແລະ ຄຸ້ມຄອງຊັບສິ່ງຂອງ.

ການຄອບຄອງ ແບ່ງອອກເປັນ ສາມປະເພດ ດັ່ງນີ້:

1. ການຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງໂດຍທາງກົງ ແລະ ທາງອ້ອມ;
2. ການຄອບຄອງດ້ວຍຄວາມບໍລິສຸດໃຈ ແລະ ບໍ່ບໍລິສຸດໃຈ;
3. ການຄອບຄອງໂດຍຖືກຕ້ອງ ແລະ ບໍ່ຖືກຕ້ອງ.

ມາດຕາ 233. ການຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງໂດຍທາງກົງ ແລະ ທາງອ້ອມ

ເມື່ອບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຫາກເອົາຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຕົນຄອບຄອງໃຫ້ບຸກຄົນອື່ນຄອບຄອງ ເປັນຕົ້ນ ການໃຫ້ເຊົ່າ , ການຝາກ, ການໃຫ້ຢືມແລ້ວ ຜູ້ກ່ຽວຈະເປັນຜູ້ຄອບຄອງໂດຍທາງອ້ອມ ສ່ວນຜູ້ໄດ້ຮັບຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ກໍຈະເປັນຜູ້ຄອບຄອງໂດຍທາງກົງ.

ມາດຕາ 234. ການໂອນການຄອບຄອງ

ການໂອນການຄອບຄອງ ເກີດຂຶ້ນໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ການຮັບມອບຊັບສິ່ງຂອງຕົວຈິງ ຈາກຜູ້ຄອບຄອງເກົ່າໃຫ້ຜູ້ຄອບຄອງໃໝ່;
2. ຕາມການຕົກລົງກັນ ລະຫວ່າງຜູ້ຄອບຄອງເກົ່າ ແລະ ຜູ້ຄອບຄອງໃໝ່ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:
 - ຊັບສິ່ງຂອງໄດ້ຢູ່ນຳຜູ້ຮັບມາກ່ອນແລ້ວ;
 - ຊັບສິ່ງຂອງຍັງຢູ່ນຳບຸກຄົນທີສາມ ແຕ່ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວນີ້ຊາບ;
 - ຊັບສິ່ງຂອງຍັງຢູ່ນຳຜູ້ຄອບຄອງເກົ່າ.

ມາດຕາ 235. ການຄອບຄອງດ້ວຍຄວາມບໍລິສຸດໃຈ ແລະ ບໍ່ບໍລິສຸດໃຈ

ການຄອບຄອງດ້ວຍຄວາມບໍລິສຸດໃຈ ແມ່ນການຄອບຄອງ ໂດຍບໍ່ຮູ້ວ່າ ຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ຕົນຄອບຄອງຢູ່ນັ້ນ ຍັງເປັນກຳມະສິດຂອງບຸກຄົນອື່ນ ຊຶ່ງສະແດງອອກ ໃນການນຳໃຊ້ຊັບສິ່ງຂອງ ຢ່າງເປີດເຜີຍ, ຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ສະຫງົບ.

ການຄອບຄອງດ້ວຍຄວາມບໍ່ບໍລິສຸດໃຈ ແມ່ນການຄອບຄອງ ໂດຍຮູ້ ຫຼື ຄວນຮູ້ວ່າ ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຕົນຄອບຄອງຢູ່ນັ້ນ ຍັງເປັນກຳມະສິດຂອງບຸກຄົນອື່ນ ຊຶ່ງສະແດງອອກໃນການນຳໃຊ້ຢ່າງປິດລັບ, ບໍ່ຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ບໍ່ສະຫງົບ.

ມາດຕາ 236. ການຄອບຄອງໂດຍຖືກຕ້ອງ ແລະ ບໍ່ຖືກຕ້ອງ

ການຄອບຄອງໂດຍຖືກຕ້ອງ ແມ່ນການຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງ ໂດຍບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ທີ່ມີຜົນຖານທາງດ້ານກົດໝາຍ.

ຜົນຖານທາງດ້ານກົດໝາຍ ມີດັ່ງນີ້:

1. ນິຕິກຳທາງແພ່ງ ເປັນຕົ້ນ ສັນຍາ, ການເຮັດຝັນກຳ;
2. ບົດບັນຍັດຂອງກົດໝາຍ ເປັນຕົ້ນ ການຮັກສາຊັບສິ່ງຂອງທີ່ບໍ່ມີເຈົ້າຂອງ, ການເກັບຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຕົກເຮຽງ, ການຄຸ້ມຄອງສັດ ທີ່ຂາດການຮັກສາ, ການພົບພໍ້ວັດຖຸທີ່ມີຄ່າ;
3. ກໍລະນີອື່ນທີ່ກົດໝາຍໄດ້ກຳນົດໄວ້.

ການຄອບຄອງໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງ ແມ່ນການຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງໂດຍບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ທີ່ບໍ່ມີຜົນຖານທາງດ້ານກົດໝາຍ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນວັກເທິງນີ້.

ມາດຕາ 237. ການຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງ ຕາມການອະນຸຍາດພິເສດ

ວັດຖຸສິ່ງຂອງບາງປະເພດ ເປັນຕົ້ນ ອາວຸດ, ທາດເບື້ອ, ບາງທາດໂລຫະທີ່ມີຄ່າຈະໃຫ້ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຄອບຄອງໄດ້ກໍຕໍ່ເມື່ອຫາກໄດ້ຮັບອະນຸຍາດພິເສດ ຈາກອົງການທີ່ມີສິດອຳນາດກ່ຽວຂ້ອງເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 238. ການສັນນິຖານກ່ຽວກັບການຄອບຄອງ ຫຼື ຜູ້ຄອບຄອງ

ການທີ່ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງໃດໜຶ່ງ ກໍໃຫ້ສັນນິຖານວ່າເປັນການ ຄອບຄອງ ຢ່າງເປີດເຜີຍ ແລະ ສະຫງົບ.

ການທີ່ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຫາກໄດ້ຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງ ສອງໄລຍະ ຄື ໄລຍະເລີ່ມ ຕົ້ນ ແລະ ໄລຍະສຸດທ້າຍ ກໍໃຫ້ສັນນິຖານວ່າ ເປັນການຄອບຄອງ ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ.

ໃນກໍລະນີຊັບສິ່ງຂອງ ຕ້ອງໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນ ກໍໃຫ້ສັນນິຖານວ່າ ບຸກຄົນຜູ້ມີຊື່ໃນໃບທະບຽນນັ້ນ ເປັນຜູ້ຄອບຄອງຖືກຕ້ອງ.

ມາດຕາ 239. ໝາກຜົນທີ່ເກີດຈາກຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ຄອບຄອງໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງ

ຜູ້ຄອບຄອງໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງ ດ້ວຍຄວາມບໍລິສຸດໃຈ ຈະບໍ່ສົ່ງໝາກຜົນທີ່ເກີດຈາກຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ໃຫ້ເຈົ້າກຳມະສິດແຕ່ຢ່າງໃດ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ໝາກຜົນທີ່ເກີດຈາກຊັບສິ່ງຂອງ ຂອງລັດ ຫຼື ລວມໝູ່ນັ້ນ ຕ້ອງສົ່ງຄືນທັງໝົດ.

ສ່ວນໝາກຜົນທີ່ເກີດຈາກຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ຢູ່ໃນການຄອບຄອງຂອງບຸກຄົນໃດໜຶ່ງໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງ ດ້ວຍຄວາມບໍ່ບໍລິສຸດໃຈນັ້ນ ຈະໄດ້ສົ່ງຄືນໃຫ້ເຈົ້າກຳມະສິດທັງໝົດ ລວມທັງໝາກຜົນທີ່ເກີດຈາກການນຳໃຊ້ຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວ. ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ຄອບຄອງ ຫາກໄດ້ເອົາໝາກຜົນນັ້ນໄປນຳໃຊ້, ຂາຍ ແລະ ອື່ນໆ ຜູ້ກ່ຽວກໍຈະໄດ້ໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຫຼື ມູນຄ່າຂອງໝາກຜົນນັ້ນໃຫ້ເຈົ້າກຳມະສິດ.

ມາດຕາ 240. ການເຮັດໃຫ້ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຄອບຄອງຢ່າງຜິດກົດໝາຍຢູ່ໃນສະພາບເດີມ ແລະ/ຫຼື ດີຂຶ້ນ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດທີ່ຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງ ດ້ວຍຄວາມບໍລິສຸດໃຈ ຫາກໄດ້ຜື້ນ ຜູ້ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ເສຍຫາຍ ຫຼື ເປ່ເຜ ໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບເດີມ ມີສິດໄດ້ຮັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ຕົນນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນ ການຜື້ນຜູ້ຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວ ຈາກເຈົ້າກຳມະສິດ.

ບຸກຄົນຜູ້ໃດທີ່ຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງ ດ້ວຍຄວາມບໍລິສຸດໃຈ ຫາກໄດ້ເຮັດໃຫ້ຊັບສິ່ງຂອງດີຂຶ້ນ ມີສິດຮັບເອົາສິ່ງທີ່ຕົນໄດ້ເຮັດໃຫ້ດີຂຶ້ນນັ້ນໄວ້ ຖ້າວ່າການຕັດແຍກສິ່ງທີ່ເຮັດຂຶ້ນໃໝ່ນັ້ນຈະບໍ່ເຮັດໃຫ້ຊັບສິ່ງຂອງເດີມເສຍຫາຍ ຫຼື ເປ່ເຜໃນເວລາຕັດແຍກອອກຈາກກັນ. ຖ້າວ່າຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ເຮັດຂຶ້ນໃໝ່ ນັ້ນຫາກບໍ່ສາມາດຕັດແຍກອອກຈາກຊັບສິ່ງຂອງເດີມໄດ້ແລ້ວ ຜູ້ຄອບຄອງຢ່າງຜິດກົດໝາຍໂດຍຄວາມບໍລິສຸດໃຈນັ້ນ ກໍມີສິດທວງເອົາການໃຊ້ແທນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ທີ່ຕົນໄດ້ເຮັດໃຫ້ຊັບສິ່ງຂອງ ດີຂຶ້ນນັ້ນຈາກເຈົ້າກຳມະສິດ ຕາມການໃຊ້ຈ່າຍຕົວຈິງ.

ສໍາລັບຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ຜູ້ຄອບຄອງໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງ ດ້ວຍຄວາມບໍ່ບໍລິສຸດໃຈໄດ້ ເຮັດໃຫ້ດີຂຶ້ນນັ້ນກໍຈະຕົກ
ເປັນຂອງເຈົ້າກໍາມະສິດໂດຍບໍ່ມີການທົດແທນແຕ່ຢ່າງໃດ.

ມາດຕາ 241. ການສົ່ງຄືນຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຄອບຄອງໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງ

ຜູ້ຄອບຄອງສັງຫາລິມະຊັບໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງ ດ້ວຍຄວາມບໍ່ບໍລິສຸດໃຈ ຕ້ອງສົ່ງສັງຫາລິມະຊັບທີ່ຕົນໄດ້ຄອບ
ຄອງນັ້ນ ໃຫ້ເຈົ້າກໍາມະສິດ ຖ້າວ່າຜູ້ກ່ຽວ ຫາກໄດ້ທວງເອົາຄືນ. ແຕ່ເຈົ້າກໍາມະສິດ ຕ້ອງໄດ້ທົດແທນຄືນ ມູນຄ່າ
ພ້ອມທັງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕ່າງໆ ຈາກນັ້ນ ເຈົ້າກໍາມະສິດ ຈຶ່ງທວງເອົາຄ່າທົດແທນໄປນັ້ນ ນໍາຜູ້ມອບສັງຫາລິມະຊັບດັ່ງ
ກ່າວ.

ຜູ້ຄອບຄອງອະສັງຫາລິມະຊັບໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງ ດ້ວຍຄວາມບໍ່ບໍລິສຸດໃຈ ຕ້ອງສົ່ງອະສັງຫາລິມະຊັບທີ່ຕົນ
ໄດ້ຄອບຄອງນັ້ນ ໃຫ້ເຈົ້າກໍາມະສິດ ຖ້າວ່າຜູ້ກ່ຽວ ຫາກໄດ້ທວງເອົາຄືນ ໂດຍບໍ່ມີການທົດແທນຄືນແຕ່ຢ່າງໃດ
ຍົກເວັ້ນຄ່າປົກປັກຮັກສາ ຫຼື ຄ່າເຮັດໃຫ້ສະພາບອະສັງຫາລິມະຊັບດີຂຶ້ນ. ແຕ່ຜູ້ຄອບຄອງມີສິດທວງເອົາມູນຄ່າ
ອະສັງຫາລິມະຊັບ ຈາກຜູ້ມອບໃຫ້ຕົນ.

ສໍາລັບຜູ້ຄອບຄອງທີ່ໄດ້ຮັບຊັບສິ່ງຂອງ ດ້ວຍການມອບ ຫຼື ການສືບທອດມູນມໍຣະດົກນັ້ນ ຈະບໍ່ມີການ
ທົດແທນຄືນ.

ຜູ້ຄອບຄອງໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງ ດ້ວຍຄວາມບໍ່ບໍລິສຸດໃຈ ຕ້ອງສົ່ງຊັບສິ່ງຂອງທັງໝົດນັ້ນຄືນໃຫ້ເຈົ້າກໍາມະ
ສິດ. ຜູ້ຄອບຄອງດັ່ງກ່າວ ຈະຕໍ່ວ່າເອົາການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍຈາກຜູ້ທີ່ໄດ້ມອບຊັບສິ່ງຂອງໃຫ້ຕົນ ໂດຍບໍ່ຖືກ
ຕ້ອງນັ້ນກໍໄດ້ ແຕ່ບໍ່ມີສິດຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານ.

ມາດຕາ 242. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງ

ຜູ້ຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງດ້ວຍຄວາມບໍ່ບໍລິສຸດໃຈ ບໍ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ ຄວາມເສຍ
ຫາຍ ຫຼື ເປ່ເພ ຂອງຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຕົນຄອບຄອງ. ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ກ່ຽວຫາກໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກຄວາມເສຍ
ຫາຍດັ່ງກ່າວຕ້ອງມອບຜົນປະໂຫຍດທີ່ຍັງມີຢູ່ນັ້ນ ໃຫ້ເຈົ້າກໍາມະສິດ. ສໍາລັບ ຄ່າເສຍຫາຍຕໍ່ຊັບສິ່ງຂອງ ຂອງລັດ
ຫຼື ລວມໝູ່ນັ້ນ , ຜູ້ກ່ຽວຕ້ອງຮັບຜິດຊອບ.

ຜູ້ຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງດ້ວຍຄວາມບໍ່ບໍລິສຸດໃຈ ຕ້ອງໄດ້ໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທັງໝົດ
ແກ່ເຈົ້າກໍາມະສິດ ລວມທັງໝາກຜົນ ກໍຄືສ່ວນອື່ນທີ່ຜູ້ກ່ຽວເຮັດໃຫ້ຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນດີຂຶ້ນ ຖ້າຫາກຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ
ຖືກເສຍຫາຍ ຫຼື ເປ່ເພ ຍ້ອນຄວາມຜິດຂອງຜູ້ກ່ຽວ.

ມາດຕາ 243. ການປົກປ້ອງການຄອບຄອງ

ຜູ້ຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງໂດຍຖືກຕ້ອງ ຫຼື ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ດ້ວຍຄວາມບໍ່ບໍລິສຸດໃຈ ມີສິດທວງ ເອົາຊັບສິ່ງຂອງ
ຄືນ, ໃຫ້ຢຸດເຊົາການກົດຂວາງ, ໃຫ້ລົບລ້າງອຸປະສັກທີ່ເກີດຂຶ້ນ ຫຼື ຈະເກີດຂຶ້ນ ໃນຕໍ່ໜ້າ.

ຜູ້ຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວ ສາມາດຮ້ອງຂໍໃຫ້ອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຝຶຈາລະ ນາ ກ່ຽວກັບການປົກ
ປ້ອງການຄອບຄອງຂອງຕົນ ພາຍໃນກຳນົດເວລາໜຶ່ງປີນັບແຕ່ວັນ ທີ່ໄດ້ມີການລະເມີດ ຫຼື ການໂຕ້ແຍ່ງ ເປັນຕົ້ນ
ໄປ.

ສໍາລັບອຸປະສັກທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນໃນຕໍ່ໜ້ານັ້ນ ສາມາດຮ້ອງຂໍໄດ້ທຸກເວລາ.

ມາດຕາ 244. ການສິ້ນສຸດການຄອບຄອງ

ການຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງ ຈະສິ້ນສຸດລົງ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ຜູ້ຄອບຄອງ ໄດ້ ສະລະການຄອບຄອງ, ຢຸດເຊົາການຢຶດຖື ຫຼື ການຄຸ້ມຄອງຊັບສິ່ງຂອງ;
2. ຜູ້ຄອບຄອງ ບໍ່ໄດ້ທວງເອົາຊັບສິ່ງຂອງ ຂອງຕົນຄືນ ເມື່ອຖືກບຸກຄົນອື່ນລະເມີດ ຫຼື ໂຕ້ແຍ່ງ ຕາມ ກຳນົດເວລາທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 243 ວັກ 2, ວັກ 3 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບ ນີ້.

ມາດຕາ 245. ການສິ້ນສຸດການຄອບຄອງໂດຍທາງອ້ອມ

ການຄອບຄອງໂດຍທາງອ້ອມ ຈະສິ້ນສຸດລົງໃນກໍລະນີໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ຜູ້ຄອບຄອງໂດຍທາງອ້ອມໄດ້ສະລະການຄອບຄອງຂອງຕົນ;
2. ຜູ້ຄອບຄອງໂດຍທາງກົງ ໄດ້ສະແດງເຈດຕະນາທີ່ຈະຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ເພື່ອຕົນ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ;
3. ຜູ້ຄອບຄອງໂດຍທາງກົງ ໄດ້ສູນເສຍຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຕົນຄອບຄອງ.

ເຖິງວ່າຜູ້ຄອບຄອງໂດຍທາງອ້ອມໄດ້ຕົກລົງມອບຊັບສິ່ງຂອງໃຫ້ຜູ້ຄອບຄອງໂດຍທາງກົງແລ້ວກໍຕາມ ແຕ່ຜູ້ຄອບຄອງໂດຍທາງກົງຫາກຍັງບໍ່ທັນໄດ້ສົ່ງຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວນັ້ນຄືນໃຫ້ແກ່ຜູ້ຄອບຄອງໂດຍທາງອ້ອມ ກໍ ຖືວ່າການຄອບຄອງທາງກົງຍັງບໍ່ສິ້ນສຸດ.

ມາດຕາ 246. ສິດຄອບຄອງຊັບທີ່ບໍ່ມີຕົວຕົນ

ບັນດາຫຼັກການກ່ຽວກັບການຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງ ມີຜົນນຳໃຊ້ຕໍ່ສິດຄອບຄອງຊັບທີ່ບໍ່ມີຕົວຕົນ.

ໝວດທີ 3 ກຳມະສິດ

ມາດຕາ 247. ກຳມະສິດ

ກຳມະສິດ ແມ່ນສິດອັນຄົບຖ້ວນ ແລະ ເດັດຂາດຂອງເຈົ້າກຳມະສິດ ໃນການຄອບຄອງ, ນຳໃຊ້, ໄດ້ຮັບ ໝາກຜົນ ແລະ ຊື້ຂາດກ່ຽວກັບຊັບອັນໃດອັນໜຶ່ງ ໃນຂອບເຂດຕາມທີ່ກົດໝາຍໄດ້ກຳນົດໄວ້.

ມາດຕາ 248. ສິດໃນກຳມະສິດ

ສິດໃນກຳມະສິດ ປະກອບດ້ວຍສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ສິດຄອບຄອງ;
2. ສິດນຳໃຊ້;
3. ສິດໄດ້ຮັບໝາກຜົນ;
4. ສິດຊື້ຂາດ.

ກ. ສິດຄອບຄອງ

ມາດຕາ 249. ສິດຄອບຄອງຂອງເຈົ້າກຳມະສິດ

ສິດຄອບຄອງ ແມ່ນສິດໃນການຢຶດຖື ແລະ ຄຸ້ມຄອງຊັບສິ່ງຂອງ.

ເຈົ້າກຳມະສິດມີສິດຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງທີ່ເປັນຂອງຕົນຢ່າງອິດສະລະ ແຕ່ບໍ່ ໃຫ້ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍ ຫຼື ຜົນກະທົບຕໍ່ຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ, ລວມໝູ່ ຫຼື ສິດຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງບຸກຄົນອື່ນ ເວັ້ນເສຍແຕ່ ກົດໝາຍຫາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ນອກຈາກເຈົ້າກຳມະສິດແລ້ວ ບຸກຄົນອື່ນທີ່ບໍ່ແມ່ນເຈົ້າກຳມະສິດ ກໍມີສິດຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງ ໂດຍ ສອດຄ່ອງກັບສັນຍາ ແລະ ຕາມທີ່ກົດໝາຍໄດ້ກຳນົດໄວ້.

ມາດຕາ 250. ການໄດ້ສິດຄອບຄອງ

ບຸກຄົນທີ່ຢຶດຖື ຫຼື ຄຸ້ມຄອງຊັບສິ່ງຂອງໂດຍຖືກຕ້ອງ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງຕົນ ຫຼື ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດ ຂອງຜູ້ອື່ນ ຖືວ່າ ບຸກຄົນນັ້ນໄດ້ສິດຄອບຄອງ.

ມາດຕາ 251. ສິດຄອບຄອງຂອງຜູ້ບໍ່ແມ່ນເຈົ້າກຳມະສິດ

ຜູ້ບໍ່ແມ່ນເຈົ້າກຳມະສິດ ມີສິດຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງທີ່ບໍ່ແມ່ນກຳມະສິດຂອງຕົນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນສັນຍາ ຫຼື ກົດໝາຍ.

ຂ. ສິດນຳໃຊ້

ມາດຕາ 252. ສິດນຳໃຊ້

ສິດນຳໃຊ້ ແມ່ນສິດຂອງເຈົ້າກຳມະສິດ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນທີ່ບໍ່ແມ່ນເຈົ້າກຳມະສິດ ໃນການຊົມໃຊ້ຊັບສິ່ງ ຂອງທີ່ຢູ່ໃນການຄອບຄອງຂອງຕົນ ເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ສັນຍາ.

ມາດຕາ 253. ສິດນຳໃຊ້ຂອງເຈົ້າກຳມະສິດ

ເຈົ້າກຳມະສິດມີສິດນຳໃຊ້ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ເປັນຂອງຕົນຢ່າງຄົບຖ້ວນ ແລະ ເດັດ ຂາດ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ສ້າງຄວາມ ເສຍຫາຍ ຫຼື ຜົນກະທົບຕໍ່ຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ, ລວມໝູ່ ຫຼື ສິດຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງບຸກຄົນອື່ນ ເວັ້ນ ເສຍແຕ່ກົດໝາຍຫາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ມາດຕາ 254. ສິດນຳໃຊ້ຂອງຜູ້ບໍ່ແມ່ນເຈົ້າກຳມະສິດ

ຜູ້ບໍ່ແມ່ນເຈົ້າກຳມະສິດ ມີສິດນຳໃຊ້ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ບໍ່ແມ່ນກຳມະສິດຂອງຕົນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ກົດໝາຍ ຫຼື ສັນຍາ.

ຄ. ສິດໄດ້ຮັບໝາກຜົນ

ມາດຕາ 255. ສິດໄດ້ຮັບໝາກຜົນ

ສິດໄດ້ຮັບໝາກຜົນ ແມ່ນສິດຂອງເຈົ້າກຳມະສິດ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນທີ່ບໍ່ແມ່ນເຈົ້າກຳມະສິດ ໃນການໄດ້ຮັບໝາກຜົນ ທີ່ເກີດຈາກຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ການນຳໃຊ້ຊັບສິ່ງຂອງ ຂອງຕົນ ຫຼື ທີ່ຕົນຄອບຄອງ ຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ສັນຍາ.

ງ. ສິດຊື້ຂາດ

ມາດຕາ 256. ສິດຊື້ຂາດ

ສິດຊື້ຂາດ ແມ່ນສິດຂອງເຈົ້າກຳມະສິດໃນການຂາຍ, ແລກປ່ຽນ, ມອບ, ຍົກ, ໂອນ, ສະລະ ຫຼື ທຳລາຍຊັບສິ່ງຂອງໃດໜຶ່ງ ຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 257. ການຈຳກັດສິດໃນການຊື້ຂາດ

ສິດໃນການຊື້ຂາດກ່ຽວກັບຊັບສິ່ງຂອງຈະຖືກຈຳກັດ ກໍຕໍ່ເມື່ອກົດໝາຍຫາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ເທົ່ານັ້ນ. ໃນກໍລະນີ ເຈົ້າກຳມະສິດ ມີຈຸດປະສົງຊື້ຂາດຕໍ່ຊັບສິ່ງທີ່ມີຄຸນຄ່າທາງດ້ານປະຫວັດ ສາດ ແລະ ວັດທະນະທຳ ໂດຍຜ່ານການຊື້-ຂາຍນັ້ນ ລັດມີບຸລິມະສິດຊື້ເອົາຊັບສິ່ງນັ້ນກ່ອນ.

ມາດຕາ 258. ສິດຊື້ຂາດຂອງຜູ້ບໍ່ແມ່ນເຈົ້າກຳມະສິດ

ຜູ້ບໍ່ແມ່ນເຈົ້າກຳມະສິດ ມີສິດຊື້ຂາດກ່ຽວກັບຊັບສິ່ງຂອງທີ່ບໍ່ແມ່ນກຳມະສິດຂອງຕົນ ຕາມການອະນຸຍາດຂອງເຈົ້າກຳມະສິດ ຫຼື ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ໝວດທີ 4 ຮູບກຳມະສິດ

ມາດຕາ 259. ຮູບກຳມະສິດ

ກຳມະສິດມີ ຫ້າ ຮູບການ ດັ່ງນີ້:

1. ກຳມະສິດຂອງລັດ;
2. ກຳມະສິດລວມໝູ່;
3. ກຳມະສິດເອກະເທດ;
4. ກຳມະສິດເອກະຊົນ;
5. ກຳມະສິດສ່ວນຕົວ.

ກຳມະສິດລວມໝູ່ ແບ່ງອອກເປັນກຳມະສິດຂອງສະຫະກອນ ແລະ ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງລວມໝູ່ອື່ນ.

ກ. ກຳມະສິດຂອງລັດ

ມາດຕາ 260. ເຈົ້າກຳມະສິດຂອງຊັບສິ່ງຂອງຂອງລັດ

ລັດເປັນເຈົ້າກຳມະສິດແຕ່ຜູ້ດຽວ ກ່ຽວກັບຊັບສິ່ງຂອງທັງໝົດຂອງລັດ ແຕ່ຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວ ແມ່ນຢູ່
ໃນການຄຸ້ມຄອງຂອງອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ.

ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ ເປັນຜູ້ປະຕິບັດສິດຄອບຄອງ, ນຳໃຊ້, ໄດ້ຮັບໝາກຜົນ ແລະ ຊື້ຂາດ, ອາດຈະ
ມອບໃຫ້ອົງການຈັດຕັ້ງລວມໝູ່ ຫຼື ບຸກຄົນເຊົ່າຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ຕາມຂອບເຂດທີ່ກົດໝາຍໄດ້ກຳນົດໄວ້ ແລະ
ສອດຄ່ອງກັບວຽກງານ ແລະ ແຜນການຂອງລັດກໍໄດ້.

ມາດຕາ 261. ເປົ້າໝາຍກຳມະສິດຂອງລັດ

ກຳມະສິດຂອງລັດ ມີ ສອງປະເພດ ຄື:

1. ບັນດາພື້ນຖານວັດຖຸເຕັກນິກຂອງສັງຄົມ ທີ່ຂຶ້ນກັບການຄຸ້ມຄອງຂອງລັດ ເປັນຕົ້ນ ໂຮງຈັກ,
ໂຮງງານ, ພາຫະນະຂົນສົ່ງທາງບົກ, ທາງນໍ້າ ແລະ ທາງອາກາດ, ພາຫະນະສື່ສານ, ໄປສະນີ, ທະ
ນາຄານ, ວິສາຫະກິດ ແລະ ອື່ນໆທີ່ເປັນຂອງລັດ;
2. ບັນດາຊັບທີ່ໃຊ້ໃນການເຄື່ອນໄຫວຂອງກົງຈັກລັດ ເປັນຕົ້ນ ອາຄານ, ລົດ, ໂຕະ, ຕັ້ງ, ຊັບສິນ
ທາງປັນຍາ ແລະ ອື່ນໆ.

ສຳລັບທີ່ດິນ, ແຮ່ທາດ, ນໍ້າ, ອາກາດ, ປ່າໄມ້, ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ, ສັດນໍ້າ, ສັດປ່າ, ຊັບພະຍາກອນທຳມະ
ຊາດອື່ນເປັນກຳມະສິດຂອງວົງຄະນະຍາດແຫ່ງຊາດ ຊຶ່ງລັດເປັນຕົວແທນ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຢ່າງລວມສູນເປັນເອກະ
ພາບໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 262. ການໄດ້ມາເປັນກຳມະສິດຂອງລັດ

ກຳມະສິດຂອງລັດ ໄດ້ມາຈາກ:

1. ການຫັນປ່ຽນກຳມະສິດມາເປັນຂອງລັດ;
2. ການກໍ່ສ້າງຂອງອົງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ວິສາຫະກິດຂອງລັດ;
3. ການເກັບພາສີອາກອນຂອງລັດ;
4. ການເໝົາຊື້ຊັບສິ່ງຂອງດ້ວຍຄວາມຈຳເປັນ;
5. ການຮິບຊັບສິ່ງຂອງ;
6. ການໄດ້ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ບໍ່ມີເຈົ້າຂອງ;
7. ການເກັບຂອງຕົກເຮ່ຍ;
8. ການພົບເຫັນວັດຖຸມີຄ່າ;
9. ການໄດ້ສັດທີ່ຂາດການຮັກສາ;

10. ການຊື້ ແລະ ການແລກປ່ຽນ;
11. ການມອບຊັບສິ່ງຂອງໃຫ້ລັດ;
12. ການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ.

ມາດຕາ 263. ລະບຽບການຊື້ຂາດກ່ຽວກັບອະສັງຫາລິມະຊັບຂອງລັດ

ລະບຽບການມອບວິສາຫະກິດ, ອາຄານ, ສິ່ງປຸກສ້າງ, ວັດຖຸປະກອນ ແລະ ຊັບສິ່ງຂອງອື່ນຂອງລັດ ຊຶ່ງເປັນອະສັງຫາລິມະຊັບຂອງອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ ໃຫ້ອົງການຈັດຕັ້ງອື່ນຂອງລັດ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ສະເພາະ.

ຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນີ້ ບໍ່ອາດຈະມອບໃຫ້ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງເປັນເຈົ້າກຳມະສິດໄດ້ ເວັ້ນເສຍແຕ່ອະສັງຫາລິມະຊັບບາງຢ່າງທີ່ຂາຍໃຫ້ ຕາມລະບຽບການເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 264. ລະບຽບການຊື້ຂາດກ່ຽວກັບຊັບໝູນວຽນ ແລະ ຜະລິດຕະພັນ

ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດເປັນຜູ້ຊື້ຂາດກ່ຽວກັບວັດຖຸດິບ, ວັດຖຸປະກອນ, ເງິນ ແລະ ຊັບໝູນວຽນອື່ນ ແລະ ຜະລິດຕະພັນປຸງແຕ່ງ ຢ່າງສອດຄ່ອງກັບຄຸນປະໂຫຍດຂອງຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ແລະ ຕາມແຜນການທີ່ໄດ້ວາງອອກ.

ບໍ່ມີບຸກຄົນໃດຈະມີສິດນຳໃຊ້ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ເປັນກຳມະສິດຂອງລັດ ເພື່ອຫາຜົນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ຕົນເອງ.

ມາດຕາ 265. ການບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຮິບ ຫຼື ຍຶດຊັບສິ່ງຂອງຂອງລັດ

ວິສາຫະກິດ, ອາຄານ, ສິ່ງປຸກສ້າງ, ວັດຖຸປະກອນ ແລະ ຊັບສິ່ງຂອງອື່ນ ທີ່ເປັນສັງຫະລິມະຊັບຂອງອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ ບໍ່ອາດຈະຖືກຮິບ ຫຼື ຍຶດໄດ້ ເວັ້ນເສຍແຕ່ພາຫະນະທາງດ້ານການເງິນ ແລະ ຊັບສິ່ງຂອງອື່ນທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍເທົ່ານັ້ນ.

ສຳລັບຊັບສິ່ງຂອງ ຂອງລັດທີ່ຢູ່ຕ່າງປະເທດ ກໍ່ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງດຽວກັນກັບຊັບສິ່ງຂອງ ຂອງລັດທີ່ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ.

ການທວງເອົາຊັບສິ່ງຂອງຂອງລັດຈາກຜູ້ຄອບຄອງໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຢູ່ນັ້ນ ຈະດຳເນີນເວລາໃດກໍ່ໄດ້ ໂດຍບໍ່ມີອາຍຸຄວາມໃນການຮ້ອງຟ້ອງທາງແພ່ງ.

ຂ. ກຳມະສິດລວມໝູ່

ມາດຕາ 266. ເປົ້າໝາຍກຳມະສິດຂອງສະຫະກອນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງລວມໝູ່ອື່ນ

ກຳມະສິດຂອງສະຫະກອນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງລວມໝູ່ອື່ນ ມີພາຫະນະການຜະລິດ ແລະ ຊັບສິ່ງຂອງອື່ນທີ່ຈຳເປັນສຳລັບການປະຕິບັດໜ້າທີ່ວຽກງານຂອງຕົນ ເປັນຕົ້ນ ເຄື່ອງຈັກ, ພາຫະນະຂົນສົ່ງ, ລົດດຸດ, ລົດໄຖ, ສັດ, ອາຄານ, ສິ່ງປຸກສ້າງ, ວິສາຫະກິດ, ເຮືອນຝັກຜ່ອນ, ທຶນຄົງທີ່, ທຶນໝູນວຽນ ແລະ ອື່ນໆ.

ມາດຕາ 267. ເນື້ອໃນຂອງກຳມະສິດຂອງສະຫະກອນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງລວມໝູ່ອື່ນ

ສະຫະກອນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງລວມໝູ່ອື່ນ ມີສິດຄອບຄອງ, ນຳໃຊ້, ໄດ້ຮັບໝາກຜົນ ແລະ ຊື້ຂາດກ່ຽວກັບຊັບສິ່ງຂອງ ຊຶ່ງເປັນກຳມະສິດຂອງຕົນ ໃນຂອບເຂດທີ່ກົດ ໝາຍໄດ້ກຳນົດໄວ້ ແລະ ປະຕິບັດສິດດັ່ງກ່າວໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບກົດລະບຽບຂອງຕົນ.

ສິດຊື້ຂາດກ່ຽວກັບຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ມອບໃຫ້ສະຫະກອນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງລວມໝູ່ອື່ນ ເປັນຜູ້ປະຕິບັດຢ່າງເປັນເອກະລາດ ແລະ ບໍ່ມີບຸກຄົນໃດຈະສາມາດຊື້ຂາດກ່ຽວກັບຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວໄດ້.

ມາດຕາ 268. ການໄດ້ມາເປັນກຳມະສິດຂອງສະຫະກອນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງລວມໝູ່ອື່ນ

ກຳມະສິດຂອງສະຫະກອນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງລວມໝູ່ອື່ນ ໄດ້ມາຈາກ:

1. ການປະກອບສ່ວນທາງດ້ານຊັບ ຂອງສະມາຊິກແຕ່ລະຄົນ;
2. ການຜະລິດ ແລະ ການບໍລິການ;
3. ການຊື້ ແລະ ການແລກປ່ຽນ;
4. ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານວັດຖຸ ແລະ ການເງິນຂອງລັດ, ອົງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ບຸກຄົນ ແລະ ອື່ນໆ.

ມາດຕາ 269. ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນທີ່ຂຶ້ນກັບສິດຂອງສະຫະກອນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງລວມໝູ່ອື່ນ

ສະຫະກອນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງລວມໝູ່ອື່ນ ຕ້ອງນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຊຶ່ງຕົນໄດ້ຄອບຄອງນັ້ນຢ່າງຖືກຕ້ອງ, ຖ້າຫາກບໍ່ນຳໃຊ້ໃຫ້ເປັນຜົນປະໂຫຍດແລ້ວ ສະຫະກອນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງລວມໝູ່ອື່ນ ກໍຈະໄດ້ຖືກປັບໃໝຕາມລະບຽບການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳ ຫຼື ລັດອາດຈະຖອນເອົາທີ່ດິນຄືນ ແລະ ມອບໃຫ້ຫົວໜ່ວຍເສດຖະກິດອື່ນ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນນຳໃຊ້ກໍໄດ້ ແຕ່ລັດຈະບໍ່ໄດ້ໃຊ້ແທນຄ່າໃດໆໃຫ້ທັງສິ້ນ.

ຄ. ກຳມະສິດເອກະເທດ

ມາດຕາ 270. ເປົ້າໝາຍກຳມະສິດເອກະເທດ

ກຳມະສິດເອກະເທດມີ ພາຫະນະການຜະລິດ, ຜະລິດຕະພັນ ແລະ ສິນຄ້າ ຊຶ່ງເປັນກຳມະສິດສ່ວນບຸກຄົນຂອງເຈົ້າຊັບນ້ອຍ ເປັນຕົ້ນ ຊາວກະສິກອນ, ນາຍຊ່າງ, ຊາວຫັດຖະກອນ ແລະ ອື່ນໆ.

ມາດຕາ 271. ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງເຈົ້າກຳມະສິດເອກະເທດ

ເຈົ້າກຳມະສິດເອກະເທດມີສິດດຳເນີນການຜະລິດ, ການບໍລິການ ແລະ ຈຳໜ່າຍຜະລິດຕະພັນຂອງຕົນຢ່າງເສລີຖືກກົດໝາຍ.

ເຈົ້າກຳມະສິດເອກະເທດ ຕ້ອງປະຕິບັດ ນະໂຍບາຍເສດຖະກິດ, ນະໂຍບາຍອື່ນຂອງລັດ ແລະ ປະຕິບັດພັນທະຕາມກົດໝາຍ.

ງ. ກຳມະສິດເອກະຊົນ

ມາດຕາ 272. ເປົ້າໝາຍກຳມະສິດເອກະຊົນ

ກຳມະສິດເອກະຊົນ ມີພາຫະນະການຜະລິດ, ຜະລິດຕະພັນ, ສິນຄ້າ ແລະ ທຶນຮອນໃນການດຳເນີນທຸລະກິດຂອງຫົວໜ່ວຍເສດຖະກິດທີ່ເປັນກຳມະສິດສ່ວນບຸກຄົນຂອງເຈົ້າຂອງວິສາຫະກິດ ເພື່ອປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການສ້າງສາພັດທະນາປະເທດຊາດ ແລະ ປົວແປງຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນ.

ຫົວໜ່ວຍເສດຖະກິດນີ້ເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາການຜະລິດທຸລະກິດ, ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ລາຍຮັບ, ລາຍຈ່າຍ, ກຳໄລ ຫຼື ການຫຼຸບທຶນດ້ວຍຕົນເອງ.

ມາດຕາ 273. ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຫົວໜ່ວຍເສດຖະກິດເອກະຊົນ

ຫົວໜ່ວຍເສດຖະກິດເອກະຊົນ ມີສິດດຳເນີນ ທຸລະກິດ, ການຜະລິດ, ການກໍ່ສ້າງ, ການຂົນສົ່ງ, ການຄ້າ, ການບໍລິການ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວເຮັດສັນຍາຕ່າງໆ, ນຳໃຊ້ເງິນຕາ ເພື່ອສັ່ງຊື້ວັດຖຸດິບ, ວັດຖຸປະກອນ ແລະ ອື່ນໆຈາກຕ່າງປະເທດ, ຈຳໜ່າຍຜະລິດຕະພັນຂອງຕົນຢ່າງເສລີຖືກກົດໝາຍ, ຮ່ວມມືທຸລະກິດຢູ່ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ.

ຫົວໜ່ວຍເສດຖະກິດດັ່ງກ່າວຕ້ອງດຳເນີນທຸລະກິດ, ການຜະລິດ ຕາມຂອບເຂດທະບຽນວິສາຫະກິດຂອງຕົນ, ນອກຈາກນີ້ຍັງຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ, ນະໂຍບາຍເສດຖະກິດ ແລະ ນະໂຍບາຍອື່ນຂອງລັດຢ່າງເຂັ້ມງວດ, ມີພັນທະເສຍພາສີ, ອາກອນໃຫ້ລັດຢ່າງຄົບຖ້ວນ ແລະ ຖືບັນຊີໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການບັນຊີ.

ມາດຕາ 274. ມາດຕະການຕໍ່ຫົວໜ່ວຍເສດຖະກິດເອກະຊົນ

ໃນກໍລະນີທີ່ຫົວໜ່ວຍເສດຖະກິດເອກະຊົນ ຫາກໄດ້ດຳເນີນການຜະລິດ, ທຸລະກິດ ນອກວັດຖຸປະສົງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດລະບຽບຂອງຕົນ ຫຼື ໄດ້ລະເມີດລະບຽບການ ເປັນຕົ້ນ ບໍ່ຖືບັນຊີຕາມກົດໝາຍ, ບໍ່ເສຍຄ່າທຳນຽມຕາມກຳນົດເວລາ, ປອມແປງ ຫຼື ມອບໃບທະບຽນວິສາຫະກິດໃຫ້ບຸກຄົນອື່ນຢືມ ຫຼື ເຊົ່າແລ້ວເຈົ້າຂອງຫົວໜ່ວຍເສດຖະກິດນັ້ນ ຕ້ອງຖືກປະຕິບັດມາດຕະການທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ຈ. ກຳມະສິດສ່ວນຕົວ

ມາດຕາ 275. ເປົ້າໝາຍກຳມະສິດສ່ວນຕົວ

ກຳມະສິດສ່ວນຕົວມີ ເຄື່ອງໃຊ້ສອຍ, ສິ່ງຂອງຊົມໃຊ້ສ່ວນຕົວ, ສິ່ງຂອງອຳນວຍຄວາມສະດວກ, ເຮືອນຢູ່, ເຄື່ອງເຮືອນ, ສັດລ້ຽງ ແລະ ລາຍໄດ້ຕ່າງໆ.

ມາດຕາ 276. ເນື້ອໃນຂອງກຳມະສິດສ່ວນຕົວ

ເຈົ້າກຳມະສິດ ມີສິດຄອບຄອງ, ນຳໃຊ້, ໄດ້ຮັບໝາກຜົນ ແລະ ຊື້ຂາດກ່ຽວກັບຊັບສິ່ງຂອງ ແລະ ລາຍໄດ້ຂອງຕົນຕາມຄວາມຕ້ອງການ ແຕ່ຈະນຳໃຊ້ຊັບສິ່ງຂອງ ຂອງຕົນໄປທຳລາຍຜົນປະໂຫຍດທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍຂອງລັດ, ລວມໝູ່ ແລະ ຂອງບຸກຄົນອື່ນນັ້ນແມ່ນບໍ່ໄດ້.

ມາດຕາ 277. ກຳມະສິດສ່ວນຕົວຂອງສະມາຊິກຄອບຄົວສະຫະກອນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງລວມໝູ່ອື່ນ

ກຳມະສິດສ່ວນຕົວຂອງສະມາຊິກຄອບຄົວສະຫະກອນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງລວມໝູ່ອື່ນ ມີລາຍໄດ້ສ່ວນຕົວຈາກການອອກແຮງງານຂອງສະມາຊິກຄອບຄົວສະຫະກອນ ແລະ ຊັບ ທີ່ສະມາຊິກນັ້ນຫາມາໄດ້ດ້ວຍຕົນເອງ ຫຼື ໄດ້ຮັບຕາມການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ ຫຼື ຕາມການມອບ ຊຶ່ງບໍ່ໄດ້ມອບເຂົ້າເປັນກຳມະສິດຂອງສະຫະກອນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງລວມໝູ່ອື່ນນັ້ນ.

ຊັບ ທີ່ເປັນກຳມະສິດສະເພາະຂອງສະຫະກອນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງລວມໝູ່ອື່ນ ບໍ່ອາດຈະເອົາມາເປັນກຳມະສິດສ່ວນຕົວ ຂອງສະມາຊິກຄອບຄົວສະຫະກອນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງລວມໝູ່ອື່ນໄດ້.

ໝວດທີ 5

ກຳມະສິດລວມ

ມາດຕາ 278. ກຳມະສິດລວມ

ກຳມະສິດລວມ ແມ່ນກຳມະສິດກ່ຽວກັບຊັບສິ່ງຂອງທີ່ມີເຈົ້າກຳມະສິດແຕ່ ສອງຄົນຂຶ້ນໄປ. ກຳມະສິດລວມ ໄດ້ມາດ້ວຍການຕົກລົງກັນລະຫວ່າງເຈົ້າກຳມະສິດ ຫຼື ຕາມທີ່ກົດໝາຍໄດ້ກຳນົດໄວ້.

ກຳມະສິດລວມ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ກຳມະສິດລວມ ແບບເປັນສ່ວນ, ພູດ ຫຼື ເປັນຮຸ້ນ;
2. ກຳມະສິດລວມ ແບບບໍ່ມີສ່ວນ, ພູດ ຫຼື ບໍ່ເປັນຮຸ້ນ.

ມາດຕາ 279. ກຳມະສິດລວມແບບເປັນສ່ວນ, ພູດ ຫຼື ເປັນຮຸ້ນ

ກຳມະສິດລວມແບບເປັນສ່ວນ, ພູດ ຫຼື ເປັນຮຸ້ນ ແມ່ນກຳມະສິດລວມ ຊຶ່ງສາມາດກຳນົດສ່ວນ, ພູດ ຫຼື ຮຸ້ນ ຂອງແຕ່ລະຄົນ.

ມາດຕາ 280. ກຳມະສິດລວມແບບບໍ່ເປັນສ່ວນ, ພູດ ຫຼື ເປັນຮຸ້ນ

ກຳມະສິດລວມແບບບໍ່ເປັນສ່ວນ, ພູດ ຫຼື ເປັນຮຸ້ນ ແມ່ນກຳມະສິດລວມ ຕໍ່ຊັບທີ່ບໍ່ໄດ້ກຳນົດສ່ວນ, ພູດ ຫຼື ເປັນຮຸ້ນ, ໃນກໍລະນີນີ້ ໃຫ້ສັນນິຖານວ່າ ແຕ່ລະຄົນ ມີສ່ວນ, ພູດ ຫຼື ຮຸ້ນເທົ່າກັນ.

ກຳມະສິດລວມແບບບໍ່ເປັນສ່ວນ, ພູດ ຫຼື ເປັນຮຸ້ນ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ກຳມະສິດລວມ ທີ່ບໍ່ສາມາດແຍກອອກຈາກກັນໄດ້;
2. ກຳມະສິດລວມ ທີ່ສາມາດແຍກອອກຈາກກັນໄດ້.

ມາດຕາ 281. ກຳມະສິດລວມຂອງຊຸມຊົນ

ກຳມະສິດລວມຂອງຊຸມຊົນ ແມ່ນກຳມະສິດລວມຕໍ່ຊັບແບບບໍ່ມີສ່ວນ, ພຸດ ຫຼື ເປັນຮຸ້ນ ເປັນຕົ້ນ ກຳມະສິດຂອງບ້ານ, ກຸ່ມບ້ານ, ກຸ່ມການຜະລິດ ທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ.

ກຳມະສິດລວມຂອງຊຸມຊົນ ໄດ້ມາຕາມປະເພນີ, ຈາກການປະກອບສ່ວນຂອງສະມາຊິກ, ການອຸປະຖຳ ຫຼື ການມອບຊັບຂອງ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ຈາກແຫຼ່ງອື່ນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍ.

ສະມາຊິກຊຸມຊົນ ມີສິດຄອບຄອງ, ນຳໃຊ້, ໄດ້ຮັບໝາກຜົນ ທີ່ເກີດຈາກກຳມະສິດລວມ ຕາມປະເພນີ, ຕາມການຕົກລົງກັນ ຫຼື ຕາມກົດໝາຍ.

ສຳລັບການຊື້ຂາດ ຕໍ່ກຳມະສິດລວມນັ້ນ ມອບໃຫ້ຊຸມຊົນເປັນຜູ້ຕົກລົງຮ່ວມກັນ ຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 282. ສິດຄອບຄອງຂອງເຈົ້າກຳມະສິດລວມ

ເຈົ້າກຳມະສິດລວມ ມີສິດຄອບຄອງຊັບຮ່ວມກັນ ຫຼື ອາດມອບສິດຄອບຄອງໃຫ້ເຈົ້າກຳມະສິດລວມຜູ້ໃດໜຶ່ງກໍໄດ້ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ຂັດກັບສິດຂອງເຈົ້າກຳມະສິດລວມຜູ້ໃດໜຶ່ງ.

ມາດຕາ 283. ສິດນຳໃຊ້ຂອງເຈົ້າກຳມະສິດລວມ

ເຈົ້າກຳມະສິດລວມຜູ້ໃດໜຶ່ງ ມີສິດນຳໃຊ້ຊັບຮ່ວມກັນ ຕາມສ່ວນ, ພຸດ ຫຼື ເປັນຮຸ້ນ ຂອງຕົນ ໂດຍບໍ່ໃຫ້ຂັດກັບສິດຂອງເຈົ້າກຳມະສິດລວມຜູ້ອື່ນ.

ມາດຕາ 284. ສິດໄດ້ຮັບໝາກຜົນ

ເຈົ້າກຳມະສິດລວມ ມີສິດໄດ້ຮັບໝາກຜົນ ທີ່ເກີດຈາກຊັບ ຫຼື ການນຳໃຊ້ຊັບ.

ເຈົ້າກຳມະສິດລວມແຕ່ລະຄົນ ມີສິດໄດ້ຮັບໝາກຜົນ ຕາມສ່ວນ, ພຸດ ຫຼື ເປັນຮຸ້ນ ທີ່ມີໃນຊັບນັ້ນ.

ມາດຕາ 285. ສິດຊື້ຂາດລວມແບບມີສ່ວນ, ພຸດ ຫຼື ເປັນຮຸ້ນ

ເຈົ້າກຳມະສິດລວມ ມີສິດຊື້ຂາດກ່ຽວກັບກຳມະສິດລວມ ຕາມສ່ວນ, ພຸດ ຫຼື ເປັນຮຸ້ນຂອງຕົນ ແຕ່ການຊື້ຂາດໃຫ້ບຸກຄົນພາຍນອກນັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການເຫັນດີຈາກເຈົ້າກຳມະສິດລວມຜູ້ອື່ນ.

ຖ້າວ່າເຈົ້າກຳມະສິດລວມ ຕ້ອງການຂາຍກຳມະສິດລວມທີ່ເປັນສ່ວນ, ພຸດ ຫຼື ເປັນຮຸ້ນຂອງຕົນນັ້ນ ໃຫ້ເຈົ້າກຳມະສິດລວມຜູ້ອື່ນ ມີບູລິມະສິດຊື້ກ່ອນ ໂດຍແຈ້ງໃຫ້ເຈົ້າກຳມະສິດລວມຜູ້ອື່ນນັ້ນ ພາຍໃນກຳນົດ ສາມເດືອນ ກ່ຽວກັບອະສັງຫະລິມະຊັບ ຫຼື ໜຶ່ງເດືອນ ກ່ຽວກັບສັງຫະລິມະຊັບ. ໃນກໍລະນີ ທີ່ບໍ່ມີເຈົ້າກຳມະສິດລວມຜູ້ໃດ ຊື້ຊັບນັ້ນແລ້ວ ກໍສາມາດຂາຍຊັບລວມນັ້ນ ທີ່ເປັນສ່ວນ, ພຸດ ຫຼື ເປັນຮຸ້ນຂອງຕົນ ໃຫ້ບຸກຄົນອື່ນໄດ້.

ໃນກໍລະນີ ຫາກໄດ້ລະເມີດຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນວັກເທິງນັ້ນ, ເຈົ້າກຳມະສິດລວມຜູ້ອື່ນ ມີສິດຮ້ອງ ຝ່ອງຕໍ່ສານ ເພື່ອໂອນຊັບລວມ ທີ່ເປັນສ່ວນ, ພຸດ ຫຼື ເປັນຮຸ້ນນັ້ນຄືນ ພາຍໃນກຳນົດເວລາສາມເດືອນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮູ້ວ່າມີການລະເມີດ. ຖ້າຫາກມີຄວາມເສຍຫາຍ ຜູ້ລະເມີດ ຕ້ອງໄດ້ໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍໃຫ້ເຈົ້າກຳມະສິດລວມອື່ນ ທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມອັບປະໂຫຍດ

ໃນກໍລະນີ ເຈົ້າກຳມະສິດ ລວມໃດໜຶ່ງ ໄດ້ສະລະຊັບລວມ ທີ່ເປັນສ່ວນ, ພຸດ ຫຼື ເປັນຮຸ້ນ ຂອງຕົນ ຫຼື ໄດ້ເສຍຊີວິດ ໂດຍບໍ່ມີຜູ້ສືບທອດ, ຊັບທີ່ເປັນສ່ວນ, ພຸດ ຫຼື ເປັນຮຸ້ນດັ່ງກ່າວ ກໍຈະຕົກເປັນກຳມະສິດລວມ.

ມາດຕາ 286. ການຄຸ້ມຄອງ, ບຳລຸງ ແລະ ຮັກສາຊັບລວມ

ເຈົ້າກຳມະສິດລວມ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຮ່ວມກັນໃນການຄຸ້ມຄອງ, ບຳລຸງ ແລະ ຮັກສາຊັບລວມ.

ເຈົ້າກຳມະສິດລວມ ຜູ້ໃດໜຶ່ງສາມາດທຳການສ້ອມແປງ, ບຳລຸງ, ຮັກສາຊັບ ລວມ ທີ່ບໍ່ມີມູນຄ່າສູງຢ່າງ ປົກກະຕິ ໂດຍບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຮັບການເຫັນດີຈາກເຈົ້າກຳມະສິດລວມຜູ້ອື່ນ. ສ່ວນການສ້ອມແປງ, ບຳລຸງ, ຮັກສາ ຊັບລວມ ທີ່ມີມູນຄ່າສູງນັ້ນ ບັນດາເຈົ້າກຳມະສິດລວມ ທີ່ມີສ່ວນຫຼາຍກວ່າເຄິ່ງໜຶ່ງ ຕ້ອງເຫັນດີນຳ.

ໃນສະພາບການອັນຮີບດ່ວນ ເຈົ້າກຳມະສິດລວມຜູ້ໃດໜຶ່ງ ມີສິດດຳເນີນມາດຕະການຕ່າງໆເທົ່າທີ່ ຈຳເປັນ ເພື່ອບຳລຸງຮັກສາຊັບລວມ ໂດຍບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຮັບການເຫັນດີຈາກເຈົ້າກຳມະສິດລວມຜູ້ອື່ນກໍໄດ້ ແຕ່ ພາຍຫຼັງສຳເລັດແລ້ວ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ພວກກ່ຽວຂ້າງ.

ເຈົ້າກຳມະສິດລວມ ຕ້ອງອອກຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຄຸ້ມຄອງ, ບຳລຸງ, ຮັກສາຊັບລວມ ລວມທັງຄ່າ ອາກອນຮ່ວມກັນ ຕາມສ່ວນຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 287. ຜົນສະທ້ອນຕໍ່ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຕໍ່ໄປ

ການຕົກລົງຂອງເຈົ້າກຳມະສິດລວມກ່ຽວກັບ ການຄອບຄອງ, ນຳໃຊ້, ໄດ້ຮັບໝາກຜົນ ແລະ ຊື້ຂາດ ຕໍ່ ຊັບລວມນັ້ນ ມີຜົນອັນດຽວກັນສຳລັບຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຕໍ່.

ມາດຕາ 288. ການແບ່ງປັນກຳມະສິດລວມ

ເຈົ້າກຳມະສິດລວມ ຜູ້ໃດໜຶ່ງ ມີສິດທາງໃຫ້ແບ່ງປັນຊັບລວມ ເວລາໃດກໍໄດ້ ເວັ້ນເສຍແຕ່ໄດ້ຕົກລົງ ກັນ ຫຼື ກົດໝາຍໄດ້ກຳນົດໄວ້ຢ່າງອື່ນ.

ໃນການແບ່ງປັນນັ້ນ ຖ້າວ່າ ຊັບລວມບໍ່ສາມາດແຍກອອກຈາກກັນໄດ້ເປັນສ່ວນ ກໍຕ້ອງຕີມູນຄ່າຊັບສິ່ງ ຂອງດັ່ງກ່າວເປັນເງິນຕາມສ່ວນ ເພື່ອແບ່ງປັນກັນ.

ມາດຕາ 289. ການສິ້ນສຸດກຳມະສິດລວມ

ກຳມະສິດລວມກ່ຽວກັບຊັບໃດໜຶ່ງ ຈະສິ້ນສຸດລົງ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ຊັບລວມຖືກແບ່ງປັນກັນ;
2. ເຈົ້າກຳມະສິດລວມທັງໝົດໄດ້ຊື້ຂາດກ່ຽວກັບຊັບລວມນັ້ນ ໃຫ້ຜູ້ໃດໜຶ່ງ ເປັນກຳມະສິດແຕ່ພຽງ ຜູ້ດຽວ;
3. ກໍລະນີອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 313 ຫາ 317 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບ ນີ້.

ໝວດທີ 6 ການໄດ້ກຳມະສິດ

ມາດຕາ 290. ພື້ນຖານຂອງການໄດ້ມາເປັນກຳມະສິດ

ການໄດ້ມາເປັນກຳມະສິດ ມີພື້ນຖານ ດັ່ງນີ້:

1. ສັນຍາ;
2. ການສືບທອດມູນມໍລະດົກ;
3. ອາຍຸຄວາມ;
4. ການໄດ້ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ບໍ່ມີເຈົ້າຂອງ;
5. ການເກັບຂອງຕົກເຮັຍ;
6. ການພົບເຫັນວັດຖຸທີ່ມີຄ່າ;
7. ການໄດ້ສັດຂາດການຮັກສາ;
8. ການໂຮມຊັບສິ່ງຂອງເຂົ້າກັນ;
9. ກໍລະນີອື່ນຕາມທີ່ກົດໝາຍໄດ້ກຳນົດໄວ້.

ມາດຕາ 291. ການໄດ້ກຳມະສິດ

ການໄດ້ມາເປັນກຳມະສິດ ແມ່ນເກີດຂຶ້ນນັບແຕ່ເວລາ ທີ່ໄດ້ມອບ ແລະ/ຫຼື ໄດ້ຮັບຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນໂດຍ ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ.

ກຳມະສິດ ອາດຈະໄດ້ມາຕາມສັນຍາກ່ອນການມອບ ແລະ /ຫຼື ຮັບຊັບສິ່ງນັ້ນກໍໄດ້.

ຖ້າວ່າ ຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ຫາກຍັງຈະຕ້ອງໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນແລ້ວ ກຳມະສິດ ແມ່ນໄດ້ມານັບແຕ່ເວລາທີ່ໄດ້ ຂຶ້ນທະບຽນເປັນຕົ້ນໄປ ເຖິງວ່າຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ຈະໄດ້ມອບໃຫ້ແກ່ກັນແລ້ວ ກໍຕາມ.

ມາດຕາ 292. ການມອບຊັບສິ່ງຂອງ

ການມອບຊັບສິ່ງຂອງ ແມ່ນການເອົາຊັບສິ່ງຂອງໃຫ້ອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງເອີ້ນວ່າຜູ້ຮັບ.

ການມອບຮັບຊັບສິ່ງຂອງໃຫ້ຜູ້ຂົນສົ່ງ ຫຼື ໄປສະນີ ເພື່ອສົ່ງໄປໃຫ້ຜູ້ຮັບ ແລະ ການມອບເອກະສານ ຂົນສົ່ງສິນຄ້າ ຫຼື ເຄື່ອງບັນທຸກຕ່າງໆນັ້ນ ກໍຈະຖືວ່າເປັນການມອບຊັບສິ່ງຂອງໃຫ້ຜູ້ຮັບແລ້ວ.

ມາດຕາ 293. ການມອບຮັບຊັບສິ່ງຂອງເປັນກຳມະສິດຂອງຜູ້ຄອບຄອງ

ຖ້າວ່າ ຊັບສິ່ງຂອງຫາກຢູ່ໃນການຄອບຄອງຂອງເຈົ້າກຳມະສິດຜູ້ໃໝ່ມາກ່ອນແລ້ວ ການຕົກລົງກັນ ກ່ຽວກັບການປ່ຽນກຳມະສິດ ຈາກເຈົ້າກຳມະສິດເດີມ ໄປຫາເຈົ້າກຳມະສິດຜູ້ໃໝ່ ກໍໃຫ້ຖືວ່າ ໄດ້ມອບຮັບຊັບສິ່ງ ຂອງໃຫ້ແກ່ກັນແລ້ວ.

ມາດຕາ 294. ການມອບຮັບຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຍັງຢູ່ໃນການຄອບຄອງຂອງເຈົ້າກຳມະສິດ

ຖ້າວ່າ ເຈົ້າກຳມະສິດເດີມ ຫາກຍັງຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງອີກຕໍ່ໄປ ການຕົກລົງກັນກ່ຽວກັບການປ່ຽນ ກຳມະສິດຈາກເຈົ້າກຳມະສິດເດີມ ໄປຫາເຈົ້າກຳມະສິດໃໝ່ ກໍໃຫ້ຖືວ່າໄດ້ມອບຮັບຊັບສິ່ງຂອງໃຫ້ແກ່ກັນແລ້ວ, ແຕ່ເຈົ້າຂອງເດີມ ກໍຍັງມີຜົນທະຮັກສາຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວ ໂດຍບໍ່ໃຫ້ມີການເສຍຫາຍ ຫຼື ເປ່ເພ ຈົນກວ່າ ເຈົ້າກຳມະສິດຜູ້ໃໝ່ຈະມາຮັບເອົາ.

ມາດຕາ 295. ການມອບຮັບຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຢູ່ໃນການຄອບຄອງຂອງບຸກຄົນທີສາມ

ຖ້າວ່າ ຊັບສິ່ງຂອງ ຫາກຍັງຢູ່ໃນການຄອບຄອງຂອງບຸກຄົນອື່ນທີສາມ ເຈົ້າກຳມະສິດສາມາດ ມອບສິດໃຫ້ເຈົ້າກຳມະສິດໃໝ່ໄປຮັບເອົາຊັບສິ່ງຂອງ ນຳບຸກຄົນທີ່ຄອບຄອງຊັບສິ່ງນັ້ນ. ແຕ່ເຈົ້າກຳມະສິດເດີມ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ບຸກຄົນທີສາມຊາບ ວ່າຕົນບໍ່ໄດ້ເປັນເຈົ້າກຳມະສິດ ກ່ຽວກັບຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ອີກແລ້ວ. ໃນກໍລະນີນີ້ ຖືວ່າເປັນການມອບຮັບຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນໃຫ້ແກ່ກັນແລ້ວ.

ມາດຕາ 296. ການໄດ້ກຳມະສິດກ່ຽວກັບໝາກຜົນ

ໝາກຜົນ ທີ່ໄດ້ມາຈາກການນຳໃຊ້ຊັບສິ່ງຂອງໃດໜຶ່ງ ກໍຈະເປັນຂອງເຈົ້າກຳມະສິດກ່ຽວກັບຊັບສິ່ງຂອງເຫຼົ່ານັ້ນ ຖ້າວ່າກົດໝາຍ ຫຼື ສັນຍາຫາກບໍ່ໄດ້ບັງໄວ້ຢ່າງອື່ນ.

ມາດຕາ 297. ການໄດ້ກຳມະສິດກ່ຽວກັບມູນມໍຣະດົກ

ມູນມໍຣະດົກທີ່ຜູ້ສືບທອດໄດ້ຮັບ ຈາກການສືບທອດຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ຕາມພິໄນກຳນັນ ເປັນກຳມະສິດ ຫຼື ກຳມະສິດລວມຂອງຜູ້ສືບທອດ ນັບແຕ່ເວລາທີ່ເຈົ້າມູນເສຍຊີວິດ.

ສຳລັບຜູ້ສືບທອດລວມແຕ່ລະຄົນນັ້ນ ຈະໄດ້ກຳມະສິດກ່ຽວກັບມູນມໍຣະດົກທີ່ ເປັນພູດຂອງຕົນ ນັບແຕ່ເວລາທີ່ໄດ້ຮັບເອົາມູນມໍຣະດົກເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 298. ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ບໍ່ມີເຈົ້າຂອງ

ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ບໍ່ມີເຈົ້າຂອງ ແມ່ນຊັບສິ່ງຂອງທີ່ເຈົ້າກຳມະສິດ ໄດ້ສະລະກຳມະສິດຢ່າງເປີດເຜີຍ.

ບຸກຄົນໃດຫາກໄດ້ເອົາຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນມາຄອບຄອງ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງຕົນ ກໍໄດ້ມາເປັນກຳມະສິດກ່ຽວກັບຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ.

ມາດຕາ 299. ການເກັບຊັບສິ່ງຂອງຕົກເຮ່ຍ

ຊັບສິ່ງຂອງຕົກເຮ່ຍ ແມ່ນຊັບສິ່ງຂອງທີ່ເຈົ້າຂອງເຮັດຕົກເຮ່ຍ.

ຜູ້ເກັບຊັບສິ່ງຂອງຕົກເຮ່ຍ ມີພັນທະແຈ້ງໃຫ້ບຸກຄົນທີ່ໄດ້ເຮັດ ຊັບສິ່ງ ຂອງຕົກເຮ່ຍນັ້ນຊາບໃນທັນໃດ ຖ້າຫາກຮູ້ຕົວບຸກຄົນນັ້ນ ກໍໃຫ້ສິ່ງຊັບສິ່ງຂອງທີ່ເກັບໄດ້ນັ້ນຄືນໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວ ຫຼື ແຈ້ງ ແລະ ມອບຊັບສິ່ງຂອງຕົກເຮ່ຍໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕຳຫຼວດ, ນາຍບ້ານ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຮັກສາໄວ້ ຖ້າວ່າຊັບສິ່ງຂອງຕົກເຮ່ຍນັ້ນ ຫາກໄດ້ເກັບໄດ້ຢູ່ໃນຂົງເຂດ ຮັບຜິດຊອບຂອງການຈັດຕັ້ງ ເພື່ອແຈ້ງໃຫ້ເຈົ້າຂອງຊັບສິ່ງຂອງມາຮັບເອົາ.

ໃນກໍລະນີຫາກບໍ່ຮູ້ໄດ້ວ່າບຸກຄົນໃດເປັນເຈົ້າຂອງ ຜູ້ທີ່ເກັບຊັບສິ່ງຂອງຕົກເຮ່ຍກໍມີພັນທະແຈ້ງ ແລະ ມອບຊັບສິ່ງຂອງຕົກເຮ່ຍໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕຳຫຼວດ, ນາຍບ້ານ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງອື່ນ ເພື່ອປະກາດຫາເຈົ້າຂອງຊັບສິ່ງຂອງມາຮັບເອົາ.

ຖ້າຫາກມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການຮັກສາ ຫຼື ຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນອາດ ຈະເສື່ອມຄຸນນະພາບ, ເປ່ເຟ ເສຍຫາຍ ແລະ ອື່ນໆ ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕຳຫຼວດ, ນາຍບ້ານ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງອື່ນ ອາດຈະຂາຍຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນກໍໄດ້ ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ແຈ້ງ ຫຼື ປະກາດແລ້ວ ແຕ່ກໍຕ້ອງຮັກສາເງິນທີ່ຂາຍນັ້ນໄວ້ໃຫ້ເຈົ້າຂອງຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວ.

ໃນກໍລະນີເຈົ້າກໍາມະສິດ ຫາກມາຮັບເອົາຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວພາຍໃນກໍານົດເວລາ ສາມເດືອນ ນັບແຕ່ວັນປະກາດເປັນຕົ້ນໄປ ກໍໃຫ້ສິ່ງວັດຖຸດັ່ງກ່າວຄືນໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວ.

ຖ້າຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ຫາກບໍ່ທວງເອົາຄືນພາຍໃນກໍານົດເວລາ ຜູ້ພົບເຫັນຊັບສິ່ງຂອງ ກໍໄດ້ກໍາມະສິດກ່ຽວກັບຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ. ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ເກັບໄດ້ ຫາກປະຕິເສດບໍ່ຮັບ ເອົາຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວ ຈະຕົກເປັນກໍາມະສິດຂອງລັດ.

ໃນກໍລະນີ ຜູ້ເກັບຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຕົກເຮັຍຫາກບໍ່ໄດ້ແຈ້ງ ຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວ ຈະບໍ່ຕົກເປັນກໍາມະສິດຂອງຜູ້ກ່ຽວແຕ່ຢ່າງໃດ.

ມາດຕາ 300. ຄ່າບໍາເນັດ ຫຼື ລາງວັນ ແລະ ການທົດແທນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍກ່ຽວກັບຊັບສິ່ງຂອງຕົກເຮັຍ

ຜູ້ທີ່ເກັບຊັບສິ່ງຂອງຕົກເຮັຍ ມີສິດໄດ້ຮັບຄ່າບໍາເນັດ ຫຼື ລາງວັນ ສືບທໍາສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງມູນຄ່າຂອງຊັບສິ່ງຂອງຕົກເຮັຍ ຈາກຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ຜູ້ເກັບຊັບສິ່ງຂອງຕົກເຮັຍຫາກບໍ່ໄດ້ແຈ້ງ ໃນເວລາອັນຄວນ, ຜູ້ກ່ຽວກໍຈະບໍ່ໄດ້ຮັບຄ່າບໍາເນັດ ຫຼື ລາງວັນແຕ່ຢ່າງໃດ ເວັ້ນເສຍແຕ່ຜູ້ກ່ຽວ ຫາກມີເຫດຜົນ.

ຜູ້ເກັບຊັບສິ່ງຂອງຕົກເຮັຍ, ການຈັດຕັ້ງ ມີສິດໄດ້ຮັບການທົດແທນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຮັກສາຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວ ຈາກຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງເດີມ.

ມາດຕາ 301. ສັດຂາດການຮັກສາ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດທີ່ໄດ້ຈັບສັດທີ່ຂາດການຮັກສາ ຫຼື ສັດທີ່ປະປ່ອຍ ບຸກຄົນຜູ້ນັ້ນ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ເຈົ້າຂອງສັດຊາບໃນທັນໃດ ຖ້າຫາກຮູ້ເຈົ້າຂອງ ແລະ ສິ່ງສັດຄືນໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວ ຫຼື ແຈ້ງໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕໍາຫຼວດ ຫຼື ນາຍບ້ານຊາບພາຍໃນກໍານົດສາມວັນ ນັບແຕ່ວັນ ທີ່ໄດ້ຈັບສັດນັ້ນເປັນຕົ້ນໄປ ເພື່ອປະກາດຫາເຈົ້າຂອງສັດ.

ຖ້າວ່າ ເຈົ້າຂອງສັດຫາກຍັງບໍ່ທັນໄດ້ທວງທາວເອົາແລ້ວ ສັດດັ່ງກ່າວກໍຈະມອບໃຫ້ຜູ້ຈັບໄດ້ນັ້ນ ເປັນຜູ້ຮັກສາ, ລ້ຽງເກືອ ແລະ ນໍາໃຊ້. ໃນກໍລະນີທີ່ໄດ້ພົບເຫັນເຈົ້າຂອງສັດພາຍໃນກໍານົດ ສາມເດືອນ ນັບແຕ່ວັນປະກາດເປັນຕົ້ນໄປ ສັດນັ້ນກໍຈະໄດ້ສິ່ງຄືນໃຫ້ເຈົ້າຂອງ ແຕ່ຜູ້ກ່ຽວ ຕ້ອງທົດແທນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການລ້ຽງເກືອສັດ ແລະ ໃຫ້ລາງວັນຕາມມາດຕາ 324 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ຖ້າວ່າຜູ້ຈັບສັດໄດ້ຫາກມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການຮັກສາ ຫຼື ລ້ຽງເກືອ ຫຼື ມີການເລີ່ມເກີດພະຍຸສັດແລ້ວ ຜູ້ຮັກສາອາດຈະຂາຍສັດນັ້ນກໍໄດ້ ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ແຈ້ງ ແລະ ໄດ້ຮັບຄວາມເຫັນດີຈາກເຈົ້າໜ້າທີ່ ຫຼື ນາຍບ້ານແລ້ວ ແຕ່ກໍຕ້ອງຮັກສາເງິນທີ່ຂາຍນັ້ນໄວ້ໃຫ້ເຈົ້າຂອງສັດດັ່ງກ່າວ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ບໍ່ອາດຈະພົບເຫັນເຈົ້າຂອງສັດໄດ້ພາຍໃນກໍານົດເວລາສາມເດືອນນັ້ນແລ້ວ ຜູ້ຮັກສາສັດ ກໍໄດ້ເປັນເຈົ້າກໍາມະສິດ.

ມາດຕາ 302. ການພົບພໍ້ວັດຖຸມີຄ່າ

ວັດຖຸມີຄ່າມີ ຄໍາ, ເງິນ ຫຼື ໂລຫະ, ແຮ່ທາດທີ່ມີຄ່າ ແລະ ວັດຖຸອື່ນໆ ຊຶ່ງເຊື່ອງຊ້ອນ ຫຼື ຝັງໄວ້ຢູ່ໃນທີ່ຝື້ນດິນ, ໃນຝື້ນນໍ້າ ຫຼື ຖືກຊຸກເຊື່ອງໄວ້ດ້ວຍວິທີໃດວິທີໜຶ່ງ ຊຶ່ງບໍ່ອາດຈະກໍານົດໄດ້ວ່າ ບຸກຄົນຜູ້ໃດ ເປັນເຈົ້າກໍາມະສິດ ຍົກເວັ້ນ ວັດຖຸທີ່ມີຄ່າທາງດ້ານວັດ ທະນະທຳ, ປະຫວັດສາດ ຫຼື ທຳມະຊາດ ທີ່ເປັນຊັບສົມບັດອັນລ້ຳຄ່າ, ເປັນມໍລະດົກ ຂອງຊາດນັ້ນ ຊຶ່ງເປັນກໍາມະສິດລວມຂອງວົງຄະນະຍາດແຫ່ງຊາດ.

ຜູ້ທີ່ພົບເຫັນວັດຖຸມີຄ່າ ບໍ່ວ່າຢູ່ໃນສະຖານທີ່ໃດກໍຕາມ ມີຜົນທະແຈ້ງ ແລະ ມອບວັດຖຸມີຄ່ານັ້ນ ໃຫ້ນາຍບ້ານ ຫຼື ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕໍາຫຼວດ ເພື່ອປະກາດຫາເຈົ້າຂອງໃຫ້ມາຮັບເອົາ. ຖ້າຫາກ ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນ ການເຄື່ອນຍ້າຍວັດຖຸມີຄ່ານັ້ນ ຜູ້ພົບເຫັນຈະຮັກສາໄວ້ກໍໄດ້.

ໃນກໍລະນີເຈົ້າກໍາມະສິດ ຫາກມາຮັບເອົາ ພາຍໃນກໍານົດເວລາ ສາມເດືອນ ນັບແຕ່ວັນ ໄດ້ປະກາດເປັນຕົ້ນໄປ ກໍຕ້ອງສົ່ງຄືນໃຫ້ເຈົ້າກໍາມະສິດນັ້ນ.

ຖ້າວ່າ ຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ຫາກບໍ່ທວງເອົາຄືນພາຍໃນກໍານົດເວລາດັ່ງກ່າວ ຜູ້ພົບເຫັນ ກໍຈະໄດ້ກໍາມະສິດກ່ຽວກັບວັດຖຸນັ້ນ. ຖ້າຜູ້ພົບເຫັນ ຫາກບໍ່ຮັບເອົາ ວັດຖຸດັ່ງກ່າວ ກໍຈະຕົກເປັນກໍາມະສິດຂອງລັດ.

ໃນກໍລະນີ ຜູ້ພົບເຫັນ ຫາກບໍ່ແມ່ນເຈົ້າຂອງທີ່ດິນບ່ອນພົບວັດຖຸນັ້ນ ຊຶ່ງເຈົ້າຂອງ ບໍ່ໄດ້ມາຮັບເອົາພາຍໃນກໍານົດ ເວລາທີ່ກ່າວໄວ້ເທິງນີ້ ວັດຖຸດັ່ງກ່າວ ກໍຈະຕົກເປັນກໍາມະສິດຂອງຜູ້ພົບເຫັນ ແລະ ເຈົ້າຂອງທີ່ດິນຄືນລະເຄິ່ງ.

ໃນກໍລະນີ ຜູ້ພົບເຫັນ ຫາກບໍ່ໄດ້ແຈ້ງກ່ຽວກັບການພົບເຫັນ ຜູ້ກ່ຽວກໍຈະບໍ່ໄດ້ກໍາມະສິດ ໃນວັດຖຸສິ່ງຂອງນັ້ນ ແຕ່ຢ່າງໃດ.

ມາດຕາ 303. ຄ່າບໍາເນັດ ຫຼື ລາງວັນ ແລະ ການທົດແທນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍກ່ຽວກັບການພົບ ເຫັນວັດຖຸມີຄ່າ

ຜູ້ພົບເຫັນວັດຖຸມີຄ່າ ມີສິດໄດ້ຮັບຄ່າບໍາເນັດ ຫຼື ລາງວັນ ສືບທໍາສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງມູນຄ່າຂອງວັດຖຸດັ່ງກ່າວ ຈາກຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ເວັ້ນເສຍແຕ່ການພົບເຫັນຫາກເປັນໜ້າທີ່ໂດຍກົງຂອງຜູ້ກ່ຽວເອງ.

ໃນກໍລະນີ ຜູ້ພົບເຫັນ ຫາກບໍ່ໄດ້ແຈ້ງ ໃນເວລາອັນຄວນແລ້ວ ຜູ້ກ່ຽວ ກໍຈະບໍ່ໄດ້ຮັບຄ່າບໍາເນັດ ຫຼື ລາງວັນແຕ່ຢ່າງໃດ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ຜູ້ກ່ຽວ ຫາກມີເຫດຜົນ.

ຜູ້ພົບເຫັນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ມີສິດໄດ້ຮັບການທົດແທນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນ ການປົກປັກຮັກສາວັດຖຸດັ່ງກ່າວ ຈາກເຈົ້າຂອງເດີມ.

ມາດຕາ 304. ການໂຮມຊັບສິ່ງຂອງ

ການໂຮມຊັບສິ່ງຂອງ ແມ່ນ ການເອົາຊັບສິ່ງຂອງອັນໜຶ່ງ ຫຼື ຫຼາຍ ອັນມາເຊື່ອມຕໍ່, ປະສົມ ຫຼື ປຸງແຕ່ງ ເປັນຊັບສິ່ງຂອງໃໝ່ອັນດຽວ.

ມາດຕາ 305. ການເຊື່ອມຕໍ່ສັງຫາລິມະຊັບກັບອະສັງຫາລິມະຊັບ

ສັງຫາລິມະຊັບ ຊຶ່ງເອົາມາເຊື່ອມຕໍ່ກັບອະສັງຫາລິມະຊັບ ແລ້ວກາຍເປັນ ຊັບສິ່ງຂອງອັນດຽວ ໂດຍບໍ່ສາມາດຕັດ ແຍກອອກຈາກກັນໄດ້ ຈະຕົກເປັນກໍາມະສິດຂອງເຈົ້າກໍາມະສິດອະສັງຫາລິມະຊັບ ເວັ້ນເສຍແຕ່ກົດໝາຍ ຫຼື ສັນຍາ ຫາກໄດ້ກໍານົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ມາດຕາ 306. ການເຊື່ອມຕໍ່ອະສັງຫາລິມະຊັບເຂົ້າກັນ

ອະສັງຫາລິມະຊັບໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງເອົາມາເຊື່ອມຕໍ່ກັບອະສັງຫາລິມະຊັບອື່ນ ແລ້ວ ກາຍເປັນຊັບສິ່ງຂອງອັນດຽວໂດຍບໍ່ສາມາດຕັດແຍກອອກຈາກກັນໄດ້ ຈະຕົກເປັນກໍາມະສິດລວມແບບເປັນສ່ວນ ຂອງເຈົ້າກໍາມະສິດຂອງອະສັງ ຫາລິມະຊັບ ທີ່ເອົາມາເຊື່ອມຕໍ່ເຂົ້າກັນນັ້ນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ຫາກໄດ້ຕົກລົງກັນເປັນໄວ້ຢ່າງອື່ນ.

ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ສາມາດກຳນົດສ່ວນຂອງອະສັງຫາລິມະຊັບ ທີ່ເອົາມາເຊື່ອມຕໍ່ ເຂົ້າກັນໄດ້ນັ້ນ ກໍໃຫ້ ເປັນ ກຳມະລວມແບບບໍ່ມີສ່ວນ.

ມາດຕາ 307. ການເຊື່ອມຕໍ່ສັງຫາລິມະຊັບດ້ວຍກັນ

ສັງຫາລິມະຊັບໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງເອົາມາເຊື່ອມຕໍ່ເຂົ້າກັບສັງຫາລິມະຊັບອື່ນ ແລ້ວກາຍເປັນຊັບສິ່ງຂອງອັນດຽວ ໂດຍບໍ່ສາມາດຕັດແຍກອອກຈາກກັນໄດ້ ຈະຕົກເປັນກຳມະສິດລວມຂອງເຈົ້າກຳມະສິດຂອງສັງຫາລິມະຊັບ ຊັບທີ່ ເອົາມາເຊື່ອມ ເຂົ້າກັນນັ້ນ. ສ່ວນຂອງກຳມະສິດໃຫ້ຖືເອົາຕາມມູນຄ່າຂອງສັງຫາລິມະຊັບ ໃນເວລາເຊື່ອມຕໍ່ ເຂົ້າກັນນັ້ນເປັນພື້ນຖານ.

ຖ້າວ່າ ສັງຫາລິມະຊັບໃດຫາກເປັນພື້ນຖານຕົ້ນຕໍ ກວ່າສັງຫາລິມະຊັບອື່ນ ເຈົ້າກຳມະສິດຕໍ່ຊັບພື້ນຖານ ຕົ້ນຕໍນັ້ນ ກໍຈະເປັນເຈົ້າກຳມະສິດແຕ່ພຽງຜູ້ດຽວ ໃນຊັບສິ່ງຂອງໃໝ່ນັ້ນ ເວັ້ນເສຍແຕ່ຫາກໄດ້ຕົກລົງກັນໄວ້ເປັນ ຢ່າງອື່ນ.

ມາດຕາ 308. ການປະສົມສັງຫາລິມະຊັບເຂົ້າກັນ

ການປະສົມສັງຫາລິມະຊັບເຂົ້າກັນ ໃຫ້ປະຕິບັດຄືກັນກັບການເຊື່ອມຕໍ່ສັງຫາລິມະຊັບເຂົ້າກັນ ຕາມທີ່ໄດ້ ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 307 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 309. ການປຸງແຕ່ງ

ການເອົາຊັບສິ່ງຂອງໃດໜຶ່ງ ຫຼື ຫຼາຍອັນມາປຸງແຕ່ງ ເປັນຊັບສິ່ງຂອງໃໝ່, ຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວ ຈະຕົກ ເປັນກຳມະສິດຂອງເຈົ້າຂອງຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ນຳມາ ປຸງແຕ່ງນັ້ນ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ມູນຄ່າຂອງການປຸງແຕ່ງ ຫາກສູງກວ່າມູນຄ່າຂອງ ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ນຳມາປຸງແຕ່ງ, ຊັບສິ່ງ ຂອງໃໝ່ນັ້ນ ກໍຈະຕົກເປັນກຳມະສິດ ຂອງຜູ້ປຸງແຕ່ງ ເວັ້ນເສຍແຕ່ຫາກໄດ້ຕົກລົງກັນໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ປຸງແຕ່ງ ຫາກເອົາຊັບສິ່ງຂອງ ຂອງຕົນປະກອບເຂົ້າໃນການປຸງແຕ່ງ ແລະ ມູນຄ່າຂອງການ ປຸງແຕ່ງບວກ ກັບມູນ ຄ່າຂອງຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຜູ້ກ່ຽວນຳມາປະກອບນັ້ນ ຫາກສູງກວ່າມູນຄ່າຊັບສິ່ງຂອງ ຂອງຜູ້ອື່ນ ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ໄດ້ປຸງແຕ່ງຂຶ້ນມາໃໝ່ນັ້ນ ກໍຈະຕົກເປັນກຳມະສິດຂອງ ຜູ້ປຸງແຕ່ງ.

ມາດຕາ 310. ການສິ້ນສຸດຂອງບຸກຄົນທິສາມ

ຖ້າວ່າ ກຳມະສິດຕໍ່ຊັບສິ່ງຂອງ ຂອງເຈົ້າກຳມະສິດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 305 ຫາ 309 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້, ຫາກສິ້ນສຸດລົງ, ສິດ ອື່ນຂອງບຸກຄົນທິສາມຕໍ່ຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ກໍຈະສິ້ນສຸດ ລົງເຊັ່ນດຽວກັນ. ຖ້າວ່າເຈົ້າກຳມະສິດ ໃນຊັບສິ່ງຂອງ ຫາກໄດ້ກຳມະສິດລວມ, ບຸກຄົນທິສາມ ກໍຈະສືບຕໍ່ມີສິດ ຕໍ່ຊັບສິ່ງຂອງໃນສ່ວນຂອງຊັບສິ່ງຂອງ ຂອງເຈົ້າກຳມະສິດ . ຖ້າວ່າເຈົ້າກຳມະສິດຂອງຊັບສິ່ງຂອງ ຫາກກາຍເປັນ ເຈົ້າກຳມະສິດແຕ່ພຽງຜູ້ດຽວ, ສິດກໍຈະກວມເອົາຊັບສິ່ງຂອງທັງໝົດ.

ມາດຕາ 311. ການທົດແທນມູນຄ່າຂອງຊັບສິ່ງຂອງ

ບຸກຄົນໃດຫາກເສຍສິດຂອງຕົນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 305 ຫາ 309 ຂອງປະມວນກົດ ໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້, ມີສິດທວງໃຫ້ທົດແທນມູນຄ່າ ຂອງຊັບສິ່ງຂອງ ຂອງຕົນ ນຳເຈົ້າກຳມະສິດໃໝ່.

ມາດຕາ 312. ການໄດ້ມາເປັນກຳມະສິດຍ້ອນອາຍຸຄວາມ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດທີ່ໄດ້ຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງຂອງບຸກຄົນອື່ນໂດຍຄວາມບໍລິສຸດໃຈ ຄົບອາຍຸຄວາມ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 34 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້, ຈະໄດ້ກຳມະສິດຕໍ່ ຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ແລະ ເຈົ້າກຳມະສິດເດີມ ກໍຈະເສຍກຳມະສິດຕໍ່ຊັບສິ່ງຂອງ ດັ່ງກ່າວ.

ໝວດທີ 7 ການສິ້ນສຸດກຳມະສິດ

ມາດຕາ 313. ການສິ້ນສຸດກຳມະສິດ

ການສິ້ນສຸດກຳມະສິດ ມີດັ່ງນີ້:

1. ເຈົ້າກຳມະສິດຫາກໄດ້ຊື້ຂາດກ່ຽວກັບຊັບສິ່ງຂອງ ຢ່າງສົມບູນແລ້ວ;
2. ມີບຸກຄົນໃດໜຶ່ງໄດ້ກຳມະສິດ ຍ້ອນອາຍຸຄວາມ;
3. ຊັບສິ່ງຂອງ ຖືກຍຶດ ເພື່ອຂາຍເລຫຼັງ ຫຼື ຖືກຮົບ ເປັນຂອງລັດ;
4. ຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນຫາກຖືກທຳລາຍ ຫຼື ສູນຫາຍ.

ມາດຕາ 314. ການຊື້ຂາດກ່ຽວກັບຊັບສິ່ງຂອງ

ເມື່ອເຈົ້າກຳມະສິດຫາກໄດ້ຊື້ຂາດກ່ຽວກັບຊັບສິ່ງຂອງ ດ້ວຍການຂາຍ, ແລກປ່ຽນ, ການມອບ, ການຍົກຊັບ, ການສະລະຊັບສິ່ງຂອງ, ການທຳລາຍຊັບສິ່ງຂອງ ແລະ ອື່ນໆ ກໍຈະເຮັດໃຫ້ກຳມະສິດຂອງ ຜູ້ກ່ຽວຕໍ່ຊັບສິ່ງຂອງ ສິ້ນສຸດລົງ.

ມາດຕາ 315. ການໄດ້ກຳມະສິດໂດຍບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຍ້ອນອາຍຸຄວາມ

ເມື່ອບຸກຄົນໃດໜຶ່ງຫາກໄດ້ກຳມະສິດ ຍ້ອນອາຍຸຄວາມ ເຈົ້າກຳມະສິດເດີມກໍ ຈະເສຍສິດຕໍ່ຊັບສິ່ງຂອງຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 316. ຊັບສິ່ງຂອງ ຖືກຍຶດ ເພື່ອຂາຍເລຫຼັງ ຫຼື ຖືກຮົບເປັນຂອງລັດ

ເມື່ອຊັບສິ່ງຂອງ ຫາກຖືກຍຶດ ເພື່ອຂາຍເລຫຼັງ ຫຼື ຖືກຮົບ ເປັນຂອງລັດ ຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ ສິດຂອງເຈົ້າກຳມະສິດຕໍ່ຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ກໍຈະສິ້ນສຸດລົງ.

ມາດຕາ 317. ຊັບສິ່ງຂອງຖືກທຳລາຍ ຫຼື ສູນຫາຍ

ຖ້າວ່າ ຊັບສິ່ງຂອງຫາກຖືກທຳລາຍ ຫຼື ສູນຫາຍ ຍ້ອນສາເຫດໃດໜຶ່ງ ເຊັ່ນ ໄຟໄໝ້, ນ້ຳຖ້ວມ, ຝາຜ່າ, ແຜ່ນດິນໄຫວແລ້ວ ສິດຂອງເຈົ້າກຳມະສິດຕໍ່ຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ກໍຈະສິ້ນສຸດລົງ.

ໝວດທີ 8 ຂອບເຂດການນຳໃຊ້ກຳມະສິດ

ມາດຕາ 318. ຂອບເຂດການນຳໃຊ້ກຳມະສິດ

ການນຳໃຊ້ກຳມະສິດ ແມ່ນໃຫ້ນຳໃຊ້ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ເປັນຂອງຕົນ ເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການທາງດ້ານຊີວິດການເປັນຢູ່ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດອັນແນ່ນອນທີ່ຕົນຕ້ອງການ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍ ຫຼື ຂັດກັບສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ, ຂອງສັງຄົມ ຫຼື ຂອງບຸກຄົນອື່ນ.

ສຳລັບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນນັ້ນ ແມ່ນລວມທັງການນຳໃຊ້ຜືນທີ່ທາງອາກາດ ເທິງໜ້າດິນ ແລະ ຜືນທີ່ໃຕ້ດິນ ໃນຂອບເຂດທີ່ສາມາດນຳໃຊ້ ແລະ ມີຜົນປະໂຫຍດເທົ່ານັ້ນ ເວັ້ນເສຍແຕ່ກົດໝາຍໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ມາດຕາ 319. ພັນທະຂອງເຈົ້າກຳມະສິດໃນສະພາວະທີ່ຈຳເປັນ

ໃນສະພາວະທີ່ຈຳເປັນ ເຈົ້າກຳມະສິດຕໍ່ຊັບສິ່ງຂອງ ບໍ່ມີສິດຂັດຂວາງບຸກຄົນອື່ນ ໃນການນຳໃຊ້ຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ບໍ່ມີສິດຂັດຂວາງບຸກຄົນອື່ນໃນການກໍ່ ຄວາມເສຍຫາຍຕໍ່ ຊັບສິ່ງຂອງ ຂອງຕົນ ເພື່ອສະກັດກັ້ນ ຫຼື ຫຼຸດຜ່ອນໄພອັນຕະລາຍ ທີ່ເກີດຂຶ້ນ ຫຼື ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ.

ການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຕາມທີ່ໄດ້ກ່າວໄວ້ໃນວັກເທິງນີ້ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມມາດຕາ 582 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 320. ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ

ໃນການນຳໃຊ້ກຳມະສິດຂອງຕົນນັ້ນ ເຈົ້າກຳມະສິດ ຕ້ອງຮັບປະກັນ ແລະ ຄວບຄຸມບໍ່ໃຫ້ສ້າງຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ເຊັ່ນ ພາໃຫ້ເກີດມົນລະພິດ, ສານເຄມີທີ່ ເປັນພິດ, ທາດກຳມັນຕະພາບລັງສີ, ຄວາມສັ່ນສະເທືອນ, ແສງ, ສຽງ ແລະ ກິ່ນ ຊຶ່ງຈະພາໃຫ້ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ຊີວິດ, ສຸຂະພາບ ແລະ ຊັບສິ່ງຂອງ ຂອງບຸກຄົນອື່ນ.

ມາດຕາ 321. ການກຳນົດເຂດແດນ

ເຂດແດນລະຫວ່າງຕອນທີ່ດິນ ທີ່ຕິດຈອດກັນ ໃຫ້ກຳນົດດ້ວຍການຕົກລົງ ລະ ຫວ່າງ ເຈົ້າຂອງທີ່ດິນ ທີ່ຕິດຈອດກັນ ໂດຍການຍິ່ງຍືນຂອງອົງການທີ່ມີສິດ ກ່ຽວຂ້ອງ.

ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການປົກປັກຮັກສາເຂດແດນຮ່ວມກັນ ໃຫ້ຮັບຜິດຊອບຄົນລະເຄິ່ງ ຫຼື ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ.

ມາດຕາ 322. ການລ້ອມຮົ່ວ

ເຈົ້າຂອງທີ່ດິນ ສາມາດລ້ອມຮົ່ວ ໃນຂອບເຂດທີ່ດິນຂອງຕົນກໍ່ໄດ້ ແຕ່ການລ້ອມຮົ່ວນັ້ນ ບໍ່ໃຫ້ເປັນອຸປະສັກຕໍ່ການສັນຈອນບິນຖະໜົນຫົນທາງ ຫຼື ກົດຂວາງທາງທີ່ເຄີຍທຽວໄປມາຜ່ານດິນຕອນດັ່ງກ່າວກ່ອນແລ້ວ ຫຼື ລ່ວງເຂດແດນຂອງຕອນດິນທີ່ຢູ່ໃກ້ຄຽງ.

ການລ້ອມຮົ້ວ ໃສ່ແດນກາງ ທີ່ດິນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການເຫັນດີຈາກເຈົ້າຂອງທີ່ດິນຕິດຈອດກັນເສຍກ່ອນ. ສໍາລັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕ່າງໆ ແມ່ນໃຫ້ຮັບຜິດຊອບຮ່ວມກັນ ເວັ້ນເສຍແຕ່ຫາກໄດ້ຕົກລົງກັນໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ເຖິງວ່າຈະ ບໍ່ມີການເຫັນດີນໍາກັນກໍຕາມ ກໍໃຫ້ລ້ອມຮົ້ວ ເມື່ອການລ້ອມຮົ້ວ ນັ້ນຫາກ ເປັນປະໂຫຍດ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 323. ກໍາມະສິດລວມຂອງສິ່ງທີ່ຕັ້ງຢູ່ເຂດແດນ

ຮົ້ວ, ກໍາແພງ, ຮ່ອງນໍ້າ ຫຼື ຕົ້ນໄມ້ທີ່ຢູ່ຕາມເຂດແດນໃຫ້ສັນນິຖານວ່າ ເປັນກໍາມະສິດລວມລະຫວ່າງເຈົ້າຂອງທີ່ດິນທີ່ຕິດຈອດກັນນັ້ນ ແລະ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມຫຼັກການກ່ຽວກັບກໍາມະສິດລວມ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ ໃນປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້ ເວັ້ນເສຍແຕ່ໄດ້ມີການພິສູດເປັນຢ່າງອື່ນ.

ມາດຕາ 324. ຂອບເຂດການປຸກສ້າງເຮືອນ ຫຼື ການປຸກຕົ້ນໄມ້

ບຸກຄົນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບສິດປຸກສ້າງເຮືອນ ຫຼື ກໍ່ສ້າງອື່ນໆແລ້ວນັ້ນ ບໍ່ມີສິດເຮັດໃຫ້ນໍ້າຝົນ ຫຼື ນໍ້າເສຍໄຫຼລົງໃສ່ທີ່ດິນ ທີ່ຕິດຈອດກັບຕົນ ລວມທັງ ບໍ່ໃຫ້ສາຍຄາເຮືອນຂອງຕົນລີ້ນກາຍໄປ ຫຼື ກວມເອົາທີ່ດິນ ຫຼື ເຮືອນຂອງບຸກຄົນອື່ນທີ່ຢູ່ໃກ້ຄຽງນັ້ນ.

ສໍາລັບການປຸກຕົ້ນໄມ້, ຕົ້ນໄມ້ກິນໝາກ, ຕົ້ນໄມ້ເປັນເຄືອ ຫຼື ຕົ້ນໄມ້ປະເພດອື່ນໆນັ້ນ ກໍບໍ່ໃຫ້ກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍ ແກ່ເຈົ້າຂອງເຮືອນທີ່ຢູ່ໃກ້ຄຽງ ຫຼື ກິດຂວາງການສັນຈອນໄປມາ.

ມາດຕາ 325. ສິດຂອງຜູ້ຖືກເສຍຫາຍຍ້ອນການນໍາໃຊ້ກໍາມະສິດໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງ

ຜູ້ຖືກເສຍຫາຍເນື່ອງຈາກສາເຫດທີ່ໄດ້ກ່າວໄວ້ໃນຂອງມາດຕາ 324 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້ ອາດຈະຮ້ານງາໄມ້, ເຄືອໄມ້ ຫຼື ຕັດຮາກໄມ້ທີ່ລ່ວງກາຍເຂົ້າມາໃນທີ່ດິນຕົນກໍໄດ້ ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ເຈົ້າກໍາມະສິດນັ້ນຊາບ ເຈັດວັນແລ້ວ ແຕ່ຜູ້ກ່ຽວກໍຍັງເມີນເສີຍຢູ່ ຫຼື ຜູ້ຖືກເສຍຫາຍຈະດໍາເນີນການປົກປ້ອງສິດຕາມທີ່ໄດ້ບົ່ງໄວ້ໃນມາດຕາ 334 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້ກໍໄດ້.

ນອກຈາກນີ້ແລ້ວ ຜູ້ຖືກເສຍຫາຍຍັງມີສິດຮ້ອງຂໍເອົາການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍນັ້ນອີກດ້ວຍ.

ມາດຕາ 326. ການອະນຸຍາດໃຫ້ມີທາງ, ການເນັ່ງສາຍໄຟຟ້າຜ່ານ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດທີ່ມີເຮືອນ ຊຶ່ງຖືກປິດລ້ອມດ້ວຍເຮືອນ ຫຼື ທີ່ດິນຊຶ່ງຜູ້ອື່ນມີສິດນໍາໃຊ້ ໂດຍບໍ່ມີທາງຜ່ານອອກໄປສູ່ຫົນທາງໄດ້ ບຸກຄົນຜູ້ນັ້ນ ກໍມີສິດຮ້ອງຂໍທາງຜ່ານຈາກຜູ້ທີ່ມີສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ຢູ່ໃກ້ຫົນທາງກວ່າໝູ່. ຜູ້ທີ່ມີສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຊຶ່ງຖືກຮ້ອງຂໍນັ້ນ ຕ້ອງອະນຸຍາດໃຫ້ທາງຜ່ານ ແຕ່ມີສິດຮ້ອງຂໍເອົາການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍແກ່ຜົນລະປຸກ ຫຼື ສິ່ງທີ່ກໍ່ສ້າງ ຈາກການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນເປັນທາງຜ່ານນັ້ນ ຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

ໃນກໍລະນີທີ່ມີການເນັ່ງສາຍໄຟຟ້າ, ສາຍໂທລະສັບ ຫຼື ຂຸດຮ່ອງນໍ້າ, ວາງທໍ່ນໍ້າ, ທໍ່ນໍ້າປະປາຜ່ານທີ່ດິນຂອງຜູ້ທີ່ມີສິດນໍາໃຊ້ບຸກຄົນໃດບຸກຄົນໜຶ່ງ ຊຶ່ງພາໃຫ້ຕົ້ນໄມ້ ຫຼື ຜົນລະປຸກຕ່າງໆຂອງຜູ້ກ່ຽວໄດ້ຖືກທໍາລາຍ ຫຼື ພາໃຫ້ມີຄວາມເສຍຫາຍອື່ນໆແລ້ວ ບຸກຄົນຜູ້ນັ້ນກໍອາດຈະຂໍເອົາຄ່າເສຍຫາຍທີ່ເນື່ອງມາຈາກການກະທໍານັ້ນກໍໄດ້. ຖ້າວ່າຜູ້ທີ່ມີສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຫາກໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດນໍາແລ້ວ ກໍຈະບໍ່ໃຫ້ຄິດໄລ່ຄ່າເສຍຫາຍນັ້ນອີກ.

ມາດຕາ 327. ການອະນຸຍາດໃຫ້ນໍ້າຮ່ອງໄຫຼຜ່ານ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດທີ່ມີຄວາມຈຳເປັນ ໃນການເປັ່ງນໍ້າອອກຈາກທີ່ດິນທີ່ຕົນຢູ່ ກໍ່ມີສິດຮ່ອງຂໍຊຸດຮ່ອງເປັ່ງນໍ້າ ຜ່ານທີ່ດິນຂອງຜູ້ທີ່ຢູ່ລຸ່ມຕັດຕົນ ຫຼື ຜູ້ທີ່ຢູ່ໃກ້ຄ່ອງນໍ້າ. ຜູ້ທີ່ຖືກຮ່ອງຂໍກໍ່ຕ້ອງອະນຸຍາດໃຫ້ຊຸດຮ່ອງເປັ່ງນໍ້າ ແຕ່ມີສິດຮ່ອງຂໍເອົາຄ່າເສຍຫາຍແກ່ຜົນລະປຸກ ຫຼື ສິ່ງທີ່ປຸກສ້າງຈາກການຊຸດຮ່ອງເປັ່ງນໍ້ານັ້ນ. ຜູ້ຮ່ອງຂໍຊຸດຮ່ອງເປັ່ງນໍ້າ ຕ້ອງຮັກສາອະນາໄມ ແລະ ສະພາບຂອງ ຮ່ອງນໍ້າໃຫ້ເໝາະສົມ.

ມາດຕາ 328. ການປຸກສ້າງເຮືອນ, ການກໍ່ສ້າງອາຄານ

ການປຸກສ້າງເຮືອນ, ການກໍ່ສ້າງອາຄານ ໃຫ້ຮັກສາໄລຍະຫ່າງ ຫ້າສິບ ຊັງຕີແມັດຈາກເຂດແດນ ເວັ້ນເສຍ ແຕ່ຫາກກົດໝາຍໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ໃນກໍລະນີ ການກໍ່ສ້າງຫາກບໍ່ສອດຄ່ອງກັບບົດບັນຍັດເທິງນີ້, ເຈົ້າຂອງທີ່ດິນທີ່ຕິດຈອດກັນ ມີສິດທວງໃຫ້ຢຸດເຊົາ ແລະ ຮີ້ຖອນສິ່ງກໍ່ສ້າງນັ້ນ.

ພາຍຫຼັງ ທີ່ກໍ່ສ້າງມາໄດ້ໜຶ່ງປີ ຫຼື ໄດ້ກໍ່ສ້າງສຳເລັດແລ້ວ ເຈົ້າຂອງທີ່ດິນທີ່ຕິດຈອດກັນ ມີສິດທວງເອົາໄດ້ພຽງແຕ່ຄ່າເສຍຫາຍເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 329. ການຂໍອະນຸຍາດນຳໃຊ້ຕອນດິນທີ່ຕິດຈອດກັນ

ເຈົ້າຂອງທີ່ດິນ ສາມາດຂໍອະນຸຍາດນຳໃຊ້ ຕອນດິນທີ່ຕິດຈອດກັນນັ້ນ ເພື່ອທຳການກໍ່ສ້າງ, ສ້ອມແປງ, ບຸລະນະເຮືອນ, ອາຄານ, ຮົ່ວ, ກຳແພງ ຫຼື ສິ່ງກໍ່ສ້າງອື່ນຂອງຕົນ ເມື່ອເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ.

ສຳລັບການເຂົ້າໄປໃນເຮືອນ ຫຼື ອາຄານ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການເຫັນດີຈາກຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງເສຍກ່ອນ.

ໃນກໍລະນີ ການເຂົ້າໄປນັ້ນ ຫາກກໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມເສຍຫາຍ ຕ້ອງໄດ້ສ້ອມແປງຄືນ ຫຼື ໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ.

ມາດຕາ 330. ການຊຸດນໍ້າສ້າງ, ສະນໍ້າ, ເຈາະນໍ້າບາດານ

ເຈົ້າຂອງທີ່ດິນ ສາມາດຊຸດນໍ້າສ້າງ , ສະນໍ້າ, ເຈາະນໍ້າບາດານ ໃນທີ່ດິນຂອງຕົນໄດ້ ແຕ່ໃຫ້ຫ່າງຈາກເຂດແດນ ຢ່າງໜ້ອຍ ສອງ ແມັດຂຶ້ນໄປ ແລະ ຕ້ອງຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ດິນເຈື່ອນ ຫຼື ຍຸບລົງ ຊຶ່ງອາດຈະກະທົບຕໍ່ຕອນດິນທີ່ຕິດຈອດກັນ.

ໃນກໍລະນີທີ່ການຊຸດ ຫຼື ເຈາະດັ່ງກ່າວຫາກໄດ້ກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຊັບສິນຂອງບຸກຄົນອື່ນ ຕ້ອງຢຸດເຊົາການກະທຳຂອງຕົນໃນທັນໃດ ພ້ອມທັງສ້ອມແປງໃຫ້ຄືນສູ່ສະພາບເດີມ ຫຼື ໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທີ່ຕົນໄດ້ກໍ່ຂຶ້ນ.

ໝວດທີ 9

ການປົກປ້ອງກຳມະສິດ

ມາດຕາ 331. ການປົກປ້ອງກຳມະສິດ

ການປົກປ້ອງກຳມະສິດ ແມ່ນການນຳໃຊ້ມາດຕະການທີ່ບິ່ງໄວ້ໃນກົດໝາຍຕໍ່ບຸກຄົນທີ່ໄດ້ລະເມີດກ່ຽວກັບກຳມະສິດຂອງບຸກຄົນອື່ນ ເພື່ອຝື້ນຜູ້ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດທີ່ໄດ້ລະເມີດນັ້ນ ຄືນໃຫ້ເຈົ້າກຳມະສິດ.

ມາດຕາ 332. ການທວງເອົາຊັບສິ່ງຂອງຄົນ

ເຈົ້າກຳມະສິດ ມີສິດທວງເອົາຊັບສິ່ງຂອງ ຂອງຕົນຄົນຈາກບຸກຄົນທີ່ຄອບຄອງ ໂດຍບໍ່ມີຜົນຖານທາງດ້ານກົດໝາຍ.

ສໍາລັບການທວງເອົາໝາກຜົນ, ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ, ຄ່າເສຍຫາຍ ຈາກການຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມມາດຕາ 239 ຫາ 242 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 333. ການທວງໃຫ້ຮັບຮູ້ກຳມະສິດ

ເມື່ອຫາກມີບຸກຄົນໃດບຸກຄົນໜຶ່ງ ໄດ້ໂຕ້ແຍ້ງເອົາສິດ ກ່ຽວກັບຊັບສິ່ງຂອງ ຂອງຕົນແລ້ວ ເຖິງວ່າສິດຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຖືກລະເມີດກໍຕາມ ເຈົ້າກຳມະສິດ ກໍມີສິດຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານ ເພື່ອໃຫ້ຮັບຮູ້ສິດກ່ຽວກັບຊັບສິ່ງຂອງ ຂອງຕົນນັ້ນ.

ມາດຕາ 334. ການທວງໃຫ້ຢຸດເຊົາການກົດຂວາງ ຫຼື ອຸປະສັກ

ເມື່ອມີບຸກຄົນໃດບຸກຄົນໜຶ່ງ ຫາກໄດ້ກໍ່ໃຫ້ເກີດມີການກົດຂວາງ ຫຼື ສ້າງອຸປະສັກໃດໜຶ່ງຕໍ່ການຄອບຄອງ, ນຳໃຊ້, ໄດ້ຮັບໝາກຜົນ ຫຼື ຊື້ຂາດກ່ຽວກັບຊັບສິດທີ່ເປັນກຳມະສິດຂອງຕົນ ເຈົ້າກຳມະສິດ ກໍມີສິດທວງ ໃຫ້ບຸກຄົນທີ່ສ້າງການກົດຂວາງ ຫຼື ອຸປະສັກນັ້ນຢຸດເຊົາການກົດຂວາງ ຫຼື ລົບລ້າງອຸປະສັກດັ່ງກ່າວນັ້ນໄດ້.

ສໍາລັບການທວງເອົາໝາກຜົນ, ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ, ຄ່າເສຍຫາຍ ຈາກການກົດຂວາງ ຫຼື ອຸປະສັກນັ້ນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມມາດຕາ 239 ຫາ 242 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 335. ການປົກປ້ອງກຳມະສິດຈາກສິ່ງກົດຂວາງ ທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນ

ເມື່ອເຫັນວ່າ ຈະມີໄຟອັນຕະລາຍ ຊຶ່ງຈະກົດຂວາງ ຫຼື ຈະເປັນອຸປະສັກຕໍ່ຊັບສິ່ງຂອງ ຂອງຕົນ ເຈົ້າກຳມະສິດກໍມີສິດທວງ ໃຫ້ເຈົ້າຂອງຊັບສິດນັ້ນ ນຳໃຊ້ມາດຕະການປ້ອງກັນຢ່າງເໝາະສົມ ແລະ ທັນການ.

ມາດຕາ 336. ການທວງເອົາການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທີ່ເນື່ອງມາຈາກການນຳໃຊ້ນໍ້າຫ້ວຍ, ນໍ້າໜອງຄອງບຶງ ຫຼື ເໝືອງຝາຍ

ເຈົ້າຂອງທີ່ດິນ ຊຶ່ງເຄື່ອງປູກຂອງຝັງ ຫຼື ເຂົ້ານາຕາກ້າຂອງຕົນໄດ້ຮັບ ຄວາມເສຍຫາຍ ເນື່ອງຈາກບຸກຄົນອື່ນໄດ້ເປັ້ງນໍ້າຫ້ວຍ, ນໍ້າໜອງຄອງບຶງ ຫຼື ເໝືອງຝາຍມາຖ້ວມ ຫຼື ໄດ້ຖິ້ມ ຫຼື ຕົ້ນນໍ້າດັ່ງກ່າວບໍ່ໃຫ້ໄຫຼລົງມາ ແລ້ວເຮັດໃຫ້ຜົນລະປູກຕ່າງໆຖືກເສຍຫາຍ ຫຼື ບໍ່ໄດ້ນຳໃຊ້ນໍ້ານັ້ນຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ມີສິດທວງໃຫ້ຢຸດເຊົາການກະທຳຂອງຜູ້ກ່ຽວ ພ້ອມທັງຮ້ອງຂໍເອົາການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍຈາກຜູ້ທີ່ເປັ້ງ ຫຼື ຖິ້ມ ຫຼື ຕົ້ນນໍ້ານັ້ນ.

ໝວດທີ 10

ທາດສະພາບ

ມາດຕາ 337. ທາດສະພາບ

ທາດສະພາບ ແມ່ນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນອື່ນ ເພື່ອເພີ່ມປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ທີ່ດິນຂອງຕົນ ຕາມຈຸດປະສົງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນ ແລະ ຕ້ອງມີການຂຶ້ນທະບຽນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍ. ທີ່ດິນ ທີ່ສະໜອງຜົນປະໂຫຍດ ແກ່ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນອື່ນ ເອີ້ນວ່າ ທີ່ດິນທາດ. ທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກທີ່ດິນທາດ ເອີ້ນວ່າ ທີ່ດິນຄອງທາດ.

ມາດຕາ 338. ການໄດ້ທາດສະພາບ

ການໄດ້ທາດສະພາບ ແມ່ນນັບແຕ່ເວລາທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນທາດສະພາບຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍເປັນຕົ້ນໄປ.

ທາດສະພາບ ອາດໄດ້ມາຈາກອາຍຸຄວາມ ຕາມເງື່ອນໄຂທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 34 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້ ຊຶ່ງໄດ້ນຳໃຊ້ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ເປັນທີ່ຮັບຮູ້ໂດຍບຸກຄົນອື່ນ.

ການໄດ້ທາດສະພາບຂອງເຈົ້າຂອງທີ່ດິນລວມຜູ້ໜຶ່ງ ຈະພາໃຫ້ເຈົ້າຂອງທີ່ດິນ ລວມຜູ້ອື່ນນັ້ນ ໄດ້ສິດດັ່ງກ່າວນຳ.

ການຈົດທະບຽນທາດສະພາບ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການສະເພາະທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຈົດທະບຽນນິຕິກຳທີ່ດິນ.

ມາດຕາ 339. ທາດສະພາບ ແລະ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄອງທາດ

ທາດສະພາບ ແລະ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄອງທາດ ບໍ່ສາມາດຕັດແຍກອອກຈາກກັນໄດ້, ການໂອນທີ່ດິນຄອງທາດໄປເປັນຂອງບຸກຄົນອື່ນ ທາດສະພາບ ກໍຈະຖືກໂອນໄປນຳ ເວັ້ນເສຍແຕ່ສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳ ກ່ຽວກັບທາດສະພາບໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ມາດຕາ 340. ການນຳໃຊ້ທາດສະພາບ

ເຈົ້າຂອງທີ່ດິນຄອງທາດ ສາມາດນຳໃຊ້ທາດສະພາບ ຕາມທີ່ນິຕິກຳກ່ຽວກັບທາດສະພາບໄດ້ກຳນົດໄວ້ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍ ຫຼື ຂັດກັບສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ, ສັງຄົມ ຫຼື ຂອງບຸກຄົນອື່ນ.

ມາດຕາ 341. ພັນທະຂອງເຈົ້າຂອງທີ່ດິນທາດ

ເຈົ້າຂອງທີ່ດິນທາດ ຕ້ອງຮັບປະກັນໃຫ້ທີ່ດິນຄອງທາດ ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກທີ່ດິນທາດ ຢ່າງເຕັມສ່ວນ ຕາມທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນໄວ້ໃນສັນຍາ ຫຼື ກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 342. ພັນທະຂອງເຈົ້າຂອງທີ່ດິນຄອງທາດ

ເຈົ້າຂອງທີ່ດິນຄອງທາດ ມີພັນທະຈ່າຍຄ່າໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກທາດສະພາບ ຕາມທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນໄວ້ໃນສັນຍາ.

ມາດຕາ 343. ການປົກປ້ອງທາດສະພາບ

ເຈົ້າຄອງທາດສະພາບ ສາມາດນຳໃຊ້ມາດຕະການທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ເພື່ອປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງຕົນ ຄືກັນກັບເຈົ້າກຳມະສິດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 334 ແລະ 335 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 344. ການສິ້ນສຸດທາດສະພາບ

ທາດສະພາບ ສິ້ນສຸດລົງ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ຄົບກຳນົດເວລາທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳກ່ຽວກັບທາດສະພາບ;
2. ຄົບກຳນົດເວລາ ຊາວປີ ໃນກໍລະນີ ບໍ່ໄດ້ກຳນົດເວລາໄວ້ໃນສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳກ່ຽວກັບທາດສະພາບ;
3. ຈຸດປະສົງຂອງທາດສະພາບ, ທີ່ດິນທາດ ຫຼື ທີ່ດິນຄອງທາດ ຖືກສູນຫາຍ;
4. ບໍ່ນຳໃຊ້ທາດສະພາບ ສິບປີຕິດຕໍ່ກັນ;

ມາດຕາ 345. ການລຶບທະບຽນທາດສະພາບ

ເມື່ອທາດສະພາບ ສິ້ນສຸດລົງ ເຈົ້າຄອງທີ່ດິນທາດ ຕ້ອງສະເໜີລຶບທະບຽນທາດສະພາບ ຕາມລະບຽບການ.

ມາດຕາ 346. ຜົນຂອງການສິ້ນສຸດທາດສະພາບ

ເມື່ອທາດສະພາບ ຫາກສິ້ນສຸດລົງ ເຈົ້າຄອງທີ່ດິນທາດ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຜົນຜູ້ດິນໃຫ້ ຄົນສຸສະພາບ ເດີມ ເວັ້ນເສຍແຕ່ໄດ້ຕົກລົງກັນເປັນຢ່າງອື່ນ.

ໝວດທີ 11 ສິດເໝືອທີ່ດິນ

ມາດຕາ 347. ສິດເໝືອທີ່ດິນ

ສິດເໝືອທີ່ດິນ ແມ່ນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນອື່ນ ເພື່ອສ້າງຜົນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ຕົນເອງ ດ້ວຍການກໍ່ສ້າງສິ່ງໃດໜຶ່ງ, ປຸກຕົ້ນໄມ້ ແລະ ສິ່ງອື່ນ ຊຶ່ງເປັນກຳມະສິດຂອງຜູ້ມີສິດເໝືອທີ່ດິນຕອນດັ່ງກ່າວ ຕາມສັນຍາ ແລະ ຕ້ອງມີການຈົດທະບຽນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 348. ເປົ້າໝາຍຂອງສິດເໝືອທີ່ດິນ

ນອກຈາກ ພື້ນທີ່ໜ້າດິນແລ້ວ ພື້ນທີ່ໃຕ້ດິນ ແລະ ພື້ນທີ່ທາງອາກາດ ກໍສາມາດເປັນເປົ້າໝາຍຂອງສິດເໝືອທີ່ດິນໄດ້ ໂດຍກຳນົດ ຂະໜາດ, ຂອບເຂດ ແລະ ບໍລິມາດ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ດິນຫາກໄດ້ມີບຸກຄົນອື່ນເຊົ່າ, ຄອບຄອງ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນທີ່ມີສິດຕໍ່ດິນຕອນດັ່ງ ມາກ່ອນແລ້ວ ທີ່ດິນນັ້ນຈະເປັນເປົ້າໝາຍ ຂອງສິດເໝືອທີ່ດິນໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອບຸກຄົນເຫຼົ່ານັ້ນ ຫາກເຫັນດີນຳ.

ມາດຕາ 349. ການໄດ້ສິດເໝືອທີ່ດິນ

ການໄດ້ສິດເໝືອທີ່ດິນ ແມ່ນນັບແຕ່ເວລາທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນສິດເໝືອທີ່ດິນຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍເປັນຕົ້ນໄປ.

ຜູ້ທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້ສິດໃນຖານະເປັນເຈົ້າຂອງສິດເໝືອທີ່ດິນ ຈະໄດ້ສິດເໝືອທີ່ດິນຈາກອາຍຸຄວາມຕາມເງື່ອນໄຂທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 34 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ການຈົດທະບຽນສິດເໝືອທີ່ດິນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການສະເພາະທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຈົດທະບຽນນິຕິກຳທີ່ດິນ.

ມາດຕາ 350. ການນຳໃຊ້ສິດເໝືອທີ່ດິນ

ຜູ້ນຳໃຊ້ສິດເໝືອທີ່ດິນ ສາມາດນຳໃຊ້ສິດຂອງຕົນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍ ຫຼື ຂັດກັບສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ, ຂອງສັງຄົມ ຫຼື ຂອງບຸກຄົນອື່ນ.

ມາດຕາ 351. ພັນທະຂອງຜູ້ໃຫ້ສິດເໝືອທີ່ດິນ

ຜູ້ໃຫ້ສິດເໝືອທີ່ດິນ ຕ້ອງຮັບປະກັນໃຫ້ ຜູ້ນຳໃຊ້ສິດເໝືອທີ່ດິນ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຕົນ ຢ່າງເຕັມສ່ວນຕາມທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນໄວ້ໃນສັນຍາ.

ມາດຕາ 352. ພັນທະຂອງຜູ້ນຳໃຊ້ສິດເໝືອທີ່ດິນ

ຜູ້ນຳໃຊ້ສິດເໝືອທີ່ດິນ ຕ້ອງປະຕິບັດພັນທະຈ່າຍຄ່ານຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຕາມທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນໄວ້ໃນສັນຍາ ແລະ ພັນທະອື່ນຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 353. ການປົກປ້ອງສິດເໝືອທີ່ດິນ

ຜູ້ນຳໃຊ້ສິດເໝືອທີ່ດິນ ສາມາດນຳໃຊ້ມາດຕະການທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ເພື່ອປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງຕົນ ຄືກັນກັບເຈົ້າກຳມະສິດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 334 ແລະ 335 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 354. ການໂອນສິດເໝືອທີ່ດິນ

ຜູ້ນຳໃຊ້ສິດເໝືອທີ່ດິນ ສາມາດໂອນ ສິດເໝືອທີ່ດິນຂອງຕົນ ໃຫ້ບຸກຄົນອື່ນ.

ມາດຕາ 355. ການສືບທອດສິດເໜືອທີ່ດິນ

ສິດເໜືອທີ່ດິນ ສາມາດສືບທອດໄດ້.

ມາດຕາ 356. ການສິ້ນສຸດສິດເໜືອທີ່ດິນ

ສິດເໜືອທີ່ດິນ ຈະສິ້ນສຸດລົງ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ຄົບກຳນົດເວລາ ທີ່ໄດ້ປົ່ງໄວ້ໃນສັນຍາກ່ຽວກັບສິດເໜືອທີ່ດິນ;
2. ຜູ້ນຳໃຊ້ສິດເໜືອທີ່ດິນ ໄດ້ສະລະສິດຂອງຕົນ ຖ້າວ່າສັນຍາຫາກບໍ່ໄດ້ກຳນົດເວລາໄວ້ ໂດຍໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ໃຫ້ສິດເໜືອທີ່ດິນຊາບລ່ວງໜ້າ ໜຶ່ງປີ ຫຼື ຈ່າຍຄ່ານຳໃຊ້ສິດເໜືອທີ່ດິນ ອີກໜຶ່ງປີ;
3. ພາຍໃນ ກຳນົດເວລາ ຊາວ ຫາ ສາມສິບ ປີ ໂດຍອີງຕາມປະເພດ ແລະ ສະ ພາບການຂອງເປົ້າໝາຍຂອງການນຳໃຊ້ ແລະ ເງື່ອນໄຂໃນເວລາຕົກລົງກັນ ກ່ຽວກັບສິດເໜືອທີ່ດິນ ຖ້າວ່າສັນຍາຫາກບໍ່ໄດ້ກຳນົດເວລາໄວ້.

ມາດຕາ 357. ການລົບທະບຽນສິດເໜືອທີ່ດິນ

ເມື່ອສິດເໜືອທີ່ດິນສິ້ນສຸດລົງ ຜູ້ນຳໃຊ້ສິດເໜືອທີ່ດິນ ຕ້ອງສະເໜີລົບທະບຽນສິດເໜືອທີ່ດິນ ຕາມລະບຽບການ.

ມາດຕາ 358. ຜົນຂອງການສິ້ນສຸດສິດເໜືອທີ່ດິນ

ເມື່ອສິດເໜືອທີ່ດິນຫາກສິ້ນສຸດລົງ ຜູ້ນຳໃຊ້ສິດເໜືອທີ່ດິນ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ພື້ນຜູ້ທີ່ດິນໃຫ້ຄືນສູ່ສະພາບເດີມ ເວັ້ນເສຍແຕ່ຫາກໄດ້ຕົກລົງກັນໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

**ພາກທີ V
ຂໍ້ຜູກພັນໃນສັນຍາ
ໝວດທີ 1
ຫຼັກການທົ່ວໄປ**

ມາດຕາ 359. ຂໍ້ຜູກພັນໃນສັນຍາ

ຂໍ້ຜູກພັນໃນສັນຍາ ແມ່ນສາຍພົວພັນທາງດ້ານກົດໝາຍ ທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກສັນຍາ ຊຶ່ງພາໃຫ້ຄູ່ສັນຍາມີສິດ ແລະ ພັນທະທາງແພ່ງ ທີ່ຕ້ອງປະຕິບັດຕໍ່ກັນ.

ມາດຕາ 360. ຫຼັກການກ່ຽວກັບຂໍ້ຜູກພັນໃນສັນຍາ

ຫຼັກການກ່ຽວກັບຂໍ້ຜູກພັນໃນສັນຍາ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມມາດຕາ 6 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ໝວດທີ 2 ການເຮັດສັນຍາ

ມາດຕາ 361. ສັນຍາ

ສັນຍາ ແມ່ນການຕົກລົງລະຫວ່າງຄູ່ສັນຍາຊຶ່ງພາໃຫ້ສິດ ແລະ ຜົນທະບາງແພ່ງເກີດຂຶ້ນ, ປ່ຽນແປງ ຫຼື ສິ້ນສຸດລົງ.

ສັນຍາ ອາດຈະເຮັດຂຶ້ນ ລະຫວ່າງ:

1. ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ ຫຼື ລວມໝູ່ດ້ວຍກັນ;
2. ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ ຫຼື ລວມໝູ່ກັບ ນິຕິບຸກຄົນອື່ນ ຫຼື ບຸກຄົນ;
3. ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ບຸກຄົນດ້ວຍກັນ;
4. ນິຕິບຸກຄົນ ກັບ ບຸກຄົນ.

ມາດຕາ 362. ລັກສະນະຂອງສັນຍາ

ສັນຍາ ອາດຈະມີລັກສະນະ ຝ່າຍດຽວ ຫຼື ສອງຝ່າຍ.

ສັນຍາຝ່າຍດຽວ ແມ່ນການຕົກລົງ ທີ່ຝ່າຍດຽວມີຜົນທະ ຊຶ່ງຕ້ອງປະຕິບັດຕໍ່ອີກຝ່າຍ ໜຶ່ງ ໂດຍບໍ່ມີການຕອບແທນຈາກຝ່າຍນີ້.

ສັນຍາສອງຝ່າຍ ແມ່ນການຕົກລົງ ຊຶ່ງໃນນັ້ນສອງຝ່າຍ ມີຜົນທະຕໍ່ກັນ.

ມາດຕາ 363. ເງື່ອນໄຂຂອງສັນຍາ

ເງື່ອນໄຂຂອງການເຮັດສັນຍາໃຫ້ປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂຂອງການເຮັດນິຕິກຳ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 14 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ນອກນີ້ ເງື່ອນໄຂໃນການເຮັດສັນຍາ ຍັງຕ້ອງມີເຫດຜົນ ທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 364. ຄວາມສະໝັກໃຈຂອງຄູ່ສັນຍາ

ຄວາມສະໝັກໃຈຂອງຄູ່ສັນຍາ ແມ່ນໃຫ້ປະຕິບັດຕາມມາດຕາ 16 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ເມື່ອຜົນປະໂຫຍດທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກສັນຍາ ຫາກເຮັດໃຫ້ຄູ່ສັນຍາຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງໄດ້ຮັບຄວາມອັບປະໂຫຍດ ກໍຖືວ່າສັນຍານັ້ນບໍ່ເປັນທຳ ແລະ ບໍ່ມີຄວາມສະໝັກໃຈຂອງຄູ່ສັນຍາ.

ມາດຕາ 365. ເຫດຜົນຂອງສັນຍາ

ເຫດຜົນຂອງສັນຍາ ແມ່ນສິ່ງຊຸກຍູ້ໃຫ້ເຮັດສັນຍາ ແລະ ໃຫ້ຄູ່ສັນຍານັ້ນ ໄດ້ປະຕິບັດສິດ ແລະ ຜົນທະຂອງຕົນ.

ເຫດຜົນຂອງສັນຍາ ຕ້ອງໃຫ້ມີຈິງ ແລະ ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 366. ຮູບການຂອງສັນຍາ

ຮູບການຂອງສັນຍາ ໃຫ້ອີງຕາມຮູບການທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 18 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ ສະບັບນີ້.

ສັນຍາທີ່ເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນອາດຈະຂຽນດ້ວຍມື, ພິມດິດ ຫຼື ພິມດ້ວຍເຄື່ອງເອເລັກໂຕຣນິກ ໂດຍຄູ່ສັນຍາເອງ ຫຼື ຜູ້ຕາງໜ້າ ແລະ ຕ້ອງລົງວັນທີ, ເດືອນ ປີ, ມີລາຍເຊັນຂອງຄູ່ສັນຍາ ຫຼື ຜູ້ຕາງໜ້າຂອງຄູ່ສັນຍາ ຫຼື ຄູ່ສັນຍາອາດຈະແປະໂປ້ມີຂອງຕົນໃສ່ຕື່ມອີກກໍໄດ້.

ສັນຍາທີ່ເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນອາດຈະມີການເຂົ້າຮ່ວມຂອງພະຍານ ຫຼື ນາຍບ້ານເພື່ອຢັ້ງຢືນ ການເຮັດສັນຍານັ້ນກໍໄດ້.

ຄູ່ສັນຍາສາມາດນຳເອົາສັນຍາເປັນລາຍລັກອັກສອນໄປຢັ້ງຢືນຄວາມຖືກຕ້ອງ, ສອດຄ່ອງກັບຄວາມເປັນຈິງ ແລະ ກົດໝາຍນຳນາຍທະບຽນສານ.

ມາດຕາ 367. ເນື້ອໃນຂອງສັນຍາ

ສັນຍາ ອາດຈະປະກອບດ້ວຍເນື້ອໃນຕົ້ນຕໍ ດັ່ງນີ້:

1. ວັນ, ເວລາ, ສະຖານທີ່ເຮັດສັນຍາ;
2. ຊື່, ນາມສະກຸນ ແລະ ບ່ອນຢູ່ ຂອງຄູ່ສັນຍາ;
3. ວັດຖຸປະສົງ, ລາຄາ, ກຳນົດເວລາປະຕິບັດ, ການຊຳລະ, ການນຳສົ່ງ;
4. ຂອບເຂດ, ປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ ຂອງເປົ້າໝາຍ;
5. ສະຖານທີ່ປະຕິບັດສັນຍາ ແລະ ພັນທະໃນການແຈ້ງໃຫ້ແກ່ກັນຊາບ;
6. ຜົນສະທ້ອນຂອງການລະເມີດສັນຍາ;
7. ຮູບການ ແລະ ອົງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ;
8. ເງື່ອນໄຂຂອງການປ່ຽນແປງ ແລະ ການສິ້ນສຸດ ສັນຍາກ່ອນກຳນົດ.

ວັດຖຸປະສົງ, ລາຄາ, ກຳນົດເວລາປະຕິບັດ ແມ່ນເນື້ອໃນອັນຈຳເປັນສຳລັບສັນຍາທຸກປະເພດ.

ມາດຕາ 368. ສັນຍາມີເງື່ອນໄຂ

ສັນຍາມີເງື່ອນໄຂ ແມ່ນສັນຍາທີ່ກຳນົດເອົາເຫດການທີ່ບໍ່ແນ່ນອນໃດໜຶ່ງເພື່ອເປັນເງື່ອນໄຂໃຫ້ສັນຍາມີຜົນໃຊ້ໄດ້ ຫຼື ສິ້ນສຸດ.

ສັນຍາສາມາດກຳນົດເງື່ອນໄຂ ທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ສັນຍາມີຜົນ ກໍຕໍ່ເມື່ອເງື່ອນໄຂນັ້ນຫາກເກີດຂຶ້ນ.

ສັນຍາສາມາດກຳນົດເງື່ອນໄຂ ທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ສັນຍາສິ້ນສຸດ ກໍຕໍ່ເມື່ອເງື່ອນໄຂນັ້ນຫາກເກີດຂຶ້ນ.

ມາດຕາ 369. ເວລາຂອງສັນຍາ

ເວລາຂອງສັນຍາ ແມ່ນເວລາທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ສັນຍາມີຜົນ ຫຼື ສິ້ນສຸດ.

ມາດຕາ 370. ການສະເໜີ ແລະ ການຕອບຮັບສັນຍາ

ໃນສັນຍາທາງປາກເປົ່າ ທີ່ຝ່າຍສະເໜີບໍ່ໄດ້ກຳນົດເວລາໃຫ້ຕອບຮັບນັ້ນ ເມື່ອຝ່າຍຖືກສະເໜີໄດ້ຮັບຄຳສະເໜີໃນເວລາໃດ, ຢູ່ບ່ອນໃດກໍສາມາດຕອບຮັບໃນເວລານັ້ນ, ຢູ່ບ່ອນນັ້ນໄດ້ ແລະ ກໍໃຫ້ຖືວ່າສັນຍານັ້ນ ໄດ້ມີການຕົກລົງກັນນັບແຕ່ເວລານັ້ນເປັນຕົ້ນໄປ.

ໃນສັນຍາເປັນລາຍລັກອັກສອນ ທີ່ຝ່າຍສະເໜີບໍ່ໄດ້ກຳນົດເວລາໃຫ້ຕອບຮັບນັ້ນ ຝ່າຍທີ່ໄດ້ຮັບຄຳສະເໜີຕ້ອງສົ່ງຄຳຕອບເຖິງຝ່າຍສະເໜີພາຍໃນກຳນົດເວລາ ສາມສິບວັນ/ສິບຫ້າວັນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຄຳສະເໜີເປັນຕົ້ນໄປ ແລະ ຝ່າຍສະເໜີກໍຈະບໍ່ມີສິດຖອນຄຳສະເໜີຂອງຕົນພາຍໃນກຳນົດເວລາດັ່ງກ່າວ.

ຖ້າວ່າຝ່າຍສະເໜີ ຫາກໄດ້ວາງກຳນົດເວລາໃຫ້ຕອບຮັບແລ້ວ ກໍຈະຖືວ່າໄດ້ມີການຕົກລົງກັນ ນັບແຕ່ເວລາຄຳຕອບຮັບນັ້ນໄດ້ມາເຖິງຝ່າຍສະເໜີພາຍໃນກຳນົດເວລາ ແລະ ພາຍໃນກຳນົດເວລາດັ່ງກ່າວ ຝ່າຍສະເໜີກໍບໍ່ມີສິດຖອນຕົວໄດ້.

ຖ້າວ່າຄຳຕອບຮັບນັ້ນ ຫາກເຮັດຂຶ້ນພາຍໃນກຳນົດເວລາທີ່ສະເໜີ ຫຼື ຕາມກຳນົດເວລາຂອງວັກ 2 ຂອງມາດຕານີ້ແຕ່ຄຳຕອບຮັບພັດໄດ້ມາເຖິງຝ່າຍສະເໜີຊ້າກວ່າກຳນົດເວລາດັ່ງກ່າວ ຖ້າວ່າຝ່າຍສະເໜີຫາກຮັບເອົາກໍໃຫ້ຖືວ່າສັນຍານັ້ນໄດ້ມີການຕົກລົງກັນ.

ຖ້າວ່າຄຳຕອບຮັບນັ້ນ ຫາກມີຂໍ້ຄວາມ ເພີ່ມເຕີມ, ຕັດອອກ ຫລື ປ່ຽນແປງ ເມື່ອຝ່າຍ ສະເໜີເບື້ອງຕົ້ນ ຫາກຕອບຮັບເຫັນດີນຳ ກໍໃຫ້ຖືວ່າ ສັນຍານັ້ນ ໄດ້ມີການຕົກລົງກັນ.

ມາດຕາ 371. ການສະເໜີໃຫ້ລາງວັນ

ບຸກຄົນທີ່ສະເໜີໃຫ້ລາງວັນ ຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຫຼື ທາງປາກເປົ່າ ດ້ວຍການໂຄສະນາ, ການແຈ້ງ ຫຼື ດ້ວຍວິທີການອື່ນທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍມີພັນທະໃຫ້ລາງວັນ ແກ່ບຸກຄົນທີ່ໄດ້ປະຕິບັດສຳເລັດ ຕາມທີ່ຕົນສະເໜີ.

ບຸກຄົນທີ່ສະເໜີໃຫ້ລາງວັນໂດຍບໍ່ມີກຳນົດເວລາ ມີສິດຖອນການສະເໜີຂອງຕົນຕາມຮູບການທີ່ຕົນໄດ້ສະເໜີ ກ່ອນບຸກຄົນໃດໜຶ່ງຈະໄດ້ປະຕິບັດສຳເລັດຕາມທີ່ໄດ້ສະເໜີ.

ການສະເໜີໃຫ້ລາງວັນທີ່ມີກຳນົດເວລາ ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຖອນ ກ່ອນກຳນົດເວລາ.

ມາດຕາ 372. ການສະເໜີຊົງລາງວັນ

ການສະເໜີຊົງລາງວັນ ແມ່ນການໂຄສະນາ, ການແຈ້ງ ຫຼື ການໃຊ້ວິທີການອື່ນທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ໃນການໃຫ້ລາງວັນແກ່ຜູ້ຊະນະການແຂ່ງຂັນກ່ຽວກັບກິດຈະກຳ ຫຼື ວຽກງານໃດໜຶ່ງຕາມ ການຕັດສິນຂອງຄະນະກຳມະການ ຫຼື ຂອງຜູ້ສະເໜີໃຫ້ລາງວັນເອງ.

ການສະເໜີຊົງລາງວັນ ຕ້ອງບົ່ງບອກກຳນົດເວລາ ແລະ ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຖອນ ພາຍໃນກຳນົດເວລາດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 373. ການຕິດຄວາມໝາຍຂອງສັນຍາ

ຖ້າວ່າຄູ່ສັນຍາ ຫາກມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບເນື້ອໃນຂອງສັນຍາ ໃຫ້ຄູ່ສັນຍາ ຫຼື ສານຕິດຄວາມໝາຍຂອງສັນຍາ ຕາມເຈດຕະນາຂອງຄູ່ສັນຍາ ຫຼື ຕາມປະເພນີປະຕິບັດກັບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 374. ຜົນຂອງສັນຍາ

ສັນຍາມີຜົນບັງຄັບຕໍ່ຄູ່ສັນຍາຕາມເນື້ອໃນທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ.

ນອກນີ້, ສັນຍາຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຫຼັກຢຸຕິທຳ, ປະເພນີປະຕິບັດ ແລະ ກົດໝາຍ ໂດຍອີງຕາມຄຸນລັດສະນະຂອງແຕ່ລະປະເພດສັນຍາ.

ໝວດທີ 3

ສັນຍາໂມຄະ

ມາດຕາ 375. ສັນຍາໂມຄະ

ສັນຍາໂມຄະ ແມ່ນສັນຍາທີ່ເຮັດຂຶ້ນໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມເງື່ອນໄຂຂອງການເຮັດສັນຍາ.

ສັນຍາ ອາດຈະໂມຄະບໍ່ເດັດຂາດ ຫຼື ເດັດຂາດ, ໂມຄະທັງໝົດ ຫຼື ບາງສ່ວນ.

ການຕົກລົງກ່ຽວກັບການເປັນໂມຄະເດັດຂາດຂອງສັນຍາ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 23 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ສ່ວນການຂໍລົບລ້າງສັນຍາທີ່ໂມຄະບໍ່ເດັດຂາດນັ້ນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 24 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 376. ຜົນສະທ້ອນຂອງສັນຍາໂມຄະ

ເມື່ອຮັບຮູ້ວ່າສັນຍາໂມຄະແລ້ວ ໃຫ້ປະຕິບັດດັ່ງນີ້:

1. ຜົນຂອງສັນຍາໂມຄະໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 25 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້;
2. ໃນກໍລະນີທີ່ສັນຍາຫາກໄດ້ເຮັດຂຶ້ນໂດຍຝ່າຍໜຶ່ງໄດ້ຮັບຄວາມອັບປະໂຫຍດ ໃຫ້ສິ່ງຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ໄດ້ປະຕິບັດຕໍ່ກັນແລ້ວນັ້ນຄືນແກ່ຄູ່ສັນຍາທັງສອງຝ່າຍ.

ໝວດທີ 4

ການປະຕິບັດສັນຍາ

ມາດຕາ 377. ການປະຕິບັດສັນຍາ

ຄູ່ສັນຍາ ຕ້ອງປະຕິບັດສັນຍາດ້ວຍຄວາມຈິງໃຈ, ຄົບຖ້ວນ, ຕາມກຳນົດເວລາ ແລະ ໃນສະຖານທີ່ ຊຶ່ງໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ ຫຼື ກົດໝາຍ.

ຄູ່ສັນຍາ ບໍ່ມີສິດປະຕິເສດການປະຕິບັດສັນຍາ ຫຼື ປ່ຽນແປງເງື່ອນໄຂຂອງສັນຍາແຕ່ຝ່າຍດຽວ ເວັ້ນເສຍ ແຕ່ກໍລະນີທີ່ກົດໝາຍຫາກໄດ້ອະນຸຍາດໃຫ້.

ຄູ່ສັນຍາ ມີສິດບໍ່ຮັບເອົາການປະຕິບັດທີ່ບໍ່ຄົບຖ້ວນ, ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບສັນຍາ ຫຼື ກົດໝາຍ ເວັ້ນເສຍແຕ່ ສັນຍາ ຫຼື ກົດໝາຍ ຫາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ຢ່າງອື່ນ.

ມາດຕາ 378. ການປະຕິບັດສັນຍາເພີ່ມເຕີມ

ໃນກໍລະນີທີ່ສັນຍາ ຫາກບໍ່ໄດ້ກຳນົດ ຫຼື ກຳນົດບໍ່ຈະແຈ້ງ ກ່ຽວກັບຄຸນນະພາບ ທີ່ຕ້ອງການນັ້ນ ໃຫ້ປະຕິບັດຢ່າງສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍວ່າດ້ວຍມາດຕະຖານ ຫຼື ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຫຼື ມາດຕະຖານທີ່ຍອມຮັບເປັນປະເພນີເຄີຍປະຕິບັດກັນມາ ໂດຍ ສອດຄ່ອງກັບວັດຖຸປະສົງຂອງສັນຍາ.

ໃນກໍລະນີທີ່ສັນຍາ ຫາກກຳນົດລາຄາ ຫຼື ຄ່າຕອບແທນ ບໍ່ຈະແຈ້ງນັ້ນ ໃຫ້ປະຕິບັດຢ່າງ ສອດຄ່ອງກັບລາຄາທີ່ວາງໄປໃນທ້ອງຕະຫຼາດ ຢູ່ສະຖານທີ່ໃນເວລາປະຕິບັດສັນຍາ ຫຼື ຕາມລາຄາ ທີ່ລັດໄດ້ກຳນົດ.

ມາດຕາ 379. ກຳນົດເວລາຂອງການປະຕິບັດສັນຍາ

ສັນຍາຕ້ອງໄດ້ຮັບການປະຕິບັດ ຕາມກຳນົດເວລາທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ແລະ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍ.

ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ໄດ້ກຳນົດເວລາຂອງການປະຕິບັດສັນຍາ ເຈົ້າໜີ້ ມີສິດທິທາງໃຫ້ປະຕິບັດ ແລະ ລູກໜີ້ ກໍມີສິດປະຕິບັດໄດ້ທຸກເວລາ. ໃນກໍລະນີທີ່ເຈົ້າໜີ້ ຫາກໄດ້ທາງໃຫ້ປະຕິບັດນັ້ນ ລູກໜີ້ມີຜົນທະປະຕິບັດສັນຍາດັ່ງກ່າວ ພາຍໃນກຳນົດເວລາ ສິບຫ້າວັນ ນັບແຕ່ວັນທີ່ເຈົ້າໜີ້ໄດ້ທາງໃຫ້ປະຕິບັດເປັນຕົ້ນໄປ.

ລູກໜີ້ອາດຈະປະຕິບັດສັນຍາກ່ອນກຳນົດເວລາກໍໄດ້ ຖ້າວ່າການປະຕິບັດນັ້ນຫາກບໍ່ຂັດກັບສັນຍາ ຫຼື ກົດໝາຍ ແລະ ເຈົ້າໜີ້ ກໍເຫັນດີນຳ.

ມາດຕາ 380. ສະຖານທີ່ປະຕິບັດສັນຍາ

ສັນຍາຈະປະຕິບັດຢູ່ສະຖານທີ່ ຊຶ່ງສັນຍາ ຫຼື ກົດໝາຍໄດ້ກຳນົດໄວ້. ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ໄດ້ກຳນົດສະຖານທີ່ປະຕິບັດແມ່ນໃຫ້ປະຕິບັດສັນຍາ ຢູ່ສະຖານທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ການມອບອາຄານກໍ່ສ້າງ ໃຫ້ປະຕິບັດຢູ່ສະຖານທີ່ການກໍ່ສ້າງນັ້ນ;
2. ການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ໃຫ້ປະຕິບັດຢູ່ບ່ອນຢູ່ຂອງເຈົ້າໜີ້ ໃນເວລາເຮັດສັນຍານັ້ນ ເວັ້ນເສຍແຕ່ການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນຂອງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ, ລວມໝູ່ ແລະ ສັງຄົມ; ຖ້າວ່າເຈົ້າໜີ້ ຫາກໄດ້ຍ້າຍບ່ອນຢູ່ໃນເວລາປະຕິບັດສັນຍາ ແລະ ໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ລູກໜີ້ຊາບໃນເວລານັ້ນ ໃຫ້ປະຕິບັດຢູ່ບ່ອນຢູ່ໃໝ່ຂອງເຈົ້າໜີ້, ສ່ວນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທັງໝົດໃນການປະຕິບັດສັນຍານັ້ນ ແມ່ນເປັນພາລະຂອງເຈົ້າໜີ້;
3. ຜົນທະອື່ນ ໃຫ້ປະຕິບັດຢູ່ບ່ອນຢູ່ຂອງລູກໜີ້ ໃນເວລາເຮັດສັນຍານັ້ນ. ຖ້າວ່າລູກໜີ້ຫາກ ແມ່ນນິຕິບຸກຄົນ ກໍໃຫ້ປະຕິບັດຢູ່ສຳນັກງານຂອງນິຕິບຸກຄົນນັ້ນ.

ມາດຕາ 381. ການຊຳລະ

ການຊຳລະ ອາດຈະປະຕິບັດເປັນເງິນສົດ, ເງິນໂອນ, ແຊັກ ຫຼື ວັດຖຸ ຫຼື ແຮງງານຕາມການຕົກລົງເຫັນດີຂອງເຈົ້າໜີ້.

ການຊຳລະ ຈະມີຂຶ້ນໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອຫາກມີການເຮັດໃບເກັບເງິນເສຍກ່ອນ.

ໃນການຊຳລະນັ້ນ ເຈົ້າໜີ້ຕ້ອງເຮັດໃບຮັບເງິນ ຫຼື ເອກະສານອື່ນ ດ້ວຍຕົນເອງ ຫຼື ຕາມຄຳຮ້ອງຂໍຂອງລູກໜີ້. ໃບຮັບເງິນ ຫຼື ເອກະສານອື່ນນີ້ຕ້ອງເຮັດໃນທັນໃດ ຫຼື ຢ່າງຊຳພາຍໃນ ສິບຫ້າວັນ ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ປະຕິບັດສັນຍາແລ້ວ.

ໃນກໍລະນີທີ່ມີການຊໍາລະດ້ວຍແຊັກ ວັນຊໍາລະແມ່ນວັນທີ່ເຈົ້າໜີ້ສາມາດຖອນເງິນໄດ້. ໃນການຊໍາລະເປັນເງິນໂອນ ໃຫ້ຖືວ່າ ວັນຊໍາລະແມ່ນວັນທີ່ເງິນຖືກໂອນເຂົ້າບັນຊີຂອງເຈົ້າໜີ້. ໃນການຊໍາລະທາງໄປສະນີ ໃຫ້ຖືວ່າວັນຊໍາລະ ແມ່ນວັນທີ່ລູກໜີ້ໄດ້ມອບເງິນ ຫຼື ຊັບສິ່ງຂອງທາງໄປສະນີ.

ມາດຕາ 382. ລໍາດັບການຊໍາລະໜີ້

ການຊໍາລະໜີ້ ແມ່ນປະຕິບັດຕາມການຕົກລົງ.

ຖ້າມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ກ່ຽວກັບລໍາດັບການຊໍາລະໃຫ້ປະຕິບັດຕາມລໍາດັບ ດັ່ງນີ້:

1. ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕ່າງໆ;
2. ຄ່າປັບໃໝ ຫຼື ດອກເບ້ຍ ສໍາລັບສັນຍາກຸ້ຢືມ;
3. ໜີ້ສິນ ຫຼື ຕົ້ນທຶນ ສໍາລັບສັນຍາກຸ້ຢືມ.

ມາດຕາ 383. ການປົດໜີ້ ຫຼື ພັນທະ

ການປົດໜີ້ ຫຼື ພັນທະແມ່ນການທີ່ເຈົ້າໜີ້ສະແດງເຈດຈໍານົງຂອງຕົນໃນການ ບໍ່ໃຫ້ລູກໜີ້ມີໜີ້ ຫຼື ພັນທະຕໍ່ຕົນອີກ.

ການປົດໜີ້ ຫຼື ພັນທະຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ.

ມາດຕາ 384. ການຫັກລົບໜີ້ ຫຼື ພັນທະ

ການຫັກລົບໜີ້ ຫຼື ພັນທະ ແມ່ນການໄລ່ລຽງໜີ້ ຫຼື ພັນທະ ຊຶ່ງຄູ່ສັນຍາຕ່າງຝ່າຍຕ່າງກໍາມີໜີ້ ຫຼື ພັນທະຕໍ່ກັນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ກົດໝາຍຫາກໄດ້ກໍານົດເປັນຢ່າງອື່ນ.

ການຫັກລົບໜີ້ ຫຼື ພັນທະຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ.

ມາດຕາ 385. ການແຈ້ງຂໍ້ຫຍຸ້ງຍາກໃນການປະຕິບັດສັນຍາ

ເມື່ອມີຂໍ້ຫຍຸ້ງຍາກເກີດຂຶ້ນ ໃນການປະຕິບັດສັນຍາເຖິງວ່າຄູ່ສັນຍາຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ຫາກໄດ້ຜະຍາຍາມພຽງໃດ ກໍບໍ່ສາມາດປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນໄດ້ ຢ່າງສະໝໍ່າສະ ໝັ້ນ ຜູ້ກ່ຽວຕ້ອງແຈ້ງສາເຫດຂອງຂໍ້ຫຍຸ້ງຍາກ ດັ່ງກ່າວໃຫ້ອີກຝ່າຍໜຶ່ງຊາບ ໃນເວລາອັນເໝາະສົມ ກ່ອນກໍານົດເວລາຂອງການປະຕິບັດສັນຍາຈະສິ້ນສຸດ.

ການແຈ້ງຂໍ້ຫຍຸ້ງຍາກ ຈະບໍ່ເປັນສາເຫດທີ່ຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ພົ່ນຈາກຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນໄປໄດ້, ພາຍຫຼັງທີ່ຂໍ້ຫຍຸ້ງຍາກ ຫາກໄດ້ສິ້ນສຸດລົງແລ້ວ ລູກໜີ້ ກໍຈະສືບຕໍ່ປະຕິບັດພັນທະຕາມສັນຍານັ້ນ.

ມາດຕາ 386. ການໂຈະການປະຕິບັດສັນຍາ

ຄູ່ສັນຍາຝ່າຍໃດໜຶ່ງທີ່ໄດ້ປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນສ່ວນໃດໜຶ່ງແລ້ວ ອາດໂຈະການປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນໂດຍແຈ້ງໃຫ້ຄູ່ສັນຍາອີກຝ່າຍໜຶ່ງໃນທັນທີ ຖ້າເຫັນວ່າຄູ່ສັນຍາຝ່າຍທີ່ຖືກແຈ້ງໂຈະນີ້ ຕົກຢູ່ໃນສະພາບໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງອາດຈະສ້າງຜົນເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຕົນ ດັ່ງນີ້:

1. ຖືກຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ລົ້ມລະລາຍ;
2. ຂາດຄວາມເຊື່ອຖືໃນການດໍາເນີນທຸລະກິດ ຊຶ່ງອາດຈະບໍ່ສາມາດປະຕິບັດສັນຍາໄດ້;
3. ຕົກຢູ່ໃນສະພາບ ທີ່ເຮັດໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວ ບໍ່ສາມາດປະຕິບັດສັນຍາໄດ້.

ຄູ່ສັນຍາທີ່ໄດ້ໂຈະການປະຕິບັດ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄູ່ສັນຍາອີກຝ່າຍໜຶ່ງ ກ່ຽວກັບຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນ ຖ້າວ່າການໂຈະນັ້ນ ຫາກໄດ້ເຮັດຂຶ້ນ ໂດຍບໍ່ມີສະພາບຕາມທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນີ້.

ຖ້າວ່າຄູ່ສັນຍາທີ່ຖືກແຈ້ງກ່ຽວກັບການໂຈະການປະຕິບັດສັນຍາ ຫາກສາມາດຢັ້ງຢືນ ຫຼື ໃຫ້ການຄໍ້າປະກັນໃນການປະຕິບັດສັນຍາທີ່ເໝາະສົມກ່ຽວກັບຄວາມສາມາດໃນການປະຕິບັດ ພັນທະຂອງຕົນ ຄູ່ສັນຍາທີ່ໄດ້ໂຈະນັ້ນ ຕ້ອງສືບຕໍ່ປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນ. ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ສາມາດຢັ້ງຢືນ ຫຼື ໃຫ້ການຄໍ້າປະກັນທີ່ເໝາະສົມໄດ້ ຄູ່ສັນຍາທີ່ໂຈະນັ້ນ ສາມາດຍົກເລີກ ສັນຍາໄດ້. ສໍາລັບການປະຕິບັດພັນທະຜ່ານມາ ຄູ່ສັນຍາທີ່ຖືກແຈ້ງໂຈະນັ້ນ ຕ້ອງທົດແທນຄືນໃຫ້ແກ່ຄູ່ສັນຍາທີ່ຍົກເລີກ.

ການໂຈະການປະຕິບັດສັນຍາ ສາມາດດໍາເນີນໄດ້ໃນສັນຍາທຸກປະເພດ ເວັ້ນເສຍແຕ່ ສັນຍາຝ່າຍດຽວ.

ໝວດທີ 5

ມາດຕະການຮັບປະກັນການປະຕິບັດສັນຍາ

ມາດຕາ 387. ມາດຕະການຮັບປະກັນການປະຕິບັດສັນຍາ

ໃນການຮັບປະກັນການປະຕິບັດສັນຍາຢ່າງສົມເຫດສົມຜົນ, ເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການຂອງເຈົ້າໜີ້ ຫຼື ທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຊຶ່ງອາດຈະເກີດຂຶ້ນພາຍຫຼັງການບໍ່ປະຕິບັດສັນຍາ ກົດໝາຍໄດ້ອະນຸຍາດໃຫ້ນໍາໃຊ້ມາດຕະການຕ່າງໆຄື ການມັດຈໍາ, ການປັບໃໝ, ການຈໍານໍາ, ການຈໍານອງ, ການຄໍ້າປະກັນດ້ວຍບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນ.

ການຈໍານໍາ, ການຈໍານອງ, ການຄໍ້າປະກັນດ້ວຍບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນພາກທີ VI ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 388. ການມັດຈໍາ

ການມັດຈໍາ ແມ່ນການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ ຊຶ່ງຜູ້ມັດຈໍາໄດ້ເອົາເງິນຈໍານວນໜຶ່ງໄປໄວ້ນໍາຜູ້ຮັບມັດຈໍາ ເພື່ອເປັນຫຼັກຖານວ່າ ສັນຍາໄດ້ເກີດຂຶ້ນແລ້ວ ແລະ ຮັບປະກັນການປະຕິບັດສັນຍານັ້ນ.

ຖ້າວ່າຜູ້ມັດຈໍາຫາກລະເມີດສັນຍາ ເງິນທີ່ມັດຈໍາໄວ້ນັ້ນ ຈະບໍ່ສົ່ງຄືນໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວ ເວັ້ນເສຍແຕ່ໄດ້ຕົກລົງໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ຖ້າວ່າຜູ້ຮັບມັດຈໍາຫາກລະເມີດສັນຍາ ໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວສົ່ງເງິນມັດຈໍາຄືນພ້ອມທັງຖືກປັບໃໝເທົ່າຕົວໃຫ້ແກ່ຜູ້ມັດຈໍາ ເວັ້ນເສຍແຕ່ໄດ້ຕົກລົງໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ມາດຕາ 389. ການປັບໃໝ

ການປັບໃໝ ແມ່ນມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ບໍ່ປະຕິບັດສັນຍາ.

ການປັບໃໝ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ ຊຶ່ງບໍ່ຂັດກັບກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການສະເພາະ.

ໝວດທີ 6 ການບໍ່ປະຕິບັດສັນຍາ

ມາດຕາ 390. ການບໍ່ປະຕິບັດສັນຍາ

ການບໍ່ປະຕິບັດສັນຍາ ແມ່ນການລະເມີດສັນຍາທັງໝົດ ຫຼື ບາງສ່ວນ ຫຼື ການປະຕິບັດສັນຍາ ຢ່າງບໍ່ສົມເຫດສົມຜົນຂອງຄູ່ສັນຍາຝ່າຍໃດໜຶ່ງເຊັ່ນ ການປະຕິບັດສັນຍາບໍ່ມີຄຸນນະພາບ, ບໍ່ທັນກັບເວລາ, ບໍ່ຖືກສະຖານທີ່ໃນການປະຕິບັດສັນຍາ.

ມາດຕາ 391. ຜົນສະທ້ອນຂອງການບໍ່ປະຕິບັດສັນຍາ

ຖ້າວ່າຄູ່ສັນຍາຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ຫາກບໍ່ປະຕິບັດສັນຍາ ຊຶ່ງພາໃຫ້ເກີດຄວາມເສຍຫາຍແກ່ອີກຝ່າຍໜຶ່ງ ຝ່າຍທີ່ຖືກລະເມີດສາມາດ ບັງຄັບໃຫ້ປະຕິບັດສັນຍາ, ໃຫ້ໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຫຼື ຍົກເລີກສັນຍາ.

ມາດຕາ 392. ການບັງຄັບປະຕິບັດສັນຍາ

ສັນຍາທີ່ມີຜົນບັງຄັບຕໍ່ຄູ່ສັນຍາແລ້ວ ຕ້ອງນຳມາປະຕິບັດຕາມເນື້ອໃນທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນຢ່າງເຂັ້ມງວດ. ຖ້າຄູ່ສັນຍາຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງ ຫາກບໍ່ປະຕິບັດ ອີກຝ່າຍໜຶ່ງກໍສາມາດທວງໃຫ້ຝ່າຍນັ້ນປະຕິບັດ ຫຼື ຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານ.

ມາດຕາ 393. ການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ

ຖ້າຄູ່ສັນຍາຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ຫາກບໍ່ປະຕິບັດສັນຍາ ຝ່າຍນັ້ນ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນ ເວັ້ນເສຍແຕ່ການລະເມີດສັນຍານັ້ນ ຫາກເກີດຂຶ້ນຍ້ອນເຫດສຸດວິໄສ.

ການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍແມ່ນອີງຕາມລະດັບຄວາມເສຍຫາຍຕົວຈິງ ແລະ ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ສາມາດຄາດຄະເນໄດ້ຢ່າງແນ່ນອນ.

ມາດຕາ 394. ການຍົກເລີກເນື່ອງຈາກການບໍ່ປະຕິບັດສັນຍາ

ໃນກໍລະນີທີ່ມີການລະເມີດເນື້ອໃນສໍາຄັນຂອງສັນຍາ ຄູ່ສັນຍາຝ່າຍທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມອັບປະໂຫຍດ ຈະຍົກເລີກສັນຍາແຕ່ຝ່າຍດຽວກໍໄດ້ ເວັ້ນເສຍແຕ່ ຄູ່ສັນຍາຫາກໄດ້ຕົກລົງໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ຜູ້ທີ່ມີສິດຍົກເລີກສັນຍາ ຕ້ອງແຈ້ງການຍົກເລີກສັນຍາໃຫ້ອີກຝ່າຍໜຶ່ງຊາບ.

ການຍົກເລີກ ສັນຍາທີ່ເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ.

ເມື່ອສັນຍາຫາກຖືກຍົກເລີກແລ້ວ ສິ່ງທີ່ໄດ້ປະຕິບັດຕໍ່ກັນຜ່ານມາ ກໍໃຫ້ແລ້ວກັນໄປ. ຖ້າວ່າຝ່າຍໜຶ່ງຫາກໄດ້ປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນກ່ອນແລ້ວ ຝ່າຍທີ່ຍັງຄ້າງຄານັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດຕອບແທນ. ສໍາລັບພັນທະທີ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ປະຕິບັດຕໍ່ກັນນັ້ນ ກໍໃຫ້ເລີກແລ້ວກັນໄປ.

ມາດຕາ 395. ສິດດຳເນີນການແທນລູກໜີ້

ໃນກໍລະນີທີ່ລູກໜີ້ ຫາກບໍ່ທວງໜີ້ ນຳລູກໜີ້ຂອງຕົນ ຊຶ່ງພາໃຫ້ເກີດຄວາມອັບປະໂຫຍດແກ່ເຈົ້າໜີ້ ເຈົ້າໜີ້ມີສິດຮ້ອງຟ້ອງທວງເອົາໜີ້ສິນ ຕໍ່ສານແທນລູກໜີ້ ເວັ້ນເສຍແຕ່ສິດຂອງລູກໜີ້ນັ້ນແມ່ນຮຽກຮ້ອງໃຫ້ ແຕ່ລູກໜີ້ສະເພາະເທົ່ານັ້ນເປັນຜູ້ປະຕິບັດ.

ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການດຳເນີນການແທນຂອງເຈົ້າໜີ້ ຕົກເປັນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງລູກໜີ້.

ມາດຕາ 396. ສິດຂອງເຈົ້າໜີ້ຕໍ່ບຸກຄົນທີສາມ

ເຈົ້າໜີ້ມີສິດສະເໜີຄັດຄ້ານຕໍ່ການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຫຼື ຮ້ອງຂໍໃຫ້ສານລົບລ້າງທຸກຂໍ້ຜູກພັນຂອງລູກໜີ້ ທີ່ເຮັດກັບຜູ້ອື່ນ ຊຶ່ງມີເປົ້າໝາຍ ເພື່ອຫຼີກລ້ຽງການຊຳລະໜີ້ ຊຶ່ງສ້າງຄວາມເສຍຫາຍແກ່ເຈົ້າໜີ້.

ຜົນຂອງການລົບລ້າງຂໍ້ຜູກພັນ ແມ່ນເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງເຈົ້າໜີ້ທຸກຄົນ.

ໝວດທີ 7

ການປ່ຽນແປງ, ການຍົກເລີກ ແລະ ການສິ້ນສຸດສັນຍາ

ມາດຕາ 397. ການປ່ຽນແປງສັນຍາ

ສັນຍາ ອາດຈະຖືກປ່ຽນແປງຕາມການຕົກລົງເຫັນດີຂອງຄູ່ສັນຍາ.

ການປ່ຽນແປງສັນຍາທີ່ເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ.

ມາດຕາ 398. ການຍົກເລີກສັນຍາຕາມການຕົກລົງ

ສັນຍາ ອາດຈະຖືກຍົກເລີກຕາມການຕົກລົງເຫັນດີຂອງຄູ່ສັນຍາ.

ການຍົກເລີກສັນຍາທີ່ເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ.

ມາດຕາ 399. ການສິ້ນສຸດສັນຍາ

ສັນຍາ ຈະສິ້ນສຸດລົງໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ສັນຍາທີ່ໄດ້ປະຕິບັດຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ຄົບຖ້ວນແລ້ວ;
2. ຄູ່ສັນຍາໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມເປັນອັນດຽວກັນ;
3. ຄູ່ສັນຍາໄດ້ມີການຕົກລົງກັນ;
4. ສັນຍາບໍ່ສາມາດປະຕິບັດໄດ້;
5. ສັນຍາຖືກຍົກເລີກ;
6. ຄູ່ສັນຍາຝ່າຍໃດໜຶ່ງໄດ້ເສຍຊີວິດ ຊຶ່ງບຸກຄົນອື່ນບໍ່ສາມາດສືບຕໍ່ປະຕິບັດໄດ້;
7. ນິຕິບຸກຄົນທີ່ເປັນຄູ່ສັນຍາ ໄດ້ຖືກຍຸບເລີກ ຫຼື ລົ້ມລະລາຍ.

ໃນກໍລະນີທີ່ນິຕິບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຫາກຖືກຍຸບເລີກ ຫຼື ລົ້ມລະລາຍ ຄູ່ສັນຍາຂອງນິຕິບຸກຄົນນັ້ນ ມີສິດທາງເອົາຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ແລະ ຄ່າເສຍຫາຍຕ່າງໆ ຈາກຜູ້ຮັບຜິດຊອບຊັບສິ່ງຂອງ ຂອງນິຕິບຸກຄົນທີ່ໄດ້ຖືກຍຸບເລີກ ຫຼື ລົ້ມລະລາຍນັ້ນ.

ໝວດທີ 8

ການປ່ຽນເຈົ້າໜີ້ ແລະ ລູກໜີ້

ມາດຕາ 400. ການປ່ຽນເຈົ້າໜີ້

ເຈົ້າໜີ້ ມີສິດໂອນສິດຂອງຕົນຕາມສັນຍາໃຫ້ເຈົ້າໜີ້ຄົນໃໝ່ ເວັ້ນເສຍແຕ່ສິດທີ່ກົດໝາຍ ຫຼື ສັນຍາບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ໂອນໄດ້.

ເຈົ້າໜີ້ຕ້ອງມອບເອກະສານກ່ຽວກັບການທວງໜີ້ນັ້ນ ໃຫ້ເຈົ້າໜີ້ຄົນໃໝ່ ແລະ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຜູ້ກ່ຽວ ຖ້າວ່າສິດທີ່ໂອນໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວນັ້ນ ຫາກບໍ່ມີຄວາມຈິງ.

ມາດຕາ 401. ການປ່ຽນລູກໜີ້

ລູກໜີ້ ກໍ່ມີສິດໂອນພັນທະຂອງຕົນ ໃຫ້ລູກໜີ້ຄົນໃໝ່ ປະຕິບັດແທນຕົນໄດ້ ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບການເຫັນດີຈາກເຈົ້າໜີ້ກ່ອນ.

ມາດຕາ 402. ການໂອນສິດ ແລະ ພັນທະ

ຄູ່ສັນຍາຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງ ສາມາດໂອນສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຕົນຕາມສັນຍາ ໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນທີສາມ ບົນພື້ນຖານການເຫັນດີເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຂອງຄູ່ສັນຍາ ແລະ ບຸກຄົນທີສາມນັ້ນ.

ໝວດທີ 9

ຜົນຂອງສັນຍາຕໍ່ບຸກຄົນທີສາມ

ມາດຕາ 403. ຜົນຂອງສັນຍາຕໍ່ບຸກຄົນທີສາມ

ສັນຍາ ມີຜົນຕໍ່ຄູ່ສັນຍາເທົ່ານັ້ນ ເວັ້ນເສຍແຕ່ ສັນຍາທີ່ໃຫ້ຜົນປະໂຫຍດແກ່ບຸກຄົນທີສາມ.

ມາດຕາ 404. ສັນຍາເພື່ອບຸກຄົນທີສາມ

ສັນຍາເພື່ອບຸກຄົນທີສາມ ແມ່ນສັນຍາທີ່ເຮັດຂຶ້ນເພື່ອຜົນປະໂຫຍດແກ່ບຸກຄົນອື່ນ ທີ່ບໍ່ແມ່ນຄູ່ສັນຍາ.

ບຸກຄົນທີສາມ ຈະໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ ກໍ່ຕໍ່ເມື່ອຜູ້ກ່ຽວຫາກໄດ້ຮັບເອົາຜົນປະໂຫຍດດັ່ງກ່າວ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດນັ້ນ ຈະບໍ່ສາມາດຖອນຄືນໄດ້.

ໝວດທີ 10
ປະເພດສັນຍາ
ກ. ສັນຍາຊື້ຂາຍ

ມາດຕາ 405. ສັນຍາຊື້ຂາຍ

ສັນຍາຊື້ຂາຍ ແມ່ນການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ ຊຶ່ງຜູ້ຂາຍມີຜົນທະມອບຊັບສິ່ງຂອງໃຫ້ເປັນກຳມະສິດຂອງຜູ້ຊື້ ແລະ ຜູ້ຊື້ຕ້ອງຮັບເອົາຊັບສິ່ງຂອງ ແລະ ມີຜົນທະຈ່າຍເງິນຕາມລາຄາທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ.

ຜູ້ຂາຍ ຈະຂາຍຊັບສິ່ງຂອງອັນໃດກໍໄດ້ທີ່ເປັນກຳມະສິດຂອງຕົນ. ຖ້າວ່າຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຂາຍໃຫ້ຜູ້ຊື້ນັ້ນ ຫາກຖືກຮັບຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ ຫຼື ອົງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດແລ້ວ ຜູ້ຂາຍຕ້ອງທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຜູ້ຊື້.

ໃນການເຮັດສັນຍາຜູ້ຂາຍຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ຊື້ຊາບກ່ຽວກັບສິດຂອງບຸກຄົນອື່ນ ໃນຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຂາຍເຊັ່ນ ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຂາຍນັ້ນ ຍັງມີຜູ້ເຊົ່າຢູ່. ການບໍ່ແຈ້ງໃຫ້ຊາບນີ້ ຈະຜິດຜົນຜູ້ຊື້ມີສິດຮ້ອງຂໍຍົກເລີກສັນຍາ ແລະ ຮ້ອງຂໍເອົາຄ່າເສຍຫາຍ ຫຼື ຫຼຸດຜ່ອນລາຄາຊື້.

ເມື່ອສິດກ່ຽວກັບກຳມະສິດ ຫາກເປັນຂອງຜູ້ຊື້ກ່ອນການມອບຊັບສິ່ງຂອງແລ້ວ ຜູ້ຂາຍຍັງມີຜົນທະຮັກສາຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວໂດຍບໍ່ໃຫ້ມີການເສຍຫາຍ ຫຼື ເປີດເຜີຍ ຈົນກວ່າຜູ້ຊື້ຈະຮັບເອົາ.

ຜູ້ຊື້ ເປັນເຈົ້າກຳມະສິດໃນຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ຕົນໄດ້ຊື້ນັ້ນ:

1. ນັບແຕ່ເວລາຜູ້ຊື້ ແລະ ຜູ້ຂາຍໄດ້ມອບເງິນ ແລະ ຊັບສິ່ງຂອງໃຫ້ກັນ;
2. ນັບແຕ່ເວລາຜູ້ຊື້ໄດ້ຈ່າຍເງິນຢ່າງຄົບຖ້ວນເປັນຕົ້ນໄປ ເຖິງວ່າຜູ້ຂາຍຍັງບໍ່ທັນໄດ້ມອບ ຊັບສິ່ງຂອງໃຫ້ກໍຕາມ ຫຼື ນັບແຕ່ເວລາຜູ້ຂາຍໄດ້ມອບຊັບສິ່ງຂອງໃຫ້ແລ້ວ ແຕ່ຜູ້ຊື້ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຈ່າຍເງິນກໍຕາມ ຕາມການຕົກລົງກັນ;
3. ສຳລັບຊັບສິ່ງທີ່ຕ້ອງໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນ, ຜູ້ຊື້ ໄດ້ກຳມະສິດ ນັບແຕ່ເວລາທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນຊັບສິ່ງນັ້ນເປັນຕົ້ນໄປ ເຖິງວ່າຊັບສິ່ງນັ້ນ ຈະໄດ້ມອບ ຫຼື ໄດ້ຈ່າຍເງິນໃຫ້ແກ່ກັນແລ້ວກໍຕາມ.

ມາດຕາ 406. ຄຸນນະພາບຂອງຊັບສິ່ງທີ່ຂາຍ

ຄຸນນະພາບຂອງຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຂາຍ ຕ້ອງໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມເນື້ອໃນຂອງສັນຍາ. ໃນກໍລະນີທີ່ສັນຍາຫາກບໍ່ໄດ້ກຳນົດ ຫຼື ກຳນົດບໍ່ຈະແຈ້ງກ່ຽວກັບຄຸນນະພາບທີ່ຕ້ອງການນັ້ນ ໃຫ້ປະຕິບັດຢ່າງສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍມາດຕະຖານ ຫຼື ກົດໝາຍອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຫຼື ມາດຕະຖານທີ່ຍອມຮັບເປັນປະເພນີເຄີຍປະຕິບັດກັນມາ ເຊັ່ນຄຸນນະພາບທີ່ເໝາະສົມກັບລາຄາຂອງສິນຄ້າໂດຍສອດຄ່ອງກັບວັດຖຸປະສົງຂອງສັນຍາ.

ຖ້າວ່າຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຂາຍນັ້ນ ຫາກບໍ່ມີຄຸນນະພາບຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນວັກໜຶ່ງຂອງມາດຕານີ້, ຜູ້ຂາຍ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນຕໍ່ຜູ້ຊື້.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ຊື້ ຫາກໄດ້ຮູ້ວ່າຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນບໍ່ມີຄຸນນະພາບແລ້ວ ຜູ້ຊື້ມີສິດຂໍໃຫ້ສ້ອມແປງຄືນ, ປ່ຽນເອົາຊັບສິ່ງຂອງປະເພດດຽວກັນທີ່ມີຄຸນນະພາບ, ຂໍຫຼຸດລາຄາ ຫຼື ຍົກເລີກສັນຍາ ພ້ອມທັງທວງເອົາການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ.

ຜູ້ຊື້ຕ້ອງກວດເບິ່ງຄຸນນະພາບຂອງຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຊື້. ໃນກໍລະນີທີ່ຝົບເຫັນຄວາມບົກຜ່ອງໃນຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຊື້ ຜູ້ຊື້ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ຂາຍຊາບຢ່າງຮີບດ່ວນ ເພື່ອແກ້ໄຂຂໍ້ບົກຜ່ອງ ຖ້າບໍ່ດັ່ງນັ້ນ ຜູ້ຊື້ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບເອົາເອງຕໍ່ຄວາມບົກຜ່ອງເຫຼົ່ານັ້ນ ເວັ້ນເສຍແຕ່ສັນຍາ ຫຼື ກົດໝາຍຫາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ຢ່າງອື່ນເຊັ່ນ: ການຮັບປະກັນຄຸນນະພາບຂອງສິນຄ້າສະເພາະຕາມມາດຕະຖານ.

ມາດຕາ 407. ການຂາຍສິນຄ້າເປັນເງິນຜ່ອນ

ການຂາຍສິນຄ້າເປັນເງິນຜ່ອນ ແມ່ນການຂາຍສິນຄ້າໂດຍຜູ້ຊື້ຈ່າຍຄ່າສິນຄ້າເປັນງວດ ຊຶ່ງຜູ້ຊື້ໄດ້ກຳມະສິດ ໃນສິນຄ້າທີ່ຊື້ນັ້ນນັບແຕ່ວັນຜູ້ຂາຍໄດ້ມອບສິນຄ້າໃຫ້ເປັນຕົ້ນໄປ. ຖ້າວ່າສິນຄ້ານັ້ນຫາກຍັງຕ້ອງຈົດທະບຽນ ຜູ້ຊື້ ໄດ້ກຳມະສິດນັບແຕ່ວັນຈົດທະບຽນເປັນຕົ້ນໄປ.

ໃນກໍລະນີຜູ້ຊື້ຫາກຈ່າຍບໍ່ຄົບຖ້ວນ ແລະ ຫັນຕາມກຳນົດເວລາສາມງວດລຽນຕິດ ຜູ້ຂາຍມີສິດຍົກເລີກ ສັນຍາ ຫຼື ທວງເອົາເງິນທີ່ຍັງເຫຼືອຈາກຜູ້ຊື້ໃຫ້ຄົບຖ້ວນ.

ການຂາຍສິນຄ້າເປັນເງິນຜ່ອນ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມລາຄາທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນໃນວັນຂາຍນັ້ນ. ການປ່ຽນແປງ ລາຄາສິນຄ້າທີ່ຂາຍເປັນເງິນຜ່ອນ ໃນເວລາຕໍ່ມາກໍຈະບໍ່ພາໃຫ້ລາຄາທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນແລ້ວນັ້ນມີການປ່ຽນແປງແຕ່ ຢ່າງໃດ.

ມາດຕາ 408. ການຊື້ຂາຍສັງຫາລິມະຊັບທີ່ໄດ້ມາຢ່າງຜິດກົດໝາຍ

ບຸກຄົນທີ່ໄດ້ຊື້ສັງຫາລິມະຊັບດ້ວຍຄວາມບໍ່ລິສຸດໃຈແມ່ນບຸກຄົນທີ່ເຊື່ອວ່າຕົນໄດ້ຊື້ສັງຫາລິມະຊັບທີ່ ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຊຶ່ງສະແດງອອກດ້ວຍການຊື້ໃນລາຄາທີ່ເໝາະສົມຕາມທ້ອງຕະຫຼາດໃນເວລານັ້ນ, ຊື້ ແລະ ນຳໃຊ້ສັງຫາລິມະຊັບຢ່າງເປີດເຜີຍ, ລຽນຕິດ ແລະ ສະຫງົບແລ້ວ ເຈົ້າຂອງຊັບຈະເອົາສັງຫາລິມະຊັບນັ້ນຄືນ ໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອ ຜູ້ກ່ຽວຫາກໄດ້ທົດແທນລາຄາທີ່ຜູ້ຊື້ໄດ້ຈ່າຍໄປແລ້ວນັ້ນ ແຕ່ເຈົ້າຂອງຊັບກໍມີສິດຮ້ອງຟ້ອງ ຜູ້ທີ່ເອົາ ສັງຫາລິມະຊັບຂອງຕົນ ມາຂາຍຢ່າງຜິດກົດໝາຍນັ້ນ.

ບຸກຄົນທີ່ໄດ້ຊື້ສັງຫາລິມະຊັບດ້ວຍຄວາມບໍ່ລິສຸດໃຈ ແມ່ນບຸກຄົນທີ່ຊື້ສັງຫາລິມະຊັບໂດຍຮູ້ ຫຼື ຄວນ ຮູ້ວ່າຕົນໄດ້ຊື້ສັງຫາລິມະຊັບທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຊຶ່ງອາດຈະສະແດງອອກດ້ວຍການຊື້ໃນລາຄາທີ່ບໍ່ເໝາະ ສົມຕາມທ້ອງຕະຫຼາດໃນເວລານັ້ນ, ຊື້ ແລະ ນຳໃຊ້ຊັບສິ່ງຂອງຢ່າງປິດລັບ, ບໍ່ລຽນຕິດ, ມີການທັກທ້ວງແລ້ວ ເຈົ້າຂອງຊັບມີສິດເອົາສັງຫາລິມະຊັບນັ້ນຄືນ ໂດຍບໍ່ມີການທົດແທນຄ່າສັງຫາລິມະຊັບໃຫ້ແກ່ຜູ້ຊື້ແຕ່ຢ່າງໃດ. ຜູ້ ຊື້ຈະຕໍ່ວ່າເອົາເງິນທີ່ຊື້ສັງຫາລິມະຊັບນັ້ນຄືນນຳຜູ້ຂາຍກໍໄດ້ແຕ່ບໍ່ມີສິດຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານ.

ມາດຕາ 409. ການນຳສົ່ງສິນຄ້າ ຫຼື ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຂາຍ

ຜູ້ຊື້ ແລະ ຜູ້ຂາຍ ສາມາດຕົກລົງກ່ຽວກັບການນຳສົ່ງສິນຄ້າ ຫຼື ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຂາຍ. ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ໄດ້ ຕົກລົງໃຫ້ຜູ້ຂາຍນຳສົ່ງສິນຄ້າ ຫຼື ຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ຂາຍນັ້ນໄປຮອດ ບ່ອນຢູ່ຂອງຜູ້ຊື້ ຫຼື ສະຖານທີ່ໃດໜຶ່ງ ຕາມທີ່ ໄດ້ຕົກລົງກັນ ແລະ ຜູ້ຊື້ຕ້ອງຮັບເອົາສິນຄ້າ ຫຼື ຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ນຳສົ່ງມາໃຫ້ຕົນ. ສ່ວນການໃຊ້ຈ່າຍຄ່ານຳສົ່ງນັ້ນ ແມ່ນຂຶ້ນກັບການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ.

ຖ້າວ່າຜູ້ຂາຍ ຫາກບໍ່ນຳສົ່ງສິນຄ້າ ຫຼື ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຂາຍຕາມກຳນົດເວລາ ຊຶ່ງໄດ້ຕົກລົງກັນແລ້ວນັ້ນ ຜູ້ ຊື້ຈະບໍ່ຮັບເອົາສິນຄ້າ ຫຼື ຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນກໍໄດ້.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ຊື້ ຫາກໄດ້ຈ່າຍຄ່າສິນຄ້າ, ຄ່ານຳສົ່ງແລ້ວ ຜູ້ຊື້ ຈະໃຫ້ຜູ້ຂາຍຈ່າຍຄ່າປ່ວຍການຊັບແກ່ ຕົນ ຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

ຖ້າວ່າຜູ້ຂາຍ ຫາກໄດ້ນຳສົ່ງສິນຄ້າ ຫຼື ຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ຂາຍນັ້ນ ບໍ່ຄົບຕາມປະລິມານ, ບໍ່ຄົບຊຸດ, ບໍ່ມີຄຸນ ນະພາບ ຕາມທີ່ໄດ້ຕົກລົງຊື້ຂາຍກັນ ຜູ້ຊື້ ຈະບໍ່ຮັບເອົາ ແລະ ຈະບໍ່ຈ່າຍຄ່າສິນຄ້ານັ້ນກໍໄດ້. ຖ້າວ່າຜູ້ຊື້ ຫາກໄດ້ຈ່າຍ ຄ່າສິນຄ້ານັ້ນແລ້ວ ຜູ້ຂາຍ ຈະໄດ້ສົ່ງເງິນຄືນ ແລະ ອາດຈະຈ່າຍຄ່າເສຍຫາຍອີກດ້ວຍ.

ຂ. ສັນຍາແລກປ່ຽນ

ມາດຕາ 410. ສັນຍາແລກປ່ຽນ

ສັນຍາແລກປ່ຽນແມ່ນ ການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາຊຶ່ງຝ່າຍໜຶ່ງໄດ້ເອົາຊັບສິ່ງຂອງທີ່ເປັນກຳມະສິດຂອງຕົນມອບໃຫ້ອີກຝ່າຍໜຶ່ງ ແລະ ຝ່າຍນີ້ກໍໄດ້ເອົາຊັບສິ່ງຂອງອັນອື່ນ ທີ່ເປັນກຳມະສິດຂອງຕົນຕອບແທນໃຫ້.

ມາດຕາ 411. ການເພີ່ມເງິນເຂົ້າໃນການແລກປ່ຽນ

ໃນການແລກປ່ຽນນັ້ນ ຄູ່ສັນຍາຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ອາດຈະເພີ່ມເງິນເຂົ້າ ເມື່ອຊັບສິ່ງຂອງຂອງຕົນ ທີ່ແລກປ່ຽນນັ້ນ ຫາກມີມູນຄ່າຕໍ່າກວ່າມູນຄ່າຊັບສິ່ງຂອງຂອງ ອີກຝ່າຍໜຶ່ງ.

ມາດຕາ 412. ລະບຽບການກ່ຽວກັບສັນຍາແລກປ່ຽນ

ລະບຽບການກ່ຽວກັບສັນຍາແລກປ່ຽນ ໃຫ້ປະຕິບັດຄືກັນກັບລະບຽບການຂອງສັນຍາຊື້ຂາຍ. ສັນຍາແລກປ່ຽນ ຈະມີຜົນສັກສິດ ເມື່ອຄູ່ສັນຍານັ້ນ ໄດ້ມອບຊັບສິ່ງຂອງໃຫ້ແກ່ກັນແລ້ວ.

ຄ. ສັນຍາເຊົ່າຊື້

ມາດຕາ 413. ສັນຍາເຊົ່າຊື້

ສັນຍາເຊົ່າຊື້ ແມ່ນການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ ຊຶ່ງຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າຊື້ເອົາຊັບສິ່ງຂອງ ຂອງຕົນໃຫ້ ຜູ້ເຊົ່າຊື້ ເຊົ່າ ແລະ ຜູ້ເຊົ່າຊື້ຈະໄດ້ກຳມະສິດໃນຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ເຊົ່ານັ້ນ ກໍຕໍ່ເມື່ອໄດ້ຈ່າຍເງິນຄ່າຊັບສິ່ງຂອງ ຄົບຖ້ວນຕາມຈຳນວນງວດ.

ສັນຍາເຊົ່າຊື້ ຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກສອນ.

ມາດຕາ 414. ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າຊື້

ຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າຊື້ມີສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ທວງເອົາຄ່າເຊົ່າຊື້ຊັບສິ່ງຂອງຕາມງວດທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ;
2. ຍົກເລີກສັນຍາ ແລະ ທວງເອົາຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນຄືນ ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ເຊົ່າຊື້ໄດ້ຄ້າງຈ່າຍ ເປັນເວລາສາມງວດລຽນຕິດ, ສ່ວນເງິນຄ່າຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ໄດ້ຈ່າຍໄປແລ້ວນັ້ນ ຈະບໍ່ສົ່ງຄືນ; ໃນກໍລະນີທີ່ຊັບສິ່ງຂອງມີການເປ່ເພ ເສຍຫາຍຍ້ອນຄວາມຜິດຂອງຜູ້ເຊົ່າຊື້ ຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າຊື້ ມີສິດທວງເອົາຄ່າເສຍຫາຍ;

ຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າຊື້ມີພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ມອບຊັບສິ່ງຂອງໃຫ້ຜູ້ເຊົ່າຊື້ ຕາມການຕົກລົງ;
2. ໂອນກຳມະສິດຂອງຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ໃຫ້ຜູ້ເຊົ່າຊື້ ເມື່ອຜູ້ກ່ຽວໄດ້ຈ່າຍເງິນຄົບຖ້ວນແລ້ວ;
3. ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄຸນນະພາບຂອງຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ໃຫ້ເຊົ່າຊື້ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 406 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 415. ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ເຊົ່າຊື້

ຜູ້ເຊົ່າຊື້ມີສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ທວງເອົາຊັບສິ່ງຂອງ ຕາມການຕົກລົງຈາກ ຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າຊື້;
2. ມີສິດໄດ້ຮັບໝາກຜົນໃດໜຶ່ງທີ່ເກີດຈາກຊັບສິ່ງຂອງທີ່ໄດ້ເຊົ່າຊື້ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຄອບຄອງ ເປັນຕົ້ນໄປ;
3. ໄດ້ຮັບກຳມະສິດຂອງຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ເຊົ່າຊື້ ເມື່ອໄດ້ຈ່າຍເງິນຄົບຖ້ວນແລ້ວ;
4. ທວງໃຫ້ ຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າຊື້ ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄຸນນະພາບຂອງຊັບສິ່ງຂອງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 406 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້;
5. ຍົກເລີກສັນຍາເວລາໃດກໍໄດ້, ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ສົ່ງຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນຄືນ ໃຫ້ຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າຊື້ ແລະ ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການເປ່ເຜ ເສຍຫາຍ ທີ່ເກີດຂຶ້ນກັບຊັບສິນ.

ຜູ້ເຊົ່າຊື້ມີພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ຈ່າຍເງິນຄ່າຊັບສິ່ງຂອງເປັນງວດຕາມການຕົກລົງ;
2. ນຳໃຊ້ ແລະ ປົກປັກຮັກສາຊັບສິ່ງຂອງ ໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບປົກກະຕິ;
3. ມອບຊັບສິ່ງຂອງຄືນໃຫ້ຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າຊື້ ໃນກໍລະນີຄ່າຈ່າຍເງິນສາມງວດລຽນຕິດ;
4. ບໍ່ມີສິດ ຂາຍ, ໂອນ, ແລກປ່ຽນ ຫຼື ຊື້ຂາດດ້ວຍຮູບການອື່ນ ຊັບສິ່ງຂອງສ່ວນໃດສ່ວນໜຶ່ງ ຫຼື ທັງໝົດ, ຍົກເວັ້ນ ໄດ້ມີການຕົກລົງກັນເປັນຢ່າງອື່ນ.

ມາດຕາ 416. ການຊື້ຂາດ ແລະ ປ່ຽນແປງລາຄາຊັບສິ່ງຂອງ

ໃນກໍລະນີຜູ້ເຊົ່າຊື້ ຫາກໄດ້ຂາຍ, ໂອນ, ແລກປ່ຽນ ຫຼື ຊື້ຂາດດ້ວຍຮູບການອື່ນ ຊັບສິ່ງຂອງສ່ວນໃດສ່ວນໜຶ່ງ ຫຼື ທັງໝົດ ໃນເວລາທີ່ສັນຍາເຊົ່າຊື້ ຍັງບໍ່ທັນສິ້ນສຸດ ຜູ້ກ່ຽວກໍຈະເປັນຜູ້ກະທຳຜິດໃນສະຖານຍັກຍອກ, ສໍ້ໂກງຊັບ. ສຳລັບຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງຊັບ ແລະ ຜູ້ ທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມເສຍຫາຍ ກໍມີສິດຮ້ອງຟ້ອງຕາມກົດໝາຍ ເວັ້ນເສຍແຕ່ໄດ້ຕົກລົງກັນເປັນຢ່າງອື່ນ.

ໃນການເຊົ່າຊື້ຄູ່ສັນຍາຕ້ອງປະຕິບັດຕາມລາຄາທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນໃນວັນເຊົ່າຊື້ນັ້ນ ເວັ້ນເສຍແຕ່ໄດ້ມີການຕົກລົງກັນເປັນຢ່າງອື່ນ.

ງ. ສັນຍາມອບຊັບ

ມາດຕາ 417. ສັນຍາມອບຊັບ

ສັນຍາມອບຊັບ ແມ່ນການຕົກລົງຂອງເຈົ້າຂອງຊັບ ຊຶ່ງເອົາຊັບທີ່ເປັນກຳມະສິດຂອງຕົນ ໃຫ້ຜູ້ໃດໜຶ່ງ ດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ ໂດຍບໍ່ຮຽກຮ້ອງສິ່ງຕອບແທນ ແລະ ຜູ້ຮັບກໍເຫັນດີຮັບເອົາຊັບນັ້ນ.

ເປົ້າໝາຍຂອງສັນຍາມອບຊັບອາດແມ່ນ ສັງຫາລິມະຊັບ, ອະສັງຫາລິມະຊັບ ຫຼື ສິດທວງ.

ມາດຕາ 418. ຂອບເຂດການມອບຊັບ

ຂອບເຂດຂອງການມອບຊັບ ໃຫ້ປະຕິບັດດັ່ງດຽວກັນກັບຂອບເຂດສິດໃນການເຮັດຝຶໄນກຳຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 581 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 419. ການມອບສັງຫາລິມະຊັບ

ການມອບສັງຫາລິມະຊັບ ແມ່ນການມອບຊັບເຄື່ອນທີ່ ຊຶ່ງຜູ້ຮັບກາຍເປັນເຈົ້າກຳມະສິດ ນັບແຕ່ເວລາຮັບເປັນຕົ້ນໄປ.

ສໍາລັບການມອບສັງຫາລິມະຊັບທີ່ເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຊຶ່ງຕ້ອງຈົດທະບຽນນັ້ນຈະມີຜົນສັກສິດ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຈົດທະບຽນເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 420. ການມອບອະສັງຫາລິມະຊັບ

ການມອບອະສັງຫາລິມະຊັບ ແມ່ນການມອບຊັບຄົງທີ່ຂອງຜູ້ມອບ ຊຶ່ງມີເອກະສານຢັ້ງຢືນກຳມະສິດ ຫຼື ສິດນໍາໃຊ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ.

ການມອບອະສັງຫາລິມະຊັບ ຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ.

ຜູ້ຮັບອະສັງຫາລິມະຊັບ ຈະກາຍເປັນເຈົ້າກຳມະສິດ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຈົດທະບຽນເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 421. ພັນທະໃນການແຈ້ງຈຸດບຸກຜ່ອງຂອງຊັບ

ຜູ້ມອບຊັບ ຕ້ອງແຈ້ງຈຸດບຸກຜ່ອງ ຫຼື ຈຸດຜິເສດຂອງຊັບທີ່ມອບໃຫ້ຜູ້ຮັບນັ້ນຊາບ. ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ໄດ້ແຈ້ງຜູ້ມອບຊັບຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍ ທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກຈຸດບຸກຜ່ອງ ຫຼື ຈຸດຜິເສດຂອງຊັບດັ່ງກ່າວ.

ຈ. ສັນຍາຍົກຊັບ

ມາດຕາ 422. ສັນຍາຍົກຊັບ

ສັນຍາຍົກຊັບ ແມ່ນການຕົກລົງຂອງເຈົ້າຂອງຊັບ ທີ່ເອົາຊັບຂອງຕົນໃຫ້ຜູ້ໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງຜູ້ຮັບຈະຕ້ອງປະຕິບັດພັນທະໃດໜຶ່ງຕາມການຕົກລົງ ກ່ອນ ຫຼື ຫຼັງ ການຮັບຊັບນັ້ນ.

ຜູ້ຮັບຊັບ ຈະກາຍເປັນເຈົ້າກຳມະສິດ ກໍຕໍ່ເມື່ອຫາກໄດ້ປະຕິບັດພັນທະດັ່ງກ່າວ ຢ່າງຄົບຖ້ວນແລ້ວ. ໃນກໍລະນີທີ່ປະຕິບັດບໍ່ຄົບຖ້ວນ ຫຼື ບໍ່ສາມາດປະຕິບັດໄດ້ ຜູ້ຍົກຊັບມີສິດຍົກເລີກສັນຍາດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 423. ຂອບເຂດການຍົກຊັບ

ຂອບເຂດຂອງການຍົກຊັບ ໃຫ້ປະຕິບັດດັ່ງດຽວກັນກັບຂອບເຂດສິດໃນການເຮັດພິໄນກຳຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 581 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 424. ພັນທະໃນການແຈ້ງຈຸດບຸກຜ່ອງຂອງຊັບ

ຜູ້ຍົກຊັບຕ້ອງແຈ້ງຈຸດບຸກຜ່ອງ ຫຼື ຈຸດຜິເສດຂອງຊັບທີ່ຍົກໃຫ້ຜູ້ຮັບນັ້ນຊາບ. ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ໄດ້ແຈ້ງ ຜູ້ຍົກຊັບຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍ ທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກຈຸດບຸກຜ່ອງ ຫຼື ຈຸດຜິເສດຂອງຊັບດັ່ງກ່າວ.

ສ. ສັນຍາຂາຍຝາກ

ມາດຕາ 425. ສັນຍາຂາຍຝາກ

ສັນຍາຂາຍຝາກ ແມ່ນການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ ເພື່ອຊື້ຂາຍຊັບ ຊຶ່ງຜູ້ຂາຍຍັງມີສິດຊື້ຊັບທີ່ຂາຍນັ້ນຄືນ ໄດ້ພາຍໃນກຳນົດ ສາມ ປີ ສຳລັບສັງຫາລິມະຊັບ ແລະ ຫ້າ ປີ ສຳລັບອະສັງຫາລິມະຊັບ ຕາມລາຄາທີ່ຕົນໄດ້ຂາຍ ໄປແລ້ວນັ້ນ.

ເມື່ອໝົດກຳນົດເວລາ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນວັກໜຶ່ງຂອງມາດຕານີ້ແລ້ວ ຜູ້ຂາຍມີສິດຕໍ່ກຳນົດເວລາ ຂາຍຝາກອອກໄປອີກ ຖ້າຫາກວ່າໄດ້ມີການຕົກລົງກັນກ່ອນ ໃນເວລາເຮັດສັນຍາ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ເກີນ ໜຶ່ງປີ.

ເມື່ອຮອດກຳນົດເວລາແລ້ວ ຖ້າວ່າຜູ້ຂາຍ ຫາກບໍ່ຊື້ເອົາຊັບນັ້ນຄືນ ຜູ້ຊື້ກໍຈະເປັນເຈົ້າກຳມະສິດກ່ຽວກັບ ຊັບນັ້ນໂດຍເດັດຂາດ.

ມາດຕາ 426. ຜົນຂອງສັນຍາຂາຍຝາກ

ຖ້າວ່າຊັບທີ່ຂາຍຝາກນັ້ນ ຫາກມີຜົນໃດໜຶ່ງເກີດຂຶ້ນ ຜູ້ຊື້ທີ່ໄດ້ຈ່າຍເງິນຄ່າຊັບໝົດແລ້ວ ກໍຈະເປັນເຈົ້າ ກຳມະສິດຕໍ່ຜົນທີ່ເກີດມານັ້ນ. ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ຊື້ ຫາກຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຈ່າຍເງິນຄ່າຊັບນັ້ນໝົດ ຜູ້ຊື້ ຈະບໍ່ມີສິດໄດ້ຮັບ ຜົນທີ່ເກີດມານັ້ນ ເວັ້ນເສຍແຕ່ສັນຍາໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ມາດຕາ 427. ການປົກປັກຮັກສາຊັບທີ່ຂາຍຝາກ

ຜູ້ຊື້ຕ້ອງປົກປັກຮັກສາຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຂາຍຝາກ ແລະ ຜູ້ຂາຍຕ້ອງທົດແທນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕ່າງໆ ໃນການປົກ ປັກຮັກສາຊັບນັ້ນ ຊຶ່ງຜູ້ຊື້ໄດ້ຈ່າຍໄປແລ້ວ. ໃນກໍລະນີທີ່ການໃຊ້ຈ່າຍດັ່ງກ່າວ ຫາກມີມູນຄ່າພຽງເລັກໜ້ອຍກໍຈະ ຕົກເປັນພາລະຂອງຜູ້ຊື້ເອງ. ຜູ້ຊື້ມີສິດນຳໃຊ້ຊັບທີ່ຂາຍຝາກນັ້ນ. ຖ້າວ່າຜູ້ຂາຍຫາກຊື້ເອົາຊັບຄືນພາຍໃນກຳນົດ ເວລາແລ້ວ ຜູ້ຊື້ກໍຕ້ອງສົ່ງຊັບນັ້ນຄືນໃນສະພາບເດີມ.

ຊ. ສັນຍາກູ້ຢືມ

ມາດຕາ 428. ສັນຍາກູ້ຢືມ

ສັນຍາກູ້ຢືມ ແມ່ນການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາຊຶ່ງຜູ້ໃຫ້ຢືມໄດ້ເອົາເງິນ ຫຼື ຊັບຂອງຕົນໃຫ້ເປັນກຳມະສິດ ແກ່ຜູ້ກູ້ຢືມ ແລະ ຜູ້ກູ້ຢືມຕ້ອງສົ່ງຈຳນວນເງິນ ຫຼື ຊັບປະເພດທີ່ກູ້ຢືມນັ້ນຕາມຈຳນວນເທົ່າທຽມກັນ ແລະ ຄຸນນະ ພາບດຽວກັນຄືນແກ່ຜູ້ໃຫ້ຢືມຕາມກຳນົດເວລາທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ.

ຖ້າວ່າສັນຍາກູ້ຢືມ ຫາກບໍ່ມີກຳນົດເວລາກໍໃຫ້ປະຕິບັດຕາມການສະເໜີຂອງຜູ້ໃຫ້ຢືມ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດ ໄວ້ໃນມາດຕາ 379 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ການກູ້ຢືມເງິນ ຫຼື ຊັບສິ່ງຂອງ ຈະມີດອກເບ້ຍໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອຫາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາເທົ່ານັ້ນ. ໃນ ກໍລະນີທີ່ມີການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນຊັກຊ້າ ຊຶ່ງສ້າງຄວາມອັບປະໂຫຍດແກ່ຜູ້ໃຫ້ຢືມ ກໍອາດຈະພິຈາລະນາຄ່າປ່ວຍ ການຊັບໃຫ້ ຖ້າຫາກມີການຮ້ອງຂໍ.

ການກູ້ຢືມເງິນຈາກທະນາຄານ ຫຼື ສະຖາບັນການເງິນ ທີ່ສ້າງຕັ້ງຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ໃຫ້ປະຕິ ບັດຕາມລະບຽບການຂອງທະນາຄານ ຫຼື ສະຖາບັນການເງິນ ທີ່ໃຫ້ກູ້ຢືມເງິນນັ້ນ.

ສັນຍາກູ້ຢືມຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ.

ມາດຕາ 429. ດອກເບ້ຍຂອງສັນຍາກຸ້ຢົມ

ດອກເບ້ຍຂອງການກຸ້ຢົມເງິນ ລະຫວ່າງບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ດ້ວຍກັນ ເປັນເງິນກົບ ຫຼື ເງິນຕາຕ່າງປະເທດ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມ ການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ເກີນສາມສ່ວນຮ້ອຍ ຕໍ່ປີຂອງອັດຕາດອກເບ້ຍທະນາຄານທຸລະກິດຂອງລັດ ບ່ອນຂໍ້ຂັດແຍ່ງເກີດຂຶ້ນ ວາງອອກໃນລະຍະທີ່ມີການຕົກລົງກຸ້ຢົມນັ້ນ.

ໃນການກຸ້ຢົມນັ້ນ ບໍ່ໃຫ້ເອົາດອກເບ້ຍເງິນກຸ້ມາເປັນຕົ້ນທຶນ.

ເມື່ອຮອດກຳນົດເວລາໃຊ້ແທນຕາມທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນໄວ້ໃນສັນຍາແລ້ວ ຖ້າຜູ້ໃຫ້ຢົມ ຫາກບໍ່ຍອມຮັບເອົາເງິນ ຫຼື ຊັບຈາກຜູ້ກຸ້ຢົມ ກໍຈະບໍ່ມີການຄິດໄລ່ດອກເບ້ຍໃຫ້.

ສຳລັບການກຸ້ຢົມເງິນກັບການຈັດຕັ້ງຕ່າງປະເທດ ຫຼື ສາກົນນັ້ນ ການຄິດໄລ່ດອກເບ້ຍໃຫ້ອີງຕາມການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ.

ຍ. ສັນຍາຢົມຊັບໄປໃຊ້

ມາດຕາ 430. ສັນຍາຢົມຊັບໄປໃຊ້

ສັນຍາຢົມຊັບໄປໃຊ້ ແມ່ນການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ ຊຶ່ງຜູ້ໃຫ້ຢົມໄດ້ມອບຊັບໃຫ້ຜູ້ຢົມໄປໃຊ້ໂດຍບໍ່ຄິດຄ່າ ແລະ ຜູ້ຢົມຕ້ອງສິ່ງຊັບດັ່ງກ່າວຄືນໃຫ້ແກ່ເຈົ້າຂອງຊັບໃນສະພາບເດີມຕາມກຳນົດເວລາທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ.

ມາດຕາ 431. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ຢົມ

ໃນກໍລະນີທີ່ຊັບ ຫາກຖືກເສຍຫາຍ ຫຼື ເປ່ເພ ໃນເວລາທີ່ຢົມໄປໃຊ້ນັ້ນ ຜູ້ຢົມ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍດັ່ງກ່າວ ເວັ້ນເສຍແຕ່ໄດ້ຕົກລົງກັນໄວ້ຢ່າງອື່ນ.

ຖ້າຜູ້ຢົມ ຫາກບໍ່ມີຄວາມສາມາດສິ່ງຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຢົມໄປໃຊ້ນັ້ນຄືນ ຫຼື ເຮັດໃຫ້ຊັບສິ່ງ ຂອງນັ້ນໃຊ້ການບໍ່ໄດ້ ຜູ້ກ່ຽວອາດຈະໃຊ້ແທນດ້ວຍເງິນ ຫຼື ດ້ວຍຊັບອື່ນຕາມການເຫັນດີຂອງຜູ້ໃຫ້ຢົມ ແລະ ຕາມລາຄາໃນທ້ອງຕະຫຼາດໃນເວລານັ້ນ.

ຜູ້ຢົມບໍ່ມີສິດເອົາຊັບທີ່ຢົມມານັ້ນໃຫ້ຜູ້ອື່ນຢົມຕໍ່.

ດ. ສັນຍາເຊົ່າຊັບ

ມາດຕາ 432. ສັນຍາເຊົ່າຊັບ

ສັນຍາເຊົ່າຊັບ ແມ່ນການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ ຊຶ່ງຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າໄດ້ມອບຊັບທີ່ເປັນກຳມະສິດຂອງຕົນໃຫ້ຜູ້ເຊົ່ານຳໃຊ້ຊົ່ວຄາວ ແລະ ຜູ້ເຊົ່າຕ້ອງນຳໃຊ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບສັນຍາ ແລະ ຄຸນປະໂຫຍດຂອງຊັບທີ່ເຊົ່າ, ຈ່າຍຄ່າເຊົ່າຕາມລາຄາ ແລະ ກຳນົດເວລາທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ.

ສັນຍາເຊົ່າຊັບອາດຈະເຮັດຂຶ້ນໂດຍບໍ່ມີກຳນົດເວລາ. ໃນກໍລະນີນີ້ຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າ ຫຼື ຜູ້ເຊົ່າມີສິດຍົກເລີກສັນຍາໄດ້ທຸກເວລາ ແຕ່ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຄູ່ສັນຍາຊາບລ່ວງໜ້າກ່ອນ ສາມເດືອນ ສຳລັບອະສັງຫາລິມະຊັບເຊັ່ນ: ທີ່ດິນ, ເຮືອນ, ອາຄານ ແລະ ໜຶ່ງເດືອນ ສຳລັບສັງຫາລິມະຊັບ ເຊັ່ນ: ລົດ, ເຮືອ, ສັດ.

ສຳລັບການເຊົ່າທີ່ດິນປູກຝັງ ໃຫ້ແຈ້ງຍົກເລີກສັນຍາໃນທ້າຍລະດູເກັບກ່ຽວ ຫຼື ກ່ອນເລີ່ມ ລະດູປູກຝັງໃໝ່. ກ່ອນຈະມອບຊັບໃຫ້ເຊົ່ານັ້ນ ຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າຕ້ອງແຈ້ງຈຸດປົກຝອງ ຫຼື ຈຸດຝິເສດຂອງຊັບນັ້ນໃຫ້ຜູ້ເຊົ່າຊາບ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າ ຫາກບໍ່ໄດ້ແຈ້ງຈຸດບົກຜ່ອງ ຫຼື ຈຸດພິເສດຂອງຊັບນັ້ນແລ້ວ ຖ້າຫາກມີການເສຍຫາຍ ຫຼື ເປ່ເພຍຍ້ອນການບໍ່ໄດ້ແຈ້ງນັ້ນ ຜູ້ເຊົ່າກໍຈະບໍ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບແຕ່ຢ່າງໃດ.
ສັນຍາເຊົ່າຊັບຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ.

ມາດຕາ 433. ການຈ່າຍຄ່າເຊົ່າຊັບ

ໃນການເຊົ່າຊັບນັ້ນ ຜູ້ເຊົ່າອາດຈະຈ່າຍເງິນຄ່າເຊົ່າເປັນມື້, ເປັນອາທິດ, ເປັນເດືອນ, ເປັນປີ ຫຼື ຈ່າຍລ່ວງໜ້າກ່ອນກໍໄດ້. ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ເຊົ່າ ໄດ້ຈ່າຍລ່ວງໜ້າໄປແລ້ວ ຫາກມີການຍົກເລີກສັນຍາກ່ອນກຳນົດເວລາ ຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າ ຕ້ອງສົ່ງເງິນຄ່າເຊົ່າສ່ວນທີ່ເຫຼືອ ທີ່ໄດ້ຈ່າຍລ່ວງໜ້ານັ້ນຄືນ ແລະ ຜູ້ກ່ຽວກໍມີສິດທາງເອົາຄ່າເສຍຫາຍຈາກຜູ້ເຊົ່າ ທີ່ໄດ້ລະເມີດສັນຍານັ້ນໄດ້.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າຫາກລະເມີດສັນຍາ ຜູ້ເຊົ່າມີສິດທາງເອົາເງິນຄ່າເຊົ່າສ່ວນທີ່ເຫຼືອທີ່ໄດ້ຈ່າຍລ່ວງໜ້າໄປແລ້ວນັ້ນ ພ້ອມທັງຄ່າເສຍຫາຍຈາກຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າອີກດ້ວຍ.

ມາດຕາ 434. ການນຳໃຊ້ ແລະ ການສ້ອມແປງຊັບທີ່ເຊົ່າ

ຜູ້ເຊົ່າຕ້ອງນຳໃຊ້ຊັບທີ່ເຊົ່ານັ້ນໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບສັນຍາ ແລະ ຄຸນປະໂຫຍດຂອງຊັບທີ່ເຊົ່າ, ຄຸ້ມຄອງ, ຮັກສາໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບອັນເໝາະສົມ ແລະ ສົ່ງຊັບນັ້ນຄືນແກ່ຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າໃນສະພາບເດີມ ພາຍຫຼັງທີ່ສັນຍານັ້ນໄດ້ສິ້ນສຸດລົງ. ຜູ້ເຊົ່າ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການເສຍຫາຍ ຫຼື ເປ່ເພຍ ທີ່ເນື່ອງມາຈາກຄວາມຜິດຂອງຜູ້ກ່ຽວ.

ໃນການນຳໃຊ້ຊັບທີ່ເຊົ່ານັ້ນ ຖ້າຫາກມີການສ້ອມແປງເລັກນ້ອຍ ເຊັ່ນ ແປງກະແຈ, ຢາເຮືອນຮົ່ວ, ຈອດຢ່າງລົດ ກໍຈະຕົກເປັນພາລະຂອງຜູ້ເຊົ່າ. ສ່ວນການສ້ອມແປງໃຫຍ່ເຊັ່ນ: ຮີ່ຫຼັງຄາເຮືອນ, ຍົກຈັກລົດນັ້ນ ກໍຈະຕົກເປັນພາລະຂອງຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າ.

ຖ້າວ່າຜູ້ເຊົ່າ ຫາກໄດ້ຈ່າຍຄ່າສ້ອມແປງໃຫຍ່ດ້ວຍທຶນຂອງຕົນເອງຕາມການເຫັນດີຂອງຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າ ຜູ້ເຊົ່າ ມີສິດທາງເອົາຄ່າໃຊ້ຈ່າຍດັ່ງກ່າວ ຈາກຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າ ຫຼື ຈະຄິດໄລ່ເປັນຄ່າເຊົ່າ ກໍໄດ້.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ເຊົ່າ ໄດ້ສະເໜີໃຫ້ມີການສ້ອມແປງໃຫຍ່ແລ້ວ ແຕ່ຍັງບໍ່ໄດ້ສ້ອມແປງທັງໆທີ່ຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າມີຄວາມສາມາດ ຜູ້ເຊົ່າມີສິດຍົກເລີກສັນຍາໄດ້ ແລະ ທາງເອົາຄ່າເຊົ່າທີ່ໄດ້ຈ່າຍລ່ວງໜ້ານັ້ນຄືນ.

ມາດຕາ 435. ການປ່ຽນເຈົ້າກຳມະສິດໃນຊັບທີ່ເຊົ່າ

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າຫາກໄດ້ມອບ ຫຼື ຂາຍຊັບທີ່ເຊົ່ານັ້ນໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນອື່ນ ສັນຍາເຊົ່າຊັບນັ້ນ ກໍຍັງມີຜົນໃຊ້ໄດ້ສຳລັບຜູ້ຮັບ ຫຼື ຜູ້ຊື້ທີ່ເປັນເຈົ້າກຳມະສິດໃໝ່ແຕ່ຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ແກ່ເຈົ້າກຳມະສິດໃໝ່ຊາບກ່ອນວ່າຊັບດັ່ງກ່າວຍັງຢູ່ໃນການນຳໃຊ້ຂອງຜູ້ເຊົ່າຢູ່.

ມາດຕາ 436. ການໃຫ້ເຊົ່າຕໍ່

ຜູ້ເຊົ່າ ສາມາດເອົາຊັບທີ່ເຊົ່າ ໃຫ້ບຸກຄົນອື່ນເຊົ່າຕໍ່ໄດ້ ດ້ວຍຄວາມເຫັນດີຂອງຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າ ແຕ່ການໃຫ້ເຊົ່າຕໍ່ ຕ້ອງຢູ່ໃນຂອບເຂດຂອງກຳນົດເວລາ ແລະ ເງື່ອນໄຂຂອງສັນຍາເຊົ່າເບື້ອງຕົ້ນ.

ຕ. ສັນຍາສຳປະທານ

ມາດຕາ 437. ສັນຍາສໍາປະທານ

ສັນຍາສໍາປະທານ ແມ່ນການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ ຊຶ່ງອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ວິສາຫະກິດຂອງລັດ ທີ່ໄດ້ຮັບ ມອບໝາຍຈາກລັດຖະບານເຊັນສັນຍາສໍາປະທານກັບນິຕິບຸກຄົນ ກ່ຽວກັບກິດຈະການລົງທຶນ ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ຈາກລັດໃຫ້ນໍາໃຊ້ສິດໃນກໍາມະສິດ ແລະ ສິດອື່ນຂອງລັດຕາມລະບຽບການ ເພື່ອພັດທະນາ ແລະ ດໍາເນີນທຸລະ ກິດໃດໜຶ່ງເປັນຕົ້ນ ສິດສໍາປະທານທີ່ດິນ, ແຮ່ທາດ, ພະລັງງານໄຟຟ້າ, ສາຍການບິນ, ໂທລະຄົມ, ປະກັນໄພ, ສະ ຖາບັນການເງິນ ຕາມບັນຊີກິດຈະການທີ່ລັດຖະບານໄດ້ກໍານົດ.

ສັນຍາສໍາປະທານຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ.

ມາດຕາ 438. ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຄູ່ສັນຍາ

ຄູ່ສັນຍາສໍາປະທານ ສາມາດກໍານົດ ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຕົນ ໂດຍສອດຄ່ອງຕາມ ລະບຽບການ ແລະ ກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຂອງ ສປປ ລາວ.

ຖ. ສັນຍາຝາກຊັບສິ່ງຂອງ

ມາດຕາ 439. ສັນຍາຝາກຊັບສິ່ງຂອງ

ສັນຍາຝາກຊັບສິ່ງຂອງ ແມ່ນການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ ຊຶ່ງຜູ້ຝາກໄດ້ມອບຊັບໃຫ້ແກ່ຜູ້ຮັບຝາກ ເພື່ອ ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ຜູ້ຮັບຝາກຕ້ອງສິ່ງຊັບສິ່ງຂອງ ດັ່ງກ່າວຄືນໃນສະພາບເດີມໃຫ້ແກ່ຜູ້ຝາກ ເມື່ອຜູ້ກ່ຽວຫາກ ທວງຖາມເອົາ.

ໃນການຝາກຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ອາດຈະມີການຈ່າຍ ຫຼື ບໍ່ມີການຈ່າຍຄ່າຝາກກໍໄດ້ ແລ້ວແຕ່ຄູ່ສັນຍາຈະຕົກ ລົງກັນ ຫຼື ຕາມລະບຽບການສະເພາະ.

ໃນກໍລະນີທີ່ການຝາກຊັບສິ່ງຂອງ ຫາກມີກໍານົດເວລາຜູ້ຮັບຝາກບໍ່ມີສິດຈະສິ່ງຊັບທີ່ຝາກນັ້ນຄືນກ່ອນ ກໍານົດເວລາໄດ້ ເວັ້ນເສຍແຕ່ໃນກໍລະນີທີ່ຈໍາເປັນແຕ່ຜູ້ຝາກຈະເອົາຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ຝາກນັ້ນຄືນກ່ອນກໍານົດເວລາກໍ ໄດ້.

ຖ້າວ່າການຝາກຊັບສິ່ງຂອງ ຫາກບໍ່ມີກໍານົດເວລາຜູ້ຝາກຈະເອົາຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ຝາກນັ້ນຄືນໃນເວລາໃດ ກໍໄດ້ ແລະ ຜູ້ຮັບຝາກກໍມີສິດທວງໃຫ້ຜູ້ຝາກຮັບເອົາຊັບສິ່ງຂອງ ຂອງຕົນຄືນໃນເວລາອັນເໝາະສົມ.

ການຈ່າຍຄ່າຝາກຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ຈະຄິດໄລ່ຕາມກໍານົດເວລາຝາກຕົວຈິງ ເວັ້ນເສຍແຕ່ຫາກໄດ້ຕົກລົງ ກັນຢ່າງອື່ນໄວ້ໃນສັນຍາ.

ມາດຕາ 440. ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ຮັບຝາກ

ຜູ້ຮັບຝາກມີສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ທວງເອົາຄ່າຝາກ ຖ້າຫາກມີການຕົກລົງ;
2. ທວງເອົາຄ່າໃຊ້ຈ່າຍເຂົ້າໃນການປົກປັກຮັກສາ ຖ້າ ຜູ້ຝາກຫາກ ຊັກຊ້າ ໃນການມາຮັບເອົາຊັບສິ່ງ ຂອງ ທີ່ຝາກຄືນ.

ຜູ້ຮັບຝາກ ມີພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ປົກປັກຮັກສາບໍ່ໃຫ້ຊັບທີ່ຝາກນັ້ນຖືກເສຍຫາຍ, ເປ່ເພ ຫຼື ເສຍຄຸນນະພາບ;
2. ສິ່ງຊັບທີ່ຝາກນັ້ນຄືນໃຫ້ແກ່ຜູ້ຝາກໃນສະພາບເດີມ;

3. ເມື່ອຊັບທີ່ຝາກ ຫາກມີການເສຍຫາຍ, ເປ່ເຜ ຫຼື ເສຍຄຸນນະພາບແລ້ວ ຜູ້ຮັບຝາກຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການເສຍຫາຍດັ່ງກ່າວ ເວັ້ນເສຍແຕ່ການເສຍຫາຍນັ້ນຫາກເກີດຂຶ້ນຍ້ອນເຫດສຸດວິໄສເທົ່ານັ້ນ.

4. ໃນກໍລະນີທີ່ມີເຫດການຫຼື ສະພາບການໃດໜຶ່ງ ທີ່ຈະກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍແກ່ຊັບທີ່ຝາກນັ້ນ ຜູ້ຮັບຝາກຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ຝາກຊາບໃນທັນໃດ. ຖ້າຜູ້ຮັບຝາກຫາກບໍ່ແຈ້ງແລ້ວ ຜູ້ກ່ຽວກໍຈະຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນ.

ຜູ້ຮັບຝາກ ບໍ່ມີສິດນຳໃຊ້ຊັບທີ່ຝາກນັ້ນ ຫຼື ມອບຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ຜູ້ອື່ນປົກປັກຮັກສາແທນ ເວັ້ນເສຍແຕ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກຜູ້ຝາກເທົ່ານັ້ນ. ຖ້າຜູ້ຮັບຝາກຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຝາກຫາກເກີດໝາກຜົນຢ່າງໃດໜຶ່ງຂຶ້ນ ໝາກຜົນທີ່ເກີດນັ້ນກໍຈະຕົກເປັນຂອງຜູ້ຝາກ.

ມາດຕາ 441. ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ຝາກ

ຜູ້ຝາກ ມີສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ທວງເອົາຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ຝາກຄືນໄດ້ ທຸກເວລາ;
2. ທວງເອົາການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຖ້າຜູ້ຮັບຝາກຫາກເຮັດໃຫ້ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຝາກນັ້ນ ຖືກເສຍຫາຍ, ເປ່ເຜ ຫຼື ເສຍຄຸນນະພາບ.

ຜູ້ຝາກ ມີພັນທະດັ່ງນີ້:

1. ແຈ້ງຈຸດປົກຝອງ ຫຼື ຈຸດຜິເສດຂອງຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ຝາກນັ້ນ ໃຫ້ຜູ້ຮັບຝາກຊາບແລ້ວ ຄູ່ສັນຍາທັງສອງຝ່າຍ ຈຶ່ງຜ່ອມກັນກວດກາເບິ່ງສະພາບຕົວຈິງຂອງຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ. ຖ້າຜູ້ຝາກ ຫາກບໍ່ໄດ້ແຈ້ງຈຸດປົກຝອງ ຫຼື ຈຸດຜິເສດຂອງຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນໃຫ້ຜູ້ຮັບຝາກຊາບ ຊຶ່ງຝາກໃຫ້ມີການເສຍຫາຍແກ່ຜູ້ຮັບຝາກ ຫຼື ຊັບທີ່ຝາກນັ້ນແລ້ວ ຜູ້ຝາກ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນ;
2. ຮັບເອົາຊັບສິ່ງຂອງຕາມກຳນົດເວລາ ແລະ ຈ່າຍຄ່າຝາກ ຖ້າຫາກວ່າມີການຕົກລົງກັນ;
3. ຖ້າຄູ່ສັນຍາ ຫາກໄດ້ຕົກລົງຈ່າຍຄ່າຝາກນັບແຕ່ວັນໄດ້ຕົກລົງກັນເປັນຕົ້ນໄປ ການຊັກຊ້າໃນການມອບຊັບທີ່ຝາກນັ້ນກໍຈະຕົກເປັນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ຝາກເອງ;
4. ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ຝາກຫາກຊັກຊ້າໃນການຮັບເອົາຊັບນັ້ນຄືນ ຜູ້ກ່ຽວຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຈ່າຍຄ່າຝາກຕາມຈຳນວນວັນຊັກຊ້ານັ້ນຕື່ມອີກ;
5. ທົດແທນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການປົກປັກຮັກສາ ຄືນແກ່ຜູ້ຮັບຝາກ ທີ່ໄດ້ຈ່າຍກ່ອນແລ້ວ;

ໃນກໍລະນີ ຊັບທີ່ຝາກນັ້ນ ຫາກມີລັກສະນະປ່ຽນຮູບ, ເສຍຄຸນນະພາບໄວ ແລະ ຜູ້ຝາກບໍ່ມາຮັບເອົາຕາມກຳນົດເວລາແລ້ວ ຜູ້ຮັບຝາກມີສິດຂາຍຊັບດັ່ງກ່າວ ແລະ ຫັກເອົາເງິນຄ່າຝາກ ລວມທັງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຂາຍ ຖ້າຫາກມີ, ສ່ວນເງິນທີ່ຍັງເຫຼືອນັ້ນຕ້ອງສົ່ງຄືນໃຫ້ແກ່ຜູ້ຝາກ. ຖ້າຜູ້ຮັບຝາກຫາກຂາຍຊັບທີ່ຝາກນັ້ນ ດ້ວຍຄວາມບໍ່ບໍລິສຸດໃຈແລ້ວ ຜູ້ກ່ຽວກໍຈະມີຄວາມຜິດໃນສະຖານຍັກຍອກຊັບ.

ມາດຕາ 442. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງເຈົ້າຂອງໂຮງແຮມ ຫຼື ເຮືອນພັກ

ເຈົ້າຂອງໂຮງແຮມ ຫຼື ເຮືອນພັກຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍຂອງພາຫະນະຂອງແຂກທີ່ມາພັກເຊົາ ໃນກໍລະນີເຈົ້າຂອງພາຫະນະໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ເຈົ້າຂອງໂຮງແຮມ ຫຼື ເຮືອນພັກ.

ສຳລັບວັດຖຸມີຄ່າ ເປັນຕົ້ນ ເງິນ, ຄ່າ ຫຼື ເຄື່ອງປະດັບ ສິ່ງຂອງມີຄ່າອື່ນ ຈະໃຫ້ເຈົ້າຂອງໂຮງແຮມ ຫຼື ເຮືອນພັກຮັບຜິດຊອບກໍຕໍ່ເມື່ອຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງຊັບໄດ້ແຈ້ງ ແລະ ຝາກໄວ້ເຈົ້າຂອງໂຮງແຮມ ຫຼື ເຮືອນພັກ.

ທ. ສັນຍາມອບໝາຍ

ມາດຕາ 443. ສັນຍາມອບໝາຍ

ສັນຍາມອບໝາຍ ແມ່ນການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ ຊຶ່ງຜູ້ຮັບມອບໝາຍຕ້ອງເຮັດສິ່ງໃດໜຶ່ງໃນນາມ ແລະ ດ້ວຍທຶນຂອງຜູ້ມອບໝາຍ, ຜູ້ມອບໝາຍມີຜົນທະຈ່າຍຄ່າຕອບແທນໃຫ້ຜູ້ຮັບມອບໝາຍ ຖ້າຫາກວ່າໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ ຫຼື ກົດໝາຍ.

ຜູ້ຮັບມອບໝາຍ ຈະເຮັດສິ່ງໃດໜຶ່ງຕາມການມອບໝາຍໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອຫາກມີໃບມອບສັນທະເທົ່ານັ້ນ ເວັ້ນເສຍແຕ່ໄດ້ເຮັດສິ່ງໃດໜຶ່ງທີ່ມີຄວາມສຳຄັນເລັກໜ້ອຍ.

ການມອບໝາຍບໍ່ໃຫ້ເກີນ ສາມ ປີ. ຖ້າວ່າບໍ່ໄດ້ກຳນົດເວລາໄວ້ ການມອບໝາຍກໍຈະມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ໄດ້ພາຍໃນກຳນົດ ໜຶ່ງປີ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ເຮັດໃບມອບສັນທະນັ້ນເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 444. ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ມອບໝາຍ

ຜູ້ມອບໝາຍ ມີສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ຍົກເລີກສັນຍາໄດ້ທຸກເວລາ ແຕ່ຖ້າການຍົກເລີກນັ້ນ ຫາກໄດ້ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຜູ້ຮັບມອບໝາຍ ຜູ້ກ່ຽວຕ້ອງຮັບຜິດຊອບ;
2. ບໍ່ຮັບເອົາວຽກງານທີ່ຜູ້ຮັບມອບໝາຍໄດ້ປະຕິບັດໂດຍບໍ່ສອດຄ່ອງກັບຄຳແນະນຳ ຫຼື ເກີນຂອບເຂດຂອງການມອບໝາຍ;

ຜູ້ມອບໝາຍມີຜົນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ສະໜອງຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຈຳເປັນໃຫ້ແກ່ຜູ້ຮັບມອບໝາຍເພື່ອປະຕິບັດວຽກງານຂອງຕົນ;
2. ຮັບຮູ້ວຽກງານທີ່ຜູ້ຮັບມອບໝາຍໄດ້ປະຕິບັດມາແລ້ວໃນຂອບເຂດການມອບໝາຍຂອງຕົນ;
3. ຕ້ອງຈ່າຍຄ່າຕອບແທນໃຫ້ຜູ້ຮັບມອບໝາຍໃນກໍລະນີທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ ແລະ ຮັບຮູ້ການໃຊ້ຈ່າຍຂອງຜູ້ຮັບມອບໝາຍ ໃນການປະຕິບັດວຽກງານ.

ຖ້າວ່າຜູ້ມອບໝາຍຫາກບໍ່ຮັບຮູ້ວຽກງານທີ່ຜູ້ຮັບມອບໝາຍໄດ້ປະຕິບັດໂດຍສອດຄ່ອງກັບການມອບໝາຍ ລວມທັງການໃຊ້ຈ່າຍໃນການປະຕິບັດວຽກງານນັ້ນ ຜູ້ມອບໝາຍຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທັງໝົດ.

ມາດຕາ 445. ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ຮັບມອບໝາຍ

ຜູ້ຮັບມອບໝາຍ ມີສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ຍົກເລີກສັນຍາໄດ້ທຸກເວລາ ແຕ່ຖ້າການຍົກເລີກນັ້ນຫາກໄດ້ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຜູ້ມອບໝາຍຜູ້ກ່ຽວຕ້ອງຮັບຜິດຊອບ;
2. ທວງເອົາຄ່າຕອບແທນ ຈາກຜູ້ມອບໝາຍໃນກໍລະນີທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ.

ຜູ້ຮັບມອບໝາຍ ມີຜົນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ປະຕິບັດຕາມການມອບໝາຍດ້ວຍຕົນເອງຢ່າງສອດຄ່ອງກັບຄຳແນະນຳຂອງຜູ້ມອບໝາຍ ແລະ ປະຕິບັດດ້ວຍຄວາມຈິງໃຈເໝືອນດັ່ງວຽກງານຂອງຕົນເອງ.
2. ຜົນທະລາຍງານ ແລະ ມອບຊັບສິ່ງຂອງ, ເງິນ ຫຼື ເອກະສານທີ່ຮັບຈາກການປະຕິບັດການມອບໝາຍນັ້ນໃຫ້ຜູ້ມອບໝາຍໂດຍທັນທີ.

3. ຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຜູ້ມອບໝາຍ, ໃນກໍລະນີ ປະຕິບັດວຽກງານ ໂດຍບໍ່ສອດຄ່ອງກັບຄໍາແນະນໍາ ຫຼື ເກີນຂອບເຂດຂອງການມອບໝາຍ.

ນ. ສັນຍາບໍລິການ

ມາດຕາ 446. ສັນຍາບໍລິການ

ສັນຍາບໍລິການ ແມ່ນການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ ຊຶ່ງຜູ້ບໍລິການຕ້ອງຮັບໃຊ້, ເຮັດ ຫຼື ສ້າງສິ່ງໃດໜຶ່ງ ຫຼື ໃຫ້ຄໍາປຶກສາແກ່ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ ແລະ ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການຕ້ອງຈ່າຍຄ່າບໍລິການນັ້ນຕາມລາຄາທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ.

ມາດຕາ 447. ປະເພດຂອງສັນຍາບໍລິການ

ສັນຍາບໍລິການມີສອງປະເພດ ຄື:

1. ສັນຍາບໍລິການທົ່ວໄປ;
2. ສັນຍາບໍລິການດ້ານວິຊາການ.

ສັນຍາບໍລິການທົ່ວໄປ ແມ່ນການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາຊຶ່ງຜູ້ບໍລິການຕ້ອງເຮັດ ຫຼື ສ້າງສິ່ງໃດໜຶ່ງທີ່ແນ່ນອນ ເປັນຕົ້ນ ສ້ອມແປງ, ຕັດຜົມ, ຫຍິບເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມ, ຮັບໃຊ້ໃນການທ່ອງທ່ຽວ, ກິນດື່ມ.

ສັນຍາບໍລິການດ້ານວິຊາການ ແມ່ນການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາຊຶ່ງຜູ້ບໍລິການຕ້ອງໃຫ້ການບໍລິການໃນການຄົ້ນຄວ້າ, ວິເຄາະ, ວິໄຈ, ສະໜອງຂໍ້ມູນ, ໃຫ້ຄໍາປຶກສາ, ຄໍາແນະນໍາ, ສ້າງໂປຣແກຣມ, ສ້າງບົດລາຍງານ ແລະ ອື່ນໆໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມຫຼັກວິຊາການ.

ສັນຍາບໍລິການທົ່ວໄປທີ່ມີມູນຄ່າສູງ ແລະ ສັນຍາບໍລິການດ້ານວິຊາການ ຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ.

ມາດຕາ 448. ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ບໍລິການ

ຜູ້ບໍລິການ ມີສິດດັ່ງນີ້:

1. ໄດ້ຮັບຄ່າບໍລິການຕາມທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນໄວ້ໃນສັນຍາ;
2. ຍຶດໜ່ວງຊັບທີ່ບໍລິການ, ຢຸດການບໍລິການ ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການບໍ່ຊໍາລະຄ່າບໍລິການ.

ຜູ້ບໍລິການມີຜົນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ນໍາໃຊ້ອຸປະກອນທີ່ດີ, ມີຄຸນນະພາບຖືກຕ້ອງຕາມຫຼັກວິຊາຊີບ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການຂອງຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ;
2. ປົກປັກຮັກສາວັດຖຸສິ່ງຂອງ ຂອງຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ;
3. ມອບຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ໝາກຜົນຂອງການບໍລິການ ທີ່ຕົນໄດ້ເຮັດ ຫຼື ສ້າງສໍາເລັດຕາມກຳນົດເວລາ ແລະ ມີຄຸນນະພາບ ໃຫ້ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ;
4. ຮັກສາຄວາມລັບຂອງຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ;
5. ໃນກໍລະນີສັນຍາຫາກໝົດກຳນົດເວລາແລ້ວ ແຕ່ການບໍລິການຍັງບໍ່ທັນສໍາເລັດ ແລະ ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການກໍບໍ່ທັກທ່ວງ ຜູ້ບໍລິການຕ້ອງສືບຕໍ່ຈົນກວ່າຈະສໍາເລັດ.

ມາດຕາ 449. ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ

ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ ມີສິດດັ່ງນີ້:

1. ທວງເອົາສິ່ງ ທີ່ຕົນນຳໄປໃຊ້ບໍລິການ;
2. ສະເໜີໃຫ້ຜູ້ບໍລິການ ປັບປຸງແກ້ໄຂຈຸດບົກຜ່ອງ;
3. ບໍ່ຮັບເອົາຄ່າບໍລິການ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຕາມການຕົກລົງ;
4. ປ່ຽນຜູ້ບໍລິການຄົນໃໝ່ ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ຈ່າຍຄ່າບໍລິການໃຫ້ຜູ້ບໍລິການຄົນເກົ່າໃນສິ່ງທີ່ໄດ້ເຮັດ ຫຼື ສ້າງແລ້ວ.

ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການມີພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ສະໜອງວັດຖຸປະກອນ ຫຼື ຂໍ້ມູນທີ່ຈຳເປັນໃຫ້ແກ່ຜູ້ບໍລິການ;
2. ຮັບເອົາຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ໝາກຜົນຂອງການບໍລິການທີ່ຜູ້ບໍລິການໄດ້ເຮັດ ຫຼື ສ້າງສຳເລັດແລ້ວ ແລະ ຈ່າຍຄ່າບໍລິການ.

ບ. ສັນຍາຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງ

ມາດຕາ 450. ສັນຍາຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງ

ສັນຍາຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງ ແມ່ນການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ ຊຶ່ງຜູ້ຮັບເໝົາຕ້ອງກໍ່ສ້າງສິ່ງໃດໜຶ່ງ ທີ່ແນ່ນອນ ຕາມຈຸດປະສົງຂອງເຈົ້າຂອງໂຄງການ ດ້ວຍວັດສະດຸກໍ່ສ້າງ ຫຼື ພາຫະນະຂອງເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຫຼື ຂອງຕົນເອງ, ສ່ວນເຈົ້າຂອງໂຄງການນັ້ນ ຕ້ອງຮັບເອົາ ແລະ ຈ່າຍຄ່າສິ່ງກໍ່ສ້າງຊຶ່ງໄດ້ເຮັດ ແລະ ຍັງຢືນຜົນສຳເລັດຮ່ວມກັນ ແລ້ວ.

ມາດຕາ 451. ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງເຈົ້າຂອງໂຄງການ

ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ມີສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ກວດກາເບິ່ງສິ່ງທີ່ໄດ້ກໍ່ສ້າງ. ຖ້າວ່າສິ່ງທີ່ໄດ້ກໍ່ສ້າງນັ້ນຫາກບໍ່ໄດ້ປະຕິບັດ ຫຼື ປະຕິບັດບໍ່ຖືກ ຕ້ອງຕາມເງື່ອນໄຂຂອງສັນຍາອັນພາໃຫ້ສິ່ງກໍ່ສ້າງນັ້ນບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານເຕັກນິກ ຫຼື ເປັນແລ້ວ ເຈົ້າຂອງໂຄງການມີສິດແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ຮັບເໝົາ ແກ້ໄຂ ຫຼື ສ້ອມແປງພາຍໃນກຳນົດເວລາອັນຄວນ ຫຼື ທວງເອົາການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຖ້າວ່າການໃຊ້ຈ່າຍໃນການປົວແປງນັ້ນຫາກເປັນວັດສະດຸ ກໍ່ສ້າງ ຫຼື ພາຫະນະຂອງຕົນເອງ;
2. ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ອາດຈະຂໍຢຸກເລີກສັນຍາ ແລະ ທວງເອົາການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍກໍ່ໄດ້ ຖ້າວ່າຜູ້ຮັບ ເໝົາຫາກບໍ່ແກ້ໄຂ ຫຼື ສ້ອມແປງພາຍໃນກຳນົດເວລາ ທີ່ກຳນົດຂ້າງເທິງ.

ເຈົ້າຂອງໂຄງການມີພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ຈ່າຍຄ່າສິ່ງກໍ່ສ້າງຕາມລາຄາທີ່ຕົກລົງໄວ້ໃນສັນຍາ;
2. ຕ້ອງຈັດຫາວັດສະດຸກໍ່ສ້າງ ຫຼື ພາຫະນະໃຫ້ມີຄຸນນະພາບ, ຖືກຕ້ອງຕາມມາດຕະຖານເຕັກນິກ ແລະ ໃຫ້ທັນຕາມກຳນົດເວລາ ທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ;
3. ນອກນັ້ນ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການຕ້ອງປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍສະເພາະ.

ມາດຕາ 452. ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ຮັບເໝົາ

ຜູ້ຮັບເໝົາມີສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ສະເໜີໃຫ້ເຈົ້າຂອງໂຄງການຮູ້ວ່າຕົນບໍ່ສາມາດປະຕິບັດຄໍາແນະນໍາ ຫຼື ນໍາໃຊ້ວັດສະດຸກໍ່ສ້າງ ຫຼື ພາຫະນະຂອງເຈົ້າຂອງໂຄງການທີ່ບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານເຕັກນິກ. ຖ້າວ່າເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຫາກບໍ່ໄດ້ແກ້ໄຂພາຍໃນກໍານົດອັນເໝາະສົມແລ້ວ ຜູ້ຮັບເໝົາມີສິດຂໍຍົກເລີກສັນຍາ ແລະ ທວງເອົາການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ;
2. ທວງເອົາຄ່າຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງ ທີ່ສໍາເລັດແລ້ວ ຕາມລາຄາທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ.

ຜູ້ຮັບເໝົາ ມີພັນທະດັ່ງນີ້:

1. ດໍາເນີນການກໍ່ສ້າງຕາມແບບແຜນຜັງການກໍ່ສ້າງ ຂອງເຈົ້າຂອງໂຄງການ, ຕາມກໍານົດເວລາທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ;
2. ຮັບຜິດຊອບປົກປັກຮັກສາ ແລະ ນໍາໃຊ້ ວັດສະດຸກໍ່ສ້າງ ຫຼື ພາຫະນະທີ່ເຈົ້າຂອງໂຄງການຈັດຫາມາ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ. ຖ້າວ່າການນໍາໃຊ້ ຫາກບໍ່ຖືກຕ້ອງແລ້ວ ຜູ້ກ່ຽວຕ້ອງຮັບຜິດຊອບ, ນອກຈາກນີ້ ກໍຍັງມີພັນທະມອບບັນຊີກ່ຽວກັບການນໍາໃຊ້ວັດສະດຸກໍ່ສ້າງ ແລະ ສິ່ງວັດສະດຸກໍ່ສ້າງ ທີ່ຍັງເຫຼືອຄືນໃຫ້ແກ່ເຈົ້າຂອງໂຄງການ;
3. ຮັບຜິດຊອບ ຕໍ່ການກະທຳຂອງ ຜູ້ຮັບເໝົາຕໍ່ ກັບເຈົ້າຂອງໂຄງການ;
4. ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຈາກການດໍາເນີນການກໍ່ສ້າງຂອງຕົນ;
5. ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍສະເພາະ.

ມາດຕາ 453. ການຮັບປະກັນຄຸນນະພາບຂອງຊັບກໍ່ສ້າງ

ຜູ້ຮັບເໝົາ ຕ້ອງຮັບປະກັນສິ່ງກໍ່ສ້າງ ຕາມລະບຽບການ, ກົດໝາຍສະເພາະ.

ພາຍຫຼັງທີ່ເຈົ້າຂອງໂຄງການໄດ້ຮັບເອົາສິ່ງກໍ່ສ້າງແລ້ວ ຫາກຍັງເຫັນວ່າມີສິ່ງບົກຜ່ອງໃນການກໍ່ສ້າງນັ້ນ ເຈົ້າຂອງໂຄງການມີສິດທວງໃຫ້ຜູ້ຮັບເໝົາທຳການສ້ອມແປງຄືນໂດຍບໍ່ເສຍຄ່າສ້ອມແປງແຕ່ຢ່າງໃດ ຖ້າວ່າກໍານົດເວລາຮັບປະກັນນັ້ນຫາກຍັງບໍ່ທັນໄດ້ສິ້ນສຸດ.

ປ. ສັນຍາແຮງງານ

ມາດຕາ 454. ສັນຍາແຮງງານ

ສັນຍາແຮງງານ ແມ່ນການຕົກລົງ ລະຫວ່າງຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ ແລະ ຜູ້ອອກແຮງງານ ຊຶ່ງຜູ້ອອກແຮງງານ ຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດວຽກງານຕາມເງື່ອນໄຂການເຮັດວຽກ, ສ່ວນຜູ້ໃຊ້ແຮງງານຕ້ອງຈ່າຍເງິນເດືອນ ຫຼື ຄ່າແຮງງານ, ສະຫວັດດີການ ແລະ ນະໂຍບາຍອື່ນ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ອອກແຮງງານຕາມຈຳນວນ ແລະ ກໍານົດເວລາທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ ໃນສັນຍາແຮງງານ.

ມາດຕາ 455. ສິດ ແລະ ພັນທະ ຂອງຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ

ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ ມີສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ທົດສອບຄວາມສາມາດຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ;
2. ທວງໃຫ້ຜູ້ອອກແຮງງານມາເຮັດວຽກຕາມທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນໃນສັນຍາ;
3. ຍົກເລີກສັນຍາແຮງງານ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍແຮງງານ.
4. ນຳໃຊ້ສິດອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ ມີພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ຈ່າຍເງິນເດືອນ ຫຼື ຄ່າແຮງງານ, ສະຫວັດດີການ ແລະ ນະໂຍບາຍອື່ນ ຕາມສັນຍາແຮງງານ ແລະ ກົດໝາຍ;
2. ຄຸ້ມຄອງດູແລ, ຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພ ຕະຫຼອດໄລຍະເວລາເຮັດວຽກຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ;
3. ປະຕິບັດພັນທະອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 456. ສິດ ແລະ ພັນທະ ຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ

ຜູ້ອອກແຮງງານ ມີສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ໄດ້ຮັບເງິນເດືອນ ຫຼື ຄ່າແຮງງານ, ສະຫວັດດີການ ແລະ ນະໂຍບາຍອື່ນ ຕາມສັນຍາແຮງງານ ແລະ ກົດໝາຍ;
2. ໄດ້ຮັບການຝຶກຜ່ອນ, ການເບິ່ງແຍງສຸຂະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພໃນການອອກແຮງງານ, ຮ້ອງຂໍຕໍ່ວ່າ ແລະ ອື່ນໆ;
3. ຍົກເລີກສັນຍາແຮງງານ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍແຮງງານ;
4. ນຳໃຊ້ສິດອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ຜູ້ອອກແຮງງານ ມີພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ອອກແຮງງານ ຕາມທີ່ໄດ້ຕົກລົງໃນສັນຍາແຮງງານ;
2. ປະຕິບັດໜ້າທີ່ດ້ວຍຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ສັດຊື່;
3. ປະຕິບັດພັນທະອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ຜ. ສັນຍາຂົນສົ່ງ

ມາດຕາ 457. ສັນຍາຂົນສົ່ງ

ສັນຍາຂົນສົ່ງ ແມ່ນການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ ຊຶ່ງຝ່າຍໜຶ່ງແມ່ນຜູ້ຂົນສົ່ງເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບນຳສິ່ງຜູ້ໂດຍສານ, ເຄື່ອງຕິດຕົວ ຫຼື ວັດຖຸເຄື່ອງຂອງ, ສິນຄ້າ, ເອກະສານ ແລະ ອື່ນໆ ໄປຮອດຈຸດໝາຍ ຫຼື ຕາມຈຸດປະສົງຂອງອົກຝ່າຍໜຶ່ງ, ສ່ວນອົກຝ່າຍໜຶ່ງແມ່ນຜູ້ໂດຍສານ ຫຼື ຜູ້ສົ່ງວັດຖຸເຄື່ອງຂອງ ຫຼື ສິນຄ້າເປັນຜູ້ມີພັນທະຈ່າຍຄ່າໂດຍສານ ຫຼື ຄ່າຂົນສົ່ງຕາມລາຄາທີ່ຕົກລົງກັນ.

ສັນຍາຂົນສົ່ງມີຜົນສັກສິດນັບແຕ່ເວລາຜູ້ຂົນສົ່ງຮັບເອົາຜູ້ໂດຍສານ, ເຄື່ອງຕິດຕົວ ຫຼື ວັດຖຸເຄື່ອງຂອງ, ສິນຄ້າ ແລະ ສິນສຸດລົງໃນເວລາຜູ້ໂດຍສານຮອດຈຸດໝາຍພ້ອມດ້ວຍເຄື່ອງຕິດຕົວ ຫຼື ເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ມີສິດໄດ້ຮັບເອົາວັດຖຸເຄື່ອງຂອງ ຫຼື ສິນຄ້າດັ່ງກ່າວແລ້ວ.

ມາດຕາ 458. ປະເພດການຂົນສົ່ງ

ປະເພດ ຂອງການຂົນສົ່ງມີ ດັ່ງນີ້:

1. ການຂົນສົ່ງທາງບົກ;
2. ການຂົນສົ່ງທາງນໍ້າ;
3. ການຂົນສົ່ງທາງອາກາດ.

ສໍາລັບລະບຽບການ ແລະ ຮູບແບບການຂົນສົ່ງແຕ່ລະປະເພດ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍສະເພາະ.

ມາດຕາ 459. ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ຂົນສົ່ງ

ຜູ້ຂົນສົ່ງ ມີສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ເກັບ, ທວງ ເອົາຄ່າ ໂດຍສານ, ເຄື່ອງຕິດຕົວ ຫຼື ວັດຖຸເຄື່ອງຂອງ, ສິນຄ້າ, ເອກະສານ ແລະ ອື່ນໆ ຕາມລາຄາທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນຢ່າງສົມເຫດສົມຜົນ ແລະ ຕາມລະບຽບການ;
2. ບໍ່ຮັບ ຜູ້ໂດຍສານ ທີ່ຢູ່ໃນສະພາບ ເສຍຈິດທີ່ບໍ່ມີຜູ້ຄຸ້ມຄອງ, ເຄື່ອງຕິດຕົວ ຫຼື ວັດຖຸເຄື່ອງຂອງ, ສິນຄ້າ, ເອກະສານ ແລະ ອື່ນໆ ທີ່ເກືອດຫ້າມ ຫຼື ຜິດກົດໝາຍ.
3. ນຳໃຊ້ສິດອື່ນທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ຜູ້ຂົນສົ່ງ ມີພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ຂົນສົ່ງຜູ້ໂດຍສານ, ເຄື່ອງຕິດຕົວ ຫຼື ວັດຖຸເຄື່ອງຂອງ, ສິນຄ້າ, ເອກະສານ ແລະ ອື່ນໆ ໄປຮອດຈຸດໝາຍຢ່າງປອດໄພຕາມກຳນົດເວລາ ແລະ ມອບໃຫ້ຜູ້ມີສິດຮັບເອົາວັດຖຸເຄື່ອງຂອງ ຫຼື ສິນຄ້າ ດັ່ງກ່າວຕາມຈຳນວນ ແລະ ຄຸນນະພາບທີ່ຕົນໄດ້ຮັບຢູ່ຕົ້ນທາງ;
2. ໃນກໍລະນີທີ່ເກີດອຸປະຕິເຫດ ຜູ້ຂົນສົ່ງຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຜູ້ໂດຍສານທີ່ໄດ້ຮັບບາດເຈັບ ຫຼື ເສຍຊີວິດ, ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ ເຄື່ອງຕິດຕົວ ຫຼື ວັດຖຸເຄື່ອງຂອງ, ສິນຄ້າ, ເອກະສານ ແລະ ອື່ນໆ ທີ່ໄດ້ເສຍຫາຍ ຫຼື ເປ່ເຈຈາກການຂົນສົ່ງ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ກໍລະນີເຫດສຸດວິໄສ;
3. ອຳນວຍຄວາມສະດວກ, ແຈ້ງຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ໃຫ້ຜູ້ໂດຍສານໃນການເດີນທາງ ແລະ ປະຕິບັດທຸກເງື່ອນໄຂຂອງການຂົນສົ່ງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້;
4. ຕິດປັ້ໃສ່ເຄື່ອງຝາກ ຂອງຜູ້ໂດຍສານ ພ້ອມທັງຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ເຄື່ອງຕິດຕົວ ຫຼື ວັດຖຸເຄື່ອງຂອງ, ສິນຄ້າ, ເອກະສານ ແລະ ອື່ນໆ ຕົກເຮື່ງເສຍຫາຍ. ໃນກໍລະນີ ເຄື່ອງຕິດຕົວ ຂອງຜູ້ໂດຍສານເປ່ເຈ, ຕົກເຮື່ງເສຍຫາຍ ຕ້ອງໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຕາມມູນຄ່າເສຍຫາຍຕົວຈິງ;
5. ສົ່ງຜູ້ໂດຍສານໄປຍັງສະຖານທີ່ປິ່ນປົວ ໃກ້ທີ່ສຸດຢ່າງຮີບດ່ວນ ໃນກໍລະນີ ຜູ້ໂດຍສານເກີດເຈັບເປັນ ກະທັນຫັນ ຫຼື ໃກ້ຈະອອກລູກ.
6. ປະຕິບັດພັນທະອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

ມາດຕາ 460. ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ໂດຍສານ ຫຼື ເຈົ້າຂອງເຄື່ອງ ຫຼື ສິນຄ້າ

ຜູ້ໂດຍສານ ຫຼື ເຈົ້າຂອງເຄື່ອງ ຫຼື ສິນຄ້າ ມີສິດດັ່ງນີ້:

1. ໄປຮອດຈຸດໝາຍດ້ວຍຄວາມປອດໄພ ແລະ ຕາມກຳນົດເວລາທີ່ຕົກລົງກັນ;
2. ໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ, ຄວາມ ສະດວກ, ໃນການເດີນທາງ;
3. ທວງເອົາການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນ ຈາກຄວາມຜິດ ຂອງຜູ້ດຳເນີນການຂົນສົ່ງ;

4. ນຳໃຊ້ສິດອື່ນທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ຜູ້ໂດຍສານ ຫຼື ເຈົ້າຂອງ ເຄື່ອງຂອງ ຫຼື ສິນຄ້າ ມີພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ຈ່າຍຄ່າໂດຍສານ ຫຼື ຄ່າເຄື່ອງບັນທຸກ ຕາມລາຄາທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ;
2. ຮັກສາຄວາມສະອາດ, ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຄວາມສະຫງົບ, ມາລະຍາດ, ແຈ້ງເຄື່ອງຂອງທີ່ມີມູນຄ່າ ສູງ, ວັດຖຸອັນຕະລາຍ, ອາວຸດ ແລະ ຮັບຜິດຊອບຈ່າຍຄ່າເຄື່ອງຂອງທີ່ມີນ້ຳໜັກເກີນກຳນົດໃຫ້ແກ່ຜູ້ດຳເນີນການຂົນສົ່ງ ຕາມລະບຽບການໂດຍສານ;
3. ປະຕິບັດພັນທະອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 461. ຄ່າໂດຍສານ ຫຼື ຄ່າຂົນສົ່ງ

ຜູ້ໂດຍສານຈະຈ່າຍຄ່າໂດຍສານກ່ອນ ຫຼື ຫຼັງການເດີນທາງກໍໄດ້ ຕາມລາຄາເປັນສາຍທາງທີ່ລັດໄດ້ກຳນົດໃນແຕ່ລະລະຍະ ຫຼື ຕາມການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ.

ເຈົ້າຂອງເຄື່ອງຂອງ ຫຼື ເຈົ້າຂອງສິນຄ້າ ຈະຈ່າຍຄ່າຂົນສົ່ງກ່ອນ ຫຼື ຫຼັງການຂົນສົ່ງກໍໄດ້ຕາມທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ.

ຝ. ສັນຍາປະກັນໄພ

ມາດຕາ 462. ສັນຍາປະກັນໄພ

ສັນຍາປະກັນໄພ ແມ່ນການຕົກລົງລະຫວ່າງ ຜູ້ຊື້ປະກັນໄພ ກັບຜູ້ປະກັນໄພ ຊຶ່ງຜູ້ຊື້ປະກັນໄພຕ້ອງໄດ້ຈ່າຍຄ່າທຳນຽມປະກັນໄພ ແລະ ຜູ້ປະກັນໄພຕ້ອງຈ່າຍສິນທິດແທນປະກັນໄພ ຫຼື ທິດແທນຄ່າເສຍຫາຍໃຫ້ ຜູ້ຊື້ປະກັນໄພ ຫຼື ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກການປະກັນໄພ ໃນກໍລະນີມີເຫດໃດໜຶ່ງຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໃນສັນຍາ.

ສັນຍາປະກັນໄພແຕ່ລະປະເພດ ທີ່ມີເປົ້າໝາຍປະກັນໄພ ຢູ່ ສປປ ລາວ ຕ້ອງເຮັດກັບຜູ້ປະກັນໄພ ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດສ້າງຕັ້ງ ແລະ ດຳເນີນທຸລະກິດ ຢູ່ ສປປ ລາວ ເທົ່ານັ້ນ.

ສັນຍາປະກັນໄພຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ.

ມາດຕາ 463. ປະເພດສັນຍາປະກັນໄພ

ປະເພດສັນຍາປະກັນໄພ ມີດັ່ງນີ້:

1. ສັນຍາປະກັນໄພສ່ວນບຸກຄົນ;
2. ສັນຍາປະກັນໄພຊັບສິ່ງຂອງ;
3. ສັນຍາປະກັນໄພຄວາມຮັບຜິດຊອບທາງແພ່ງ.

ສຳລັບສັນຍາປະກັນໄພແຕ່ລະປະເພດ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການສະເພາະ.

ພ. ສັນຍາຮຸ້ນສ່ວນ

ມາດຕາ 464. ສັນຍາຮຸ້ນສ່ວນ

ສັນຍາຮຸ້ນສ່ວນ ແມ່ນການຕົກລົງລະຫວ່າງ ສອງຄົນ ຫຼື ຫຼາຍຄົນ ເພື່ອເອົາເງິນ ຫຼື ຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ແຮງງານມາຮ່ວມກັນດຳເນີນກິດຈະການໃດໜຶ່ງ ເພື່ອແບ່ງປັນຜົນປະໂຫຍດ ຫຼື ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ໜີ້ສິນ.

ມາດຕາ 465. ການສິ້ນສຸດຂອງສັນຍາຮຸ້ນສ່ວນ

ສັນຍາຮຸ້ນສ່ວນ ຈະສິ້ນສຸດຕາມກໍລະນີໃດໜຶ່ງທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 399 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້ ຫຼື ສິ້ນສຸດໃນກໍລະນີໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ກຳນົດເວລາຂອງສັນຍາຮຸ້ນສ່ວນ ໄດ້ສິ້ນສຸດລົງ;
2. ຄູ່ສັນຍາຮຸ້ນສ່ວນຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງ ລົ້ມລະລາຍ ຫຼື ຂາດຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະຜິດ, ເວັ້ນແຕ່ໄດ້ຕົກລົງກັນເປັນຢ່າງອື່ນ.

ມາດຕາ 466. ການແບ່ງປັນຜົນປະໂຫຍດ ຫຼື ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ໜີ້ສິນ

ເມື່ອສັນຍາຮຸ້ນສ່ວນ ຫາກໄດ້ສິ້ນສຸດລົງ ຖ້າບໍ່ມີການຕົກລົງຕ່າງຫາກຢູ່ໃນສັນຍາແລ້ວ ການແບ່ງປັນຜົນປະໂຫຍດ ຫຼື ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ໜີ້ສິນໃຫ້ອີງຕາມພູດ ຂອງແຕ່ລະຄົນ.

ພາກທີ VI ການຄ້າປະກັນ ໝວດທີ 1 ຫຼັກການທົ່ວໄປ

ມາດຕາ 467. ການຄ້າປະກັນ

ການຄ້າປະກັນ ແມ່ນການຮັບປະກັນການປະຕິບັດພັນທະຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ຫຼື ສັນຍາ.

ມາດຕາ 468. ປະເພດການຄ້າປະກັນ

ການຄ້າປະກັນມີ ສອງປະເພດ ຄື:

1. ການຄ້າປະກັນຕາມກົດໝາຍ;
2. ການຄ້າປະກັນຕາມສັນຍາ.

ມາດຕາ 469. ລຳດັບບຸລິມະສິດຂອງການຄ້າປະກັນ

ການປະຕິບັດພັນທະດ້ວຍການຄ້າປະກັນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມລຳດັບບຸລິມະສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ບຸລິມະສິດການຄ້າປະກັນຕາມກົດໝາຍ;
2. ບຸລິມະສິດການຄ້າປະກັນຕາມສັນຍາ.

ບຸລິມະສິດທີ່ກ່າວມາເທິງນີ້ ຈະຖືກນຳໃຊ້ກໍຕໍ່ເມື່ອລູກໜີ້ ຫາກບໍ່ປະຕິບັດຜັນທະຂອງຕົນ ຫຼື ຖືກສານ ຕັດສິນໃຫ້ລົ້ມລະລາຍ.

ໝວດທີ 2

ການຄ້າປະກັນຕາມກົດໝາຍ

ມາດຕາ 470. ການຄ້າປະກັນຕາມກົດໝາຍ

ການຄ້າປະກັນຕາມກົດໝາຍ ແມ່ນການຮັບປະກັນການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ປະຕິບັດຜັນທະອື່ນ ທີ່ໄດ້ ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ໂດຍອີງໃສ່ເຫດຜົນທາງດ້ານມະນຸດສະທຳ ແລະ ທາງດ້ານຜົນປະໂຫຍດລວມຂອງຊາດ.

ມາດຕາ 471. ບຸລິມະສິດຂອງການຄ້າປະກັນຕາມກົດໝາຍ

ບຸລິມະສິດການຄ້າປະກັນຕາມກົດໝາຍ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມລຳດັບ ດັ່ງນີ້:

1. ການຈ່າຍຄ່າແຮງງານ, ເງິນເດືອນ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດອື່ນໆ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍແຮງ ງານ;
2. ການເສຍພາສີ, ອາກອນ;
3. ການຈ່າຍອື່ນໆ ເພື່ອຮັບປະກັນຜົນປະໂຫຍດຂອງຊາດ ຊຶ່ງບໍ່ກວມເອົາໜີ້ສິນ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດ ອື່ນໆ ທີ່ເກີດຈາກສັນຍາລະຫວ່າງລັດກັບບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງອື່ນໆ.

ໝວດທີ 3

ການຄ້າປະກັນຕາມສັນຍາ

ມາດຕາ 472. ການຄ້າປະກັນຕາມສັນຍາ

ການຄ້າປະກັນຕາມສັນຍາ ແມ່ນການຕົກລົງຮັບປະກັນການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ການປະຕິບັດຜັນທະ ລະຫວ່າງ ເຈົ້າໜີ້ກັບລູກໜີ້ ຫຼື ການຕົກລົງການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ການປະຕິບັດຜັນທະ ແທນລູກໜີ້ ໂດຍບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ.

ການຄ້າປະກັນຕາມສັນຍາມີ ສອງຢ່າງຄື:

1. ການຄ້າປະກັນຕາມສັນຍາດ້ວຍຊັບ;
2. ການຄ້າປະກັນຕາມສັນຍາດ້ວຍບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນ.

ການຄ້າປະກັນຕາມສັນຍາດ້ວຍຊັບ ແມ່ນການຕົກລົງລະຫວ່າງເຈົ້າໜີ້ກັບລູກໜີ້ ຕາມຮູບການຈຳນຳ ຫຼື ຈຳນອງ ຊຶ່ງກຳນົດໄວ້ໃນປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ການຄ້າປະກັນຕາມສັນຍາດ້ວຍບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນ ແມ່ນສັນຍາຊຶ່ງບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນໃດໜຶ່ງໄດ້ ຕົກລົງ ໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ການປະຕິບັດຜັນທະອື່ນ ຕາງລູກໜີ້ ໃນກໍລະນີທີ່ລູກໜີ້ ບໍ່ປະຕິບັດຜັນທະອື່ນດ້ວຍຕົນ ເອງ.

ມາດຕາ 473. ການກຳນົດລັກສະນະ ແລະ ການຕີມູນຄ່າຂອງຊັບ

ຊັບທີ່ນຳໄປຄ້າປະກັນນັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ກຳນົດລັກສະນະ ແລະ ມູນຄ່າຢ່າງຄົບຖ້ວນໄວ້ໃນ ສັນຍາ ຕາມການ ເຫັນດີເຫັນພ້ອມຂອງຄູ່ສັນຍາທັງສອງຝ່າຍ ເຊັ່ນ ປະເພດ, ຊະນິດ, ຂະໜາດ, ຄຸນນະພາບ, ຈຳນວນ ແລະ ສະຖານທີ່ຕັ້ງຂອງຊັບທີ່ນຳມາຄ້າປະກັນນັ້ນ.

ມາດຕາ 474. ບຸລິມະສິດການຄ້າປະກັນຕາມສັນຍາ

ບຸລິມະສິດການຄ້າປະກັນຕາມສັນຍາ ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

1. ການຄ້າປະກັນທີ່ໄດ້ຈົດທະບຽນຄ້າປະກັນ;
2. ການຄ້າປະກັນທີ່ ມີການຈົດທະບຽນກ່ອນ ໃນກໍລະນີທີ່ມີການຈົດທະບຽນຫຼາຍສະບັບ;
3. ເຈົ້າໜີ້ທີ່ຄອບຄອງຊັບ ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ມີການຈົດທະບຽນຄ້າປະກັນ;
4. ເຈົ້າໜີ້ບໍ່ໄດ້ຈົດທະບຽນການຄ້າປະກັນ ແລະ ບໍ່ໄດ້ຄອບຄອງຊັບ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມອັດຕາສ່ວນ ຂອງໜີ້ສິນຕາມສັນຍາ.

ມາດຕາ 475. ຊັບດຽວທີ່ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນຫຼາຍການຄ້າປະກັນ

ຊັບດຽວສາມາດນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນຫຼາຍການຄ້າປະກັນຖ້າວ່າມູນຄ່າຂອງຊັບໃນເວລາຄ້າປະກັນນັ້ນຫາກສູງ ກວ່າມູນຄ່າຂອງການຄ້າປະກັນທັງໝົດ;

ຜູ້ຄ້າປະກັນຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ຮັບການຄ້າປະກັນເປັນລາຍລັກອັກສອນ ວ່າຊັບທີ່ຕົນນຳໄປຄ້າປະກັນນັ້ນ ໄດ້ ຖືກນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຄ້າປະກັນອື່ນແລ້ວ.

ມາດຕາ 476. ຮູບແບບການຄ້າປະກັນຕາມສັນຍາ

ການຄ້າປະກັນຕາມສັນຍາມີ ສາມ ຮູບແບບ ດັ່ງນີ້:

1. ການຈຳນຳ;
2. ການຈຳນອງ;
3. ການຄ້າປະກັນດ້ວຍບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນອື່ນ.

ກ. ການຈຳນຳ

ມາດຕາ 477. ການຈຳນຳ

ການຈຳນຳ ແມ່ນຜູ້ຈຳນຳໄດ້ນຳເອົາຊັບຂອງຕົນໄປໄວ້ນຳຜູ້ຮັບຈຳນຳ ເພື່ອຮັບປະກັນການໃຊ້ແທນໜີ້ ສິນ ຫຼື ການປະຕິບັດພັນທະດ້ວຍຊັບດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 478. ປະເພດຂອງການຈຳນຳ

ການຈຳນຳມີ ສາມ ປະເພດຕົ້ນຕໍ ດັ່ງນີ້:

1. ການຈຳນຳດ້ວຍສັງຫາລິມະຊັບ;

2. ການຈຳນຳດ້ວຍອະສັງຫາລິມະຊັບ;
3. ການຈຳນຳດ້ວຍສິດ.

ກ1. ການຈຳນຳດ້ວຍສັງຫາລິມະຊັບ

ມາດຕາ 479. ການຈຳນຳດ້ວຍສັງຫາລິມະຊັບ

ການຈຳນຳດ້ວຍສັງຫາລິມະຊັບ ແມ່ນການຮັບປະກັນການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ການປະຕິບັດຜົນທະ ຊຶ່ງ ຜູ້ຈຳນຳ ໄດ້ນຳເອົາສັງຫາລິມະຊັບໃດໜຶ່ງໄປໄວ້ໃນການຄອບຄອງຂອງຜູ້ຮັບຈຳນຳ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນ ຕາມການ ຕົກລົງ.

ມາດຕາ 480. ເງື່ອນໄຂຂອງການຈຳນຳດ້ວຍສັງຫາລິມະຊັບ

ການຈຳນຳດ້ວຍສັງຫາລິມະຊັບ ປະກອບດ້ວຍເງື່ອນໄຂ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

1. ມີສັນຍາຈຳນຳ;
2. ສັງຫາລິມະຊັບນັ້ນຕ້ອງເປັນກຳມະສິດຂອງຜູ້ຈຳນຳ;
3. ສັງຫາລິມະຊັບ ຕ້ອງເອົາໄປໄວ້ໃນການຄອບຄອງຂອງຜູ້ຮັບຈຳນຳ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນຕາມການຕົກລົງ;

ມາດຕາ 481. ຜົນຂອງການຈຳນຳດ້ວຍສັງຫາລິມະຊັບ

ສັງຫາລິມະຊັບທີ່ນຳໄປຈຳນຳນັ້ນ ຍັງເປັນກຳມະສິດຂອງຜູ້ຈຳນຳຢູ່ ແຕ່ຢູ່ໃນການຄອບຄອງຂອງຜູ້ຮັບ ຈຳນຳ ຫຼື ຂອງບຸກຄົນອື່ນ ຕາມການຕົກລົງ. ທີ່ຜູ້ຮັບຈຳນຳມີບຸລິມະສິດຕໍ່ສັງຫາລິມະຊັບ ທີ່ນຳມາຈຳນຳກ່ອນເຈົ້າ ໜີ້ຄືນອື່ນ.

ຜູ້ຮັບຈຳນຳ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນນັ້ນ ບໍ່ມີສິດນຳໃຊ້ ຫຼື ຮັບໝາກຜົນຈາກສັງຫາລິມະຊັບດັ່ງກ່າວ ເວັ້ນເສຍແຕ່ ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນຈາກຜູ້ຈຳນຳ. ຜູ້ຮັບຈຳນຳ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນ ທີ່ໄດ້ຮັບມອບໝາຍໃຫ້ປົກ ປັກຮັກສາສັງຫາລິມະຊັບນັ້ນ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນການເປ່ເຜ, ເສຍຫາຍ ຍ້ອນຄວາມຜິດພາດຂອງຕົນ.

ໃນກໍລະນີທີ່ສັງຫາລິມະຊັບ ຊຶ່ງນຳມາຈຳນຳນັ້ນ ຫາກເປ່ເຜ, ເສຍຫາຍ ຫຼື ຖືກລັກ ຜູ້ຮັບຈຳນຳ ຫຼື ບຸກຄົນ ອື່ນທີ່ ໄດ້ຮັບມອບໝາຍໃຫ້ປົກປັກຮັກສາ ມີສິດທວງ, ຕິດຕາມເອົາຊັບນັ້ນຄືນ.

ມາດຕາ 482. ການສົ່ງຄືນ ແລະ ການຂາຍສັງຫາລິມະຊັບ

ເມື່ອລູກໜີ້ ຫາກໄດ້ໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ປະຕິບັດຜົນທະໝົດແລ້ວ ການຈຳນຳກໍຈະສິ້ນສຸດລົງ. ສັງຫາລິມະຊັບທີ່ນຳມາຈຳນຳນັ້ນ ຕ້ອງສົ່ງຄືນໃຫ້ຜູ້ຈຳນຳ.

ຖ້າວ່າລູກໜີ້ຫາກບໍ່ໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ບໍ່ປະຕິບັດຜົນທະ ຕາມກຳນົດເວລາທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ ສັງຫາລິມະ ຊັບທີ່ນຳມາຈຳນຳນັ້ນ ຫາກມີມູນຄ່າເທົ່າກັບໜີ້ສິນແລ້ວ ກໍຈະຕົກເປັນກຳມະສິດຂອງເຈົ້າໜີ້.

ຖ້າສັງຫາລິມະຊັບ ທີ່ນຳມາຈຳນຳນັ້ນຫາກມີມູນຄ່າສູງກວ່າໜີ້ສິນ, ເຈົ້າໜີ້ສາມາດເສັ້ງເອົາ, ຂາຍ ສັງຫາລິມະຊັບ ທີ່ນຳມາຈຳນຳນັ້ນ ຕາມລາຄາທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ ຫຼື ປະມູນຂາຍຕາມລະບຽບການສະເພາະ. ພາຍຫຼັງ ທີ່ໄດ້ຫັກເອົາຕົ້ນທຶນ ແລະ ດອກເບ້ຍແລ້ວ ສ່ວນທີ່ເຫຼືອຕ້ອງສົ່ງຄືນໃຫ້ຜູ້ຈຳນຳ. ຖ້າວ່າຈຳນວນເງິນທີ່ໄດ້ຈາກ ການຂາຍສັງຫາລິມະຊັບທີ່ນຳມາຈຳນຳນັ້ນ ຫາກບໍ່ພຽງພໍກັບໜີ້ສິນ ແມ່ນໃຫ້ລູກໜີ້ຕື່ມໃສ່ຈົນຄົບຖ້ວນ.

ມາດຕາ 483. ການຈຳນຳທີ່ໂຮງຈຳນຳ

ການຈຳນຳທີ່ໂຮງຈຳນຳ ແມ່ນໃຫ້ປະຕິບັດຕາມ ມາດຕາ 479 - 482 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ ສະບັບນີ້ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບໂຮງຈຳນຳ.

ມາດຕາ 484. ການຈຳນຳດ້ວຍສິນຄ້າໃນສາງ

ການຈຳນຳດ້ວຍສິນຄ້າໃນສາງ ແມ່ນການນຳເອົາໃບຢັ້ງຢືນສິນຄ້າໃນສາງໄປຄ້ຳປະກັນການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ການປະຕິບັດຜົນທະນຳເຈົ້າໜີ້.

ກ2. ການຈຳນຳດ້ວຍອະສັງຫາລິມະຊັບ

ມາດຕາ 485. ການຈຳນຳດ້ວຍອະສັງຫາລິມະຊັບ

ການຈຳນຳດ້ວຍອະສັງຫາລິມະຊັບ ແມ່ນການຮັບປະກັນການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ການການປະຕິບັດຜົນທະນຳດ້ວຍອະສັງຫາລິມະຊັບ ຊຶ່ງຜູ້ຈຳນຳ ໄດ້ເອົາອະສັງຫາລິມະຊັບນັ້ນ ໃຫ້ຢູ່ໃນການຄອບຄອງຂອງຜູ້ຮັບຈຳນຳ.

ມາດຕາ 486. ເງື່ອນໄຂຂອງການຈຳນຳດ້ວຍອະສັງຫາລິມະຊັບ

ການຈຳນຳດ້ວຍອະສັງຫາລິມະຊັບ ມີເງື່ອນໄຂ ດັ່ງນີ້:

1. ມີສັນຍາ ແລະ ການຈຳນຳ;
2. ມີກຳນົດເວລາບໍ່ໃຫ້ເກີນ ຫ້າປີ, ສາມາດຕໍ່ໄດ້ ຕາມການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ ຊຶ່ງການຕໍ່ແຕ່ລະເທື່ອນັ້ນບໍ່ໃຫ້ເກີນ ຫ້າປີ;
3. ຢູ່ໃນການຄອບຄອງຂອງຜູ້ຮັບຈຳນຳ;
4. ຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ ແລະ ນຳໄປຈົດທະບຽນນຳຂະແໜງການທີ່ດິນ ຫຼື ພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 487. ຜົນການຈຳນຳດ້ວຍອະສັງຫາລິມະຊັບ

ອະສັງຫາລິມະຊັບທີ່ນຳໄປຈຳນຳນັ້ນ ຍັງເປັນກຳມະສິດຂອງຜູ້ຈຳນຳຢູ່. ແຕ່ຢູ່ໃນການຄອບຄອງຂອງຜູ້ຮັບຈຳນຳ. ຜູ້ຮັບຈຳນຳ ມີສິດນຳໃຊ້ ຫຼື ໄດ້ຮັບໝາກຜົນຈາກຊັບດັ່ງກ່າວ ແຕ່ບໍ່ມີສິດຄິດໄລ່ດອກເບ້ຍ ຈາກຜູ້ຈຳນຳ. ຜູ້ຮັບຈຳນຳມີບຸລິມະສິດໃນການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ການປະຕິບັດຜົນທະນຳເຈົ້າໜີ້ຄືນອີ່ນ.

ມາດຕາ 488. ການຈ່າຍຄ່າປົກປັກຮັກສາອະສັງຫາລິມະຊັບ

ຜູ້ຮັບຈຳນຳ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃນການຈ່າຍຄ່າຄຸ້ມຄອງ, ປົກປັກຮັກສາ, ສ້ອມແປງ, ການໃຊ້ຈ່າຍອື່ນ ກ່ຽວກັບອະສັງຫາລິມະຊັບນັ້ນຜູ້ຮັບຈຳນຳ ຫຼື ຜູ້ໄດ້ຮັບມອບໝາຍໃຫ້ປົກປັກຮັກສາຊັບ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ ໃນກໍລະນີຊັບນັ້ນຫາກມີການເປ່ເພ ຫຼື ເສຍຫາຍ ຍ້ອນຄວາມຜິດພາດຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 489. ການສົ່ງຄືນ ແລະ ການຂາຍອະສັງຫາລິມະຊັບ

ເມື່ອລູກໜີ້ ຫາກໄດ້ໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ປະຕິບັດຜັນທະຄົບຖ້ວນແລ້ວ ການຈຳນຳກໍຈະສິ້ນສຸດລົງ. ອະສັງຫາລິມະຊັບທີ່ເອົາມາຈຳນຳນັ້ນ ຕ້ອງສົ່ງຄືນລູກໜີ້ ຫຼື ຜູ້ຈຳນຳ ໃນສະພາບເດີມ ແລະ ການຈົດທະບຽນການຈຳນຳ ຈະຖືກລຶບລ້າງ.

ຖ້າວ່າລູກໜີ້ ຫາກບໍ່ໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ປະຕິບັດຜັນທະ ຕາມກຳນົດເວລາທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ ເຈົ້າໜີ້ມີສິດປະກາດຂາຍ ຫຼື ປະມຸນຂາຍຊັບທີ່ເອົາມາຈຳນຳນັ້ນ ຕາມມູນຄ່າປັດຈຸບັນ ຕາມທ້ອງຕະຫຼາດ. ໃນກໍລະນີ ທີ່ບໍ່ສາມາດຂາຍໄດ້ ລູກໜີ້ ແລະ ເຈົ້າໜີ້ສາມາດຕົກລົງເປັນຢ່າງອື່ນ. ໃນກໍລະນີ ຊັບທີ່ນຳມາຈຳນຳນັ້ນ ຫາກມີລາຄາສູງກວ່າໜີ້ສິນແລ້ວ, ໃນເມື່ອເຈົ້າໜີ້ຫາກ ຫາກເອົາໜີ້ສິນ ລວມທັງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕ່າງໆ ຄົບຖ້ວນແລ້ວ ສ່ວນທີ່ຍັງເຫຼືອຈາກການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນນັ້ນ ຕ້ອງສົ່ງຄືນໃຫ້ລູກໜີ້ທັງໝົດ. ຖ້າວ່າຈຳນວນເງິນທີ່ໄດ້ຈາກການຂາຍອະສັງຫາລິມະຊັບ ທີ່ເອົາມາຈຳນຳນັ້ນ ຫາກບໍ່ພຽງພໍກັບໜີ້ສິນ ໃຫ້ລູກໜີ້ ຕື່ມໃສ່ຈົນຄົບຖ້ວນ.

ກ3. ການຈຳນຳດ້ວຍສິດ

ມາດຕາ 490. ການຈຳນຳດ້ວຍສິດ

ການຈຳນຳດ້ວຍສິດ ແມ່ນສັນຍາຊຶ່ງຜູ້ຈຳນຳໄດ້ມອບເອກະສານຢັ້ງຢືນສິດ, ສິດທວງ, ສິດຕໍ່ຊັບສິນທີ່ບໍ່ມີຕົວຕົນ, ກິດຈະການໃດໜຶ່ງ ຫຼື ສິດຕໍ່ໝາກຜົນໂຄງການ ທີ່ຮັບປະກັນວ່າຈະເກີດຂຶ້ນແນ່ນອນໃນອະນາຄົດ ໄວ້ນຳຜູ້ຮັບຈຳນຳ ເພື່ອຮັບປະກັນການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ປະຕິບັດຜັນທະ.

ມາດຕາ 491. ການຈຳນຳດ້ວຍເອກະສານຢັ້ງຢືນສິດ

ການຈຳນຳດ້ວຍເອກະສານຢັ້ງຢືນສິດ ແມ່ນການຈຳນຳດ້ວຍເອກະສານ ເຊັ່ນ ໃບຮຸ້ນ, ໃບຮຸ້ນກູ້, ຜັນທະບັດ ແລະ ໃບທວງໜີ້.

ມາດຕາ 492. ການຈຳນຳດ້ວຍຊັບສິນທີ່ບໍ່ມີຕົວຕົນ

ການຈຳນຳດ້ວຍສິດຕໍ່ຊັບທີ່ບໍ່ມີຕົວຕົນ ແມ່ນການຈຳນຳດ້ວຍ ຮຸ້ນໃນບໍລິສັດ, ຊັບສິນທາງປັນຍາ, ບັນຊີເງິນຝາກທະນາຄານ, ສິດຕາມສັນຍາ, ສິດໃນການຮັບຊັບ ຫຼື ວັດຖຸສິ່ງຂອງ, ການອະນຸຍາດ, ການຮັບຮອງ ຫຼື ສິດໃນການດຳເນີນທຸລະກິດໃດໜຶ່ງ ແລະ ຊັບອື່ນໆ.

ມາດຕາ 493. ການຈຳນຳດ້ວຍສິດຕໍ່ກິດຈະການໃດໜຶ່ງ ຫຼື ໝາກຜົນຂອງໂຄງການ

ການຈຳນຳດ້ວຍສິດຕໍ່ກິດຈະການໃດໜຶ່ງ ຫຼື ໝາກຜົນຂອງໂຄງການ ແມ່ນການ ເຮັດສັນຍາຈຳນຳ ທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນຢ່າງແນ່ນອນໃນອະນາຄົດ ເພື່ອຮັບປະກັນການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ເຊັ່ນ ລາຍຮັບທີ່ຈະໄດ້ຮັບຈາກໂຄງການ, ຜົນຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ອື່ນໆ.

ການຈຳນຳປະເພດນີ້ ຈະມີຜົນຕໍ່ຄູ່ສັນຍາເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 494. ເງື່ອນໄຂຂອງການຈຳນຳດ້ວຍສິດ

ເງື່ອນໄຂຂອງການຈຳນຳດ້ວຍສິດ ມີດັ່ງນີ້:

1. ມີສັນຍາຈຳນຳດ້ວຍສິດ;
2. ສິດທີ່ນຳມາຈຳນຳນັ້ນ ຕ້ອງເປັນກຳມະສິດຂອງ ຜູ້ຈຳນຳ;
3. ຖ້ານຳເອົາສິດທວງມາເປັນເປົ້າໝາຍຂອງການຈຳນຳແລ້ວໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ ... ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້. ຈະມີຜົນສັກສິດນັບແຕ່ວັນທີ່ໄດ້ມອບເອກະ ສານ ຍັງຢືນສິດທວງ ເປັນຕົ້ນໄປ;
4. ຖ້າເປັນຊັບ ຫຼື ໝາກຜົນຂອງໂຄງການ ຫຼື ກິດຈະການໃດໜຶ່ງ ຕ້ອງແມ່ນຊັບ ຫຼື ໝາກຜົນທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນຢ່າງແນ່ນອນໃນອານາຄົດ;
5. ຖ້າເອົາໃບຮຸ້ນ ຫຼື ຮຸ້ນກຸ່ມລະບຸຊື່ ໄປຈຳນຳ ຕ້ອງນຳເອົາໄປຈົດທະບຽນນຳບໍລິສັດທີ່ອອກຮຸ້ນເສຍກ່ອນ ຈຶ່ງສາມາດນຳໄປປະຕິບັດໄດ້;
6. ຖ້າວ່າເປົ້າໝາຍຂອງການຈຳນຳແມ່ນໃບສັ່ງຈ່າຍການຈຳນຳນັ້ນບໍ່ສາມາດຮຽກເກັບກັບບຸກຄົນທີ່ສາມ ເວັ້ນເສຍແຕ່ໄດ້ສະລັກຫຼັງໃບສັ່ງຈ່າຍດັ່ງກ່າວ;

ມາດຕາ 495. ຜົນຂອງການຈຳນຳດ້ວຍສິດ

ສິດທີ່ນຳໄປຈຳນຳນັ້ນ ຍັງເປັນກຳມະສິດຂອງຜູ້ຈຳນຳ ແຕ່ຢູ່ໃນການຄອບຄອງຂອງຜູ້ຮັບຈຳນຳ. ຜູ້ຮັບຈຳນຳມີບຸລິມະສິດໃນການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ກ່ອນເຈົ້າໜີ້ຄົນອື່ນ.

ນອກຈາກນີ້ ການຈຳນຳດ້ວຍສິດ ຍັງມີຜົນ ດັ່ງນີ້:

1. ຜູ້ຮັບຈຳນຳອາດຈະຮຽກເກັບໜີ້ຕາມສິດທີ່ນຳມາຈຳນຳໄດ້ໂດຍກົງ;
2. ຖ້າວັດຖຸປະສົງຂອງສິດທວງເປັນເງິນຜູ້ຮັບຈຳນຳອາດໄດ້ຮັບການຊຳລະໃນຈຳນວນຕາມອັດຕາສ່ວນຂອງໜີ້ທີ່ຕົນມີສິດທວງເທົ່ານັ້ນ;
3. ຖ້າສິດທວງທີ່ນຳມາຈຳນຳຫາກສິ້ນສຸດກຳນົດເວລາກ່ອນການຈຳນຳ ຜູ້ຮັບຈຳນຳສາມາດທວງໃຫ້ລູກໜີ້ເດີມນຳເງິນຈຳນວນທີ່ຊຳລະມາໄວ້ໃນການຄອບຄອງຂອງຜູ້ຮັບຈຳນຳ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງໃດໜຶ່ງຕາມການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ;
4. ຖ້າເປົ້າໝາຍຂອງສິດທວງບໍ່ແມ່ນເງິນ ຜູ້ຮັບຈຳນຳມີບຸລິມະສິດໃນການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນຈາກຊັບນັ້ນ.

ຂ. ການຈຳນອງ

ມາດຕາ 496. ການຈຳນອງ

ການຈຳນອງ ແມ່ນການຮັບປະກັນການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ການປະຕິບັດຜັນທະອື່ນ ແກ່ເຈົ້າໜີ້ ດ້ວຍການເອົາຊັບສິ່ງຂອງໄປຈົດທະບຽນການຈຳນອງ ໂດຍບໍ່ໄດ້ມອບການຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວໃຫ້ແກ່ຜູ້ຮັບຈຳນອງ.

ມາດຕາ 497. ປະເພດຂອງການຈຳນອງ

ການຈຳນອງມີສອງປະເພດ ດັ່ງນີ້:

1. ການຈຳນອງດ້ວຍອະສັງຫາລິມະຊັບ;
2. ການຈຳນອງດ້ວຍສັງຫາລິມະຊັບ.

ຂ1. ການຈຳນອງດ້ວຍອະສັງຫາລິມະຊັບ

ມາດຕາ 498. ການຈຳນອງດ້ວຍອະສັງຫາລິມະຊັບ

ການຈຳນອງດ້ວຍອະສັງຫາລິມະຊັບ ແມ່ນການຮັບປະກັນການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ການປະຕິບັດຜັນທະແກ່ເຈົ້າ ໜີ້ດ້ວຍການຈົດທະບຽນອະສັງຫາລິມະຊັບທີ່ນຳມາຈຳນອງໂດຍບໍ່ໄດ້ສົ່ງມອບອະສັງຫາລິມະຊັບນັ້ນໃຫ້ແກ່ຜູ້ຮັບຈຳນອງ.

ມາດຕາ 499. ເງື່ອນໄຂຂອງການຈຳນອງດ້ວຍອະສັງຫາລິມະຊັບ

ການຈຳນອງດ້ວຍອະສັງຫາລິມະຊັບ ມີເງື່ອນໄຂ ດັ່ງນີ້:

1. ມີສັນຍາ ແລະ ການຈຳນອງ;
2. ຈົດທະບຽນການຈຳນອງນຳຂະແໜງການທີ່ດິນ ຫຼື ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
3. ອະສັງຫາລິມະຊັບທີ່ນຳມາຈຳນອງ ຕ້ອງເປັນກຳມະສິດຂອງຜູ້ຈຳນອງ.

ມາດຕາ 500. ຜົນຂອງການຈຳນອງດ້ວຍອະສັງຫາລິມະຊັບ

ອະສັງຫາລິມະຊັບທີ່ນຳມາຈຳນອງ ຍັງເປັນກຳມະສິດຂອງຜູ້ຈຳນອງຢູ່ ຊຶ່ງຜູ້ຈຳນອງຍັງມີສິດຄອບຄອງ, ນຳໃຊ້ ແລະ ໄດ້ຮັບໝາກຜົນ ຈາກຊັບທີ່ໄດ້ຈົດທະບຽນການຈຳນອງ.

ຜູ້ຈຳນອງຍັງຕ້ອງປົກປັກຮັກສາຊັບທີ່ນຳໄປຈຳນອງນັ້ນໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບເດີມ ແລະ ບໍ່ເຮັດໃຫ້ມູນຄ່າຂອງຊັບນັ້ນຫຼຸດລົງ.

ຜູ້ຈຳນອງບໍ່ມີສິດຂາຍ, ມອບ ຫຼື ແລກປ່ຽນອະສັງຫາລິມະຊັບ ທີ່ນຳໄປຈຳນອງນັ້ນ. ຖ້າຫາກມີການລະເມີດ ຜູ້ຮັບຈຳນອງມີສິດທວງທາວ, ຕິດຕາມເອົາຊັບນັ້ນຄືນ. ສຳລັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ໃນການທວງທາວ, ຕິດຕາມເອົາອະສັງຫາລິມະຊັບນັ້ນຄືນ ລວມທັງຄ່າເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກການລະເມີດນັ້ນ ແມ່ນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ຈຳນອງ.

ເມື່ອຜູ້ຈຳນອງ ຫາກໄດ້ປະຕິບັດຜັນທະຄົບຖ້ວນແລ້ວ ການຈຳນອງ ກໍຈະສິ້ນສຸດລົງ ແລະ ການຈົດທະບຽນການຈຳນອງ ຈະຖືກລືບລ້າງ.

ມາດຕາ 501. ສິດຂອງຜູ້ຮັບຈຳນອງຕໍ່ອະສັງຫາລິມະຊັບທີ່ນຳມາຈຳນອງ

ເມື່ອລຸກໜີ້ ຫາກໄດ້ປະຕິບັດຜັນທະຄົບຖ້ວນແລ້ວ ການຈຳນອງ ກໍຈະສິ້ນສຸດລົງ ແລະ ການຈົດທະບຽນການຈຳນອງ ຈະຖືກລືບລ້າງ.

ຜູ້ຮັບຈຳນອງ ມີສິດປະກາດຂາຍ ຫຼື ປະມຸນຂາຍ ອະສັງຫາລິມະຊັບທີ່ນຳມາຈຳນອງນັ້ນ ເພື່ອໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ, ພ້ອມທັງດອກເບ້ຍໃຫ້ຕົນ ໃນກໍລະນີທີ່ລຸກໜີ້ຫາກບໍ່ໃຊ້ແທນໜີ້ສິນຕາມກຳນົດເວລາ.

ຜູ້ຮັບຈຳນອງ ມີບຸລິມະສິດໄດ້ຮັບການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນກ່ອນ ເຈົ້າໜີ້ຜູ້ອື່ນ ທີ່ບໍ່ມີການຈຳນອງ ຫຼື ເຈົ້າໜີ້ທີ່ໄດ້ຮັບການຈຳນອງນຳຫຼັງຕົນກ່ຽວກັບອະສັງຫາລິມະຊັບນັ້ນ ເວັ້ນເສຍແຕ່ໃນກໍລະນີທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 469 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ຂ2. ການຈຳນອງດ້ວຍສັງຫາລິມະຊັບ

ມາດຕາ 502. ການຈຳນອງດ້ວຍສັງຫາລິມະຊັບ

ການຈຳນອງດ້ວຍສັງຫາລິມະຊັບ ແມ່ນການຮັບປະກັນການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ປະຕິບັດຜົນທະແກ່ເຈົ້າໜີ້ ດ້ວຍການຈົດທະບຽນ ສັງຫາລິມະຊັບທີ່ນຳມາຈຳນອງ ໂດຍບໍ່ໄດ້ມອບສັງຫາລິມະຊັບທີ່ນຳມາຈຳນອງນັ້ນໃຫ້ແກ່ຜູ້ຮັບຈຳນອງ.

ສັງຫາລິມະຊັບທີ່ນຳມາຈຳນອງນັ້ນ ຕ້ອງແມ່ນປະເພດສັງຫາລິມະຊັບທີ່ມີທະບຽນກຳມະສິດຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການສະເພາະ.

ມາດຕາ 503. ເງື່ອນໄຂຂອງການຈຳນອງດ້ວຍສັງຫາລິມະຊັບ

ການຈຳນອງດ້ວຍສັງຫາລິມະຊັບ ມີເງື່ອນໄຂ ດັ່ງນີ້:

1. ມີສັນຍາ ແລະ ການຈຳນອງ;
2. ຈົດທະບຽນການຈຳນອງ ນຳຂະແໜງການທີ່ອອກໃບທະບຽນກຳມະສິດກ່ຽວກັບຊັບນັ້ນ;
3. ສັງຫາລິມະຊັບທີ່ນຳມາຈຳນອງ ຕ້ອງເປັນກຳມະສິດຂອງຜູ້ຈຳນອງ;
4. ສັນຍາຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ.

ນອກຈາກນີ້, ການຈຳນອງດ້ວຍສັງຫາລິມະຊັບ ຍັງຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການສະເພາະ.

ມາດຕາ 504. ຜົນຂອງການຈຳນອງດ້ວຍສັງຫາລິມະຊັບ

ຜົນຂອງການຈຳນອງສັງຫາລິມະຊັບ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມມາດຕາ 500 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 505. ສິດຂອງຜູ້ຮັບຈຳນອງຕໍ່ສັງຫາລິມະຊັບທີ່ນຳມາຈຳນອງ

ສິດຂອງຜູ້ຮັບຈຳນອງຕໍ່ສັງຫາລິມະຊັບທີ່ນຳມາຈຳນອງ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໃນມາດຕາ 501 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ຄ. ການຄ້ຳປະກັນດ້ວຍບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນອື່ນ

ມາດຕາ 506. ການຄ້ຳປະກັນດ້ວຍບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນອື່ນ

ການຄ້ຳປະກັນດ້ວຍບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນອື່ນ ແມ່ນການທີ່ບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ໄດ້ຕົກລົງໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ປະຕິບັດຜົນທະອື່ນຕາງລູກໜີ້ ຖ້າລູກໜີ້ ຫາກບໍ່ໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ບໍ່ປະຕິບັດຜົນທະອື່ນດ້ວຍຕົນເອງ.

ມາດຕາ 507. ຮູບການຂອງສັນຍາຄໍ້າປະກັນດ້ວຍບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນອື່ນ

ການຄໍ້າປະກັນດ້ວຍບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນອື່ນ ຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນຈະເຮັດ ລວມໃນສັນຍາ ຕົ້ນຕໍ ຫຼື ແຍກຕ່າງຫາກກໍໄດ້ ແລະ ໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນ ດ້ວຍຮູບການໃດໜຶ່ງ ຈາກນາຍທະບຽນສານ ຫຼື ນາຍບ້ານ ແລະ ມີຜະຍານເຂົ້າຮ່ວມນຳ.

ມາດຕາ 508. ຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ຄໍ້າປະກັນ

ຜູ້ຄໍ້າປະກັນ ອາດຈະຄໍ້າປະກັນການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ປະຕິບັດຜັນທະແທນລູກໜີ້ ທັງໝົດ ຫຼື ສ່ວນໃດ ສ່ວນໜຶ່ງກໍໄດ້ ຕາມທີ່ໄດ້ຕົກລົງໄວ້ໃນສັນຍາຄໍ້າປະກັນ. ໃນກໍລະນີການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຜູ້ຄໍ້າປະກັນມີຜັນທະໃຊ້ ແທນພຽງແຕ່ຕົ້ນທຶນເທົ່ານັ້ນ ເວັ້ນເສຍແຕ່ສັນຍາຫາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ເມື່ອເຖິງກຳນົດເວລາທີ່ໄດ້ບັງໄວ້ໃນສັນຍາແລ້ວ ເຈົ້າໜີ້ຕ້ອງທວງທາວເອົານຳລູກໜີ້ເສຍກ່ອນ, ຖ້າວ່າ ລູກໜີ້ ຫາກບໍ່ໃຊ້ແທນໜີ້ສິນແລ້ວ ເຈົ້າໜີ້ຈຶ່ງມີສິດທວງເອົານຳຜູ້ຄໍ້າປະກັນໄດ້.

ຜູ້ຄໍ້າປະກັນ ແລະ ລູກໜີ້ ມີຜັນທະແຈ້ງ ໃຫ້ກັນຊາບກ່ຽວກັບການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນທີ່ຕົນໄດ້ປະຕິບັດໄປ ແລ້ວ. ຜູ້ຄໍ້າປະກັນທີ່ໄດ້ໃຊ້ໜີ້ສິນທັງໝົດ ຫຼື ສ່ວນໃດສ່ວນໜຶ່ງ ແທນລູກໜີ້ແລ້ວນັ້ນ ກໍ່ກາຍມາເປັນເຈົ້າໜີ້ ຂອງລູກໜີ້ຜູ້ນັ້ນ ແລະ ມີສິດທວງເອົາຕົ້ນທຶນທີ່ຕົນໄດ້ຈ່າຍໄປແລ້ວ ລວມທັງດອກເບ້ຍ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕ່າງໆ ຖ້າຫາກໄດ້ຕົກລົງກັນໄວ້ໃນສັນຍາ.

ມາດຕາ 509. ການຄໍ້າປະກັນຮ່ວມ

ການຄໍ້າປະກັນຮ່ວມ ແມ່ນການຄໍ້າປະກັນການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ປະຕິບັດຜັນທະໃດໜຶ່ງແທນລູກໜີ້ ດ້ວຍສອງຄົນຂຶ້ນໄປ ຫຼື ຫຼາຍນິຕິບຸກຄົນ ເອີ້ນວ່າ ຜູ້ຄໍ້າປະກັນຮ່ວມ ຊຶ່ງສາມາດເຮັດໃນສັນຍາດຽວກັນ ຫຼື ຫຼາຍ ສັນຍາກໍໄດ້.

ຜູ້ຄໍ້າປະກັນຮ່ວມແຕ່ລະຄົນ ຈະຄໍ້າປະກັນການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ການປະຕິບັດຜັນທະ ທັງໝົດ ຫຼື ບາງ ສ່ວນ ກໍໄດ້ ຕາມທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ຜູ້ຄໍ້າປະກັນຮ່ວມແຕ່ລະຄົນຄໍ້າປະກັນການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ປະຕິບັດຜັນທະ ທັງໝົດນັ້ນ ເຈົ້າໜີ້ມີສິດທວງເອົາການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ປະຕິບັດຜັນທະທັງໝົດ ນຳຜູ້ຄໍ້າປະກັນຮ່ວມຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງກໍໄດ້.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ຄໍ້າປະກັນຮ່ວມແຕ່ລະຄົນຄໍ້າປະກັນການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ປະຕິບັດຜັນທະສ່ວນໃດສ່ວນ ໜຶ່ງນັ້ນ ເຈົ້າໜີ້ມີສິດທວງເອົາການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ປະຕິບັດຜັນທະ ນຳຜູ້ຄໍ້າປະກັນຮ່ວມຕາມສ່ວນທີ່ຜູ້ກ່ຽວ ຮັບຜິດຊອບເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 510. ຜູ້ຄໍ້າປະກັນເສຍຊີວິດ ຫຼື ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ

ເມື່ອຜູ້ຄໍ້າປະກັນຫາກເສຍຊີວິດ ອາດສືບຕໍ່ໂດຍຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກ ຫຼື ຜູ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍຣະດົກ ຕາມ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ພາກທີ V ແລະ ພາກທີ VIII ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ໃນກໍລະນີທີ່ ຜູ້ຄໍ້າປະກັນຫາກເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ການຄໍ້າປະກັນ ແມ່ນສືບຕໍ່ໂດຍ ຜູ້ປົກຄອງຂອງຜູ້ເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດນັ້ນ ເວັ້ນເສຍແຕ່ ເຈົ້າໜີ້ຫາກຮຽກຮ້ອງໃຫ້ລູກໜີ້ຊອກ ຫາ ຜູ້ຄໍ້າປະກັນຄືນໃໝ່ ເພື່ອປ່ຽນແທນ.

ມາດຕາ 511. ການພື້ນຈາກການຄໍ້າປະກັນ

ຜູ້ຄໍ້າປະກັນຈະຟື້ນຈາກການຄໍ້າປະກັນ ໃນກໍລະນີໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ລູກໜີ້ໄດ້ໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ປະຕິບັດຜົນທະຄົບຖ້ວນແລ້ວ;
2. ສັນຍາລະຫວ່າງເຈົ້າໜີ້ ແລະ ລູກໜີ້ເປັນໂມຄະ;
3. ຜູ້ຄ້າປະກັນໄດ້ປະຕິບັດຜົນທະຂອງຕົນຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ;
4. ມີການປ່ຽນແປງ, ເພີ່ມເຕີມເນື້ອໃນສັນຍາລະຫວ່າງລູກໜີ້ ແລະ ເຈົ້າໜີ້ ໂດຍຜູ້ຄ້າປະກັນບໍ່ເຫັນດີນຳ.

ໝວດທີ 4

ການຈົດທະບຽນການຄ້າປະກັນ

ມາດຕາ 512. ການຈົດທະບຽນ

ການຈຳນຳ ແລະ ການຈຳນອງ ດ້ວຍອະສັງຫາລິມະຊັບ ຕ້ອງນຳໄປຈົດທະບຽນຢູ່ຫ້ອງ ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນບ່ອນຊັບຕັ້ງຢູ່. ສຳລັບການຈຳນອງດ້ວຍສັງຫາລິມະຊັບ ຕ້ອງນຳໄປຈົດທະບຽນ ນຳຂະແໜງການທີ່ອອກໃບທະບຽນກຳມະສິດສັງຫາລິມະຊັບນັ້ນ ຕາມລະບຽບການສະເພາະ.

ການຈົດທະບຽນການຈຳນຳ ແລະ ການຈຳນອງ ຕ້ອງດຳເນີນຢ່າງເປີດເຜີຍ ແລະ ຂໍ້ມູນກ່ຽວຂ້ອງກັບທະບຽນນັ້ນ ສາມາດເຂົ້າເຖິງ ໄດ້ໂດຍບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງມີການຮ້ອງຂໍ.

ມາດຕາ 513. ການສະລະບຸລິມະສິດ ແລະ ການໂອນການຄ້າປະກັນ

ຜູ້ຮັບຈຳນຳ ຫຼື ຜູ້ຮັບຈຳນອງ ທີ່ມີບຸລິມະສິດ ສາມາດສະລະບຸລິມະສິດຂອງຕົນໃຫ້ແກ່ເຈົ້າໜີ້ຜູ້ອື່ນ ທີ່ມີການຄ້າປະກັນ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ເກີນມູນຄ່າໜີ້ສິນຂອງຕົນ.

ເຈົ້າໜີ້ທີ່ມີການຄ້າປະກັນມີສິດໂອນການຄ້າປະກັນຂອງຕົນໃຫ້ແກ່ເຈົ້າໜີ້ຜູ້ອື່ນທີ່ບໍ່ມີການຄ້າປະກັນທີ່ມີລູກໜີ້ຜູ້ດຽວກັນ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ເກີນມູນຄ່າໜີ້ຂອງລູກໜີ້ທີ່ມີຕໍ່ເຈົ້າໜີ້ທີ່ໂອນການຄ້າປະກັນ.

ເຈົ້າໜີ້ ທີ່ມີການຄ້າປະກັນສາມາດໂອນໜີ້ ລວມທັງຜົນປະໂຫຍດໃນໜີ້ຂອງຕົນໃຫ້ບຸກຄົນອື່ນ. ໃນກໍລະນີນີ້ການຄ້າປະກັນ ແລະ ບຸລິມະສິດທີ່ຕິດຜັນກັບໜີ້ນັ້ນ ກໍຈະຖືກໂອນໄປຜ່ອມ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ເກີນມູນຄ່າໜີ້ຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 514. ການລົບລ້າງການຈົດທະບຽນການຄ້າປະກັນ

ການຈົດທະບຽນການຄ້າປະກັນຈະຖືກລົບລ້າງໃນກໍລະນີໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ຜູ້ຮັບຈຳນອງ ຫຼື ຜູ້ຮັບຈຳນຳ ສະເໜີ ໃຫ້ລົບລ້າງການບັນທຶກການຈົດທະບຽນ;
2. ສານໄດ້ຕັດສິນໃຫ້ລົບການຄ້າປະກັນ.

ພາກທີ VII

ຂໍ້ຜູກພັນນອກສັນຍາ

ໝວດທີ 1

ຫຼັກການທົ່ວໄປ

ມາດຕາ 515. ຂໍ້ຜູກພັນນອກສັນຍາ

ຂໍ້ຜູກພັນນອກສັນຍາແມ່ນສາຍພົວພັນທາງແພ່ງ ທີ່ເກີດຂຶ້ນໂດຍບໍ່ມີສັນຍານຳກັນ.

ມາດຕາ 516. ປະເພດຂໍ້ຜູກພັນນອກສັນຍາ

ຂໍ້ຜູກພັນນອກສັນຍາ ມີ ສາມ ປະເພດ ດັ່ງນີ້:

1. ການລະເມີດ;
2. ການເຮັດວຽກແທນຜູ້ອື່ນໂດຍບໍ່ມີການມອບໝາຍ;
3. ການຮັບຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດທີ່ຕົນບໍ່ມີສິດ.

ໝວດທີ 2

ການລະເມີດ

ມາດຕາ 517. ການລະເມີດ

ການລະເມີດ ແມ່ນການກະທຳ ຫຼື ການເມີນເສີຍ ໂດຍເຈດຕະນາ ຫຼື ດ້ວຍຄວາມບໍ່ລະມັດລະວັງ ຂອງ ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ທີ່ຂັດກັບກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ຊຶ່ງຜູ້ລະເມີດນັ້ນ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ ທີ່ຕົນໄດ້ກໍ່ຂຶ້ນ ເວັ້ນເສຍແຕ່ຄວາມເສຍຫາຍນັ້ນ ຫາກເນື່ອງມາຈາກການປ້ອງກັນຕົວ, ການປະຕິບັດໜ້າທີ່ ທີ່ຖືກ ຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ຍ້ອນຄວາມຜິດຂອງຜູ້ຖືກເສຍຫາຍເອງ.

ມາດຕາ 518. ລັກສະນະຂອງຄວາມເສຍຫາຍ

ຄວາມເສຍຫາຍ ຕ້ອງມີລັກສະນະແນ່ນອນ ທີ່ໄດ້ເກີດຂຶ້ນແລ້ວ ຫຼື ແນ່ນອນຈະເກີດຂຶ້ນໃນອະນາຄົດ. ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ຫຼື ບໍ່ເກີດຂຶ້ນໃນອະນາຄົດນັ້ນບໍ່ໃຫ້ຖືວ່າເປັນຄວາມເສຍຫາຍທີ່ ແນ່ນອນ.

ມາດຕາ 519. ສາຍພົວພັນລະຫວ່າງເຫດ ແລະ ຜົນເສຍຫາຍ

ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຈະມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍກໍຕໍ່ເມື່ອຫາກມີສາຍພົວພັນເຫດ ແລະ ຜົນລະຫວ່າງການກະທຳກັບຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນ ຊຶ່ງສະແດງອອກ ດັ່ງນີ້:

1. ເຫດ ຕ້ອງແມ່ນສິ່ງຈຳເປັນທີ່ພາໃຫ້ເກີດຜົນເສຍຫາຍ;
2. ເຫດ ຕ້ອງເກີດຂຶ້ນກ່ອນຜົນເສຍຫາຍ;
3. ເຫດ ຕ້ອງເປັນສາເຫດໂດຍກົງຂອງຜົນເສຍຫາຍ.

ມາດຕາ 520. ປະເພດຄວາມເສຍຫາຍ

ຄວາມເສຍຫາຍມີ ດັ່ງນີ້:

1. ທາງດ້ານຊັບ;
2. ທາງດ້ານຊີວິດ ຫຼື ສຸຂະພາບ;
3. ທາງດ້ານຊື່ສຽງ, ກຽດ ຫຼື ສັກສີ;

4. ທາງດ້ານຈິດໃຈ.

ມາດຕາ 521. ຄວາມເສຍຫາຍທາງດ້ານຊັບ

ຄວາມເສຍຫາຍທາງດ້ານຊັບ ແມ່ນຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເນື່ອງມາຈາກການທີ່ຊັບໃດໜຶ່ງຖືກທຳລາຍ, ເປ່
ເຜ ຫຼື ເສື່ອມຄຸນນະພາບ ແລະ ບໍ່ສາມາດໃຊ້ງານໄດ້ທັງໝົດ ຫຼື ບາງສ່ວນ ແລະ ເຮັດໃຫ້ຜູ້ຖືກເສຍຫາຍເສຍຜົນ
ປະໂຫຍດ.

ມາດຕາ 522. ຄວາມເສຍຫາຍທາງດ້ານຊີວິດ ຫຼື ສຸຂະພາບ

ຄວາມເສຍຫາຍທາງດ້ານຊີວິດ ຫຼື ສຸຂະພາບ ແມ່ນຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນແກ່ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງຮັດ
ໃຫ້ຮ່າງກາຍໄດ້ຮັບບາດເຈັບ ຫຼື ຈົນເຖິງຂັ້ນເສຍຊີວິດ.

ມາດຕາ 523. ຄວາມເສຍຫາຍທາງດ້ານຊື່ສຽງ, ກຽດ ຫຼື ສັກສີ

ຄວາມເສຍຫາຍທາງດ້ານຊື່ສຽງ, ກຽດ ຫຼື ສັກສີ ແມ່ນຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນແກ່ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ທີ່
ໄດ້ຖືກກ່າວຫາ, ໃສ່ຮ້າຍ, ປ້ອຍດ່າ ຫຼື ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນສ່ວນຕົວ.

ມາດຕາ 524. ຄວາມເສຍຫາຍທາງດ້ານຈິດໃຈ

ຄວາມເສຍຫາຍທາງດ້ານຈິດໃຈ ແມ່ນຄວາມເສຍຫາຍເນື່ອງມາຈາກ ຄວາມເສົ້າໃຈ, ສະລົດໃຈ ແລະ
ຫົດຫູ່ຂອງບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງໄດ້ຮັບການກະທົບກະເທືອນຈາກການກະທຳຂອງບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ.

ມາດຕາ 525. ການຄິດໄລ່ຄ່າເສຍຫາຍ

ການຄິດໄລ່ຄ່າເສຍຫາຍ ຕ້ອງໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຄວາມຜິດຂອງຜູ້ລະເມີດ.

ໃນກໍລະນີ ຜູ້ຖືກເສຍຫາຍຫາກມີສ່ວນຜິດ ຜູ້ກ່ຽວກ້ຕ້ອງມີສ່ວນຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດ
ຂຶ້ນເໝືອນກັນ.

ໃນກໍລະນີຜູ້ຖືກເສຍຫາຍເອງ ຫາກເປັນຕົ້ນເຫດຂອງຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນທັງໝົດ ຜູ້ກ່ຽວກ້ຕ້ອງ
ຮັບຜິດຊອບທັງໝົດ.

ການຄິດໄລ່ຄ່າເສຍຫາຍໃຫ້ອີງໃສ່ຄວາມເສຍຫາຍຕົວຈິງ.

ມາດຕາ 526. ການກຳນົດຄ່າເສຍຫາຍຂອງແຕ່ລະປະເພດຂອງຄວາມເສຍຫາຍ

ການກຳນົດຄ່າເສຍຫາຍແຕ່ລະປະເພດ ໃຫ້ອີງໃສ່ການຮ້ອງຂໍຂອງຜູ້ຖືກເສຍຫາຍ, ການຕົກລົງກັນລະ
ຫວ່າງຜູ້ຖືກເສຍຫາຍ ກັບ ຜູ້ລະເມີດ ຫຼື ສານເປັນຜູ້ກຳນົດໂດຍພິຈາ ລະນາຄ່າເສຍຫາຍ ດັ່ງນີ້:

1. ທາງດ້ານຊັບ: ທົດແທນຄືນຕາມມູນຄ່າຂອງຊັບ, ຄ່າສ້ອມແປງ, ຄ່າປ່ວຍການຊັບ.
2. ທາງດ້ານຊີວິດ: ຄ່າມ້ຽນຄາບສິ່ງສະ ການ ແລະ ຄ່າກິນທານ, ຄ່າປົວແປງ ຈິດໃຈ, ຄ່າເບິ່ງແຍງລູກ
ທີ່ຍັງບໍ່ທັນຝັນກະສຽນອາຍຸ ລວມທັງລູກທີ່ຝັນກະສຽນອາຍຸແລ້ວ ແຕ່ເປັນບ້າເສຍຈິດ ຫຼື ບໍ່ສາມາດ
ອອກແຮງງານ ທີ່ຢູ່ໃນການເບິ່ງແຍງດູແລ ຂອງຜູ້ເສຍຊີວິດ;

3. ທາງດ້ານສຸຂະພາບ: ຄ່າປິ່ນປົວ ແລະ ຄ່າຝຶ້ນຟູສະພາບຮ່າງກາຍ, ຄ່າປ່ວຍການ, ຄ່າຜູ້ເບິ່ງແຍງໃນເວລາປິ່ນປົວ, ຄ່າສຸຂະວັນ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍອື່ນໆ;
4. ທາງດ້ານ ຊີ້ສຽງ, ກຽດ, ສັກສີ: ຝຶ້ນຟູຄົນ ຊີ້ສຽງ, ກຽດ, ສັກສີດ້ວຍການຂໍໂທດ, ການແກ້ຂ່າວຜ່ານສື່ມວນຊົນ, ຈ່າຍຄ່າປ່ວຍການ.
5. ທາງດ້ານຈິດໃຈ: ການຝຶ້ນຟູທາງດ້ານຈິດໃຈ ດ້ວຍການຈ່າຍເງິນ ຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

ກ. ຄວາມຮັບຜິດຊອບທີ່ເນື່ອງມາຈາກການລະເມີດ ຂອງຕົນເອງ

ມາດຕາ 527. ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເນື່ອງມາຈາກການນຳໃຊ້ສິດເກີນຄວນ

ບຸກຄົນໃດ ຫາກໄດ້ນຳໃຊ້ສິດຂອງຕົນເກີນຄວນໂດຍເຈດຕະນາ ບຸກຄົນນັ້ນຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທີ່ເນື່ອງມາຈາກການໃຊ້ສິດເກີນຄວນນັ້ນ.

ມາດຕາ 528. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເນື່ອງມາຈາກສະພາວະທີ່ຈຳເປັນ

ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເນື່ອງມາຈາກສະພາວະທີ່ຈຳເປັນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການໃຊ້ແທນ, ແຕ່ສານອາດພິຈາລະນາຕັດສິນ ໂດຍອີງໃສ່ສະພາບການຕົວຈິງ ໃຫ້ຜູ້ກະທຳ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກການກະທຳຂອງຜູ້ລະເມີດນັ້ນ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ.

ມາດຕາ 529. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເນື່ອງມາຈາກການປ້ອງກັນຕົວເກີນຂອບເຂດ

ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເນື່ອງມາຈາກການປົກປ້ອງຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ ຫຼື ຂອງສັງຄົມ, ຊີວິດ, ສຸຂະພາບ, ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງຕົນເອງ ຫຼື ຂອງບຸກຄົນອື່ນ ຊຶ່ງເປັນການປ້ອງກັນຕົວຈະບໍ່ໄດ້ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນ ເວັ້ນເສຍແຕ່ການປ້ອງກັນຕົວເກີນຂອບເຂດຜູ້ລະເມີດ ຕ້ອງໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນນັ້ນ.

ມາດຕາ 530. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ຫຼາຍຄົນໄດ້ກໍ່ຂຶ້ນ

ເມື່ອຫຼາຍຄົນໄດ້ຮ່ວມກັນກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍ ພວກກ່ຽວຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຮ່ວມກັນໃນການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທີ່ພວກຕົນໄດ້ກໍ່ຂຶ້ນນັ້ນ. ສານອາດພິຈາລະນາຕັດສິນໃຫ້ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຫຼື ຫຼາຍຄົນໃນຈຳນວນຜູ້ກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍນັ້ນ ໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທັງໝົດກ່ອນກໍ່ໄດ້, ແຕ່ຜູ້ກ່ຽວມີສິດທວງເອົາຄືນ ນຳບຸກຄົນທີ່ຕົນໄດ້ໃຊ້ຕາງໄປແລ້ວນັ້ນ.

ຂ. ຄວາມຮັບຜິດຊອບທີ່ເນື່ອງມາ ຈາກການລະເມີດຂອງບຸກຄົນອື່ນ, ຈາກສັດ, ຈາກວັດຖຸສິ່ງຂອງ ທີ່ຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງຂອງຕົນ

ມາດຕາ 531. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ໃຊ້ວຽກ

ຜູ້ໃຊ້ວຽກ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທີ່ຜູ້ຮັບໃຊ້ວຽກຂອງຕົນໄດ້ກໍ່ຂຶ້ນໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນອື່ນ ໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຕາມການມອບໝາຍ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຄວາມເສຍຫາຍຫາກເກີດຂຶ້ນຍ້ອນຄວາມຜິດອັນໜັກໜ່ວງຂອງຜູ້ຮັບໃຊ້ວຽກແລ້ວ ຜູ້ກ່ຽວຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແຕ່ຜູ້ໃຊ້ວຽກນັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ຈ່າຍຄ່າເສຍຫາຍນັ້ນກ່ອນແລ້ວ ຈຶ່ງທວງເອົາການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ທີ່ໄດ້ຈ່າຍໄປແລ້ວນັ້ນຄືນຈາກຜູ້ຮັບໃຊ້ວຽກ.

ການຫາບຸກຄົນອື່ນໃຫ້ເຮັດວຽກ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງຕົນ ກໍໃຫ້ປະຕິບັດຕາມວັກທີໜຶ່ງຂອງມາດຕານີ້.

ມາດຕາ 532. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງພໍ່ແມ່, ຜູ້ປົກຄອງ ຫຼື ຜູ້ຄຸ້ມຄອງ

ພໍ່ແມ່, ຜູ້ປົກຄອງ ຫຼື ຜູ້ຄຸ້ມຄອງ ເຊັ່ນ ໂຮງຮຽນ, ໂຮງໝໍ ແລະ ອື່ນໆ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເນື່ອງມາຈາກຄວາມຜິດຂອງເດັກທີ່ຍັງບໍ່ທັນຝົນກະສຽນອາຍຸ ຫຼື ຄົນບ້າເສຍຈິດ ທີ່ຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 533. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ຄອບຄອງສັດ

ເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ຄອບຄອງສັດ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ສັດນັ້ນໄດ້ກໍ່ຂຶ້ນຍ້ອນຄວາມຜິດຂອງຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ຄອບຄອງສັດນັ້ນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ຄອບຄອງສັດ ຫາກສາມາດພິສູດໄດ້ວ່າ ຕົນໄດ້ໃຊ້ຄວາມລະມັດລະວັງໃນການປົກປັກຮັກສາສັດຕາມຊະນິດ, ປະເພດ, ນິໄສ ຫຼື ການປະພຶດຂອງສັດແລ້ວ ຫຼື ຍ້ອນຄວາມຜິດຂອງຜູ້ຖືກເສຍຫາຍເອງ.

ໃນກໍລະນີມີບຸກຄົນທີສາມເປັນຜູ້ກໍ່ກວນ ຫຼື ເຮັດໃຫ້ສັດສ້າງຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ຄອບຄອງສັດ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍກ່ອນ ແລ້ວຈຶ່ງທວງເອົາຄືນຈາກບຸກຄົນທີສາມນັ້ນ.

ມາດຕາ 534. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກວັດຖຸສິ່ງຂອງ

ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກວັດຖຸສິ່ງຂອງໃດໜຶ່ງ ຍ້ອນຄວາມຜິດຂອງຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ຄອບຄອງນັ້ນ ຜູ້ກ່ຽວຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 535. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍຂອງເຈົ້າຂອງຕົ້ນໄມ້

ເຈົ້າຂອງຕົ້ນໄມ້ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກຕົ້ນໄມ້ຂອງຕົນ ເຊັ່ນ ງ່າໄມ້ຫັກ, ໝາກໄມ້ລົ່ນ, ຕົ້ນໄມ້ລົ້ມ ແລະ ອື່ນໆ.

ມາດຕາ 536. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍຂອງເຈົ້າຂອງເຮືອນ ຫຼື ສິ່ງປຸກສ້າງອື່ນ

ເຈົ້າຂອງເຮືອນ ຫຼື ສິ່ງປຸກສ້າງອື່ນ ຫຼື ຜູ້ຄຸ້ມຄອງ, ປົກປັກຮັກສາ ຫຼື ນຳໃຊ້ ຫາກປະປ່ອຍໃຫ້ເຮືອນ ຫຼື ສິ່ງປຸກສ້າງນັ້ນ ຝັງລົງ, ຊຸດລົງ ຍ້ອນຂາດການບົວລະບັດຮັກສາ ຊຶ່ງສ້າງຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນອື່ນ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນນັ້ນ.

ມາດຕາ 537. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍຂອງຜູ້ຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງ

ຜູ້ຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກຄວາມບົກຜ່ອງຂອງການກໍ່ສ້າງ ຫຼື ການຄຸ້ມຄອງປົກປັກຮັກສາຂອງຕົນ ເຊັ່ນ ການຫັກຜັງຂອງສິ່ງກໍ່ສ້າງ, ວັດສະດຸກໍ່ສ້າງບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານ, ບໍ່ຖືກ ເຕັກນິກ, ການຂຸດຮ່ອງ, ການຂຸດຊຸມ, ການວາງສິ່ງກົດຂວາງໂດຍບໍ່ຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພ.

ມາດຕາ 538. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເນື່ອງມາຈາກຜະລິດຕະພັນ ຫຼື ສິນຄ້າ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງໃດໜຶ່ງ ທີ່ທຳການຜະລິດ, ດຳເນີນທຸລະກິດ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເນື່ອງມາຈາກຜະລິດຕະພັນ ຫຼື ສິນຄ້າ ທີ່ບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານ ຊຶ່ງສ້າງຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຜູ້ບໍລິໂພກ ຫຼື ຜູ້ຊົມໃຊ້.

ມາດຕາ 539. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດມາຈາກວັດຖຸອັນຕະລາຍ

ເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ຄອບຄອງວັດຖຸອັນຕະລາຍ ເຊັ່ນ ພາຫະນະທີ່ແລ່ນດ້ວຍເຄື່ອງຈັກ, ລະບົບສາຍສົ່ງກະແສໄຟຟ້າ, ໂຮງງານຜະລິດທາງດ້ານອຸດສາຫະກຳ, ອາວຸດ, ລະເບີດ, ວັດຖຸໄວໄຟ, ສານພິດ, ສານກຳມັນຕະພາບລັງສີ, ສານເຄມີ ຫຼື ວັດຖຸອັນຕະລາຍອື່ນ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນ ເວັ້ນເສຍແຕ່ຄວາມເສຍຫາຍນັ້ນຫາກບໍ່ໄດ້ເກີດຈາກຄວາມຜິດຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 540. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ໄດ້ກໍ່ມົນລະພິດ ແລະ ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ບຸກຄົນອື່ນ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນ ເວັ້ນເສຍແຕ່ຄວາມເສຍຫາຍນັ້ນຫາກບໍ່ໄດ້ເກີດຈາກຄວາມຜິດຂອງຕົນ.

ໝວດທີ 3

ການເຮັດວຽກງານແທນຜູ້ອື່ນ

ມາດຕາ 541. ການເຮັດວຽກແທນຜູ້ອື່ນ

ການເຮັດວຽກແທນຜູ້ອື່ນ ແມ່ນການທີ່ຜູ້ເຮັດວຽກແທນໄດ້ດຳເນີນວຽກໃດໜຶ່ງ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງບຸກຄົນອື່ນໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບການມອບໝາຍ ຈາກບຸກຄົນນັ້ນ ເຊັ່ນ ການສ້ອມແປງເຮືອນໃຫ້ຜູ້ອື່ນ ໃນເວລາເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ຄອບຄອງ ບໍ່ຢູ່, ການໃຊ້ໜີ້ສິນແທນ ແລະ ອື່ນໆ.

ມາດຕາ 542. ເງື່ອນໄຂຂອງການເຮັດວຽກແທນຜູ້ອື່ນ

ເງື່ອນໄຂຂອງການເຮັດວຽກແທນຜູ້ອື່ນມີ ດັ່ງນີ້:

1. ບໍ່ໄດ້ຮັບມອບໝາຍຈາກຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ຄອບຄອງ;
2. ຕ້ອງດຳເນີນໄປດ້ວຍເຈດຕະນາດີ;

3. ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ຄອບຄອງ;
4. ຕ້ອງປະຕິບັດໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຄວາມສາມາດ ແລະ ເງື່ອນໄຂຂອງຕົນ;
5. ຕ້ອງປະຕິບັດວຽກດັ່ງກ່າວຄືກັບເປັນວຽກຂອງຕົນເອງ;
6. ປະຕິບັດໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຄວາມຕັ້ງໃຈຂອງຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ຄອບຄອງ ຖ້າວ່າ ຜູ້ກ່ຽວຫາກຮູ້ ຫຼື ສາມາດຄາດຄະເນໄດ້.

ມາດຕາ 543. ພັນທະຂອງຜູ້ເຮັດວຽກແທນຜູ້ອື່ນ

ຜູ້ເຮັດວຽກແທນຜູ້ອື່ນ ມີພັນທະດັ່ງນີ້:

1. ຕ້ອງແຈ້ງການເຮັດວຽກແທນ ແລະ ຜົນຂອງການເຮັດວຽກຂອງຕົນໃຫ້ຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ຄອບຄອງຊາບ ໃນທັນໃດ;
2. ຕ້ອງສືບຕໍ່ເຮັດວຽກໃຫ້ສຳເລັດ ຫຼື ຈົນກວ່າຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ຄອບຄອງ ຈະມີຄວາມສາມາດດຳເນີນເອງໄດ້;
3. ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ທຸກຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນຂະນະທີ່ປະຕິບັດວຽກນັ້ນ.

ນອກຈາກນີ້ ໃຫ້ປະຕິບັດດັ່ງດຽວກັນກັບພັນທະຂອງຜູ້ຮັບມອບໝາຍ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 445 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 544. ພັນທະຂອງຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ຄອບຄອງ

ຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ຄອບຄອງມີພັນທະໃນການທົດແທນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕ່າງໆທີ່ຈຳເປັນ ແລະ ມີຜົນປະໂຫຍດ ຖ້າວ່າການເຮັດວຽກແທນນັ້ນຫາກໄດ້ດຳເນີນໄປດ້ວຍດີ ຫຼື ຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ຄອບຄອງຫາກເຫັນດີ ຮັບຮອງເອົາການເຮັດວຽກແທນນັ້ນ.

ມາດຕາ 545. ການປົກປ້ອງຊີວິດ, ຊື່ສຽງ, ຊັບຂອງຜູ້ອື່ນ

ບຸກຄົນໃດ ຫາກໄດ້ກະທຳສິ່ງໃດໜຶ່ງ ເພື່ອປົກປ້ອງຊີວິດ, ຊື່ສຽງ ຫຼື ຊັບຂອງບຸກຄົນອື່ນ ຈາກໄພອັນຕະລາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນກະທັນຫັນ, ບຸກຄົນຜູ້ກະທຳນັ້ນ ຈະບໍ່ໄດ້ຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນ ເວັ້ນເສຍແຕ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນນັ້ນ ຍ້ອນການກະທຳໂດຍເຈດຕະນາ ຫຼື ດ້ວຍຄວາມບໍ່ລະມັດລະວັງຢ່າງຮ້າຍແຮງຂອງຜູ້ກ່ຽວ.

ໝວດທີ 4

ການຮັບຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດທີ່ຕົນບໍ່ມີສິດ

ມາດຕາ 546. ການຮັບຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດທີ່ຕົນບໍ່ມີສິດ

ການຮັບຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດທີ່ຕົນບໍ່ມີສິດ ແມ່ນການເອົາຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ອື່ນ ມາເປັນຂອງຕົນໂດຍບໍ່ມີພື້ນຖານທາງກົດໝາຍ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດຂອງບຸກຄົນອື່ນ ຫຼຸດລົງ ຜູ້ຮັບຕ້ອງສົ່ງຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດນັ້ນຄືນໃຫ້ ຜູ້ມີສິດ.

ກໍລະນີການຮັບຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດທີ່ເກີດຈາກສັນຍາທີ່ເປັນໂມຄະ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້
ກຳນົດໄວ້ໃນວັກໜຶ່ງຂອງມາດຕານີ້.

ມາດຕາ 547. ການຮັບຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດທີ່ຕົນບໍ່ມີສິດດ້ວຍຄວາມຫຼົງຜິດ

ບຸກຄົນໃດ ຫາກໄດ້ຮັບຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ອື່ນດ້ວຍຄວາມຫຼົງຜິດບຸກຄົນນັ້ນ ຕ້ອງສົ່ງ
ຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດນັ້ນຄືນໃຫ້ຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ພ້ອມທັງ ໝາກຜົນ ຫຼື ລາຍໄດ້ນັບແຕ່ ວັນທີ່ໄດ້ຮັບ
ເປັນຕົ້ນໄປ ແລະ ຜູ້ກ່ຽວກໍສາມາດຮຽກຮ້ອງເອົາຄ່າປົກປັກຮັກສາຊັບສິ່ງຂອງ ແລະ ໝາກຜົນ ລວມທັງມູນຄ່າທີ່
ເພີ່ມຂຶ້ນຂອງຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ.

ຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດທີ່ນຳໃຊ້ແລ້ວໝົດໄປ, ເປ່ເພ ຫຼື ສູນຫາຍໃຫ້ຕິມູນຄ່າຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຜົນ
ປະໂຫຍດນັ້ນຄືນໃຫ້ແກ່ຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ການສູນຫາຍ ຫຼື ເປ່ເພຍ້ອນເຫດສຸດວິໄສ.

ໃນກໍລະນີມີການສ້ອມແປງ, ປັບປຸງ ຫຼື ເພີ່ມເຕີມເຮັດໃຫ້ມູນຄ່າຂອງຊັບສິ່ງຂອງເພີ່ມຂຶ້ນ ຜູ້ເປັນເຈົ້າ
ຂອງຊັບສິ່ງຂອງ ຕ້ອງທົດແທນຄືນມູນຄ່າໃນສ່ວນທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ຮັບຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ.

ໃນກໍລະນີທີ່ໝາກຜົນນັ້ນ ຫາກໄດ້ນຳໃຊ້ແລ້ວໝົດໄປ, ເປ່ເພ ຫຼື ສູນຫາຍ ກໍໃຫ້ຖືວ່າແລ້ວແກ່ກັນໄປ.

ມາດຕາ 548. ການຮັບຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດທີ່ຕົນບໍ່ມີສິດໂດຍເຈດຕະນາ

ບຸກຄົນໃດຫາກໄດ້ຮັບຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດຂອງບຸກຄົນອື່ນໂດຍເຈດຕະນາ ຊຶ່ງຮູ້ວ່າຕົນບໍ່ມີສິດ
ຮັບຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດນັ້ນ ບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງສົ່ງຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດນັ້ນຄືນໃຫ້ຜູ້ເປັນເຈົ້າ
ຂອງພ້ອມທັງໝາກຜົນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບເປັນຕົ້ນໄປ.

ຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດລວມທັງໝາກຜົນ ທີ່ນຳໃຊ້ແລ້ວໝົດໄປ, ເປ່ເພ ຫຼື ສູນຫາຍ ກໍໃຫ້ຕິມູນ
ຄ່າຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດນັ້ນຄືນໃຫ້ແກ່ຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ.

ມາດຕາ 549. ການມອບຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຜູ້ມອບບໍ່ມີສິດທວງຄືນ

ບຸກຄົນໃດຫາກໄດ້ມອບຊັບສິ່ງຂອງ ໃຫ້ຜູ້ອື່ນແລ້ວ ຈະບໍ່ມີສິດທວງເອົາຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດ
ນັ້ນຄືນ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ການປະຕິບັດພັນທະກ່ອນກຳນົດ;
2. ການປະຕິບັດພັນທະພາຍຫຼັງໝົດອາຍຸຄວາມ;
3. ການປະຕິບັດສິ່ງໃດໜຶ່ງໂດຍຮູ້ວ່າບໍ່ມີພັນທະ;
4. ການປະຕິບັດພັນທະຂອງຜູ້ອື່ນ;
5. ການປະຕິບັດພັນທະທີ່ຜິດກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 550. ການປະຕິບັດພັນທະກ່ອນກຳນົດເວລາ

ບຸກຄົນໃດ ຫາກໄດ້ປະຕິບັດພັນທະກ່ອນກຳນົດເວລາຕາມສັນຍາ ຫຼື ກົດໝາຍແລ້ວ ຜູ້ກ່ຽວບໍ່ມີສິດທວງ
ໃຫ້ສິ່ງສິ່ງທີ່ໄດ້ປະຕິບັດໄປແລ້ວນັ້ນຄືນ ເວັ້ນເສຍແຕ່ຜູ້ກ່ຽວ ຫາກຫຼົງກຳນົດເວລາໃນການປະຕິບັດພັນທະ
ດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 551. ການປະຕິບັດພັນທະພາຍຫຼັງໝົດອາຍຸຄວາມ

ບຸກຄົນໃດ ຫາກໄດ້ປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນພາຍຫຼັງໝົດອາຍຸຄວາມແລ້ວ ຜູ້ກ່ຽວບໍ່ມີສິດທາງເອົາຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນຄືນ.

ມາດຕາ 552. ການປະຕິບັດສິ່ງໃດໜຶ່ງ ໂດຍຮູ້ວ່າບໍ່ມີພັນທະ

ບຸກຄົນໃດ ຫາກໄດ້ປະຕິບັດສິ່ງໃດໜຶ່ງ ຄືກັບການປະຕິບັດພັນທະ ຕໍ່ບຸກຄົນອື່ນ ໂດຍຮູ້ວ່າຕົນບໍ່ມີພັນທະ ຜູ້ກ່ຽວຈະຮ້ອງຂໍໃຫ້ສິ່ງສິ່ງທີ່ຕົນໄດ້ປະຕິບັດໄປແລ້ວນັ້ນຄືນບໍ່ໄດ້.

ມາດຕາ 553. ການປະຕິບັດພັນທະຂອງຜູ້ອື່ນ

ບຸກຄົນໃດ ຫາກໄດ້ປະຕິບັດພັນທະໃຫ້ແກ່ຜູ້ອື່ນທີ່ບໍ່ເປັນເຈົ້າໜີ້ຂອງຕົນດ້ວຍຄວາມຫຼົງຜິດ ຖ້າວ່າເຈົ້າໜີ້ທີ່ມີຄວາມມັ່ນສຸດໃຈ ຫາກໄດ້ທຳລາຍຂໍ້ມູນຫຼັກຖານຕ່າງໆ, ການຄ້າປະກັນ ຫຼື ໝົດອາຍຸຄວາມ ຜູ້ກ່ຽວບໍ່ມີສິດທາງເອົາສິ່ງທີ່ຕົນໄດ້ປະຕິບັດໄປແລ້ວນັ້ນຄືນ.

ໃນກໍລະນີວັກເທິງ ບຸກຄົນທີ່ໄດ້ປະຕິບັດພັນທະແລ້ວ ມີສິດທາງໃຫ້ຜູ້ມີພັນທະເດີມ ຫຼື ຜູ້ຄ້າປະກັນໃຊ້ແທນຄືນພັນທະທີ່ຕົນໄດ້ປະຕິບັດໄປແລ້ວນັ້ນໄດ້.

ມາດຕາ 554. ການປະຕິບັດພັນທະທີ່ຜິດກົດໝາຍ

ບຸກຄົນໃດ ຫາກໄດ້ປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນທີ່ເປັນການຂັດກັບຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ, ສັງຄົມ, ອິດຄອງປະເພນີ ຫຼື ລະບຽບ, ກົດໝາຍ ຕໍ່ບຸກຄົນອື່ນແລ້ວ ຜູ້ກ່ຽວບໍ່ມີສິດທາງເອົາຄືນ.

ພາກທີ VIII

ການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ

ໝວດທີ 1

ຫຼັກການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ

ມາດຕາ 555. ມູນມໍຣະດົກ

ມູນມໍຣະດົກ ແມ່ນຊັບທີ່ເປັນກຳມະສິດຂອງຜູ້ເສຍຊີວິດ ລວມທັງ ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ກ່ຽວ ເວັ້ນເສຍແຕ່ສິດ ແລະ ພັນທະຊຶ່ງກົດໝາຍ ຫຼື ສັນຍາໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃຫ້ຜູ້ເສຍຊີວິດ ຕ້ອງປະຕິບັດດ້ວຍຕົນເອງໃນ ເວລາທີ່ຜູ້ກ່ຽວມີຊີວິດຢູ່ນັ້ນ.

ມາດຕາ 556. ການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ

ການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ ແມ່ນການຕົກທອດມູນມໍຣະດົກຂອງຜູ້ເສຍຊີວິດໃຫ້ແກ່ຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກ ຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ຕາມຝັນກຳ.

ມາດຕາ 557. ມູນມໍຣະດົກຂອງຜູ້ຖືກສານຕັດສິນເປັນຜູ້ເສຍຊີວິດ

ເມື່ອບຸກຄົນໃດຫາກຖືກສານຕັດສິນວ່າ ເປັນຜູ້ເສຍຊີວິດແລ້ວ ມູນມໍຣະດົກຂອງບຸກຄົນນັ້ນ ກໍຈະຕົກທອດເປັນຂອງຜູ້ສືບທອດ. ຖ້າວ່າພາຍຫຼັງມາບຸກຄົນນັ້ນຫາກຍັງມີຊີວິດຢູ່ຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກ ຕ້ອງສົ່ງຊັບທີ່ຍັງຄົງຢູ່ຊຶ່ງຕົນໄດ້ຮັບນັ້ນຄືນ ແຕ່ເຈົ້າຂອງຊັບຕ້ອງໃຊ້ແທນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕ່າງໆ ໃນການປົກປັກຮັກສາມູນມໍຣະດົກນັ້ນ ຄືນໃຫ້ແກ່ຜູ້ສືບທອດ.

ໃນກໍລະນີຜູ້ຖືກສານຕັດສິນວ່າ ເປັນຜູ້ເສຍຊີວິດແລ້ວນັ້ນ ຫາກຍັງມີຊີວິດຢູ່ ແຕ່ບໍ່ມາທວງທາວເອົາຊັບຂອງຕົນຄືນ ພາຍໃນກຳນົດສາມປີ ສໍາລັບຊັບເຄື່ອນທີ່, ຫົກປີ ສໍາລັບຊັບຄົງທີ່ ນັບແຕ່ວັນຜູ້ກ່ຽວຮັບຊາບຄໍາຕັດສິນຂອງສານເປັນຕົ້ນໄປ ຊັບດັ່ງກ່າວກໍຈະຕົກເປັນຂອງຜູ້ສືບທອດ.

ມາດຕາ 558. ວັນເວລາເປີດການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ

ການເປີດການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ ແມ່ນນັບແຕ່ວັນເວລາທີ່ເຈົ້າມູນມໍຣະດົກໄດ້ເສຍຊີວິດເປັນຕົ້ນໄປ. ໃນກໍລະນີທີ່ເຈົ້າມູນມໍຣະດົກຫາກໄດ້ຖືກສານຕັດສິນວ່າເປັນຜູ້ເສຍຊີວິດນັ້ນ ກໍໃຫ້ຖືເອົາວັນເວລາທີ່ມີຄໍາຕັດສິນຂອງສານທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດແລ້ວ ເປັນວັນເວລາເປີດການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ.

ມາດຕາ 559. ບ່ອນເປີດການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ

ບ່ອນເປີດການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ ແມ່ນບ່ອນຢູ່ປະຈຳສຸດທ້າຍຂອງເຈົ້າມູນມໍຣະດົກ, ຖ້າວ່າບ່ອນຢູ່ຂອງເຈົ້າມູນມໍຣະດົກນັ້ນ ຫາກບໍ່ຈະແຈ້ງ ຫຼື ມີບ່ອນຢູ່ຫຼາຍບ່ອນ ກໍໃຫ້ຖືເອົາບ່ອນມູນມໍຣະດົກທີ່ເປັນຜື່ນຖານສໍາຄັນຕັ້ງຢູ່ ເປັນບ່ອນເປີດ.

ມາດຕາ 560. ມູນມໍຣະດົກທີ່ຈະນໍາມາແບ່ງປັນ

ມູນມໍຣະດົກທີ່ຈະນໍາມາແບ່ງປັນໃຫ້ຜູ້ສືບທອດນັ້ນຕ້ອງເຫຼືອຈາກການຫັກ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕາມລຳດັບຄື:

1. ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການມ້ຽນຄາບສິ່ງສະການ;
2. ການຊໍາລະໜີ້ສິນຂອງເຈົ້າມູນມໍຣະດົກ;
3. ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ ເຊັ່ນ: ການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງມູນມໍຣະດົກ, ຄ່າທຳນຽມ ແລະ ການໃຊ້ຈ່າຍອື່ນໆ.

ມາດຕາ 561. ປະເພດການສືບທອດ

ການສືບທອດມູນມໍຣະດົກມີ ສອງປະເພດ ຄື:

1. ການສືບທອດຕາມກົດໝາຍ;
2. ການສືບທອດຕາມຝັນກໍາ.

ໝວດທີ 2

ການສືບທອດມູນມໍຣະດົກຕາມກົດໝາຍ

ມາດຕາ 562. ການສືບທອດມູນມໍຣະດົກຕາມກົດໝາຍ

ການສືບທອດມູນມໍຣະດົກຕາມກົດໝາຍ ແມ່ນການຮັບເອົາມູນມໍຣະດົກໂດຍຜູ້ສືບທອດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 563. ກໍລະນີທີ່ພາໃຫ້ມີການສືບທອດມໍຣະດົກຕາມກົດໝາຍ

ການສືບທອດມູນມໍຣະດົກຕາມກົດໝາຍ ຈະມີຂຶ້ນໄດ້ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ມູນມໍຣະດົກທີ່ບໍ່ໄດ້ເຮັດຝືໄນກຳ;
2. ຝືໄນກຳເປັນໂມຄະ;
3. ຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກຕາມຝືໄນກຳນັ້ນໄດ້ເສຍຊີວິດກ່ອນການເປີດການສືບທອດ;
4. ຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກຕາມຝືໄນກຳ ຫາກບໍ່ຮັບເອົາການສືບທອດ;
5. ມູນມໍຣະດົກທີ່ຍັງເຫຼືອຈາກການສືບທອດຕາມຝືໄນກຳ.

ມາດຕາ 564. ຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກຕາມກົດໝາຍ

ຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກຕາມກົດໝາຍມີ ດັ່ງນີ້:

1. ລູກ (ລູກຄົງ, ລູກລ້ຽງ, ລູກນ້ຳ) ຂອງເຈົ້າມູນມໍຣະດົກ ລວມທັງເດັກຢູ່ໃນທ້ອງແມ່ກໍມີສິດສືບທອດມູນມໍຣະດົກ;
2. ຜົວ ຫຼື ເມຍ ຂອງເຈົ້າມູນມໍຣະດົກທີ່ຍັງມີຊີວິດຢູ່;
3. ພໍ່, ແມ່, ປູ່, ຍ່າ, ພໍ່ເຖົ້າ, ແມ່ເຖົ້າ, ທວດ ຂອງເຈົ້າມູນມໍຣະດົກ;
4. ອ້າຍ, ເອື້ອຍ, ນ້ອງ, ລຸງ, ປ້າ, ອາວ, ອາ, ນ້າບ່າວ, ນ້າສາວ, ຫຼານ, ເຫຼນ, ລ້ອນ ຂອງເຈົ້າມູນມໍຣະດົກ;
5. ລັດ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 565. ລຳດັບໃນການຮັບມູນມໍຣະດົກ

ໃນການແບ່ງປັນມູນມໍຣະດົກໃຫ້ຜູ້ສືບທອດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 564 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້ ຖ້າວ່າຜູ້ໃດຫາກເປັນຍາດຊື້ນຈຳກັບເຈົ້າມູນມໍຣະດົກ ກໍຈະແມ່ນຜູ້ນັ້ນເປັນຜູ້ໄດ້ຮັບກ່ອນ. ສ່ວນຜູ້ທີ່ຢູ່ລຳດັບໃກ້ຊິດຖັດໄປນັ້ນ ຈະໄດ້ຮັບກໍຕໍ່ເມື່ອ ຫາກບໍ່ມີຍາດຊື້ນຈຳຂອງເຈົ້າມູນເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 566. ການແບ່ງປັນມູນມໍຣະດົກລະຫວ່າງ ຜົວ ຫຼື ເມຍທີ່ຍັງມີຊີວິດຢູ່ ແລະ ລູກ

ໃນກໍລະນີທີ່ຜົວ ຫຼື ເມຍຫາກໄດ້ເສຍຊີວິດໄປ ໂດຍໄດ້ປະເມຍ ຫຼື ຜົວ ແລະ ລູກໄວ້ກໍແມ່ນລູກເປັນຜູ້ມີສິດຮັບມູນມໍຣະດົກທີ່ເປັນຊັບເດີມຂອງເຈົ້າມູນມໍຣະດົກສາມສ່ວນສີ່ ແລະ ອີກໜຶ່ງສ່ວນສີ່ ແມ່ນ ເມຍ ຫຼື ຜົວທີ່ຍັງມີຊີວິດຢູ່ ເປັນຜູ້ຮັບ.

ສ່ວນສິນສົມສ້າງນັ້ນໃຫ້ແບ່ງເຄິ່ງ ຄື ເຄິ່ງໜຶ່ງໃຫ້ເມຍ ຫຼື ຜົວທີ່ຍັງມີຊີວິດຢູ່ ແລະ ອີກເຄິ່ງໜຶ່ງນັ້ນ ໃຫ້ແບ່ງປັນແກ່ພວກລູກ ເປັນພຸດສະເໝີກັນ.

ມາດຕາ 567. ການແບ່ງປັນມູນມໍຣະດົກລະຫວ່າງພວກລູກຂອງຜູ້ເສຍຊີວິດ

ການແບ່ງປັນມູນມໍຣະດົກ ລະຫວ່າງພວກລູກຂອງເຈົ້າມູນມໍຣະດົກ ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

1. ຖ້າວ່າເຈົ້າມູນມໍຣະດົກ ຫາກມີແຕ່ລູກຄົງ ເທົ່ານັ້ນ ມູນມໍຣະດົກ ຊຶ່ງເປັນສິນສົມສ້າງ ແລະ ຊັບເດີມທີ່ຕົກທອດແກ່ພວກກ່ຽວ ກໍໃຫ້ແບ່ງປັນເປັນພູດສະເໝີກັນ ເວັ້ນເສຍແຕ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 566 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້;
2. ຖ້າວ່າເຈົ້າມູນມໍຣະດົກ ຫາກມີລູກຄົງ, ລູກລ້ຽງ ແລະ ລູກນ້ຳ ມູນມໍຣະດົກທີ່ເປັນພູດສິນສົມສ້າງຂອງຜູ້ກ່ຽວ ໃຫ້ແບ່ງປັນເປັນພູດສະເໝີກັນຕາມຂໍ້ 1 ເທິງນີ້;
3. ລູກລ້ຽງມີສິດໄດ້ຮັບພູດທີ່ເປັນຊັບເດີມຂອງເຈົ້າມູນມໍຣະດົກ ຄືກັນກັບລູກຄົງ, ສຳລັບລູກນ້ຳ ບໍ່ມີສິດໄດ້ຮັບພູດທີ່ເປັນຊັບເດີມຂອງພໍ່ນ້ຳ ຫຼື ແມ່ນ້ຳທີ່ເສຍຊີວິດ;
4. ລູກລ້ຽງ ບໍ່ມີສິດສືບທອດມູນມໍຣະດົກ ຂອງຜູ້ເປັນພໍ່ແມ່ເດີມຂອງຕົນອີກ ເວັ້ນເສຍແຕ່ມີຜົນກຳຈາກພໍ່ແມ່ເດີມມອບໃຫ້ຕົນເທົ່ານັ້ນ;

ສຳລັບລູກຄົງ, ລູກລ້ຽງ, ລູກນ້ຳ ທີ່ໄດ້ລ້ຽງດູ, ເບິ່ງແຍງ ແລະ ປິ່ນປົວ ພໍ່ແມ່ຕະຫຼອດຮອດເສຍຊີວິດ ແລະ ມ້ຽນຄາບສິ່ງສະການ ດ້ວຍຕົນເອງ ຫຼື ໂດຍໃຊ້ຊັບຂອງຕົນເອງ ຫຼື ປະກອບສ່ວນໃນການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ເຮັດໃຫ້ຊັບຂອງເຈົ້າມູນມໍຣະດົກເພີ່ມຂຶ້ນ ກໍຈະໄດ້ຮັບສ່ວນແບ່ງ ມູນມໍຣະດົກຂອງເຈົ້າມູນມໍຣະດົກ ຫຼາຍກວ່າຜູ້ສືບທອດຄົນອື່ນໜຶ່ງພູດ.

ມາດຕາ 568. ການແບ່ງປັນມູນມໍຣະດົກລະຫວ່າງຜົວ ຫຼື ເມຍທີ່ຍັງມີຊີວິດຢູ່ ແລະ ຍາດສາຍຕັ້ງ

ໃນກໍລະນີທີ່ຜົວ ຫຼື ເມຍຊຶ່ງບໍ່ມີລູກ ຫາກໄດ້ເສຍຊີວິດໄປຍັງເຫຼືອແຕ່ເມຍ ຫຼື ຜົວ ແລະ ຍາດສາຍຕັ້ງ ການແບ່ງປັນມູນມໍຣະດົກໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

1. ເມຍ ຫຼື ຜົວທີ່ຍັງມີຊີວິດ ຈະໄດ້ຮັບສ່ວນແບ່ງປັນ ໜຶ່ງສ່ວນສາມຂອງຊັບເດີມຂອງເຈົ້າມູນມໍຣະດົກ ແລະ ອີກສອງສ່ວນສາມນັ້ນ ໃຫ້ຍາດສາຍຕັ້ງ ເບື້ອງເທິງ ຊັ້ນຈຳຂອງເຈົ້າມູນມໍຣະດົກເປັນຜູ້ສືບທອດ ເປັນພູດສະເໝີກັນ;
2. ເມຍ ຫຼື ຜົວທີ່ຍັງມີຊີວິດຢູ່ນັ້ນ ຈະໄດ້ຮັບສິນສົມສ້າງ ທີ່ເປັນພູດຂອງຜູ້ເສຍຊີວິດທັງໝົດ.

ມາດຕາ 569. ການແບ່ງປັນມູນມໍຣະດົກລະຫວ່າງຍາດສາຍຕັ້ງ

ໃນກໍລະນີເຈົ້າມູນມໍຣະດົກນັ້ນ ຫາກບໍ່ມີລູກ, ບໍ່ມີຜົວ ຫຼື ເມຍ ມູນມໍຣະດົກທັງໝົດໃຫ້ນຳມາແບ່ງປັນ ໃຫ້ຍາດສາຍຕັ້ງ ຊັ້ນຈຳ ເປັນພູດສະເໝີກັນ.

ມາດຕາ 570. ການແບ່ງປັນມູນມໍຣະດົກລະຫວ່າງຜົວ ຫຼື ເມຍ ແລະ ຍາດສາຍຂວາງ

ຖ້າວ່າເຈົ້າມູນມໍຣະດົກຫາກບໍ່ມີລູກ ແລະ ບໍ່ມີຍາດສາຍຕັ້ງ ແຕ່ຫາກຍັງມີຜົວ ຫຼື ເມຍນັ້ນ ຍາດສາຍຂວາງຊັ້ນຈຳ ຂອງເຈົ້າມູນມໍຣະດົກ ຈະໄດ້ຮັບມູນມໍຣະດົກທີ່ເປັນຊັບເດີມຂອງເຈົ້າມູນມໍຣະດົກ ພຽງແຕ່ເຄິ່ງໜຶ່ງເທົ່ານັ້ນ, ສ່ວນອີກເຄິ່ງໜຶ່ງ ແລະ ສິນສົມສ້າງທັງໝົດນັ້ນ ຈະຕົກເປັນຂອງເມຍ ຫຼື ຜົວທີ່ຍັງມີຊີວິດຢູ່.

ການແບ່ງປັນມູນມໍຣະດົກລະຫວ່າງຍາດສາຍຂວາງ ຊັ້ນຈຳນັ້ນ ໃຫ້ແບ່ງປັນເປັນພູດສະເໝີກັນ.

ມາດຕາ 571. ການແບ່ງປັນມູນມໍຣະດົກລະຫວ່າງຍາດສາຍຂວາງ

ໃນກໍລະນີເຈົ້າມູນມໍຣະດົກນັ້ນ ຫາກບໍ່ມີລູກ, ບໍ່ມີຜົວ ຫຼື ເມຍ ແລະ ບໍ່ມີຍາດສາຍຕັ້ງ ມູນມໍຣະດົກ ຂອງ ຜູ້ກ່ຽວ ໃຫ້ນຳມາແບ່ງປັນໃຫ້ຍາດສາຍຂວາງຊັ້ນຈຳ ເປັນຜູ້ສະເໝີກັນ.

ມາດຕາ 572. ການແບ່ງປັນມູນມໍຣະດົກກໍລະນີມີແຕ່ຜົວ ຫຼື ເມຍ

ໃນກໍລະນີຜົວ ຫຼື ເມຍທີ່ເສຍຊີວິດ ຫາກບໍ່ມີລູກ, ບໍ່ມີຍາດສາຍຕັ້ງ ແລະ ບໍ່ມີຍາດສາຍຂວາງ ມູນມໍຣະດົກຂອງຜູ້ກ່ຽວ ກໍໃຫ້ເມຍ ຫຼື ຜົວ ທີ່ມີຊີວິດຢູ່ນັ້ນ ເປັນຜູ້ສືບທອດ ທັງໝົດ.

ມາດຕາ 573. ການແບ່ງປັນມູນມໍຣະດົກ ລະຫວ່າງຫົວໜ້າຄອບຄົວ ແລະ ຜູ້ຮັບໃຊ້

ຖ້າວ່າຫົວໜ້າຄອບຄົວຫາກໄດ້ເສຍຊີວິດ ໂດຍບໍ່ມີ ຜົວ ຫຼື ເມຍ, ລູກ, ຍາດສາຍຕັ້ງ ແລະ ຍາດສາຍຂວາງແລ້ວ ຜູ້ຮັບໃຊ້ ທີ່ຢູ່ໃນຄອບຄົວນັ້ນ ແຕ່ສາມປີຂຶ້ນໄປ ກໍຈະໄດ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກນັ້ນ.

ຖ້າວ່າຜູ້ຮັບໃຊ້ຫາກໄດ້ເສຍຊີວິດ ໂດຍບໍ່ມີຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກ ຂອງຕົນແລ້ວ ຫົວໜ້າຄອບຄົວກໍຈະໄດ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກຂອງຜູ້ຮັບໃຊ້ເຊັ່ນດຽວກັນ.

ຖ້າວ່າ ເຈົ້າມູນມໍຣະດົກ ຫາກບໍ່ມີຜົວ ຫຼື ເມຍ, ລູກ, ຍາດສາຍຕັ້ງ ແລະ ຍາດສາຍຂວາງ ແຕ່ມີບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ໄດ້ເບິ່ງແຍງຊ່ວຍເຫຼືອເຈົ້າມູນມໍຣະດົກຈົນເສຍຊີວິດ ແລະ ມ້ຽນຄາບສົ່ງສະການ ບຸກຄົນນັ້ນ ອາດມີສິດສືບທອດມູນມໍຣະດົກ ຕາມການຕັດສິນຂອງສານ.

ມາດຕາ 574. ມູນມໍຣະດົກຂອງພິກຂຸ, ສາມະເນນ ຫຼື ນັກບວດອື່ນ

ພິກຂຸ, ສາມະເນນ ຫຼື ນັກບວດອື່ນ ທີ່ມີຊັບກ່ອນບວດ ຫຼື ມີຊັບໃນລະຍະບວດນັ້ນ ແມ່ນມີສິດມອບຊັບ, ຍົກຊັບ ຫຼື ເຮັດຝີໄນກຳ ໃຫ້ບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງອື່ນ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ ລວມທັງມີສິດ ໃຫ້ຜູ້ອື່ນສືບທອດມູນມໍຣະດົກຂອງຕົນ ຕາມກົດໝາຍ.

ໃນກໍລະນີທີ່ພິກຂຸ, ສາມະເນນ ຫຼື ນັກບວດອື່ນ ຫາກໄດ້ເສຍຊີວິດໂດຍບໍ່ມີຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກ ຫຼື ບໍ່ໄດ້ມອບຊັບໃດໜຶ່ງໃຫ້ບຸກຄົນ, ການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ມູນນິທິໃດໜຶ່ງແລ້ວ ຊັບທັງໝົດນັ້ນ ກໍຈະຕົກ ເປັນຂອງວັດ ຫຼື ສາສະນາສະຖານ ບ່ອນຜູ້ກ່ຽວຢູ່ປະຈຳ.

ມາດຕາ 575. ມູນມໍຣະດົກທີ່ບໍ່ມີຜູ້ສືບທອດ

ເມື່ອບຸກຄົນໃດໜຶ່ງຫາກໄດ້ເສຍຊີວິດ ໂດຍບໍ່ມີ ຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກອື່ນ ຫຼື ບໍ່ຮູ້ວ່າຜູ້ສືບທອດນັ້ນຢູ່ໃສ ພາຍໃນກຳນົດ ຫົກເດືອນ ຖ້າວ່າບໍ່ມີຜູ້ໃດມາທວງທາວເອົາແລ້ວ ມູນມໍຣະດົກທັງໝົດນັ້ນ ຈະແມ່ນລັດເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງໄວ້.

ຖ້າຫາກໝົດອາຍຸຄວາມ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 597 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້ ແລ້ວ ມູນມໍຣະດົກດັ່ງກ່າວ ກໍຈະຕົກເປັນກຳມະສິດຂອງລັດ.

ນາຍທະບຽນສານ ຫຼື ນາຍບ້ານ ເປັນຜູ້ກຳນົດເອົາຊັບ ສົມບັດສ່ວນໃດສ່ວນໜຶ່ງຂອງເຈົ້າມູນມໍຣະດົກ ເພື່ອໃຊ້ຈ່າຍເຂົ້າໃນການມ້ຽນຄາບສິ່ງສະການ, ເຮັດບຸນສົນກິນທານ ແລະ ຊຳລະໜີ້ສິນຂອງຜູ້ເສຍຊີວິດ.

ມາດຕາ 576. ສິດສືບທອດມູນມໍຣະດົກຂອງຜົວເມຍທີ່ແຍກກັນຢູ່

ຜົວເມຍທີ່ ໄດ້ແຍກກັນຢູ່ຕ່າງຫາກ ແຕ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຢ່າຮ້າງກັນ ໂດຍຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍນັ້ນ ກໍຍັງມີ ສິດສືບທອດ ມູນມໍຣະດົກຂອງກັນ ແລະ ກັນໄດ້ຢູ່ ເມື່ອຜູ້ໃດໜຶ່ງຫາກໄດ້ເສຍຊີວິດ.

ມາດຕາ 577. ຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກແທນທີ່ກັນ

ເມື່ອບຸກຄົນທີ່ເປັນຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກຕາມກົດໝາຍ ຫາກໄດ້ເສຍຊີວິດກ່ອນເຈົ້າມູນມໍຣະດົກ ແລ້ວ ຜູ້ສືບທອດຂອງບຸກຄົນນັ້ນ ກໍມີສິດສືບທອດມູນມໍຣະດົກແທນຜູ້ກ່ຽວຕາມລຳດັບ. ເມື່ອຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກແທນທີ່ນີ້ ຫາກໄດ້ເສຍຊີວິດ ກໍໃຫ້ຜູ້ສືບທອດຜູ້ຕໍ່ໄປ ໄດ້ຮັບມູນມໍຣະດົກແທນທີ່ກັນ ແລະ ຕໍ່ໄປ.

ມາດຕາ 578. ເງື່ອນໄຂຂອງການສືບທອດມູນມໍຣະດົກແທນທີ່ກັນ

ຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກແທນທີ່ກັນ ຕ້ອງຢູ່ພາຍໃຕ້ເງື່ອນໄຂ ດັ່ງນີ້:

1. ເປັນຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກຕາມກົດໝາຍ;
2. ເປັນລູກຂອງບຸກຄົນທີ່ມີສິດສືບທອດມູນມໍຣະດົກ ຊຶ່ງໄດ້ເສຍຊີວິດກ່ອນແລ້ວ.

ໝວດທີ 3

ການສືບທອດມູນມໍຣະດົກຕາມພີໄນກຳ

ມາດຕາ 579. ພີໄນກຳ

ພີໄນກຳ ແມ່ນການສະແດງເຈດຈຳນົງຂອງເຈົ້າຂອງຊັບ ໃນການເອົາຊັບຂອງຕົນໃຫ້ບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ດ້ວຍການເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຫຼື ທາງປາກເປົ່າ ໂດຍມີພະຍານຮັບຮູ້ນຳ ຫຼື ມີ ການບັນທຶກເອົາໄວ້.

ພີໄນກຳມີຜົນບັງຄັບທາງດ້ານກົດໝາຍ ນັບແຕ່ເຈົ້າຂອງຊັບເສຍຊີວິດເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 580. ສິດໃນການເຮັດພີໄນກຳ

ຜົນລະເມືອງທຸກຄົນມີສິດເຮັດພີໄນກຳມອບຊັບສົມບັດທີ່ເປັນກຳມະສິດຂອງຕົນ ໃຫ້ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຫຼື ໃຫ້ຫຼາຍຄົນ, ໃຫ້ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ, ລວມໝູ່ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ, ກອງທຶນ, ມູນນິທິຕ່າງໆ ຫຼື ສະ ຫງວນໄວ້ສ່ວນໃດໜຶ່ງ ເພື່ອເປັນບ່ອນສັກກາລະບູຊາ ຫຼື ຮັກສາໃຫ້ຍາດຜື້ນ້ອງທີ່ຂາດເຂີນສາມາດສ້າງຢູ່ທຳກິນ ຕາມເຈດຈຳນົງຂອງຕົນກ່ອນເສຍຊີວິດ.

ມາດຕາ 581. ຂອບເຂດສິດໃນການເຮັດພິໄນກຳ

ເຈົ້າຂອງຊັບທີ່ຍັງມີຊີວິດຢູ່ ຈະເຮັດພິໄນກຳ ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

1. ຖ້າວ່າເຈົ້າຂອງຊັບ ຫາກມີລູກໜຶ່ງຄົນ ແມ່ນບໍ່ໃຫ້ເກີນເຄິ່ງໜຶ່ງຂອງຊັບທັງໝົດ;
2. ຖ້າວ່າເຈົ້າຂອງຊັບ ຫາກມີລູກສອງຄົນ ແມ່ນມີ ບໍ່ໃຫ້ເກີນໜຶ່ງສ່ວນສາມຂອງຊັບທັງໝົດ;
3. ຖ້າວ່າເຈົ້າຂອງຊັບ ຫາກມີລູກສາມຄົນຂຶ້ນໄປ ແມ່ນບໍ່ໃຫ້ກາຍໜຶ່ງສ່ວນສີ່ຂອງຊັບທັງໝົດ.

ເມື່ອການເຮັດພິໄນກຳ ຫາກເກີນກວ່າຈຳນວນທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ຂ້າງເທິງນີ້ ສ່ວນທີ່ເກີນນັ້ນ ຖືເປັນໂມຄະ ແລ້ວໃຫ້ນຳມາແບ່ງປັນຕາມການສືບທອດຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 582. ຮູບການການເຮັດພິໄນກຳ

ພິໄນກຳ ສາມາດເຮັດຂຶ້ນໃນສອງຮູບການ ດັ່ງນີ້:

1. ພິໄນກຳເປັນລາຍລັກອັກສອນ;
2. ພິໄນກຳທາງປາກເປົ່າ.

ມາດຕາ 583. ພິໄນກຳເປັນລາຍລັກອັກສອນ

ການເຮັດພິໄນກຳເປັນລາຍລັກອັກສອນ ອາດຈະເຮັດດ້ວຍ:

1. ການຂຽນພິໄນກຳໂດຍເຈົ້າຂອງຊັບເອງ;
2. ການຂຽນພິໄນກຳໂດຍຜູ້ອື່ນຂຽນໃຫ້ ຕ້ອງມີພະຍານຢ່າງໜ້ອຍສາມຄົນເຂົ້າຮ່ວມນຳ ແຕ່ຕ້ອງຮັກສາຄວາມລັບໄວ້ຈົນກວ່າຈະມີການເປີດພິໄນກຳ ຫຼື ການເປີດການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ.

ໃນພິໄນກຳນັ້ນ ຕ້ອງບອກສະຖານທີ່, ວັນ, ເດືອນ, ປີ ເຮັດພິໄນກຳ, ປະເພດ ແລະ ຈຳນວນຊັບທີ່ຈະມອບ, ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຂອງ ຜູ້ມອບ ແລະ ຜູ້ຮັບ, ຜູ້ຂຽນ ແລະ ຂອງພະຍານ.

ຜູ້ມອບ, ຜູ້ຂຽນ ແລະ ພະຍານ ຕ້ອງລົງລາຍເຊັນ ແລະ ແປະໂປ້ມືໃສ່ພິໄນກຳ.

ພິໄນກຳນັ້ນ ຫຼັງຈາກເຮັດແລ້ວ ຕ້ອງໃສ່ຊອງຕິດໃຫ້ແໜ້ນ ຫຼື ຕິດດ້ວຍຄັ້ງ ແລ້ວໄປຂຶ້ນທະບຽນ ນຳນາຍພະນັກງານທະບຽນສານບ່ອນເຈົ້າມູນມໍຣະດົກຢູ່ ຫຼື ບ່ອນທີ່ໃກ້ຄຽງ ຫຼື ນຳໄປໄວ້ຢູ່ອົງການປົກຄອງບ້ານ ສຳລັບບ່ອນທີ່ບໍ່ມີສຳນັກງານຫ້ອງການທະບຽນສານ.

ມາດຕາ 584. ຜູ້ບໍ່ມີສິດຮັບຊັບຕາມພິໄນກຳເປັນລາຍລັກອັກສອນ

ຜູ້ບໍ່ມີສິດຮັບຊັບຕາມພິໄນກຳເປັນລາຍລັກອັກສອນ ມີດັ່ງນີ້:

1. ຜູ້ຂຽນພິໄນກຳ;
2. ພະຍານໃນພິໄນກຳ;
3. ຜົວ ຫຼື ເມຍ ຫຼື ລູກຂອງຜູ້ຂຽນພິໄນກຳ ຫຼື ຂອງພະຍານໃນພິໄນກຳ.

ມາດຕາ 585. ພິໄນກຳທາງປາກເປົ່າ

ເຈົ້າຂອງຊັບທີ່ບໍ່ສາມາດເຮັດພິໄນກຳເປັນລາຍລັກອັກສອນໄດ້ ຍ້ອນຕົກຢູ່ໃນສະພາບອັນຕະລາຍທີ່ໃກ້ ຈະເສຍຊີວິດ, ຍ້ອນສຸຂະພາບອ່ອນເພຍ ຫຼື ຍ້ອນສາເຫດອື່ນ ຈະເຮັດພິໄນກຳທາງປາກເປົ່າກໍໄດ້ ໂດຍໃຫ້ມີພະ ຍານຮັບຮູ້ນຳ.

ພະຍານດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງແຈ້ງຂໍຄວາມທັງໝົດ ທີ່ເຈົ້າຂອງຊັບສັ່ງໄວ້ນັ້ນ ຕໍ່ຫ້ອງການທະບຽນສານ ຫຼື ອົງການປົກຄອງບ້ານໃນທັນໃດ ແລະ ຊື້ແຈ້ງສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ເຈົ້າຂອງຊັບນັ້ນບໍ່ສາມາດເຮັດພິໄນກຳເປັນລາຍລັກ ອັກສອນໄດ້.

ພິໄນກຳທາງປາກເປົ່ານັ້ນ ຈະບໍ່ມີຜົນໃຊ້ໄດ້ ຖ້າຫາກກາຍກຳນົດໜຶ່ງເດືອນນັບແຕ່ວັນເຈົ້າຂອງຊັບໄດ້ ກັບຄືນສູ່ສະພາບປົກກະຕິ.

ມາດຕາ 586. ຜູ້ສືບທອດສຳຮອງ

ເຈົ້າຂອງຊັບມີສິດກຳນົດຜູ້ສືບທອດສຳຮອງໄວ້ໃນພິໄນກຳ ເພື່ອແທນທີ່ຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກ ຊຶ່ງຕົນ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ແລ້ວນັ້ນ ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ສືບທອດຜູ້ນີ້ຫາກໄດ້ເສຍຊີວິດກ່ອນການເປີດພິໄນກຳການສືບທອດ ຫຼື ບໍ່ ຮັບເອົາມູນມໍຣະດົກຕາມພິໄນກຳນັ້ນ.

ມາດຕາ 587. ສິດຂອງຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກຕາມພິໄນກຳ

ຜູ້ສືບທອດທີ່ໄດ້ຮັບມູນມໍຣະດົກຕາມພິໄນກຳແລ້ວກໍຍັງມີສິດໄດ້ຮັບພູດສ່ວນມູນມໍຣະດົກທີ່ຕົກທອດ ໃຫ້ຕົນຕາມກົດໝາຍອີກດ້ວຍ.

ມາດຕາ 588. ຜູ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍຣະດົກຕາມພິໄນກຳ

ເຈົ້າຂອງຊັບ ມີສິດກຳນົດຜູ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍຣະດົກໄວ້ໃນພິໄນກຳ ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ກ່ຽວ ຫາກມີຈຸດປະສົງ ເຮັດພິໄນກຳມອບມູນມໍຣະດົກໃຫ້ບຸກຄົນທີ່ຍັງບໍ່ທັນເຖິງກະສຽນອາຍຸ ຫລື ເປັນບ້າເສຍຈິດ.

ຜູ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍຣະດົກນັ້ນ ອາດຈະກຳນົດບຸກຄົນອື່ນເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍຣະດົກແທນຕົນກໍໄດ້ ເວັ້ນ ເສຍແຕ່ເຈົ້າຂອງຊັບ ຫາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ຢ່າງອື່ນໃນພິໄນກຳ.

ສິດຂອງຜູ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍຣະດົກ ຈະໝົດໄປເມື່ອເດັກນັ້ນ ຫາກເຖິງກະສຽນອາຍຸ ສືບແປດປີ ຫຼື ຜູ້ເປັນ ບ້າເສຍຈິດ ຫາກໄດ້ກັບຄືນສູ່ສະພາບປົກກະຕິແລ້ວ.

ມາດຕາ 589. ການປ່ຽນແປງ ຫຼື ລົບລ້າງພິໄນກຳ

ເຈົ້າຂອງຊັບ ມີສິດປ່ຽນແປງ ຫຼື ລົບລ້າງພິໄນກຳທີ່ຕົນເຮັດຂຶ້ນໄດ້ທຸກເວລາ ດ້ວຍການເຮັດພິໄນກຳໃ ໝ່.

ພິໄນກຳທີ່ເຮັດຂຶ້ນໃໝ່ນີ້ ຈະລົບລ້າງພິໄນກຳເກົ່າ ສ່ວນໃດໜຶ່ງ ຫຼື ທັງໝົດ ທີ່ມີຂໍ້ຄວາມຂັດກັບພິ ໄນກຳໃໝ່.

ມາດຕາ 590. ສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ພິໄນກຳຕົກໄປ

ພິໄນກຳ ທີ່ເຮັດຂຶ້ນ ຈະຕົກໄປດ້ວຍສາເຫດ ດັ່ງນີ້:

1. ເມື່ອຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກຕາມຝີໄນກຳ ຫາກໄດ້ເສຍຊີວິດກ່ອນເຈົ້າມູນ ມໍຣະດົກ;
2. ເມື່ອຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກຕາມຝີໄນກຳ ຫາກໄດ້ສະລະມູນມໍຣະດົກພຸດທີ່ຕົນມີສິດໄດ້ຮັບຕາມຝີໄນກຳ;
3. ເມື່ອຊັບສົມບັດທີ່ຕົກທອດຕາມຝີໄນກຳນັ້ນ ຫາກໄດ້ຖືກສູນຫາຍ ຫຼື ຖືກທຳລາຍດ້ວຍເຈົ້າມູນມໍຣະດົກ;
4. ເມື່ອຝີໄນກຳນັ້ນ ຫາກໄດ້ຖືກຮັບຮູ້ວ່າເປັນໂມຄະ.

ມາດຕາ 591. ຝີໄນກຳເປັນໂມຄະ

ຝີໄນກຳເປັນໂມຄະ ມີກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ຝີໄນກຳ ທີ່ເຮັດຂຶ້ນໂດຍບຸກຄົນທີ່ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ;
2. ຝີໄນກຳ ທີ່ມີເປົ້າໝາຍບໍ່ຈະແຈ້ງ;
3. ຝີໄນກຳ ທີ່ເຮັດຂຶ້ນດ້ວຍການຖືກບັງຄັບ, ຫຼອກລວງ ຫຼື ປອມແປງ;
4. ຝີໄນກຳ ທີ່ໄດ້ມອບຊັບໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນ ຊຶ່ງໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 584 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 592. ການແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ປະຕິບັດຝີໄນກຳ

ຜູ້ປະຕິບັດຝີໄນກຳ ອາດຈະຖືກແຕ່ງຕັ້ງໂດຍລຳດັບ ດັ່ງນີ້:

1. ເຈົ້າຂອງຊັບ;
2. ບຸກຄົນຊຶ່ງໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນຝີໄນກຳ ຫຼື ຜູ້ໃດໜຶ່ງ ທີ່ມີສິດສືບທອດມູນມໍຣະດົກ;
3. ສານປະຊາຊົນ ໃນກໍລະນີ ເຈົ້າຂອງຊັບ ຫາກບໍ່ໄດ້ກຳນົດ ຜູ້ປະຕິບັດຝີໄນກຳໄວ້, ຜູ້ຖືກແຕ່ງຕັ້ງນັ້ນ ໄດ້ເສຍຊີວິດ, ເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ, ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ, ບໍ່ຈົງໃຈປະຕິບັດ ຫຼື ບໍ່ສາມາດປະຕິບັດໄດ້.

ມາດຕາ 593. ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ປະຕິບັດຝີໄນກຳ

ຝີໄນກຳ ຈະນຳມາປະຕິບັດໄດ້ກໍຕໍ່ເມື່ອເຈົ້າຂອງຊັບຫາກໄດ້ເສຍຊີວິດໄປແລ້ວ.

ຜູ້ປະຕິບັດຝີໄນກຳມີສິດເຮັດສິ່ງທີ່ຈຳເປັນ ແລະ ເໝາະສົມເພື່ອປະຕິບັດຝີໄນກຳໃຫ້ປາກົດຜົນເປັນຈິງ.

ຜູ້ປະຕິບັດຝີໄນກຳຈະບໍ່ໄດ້ຮັບບຳເນັດໃນການປະຕິບັດຝີໄນກຳນັ້ນ ແຕ່ຫາກມີສິດໄດ້ຮັບຄ່າທົດແທນການໃຊ້ຈ່າຍອັນຈຳເປັນໃນການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງມູນມໍຣະດົກນັ້ນ.

ຜູ້ປະຕິບັດຝີໄນກຳມີພັນທະລາຍງານກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຝີໄນກຳດັ່ງກ່າວໃຫ້ຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກຊາບ.

ມາດຕາ 594. ການເປີດ ພິໄນກຳ

ພາຍຫຼັງເຈົ້າມູນເສຍຊີວິດແລ້ວ ພາຍໃນກຳນົດເວລາ ສິບຫ້າ ວັນ ນາຍບ້ານ ຫຼື ນາຍທະບຽນສານ ທີ່ ຮັກສາພິໄນກຳ ຕ້ອງນຳເອົາພິໄນກຳ ມາເປີດຊ່ອງໜ້າ ຜູ້ສືບທອດ ໃນເວລາອັນເໝາະສົມ.

ໝວດທີ 4

ການຮັບ, ການສະລະ ແລະ ການເສຍສິດສືບທອດມູນມໍຣະດົກ

ກ. ການຮັບ ແລະ ການສະລະມູນມໍຣະດົກ

ມາດຕາ 595. ການສະເໜີແບ່ງປັນມູນມໍຣະດົກ

ຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກຜູ້ໃດໜຶ່ງ ມີສິດສະເໜີແບ່ງປັນມູນມໍຣະດົກເວລາໃດກໍໄດ້ ນັບແຕ່ເວລາເຈົ້າ ມູນ ເສຍຊີວິດເປັນຕົ້ນໄປ ເວັ້ນເສຍແຕ່ມີການກຳນົດໄວ້ໃນພິໄນກຳ ຫຼື ມີການຕົກລົງກັນໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ຖ້າຫາກມີຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກຜູ້ໃດໜຶ່ງ ທີ່ຍັງບໍ່ທັນຝັນກະສຽນອາຍຸການແບ່ງປັນມູນມໍຣະດົກ ຈະ ຍຶດເວລາອອກໄປຈົນກວ່າຜູ້ກ່ຽວຈະຝັນກະສຽນອາຍຸ ກໍໄດ້. ໃນກໍລະນີທີ່ມີ ການແບ່ງປັນມູນມໍຣະ ດົກໃນເວລາ ນັ້ນ ກໍຕ້ອງໃຫ້ນາຍທະບຽນສານ ຫຼື ນາຍບ້ານເປັນຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຢັ້ງຢືນ.

ໃນກໍລະນີໃດກໍຕາມ ຖ້າວ່າຜົວ ຫຼື ເມຍ ຫາກເສຍຊີວິດ ແລະ ຜູ້ມີຊີວິດຢູ່ນັ້ນຫາກໄດ້ເອົາເມຍ ຫຼື ຜົວ ໃ ໝ່ ພວກລູກກໍມີສິດສະເໜີແບ່ງປັນມູນມໍຣະດົກນັ້ນກໍໄດ້.

ມາດຕາ 596. ການເຮັດບັນຊີມູນມໍຣະດົກ

ກ່ອນການ ແບ່ງປັນມູນມໍຣະດົກ ຕ້ອງເຮັດບັນຊີຊັບສົມບັດຕ່າງໆຂອງເຈົ້າມູນມໍຣະດົກ ດັ່ງນີ້:

1. ຊັບສົມບັດ ທີ່ເປັນຊັບເດີມ ຫຼື ສິນສົມສ້າງ;
2. ຊັບສົມບັດ ຊຶ່ງເຈົ້າມູນມໍຣະດົກໄດ້ເອົາໃຫ້ຜູ້ອື່ນຢືມ, ກູ້ຢືມ ຫລື ເອົາໄປຝາກ ຫລື ຊວດຈຳນຳຜູ້ ອື່ນ, ຖືກຜູ້ອື່ນສໍ້ໂກງ, ປົດປັງ, ຍ້າຍອອກເອົາ ກ່ອນການເສຍຊີວິດ;
3. ການໃຊ້ຈ່າຍຄ່າມ້ຽນຄາບສິ່ງສະການ ແລະ ໜີ້ສິນຂອງເຈົ້າມູນມໍຣະດົກ.

ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ສະສາງບັນຊີລາຍຮັບ-ລາຍຈ່າຍສຳເລັດແລ້ວ ຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກຈຶ່ງແບ່ງປັນຊັບດັ່ງກ່າວ ຕາມພູດຂອງໃຜລາວ.

ມາດຕາ 597. ອາຍຸຄວາມໃນການທວງເອົາມູນມໍຣະດົກ

ການທວງເອົາມູນມໍຣະດົກ ສາມາດເຮັດຂຶ້ນໄດ້ພາຍໃນກຳນົດເວລາ ສາມປີ ນັບແຕ່ວັນເຈົ້າມູນມໍຣະດົກ ໄດ້ເສຍຊີວິດເປັນຕົ້ນໄປ. ຖ້າຫາກກາຍກຳນົດເວລາດັ່ງກ່າວ ສິດໃນການທວງຈະຕົກໄປ ເວັ້ນເສຍແຕ່ໃນກໍລະນີ ຜູ້ ສືບທອດມູນມໍຣະດົກນັ້ນ ຫາກມີອາຍຸບໍ່ເຖິງ ສິບແປດປີ ພາຍຫຼັງເຈົ້າມູນມໍຣະດົກໄດ້ເສຍຊີວິດ ຫຼື ມີເຫດຜົນອື່ນ ພຽງພໍ.

ມາດຕາ 598. ການແບ່ງປັນມູນມໍຣະດົກທີ່ຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງຂອງຜູ້ສືບທອດຜູ້ໃດໜຶ່ງ

ຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກ ທີ່ໄດ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍຣະດົກ ຊຶ່ງຍັງບໍ່ທັນໄດ້ແບ່ງປັນນັ້ນ ມີສິດສະເໜີແບ່ງປັນມູນມໍຣະດົກດັ່ງກ່າວໄດ້ທຸກເວລາ ເຖິງວ່າອາຍຸຄວາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 597 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້ ຈະໝົດແລ້ວກໍຕາມ.

ມາດຕາ 599. ການຮັບມູນມໍຣະດົກ

ຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກຕາມກົດໝາຍ ຈະຖືວ່າເປັນຜູ້ຮັບມູນມໍຣະດົກ ກໍຕໍ່ເມື່ອໄດ້ສະແດງເຈດຈຳນົງຂອງຕົນ ຮັບເອົາມູນມໍຣະດົກຕໍ່ອົງການປົກຄອງບ້ານບ່ອນທີ່ເປີດການສືບທອດ.

ຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກຕາມພິໄນກຳ ຈະຖືວ່າເປັນຜູ້ຮັບມູນມໍຣະດົກ ກໍຕໍ່ເມື່ອໄດ້ສະແດງເຈດຈຳນົງຂອງຕົນ ຮັບເອົາມູນມໍຣະດົກຕໍ່ສຳນັກງານທະບຽນສານບ່ອນທີ່ໄດ້ເກັບຮັກສາພິໄນກຳໄວ້ ຫຼື ຕໍ່ອົງການປົກຄອງບ້ານສຳລັບບ່ອນທີ່ບໍ່ມີສຳນັກງານທະບຽນສານ.

ການຮັບເອົາມູນມໍຣະດົກນັ້ນຕ້ອງໃຫ້ເຮັດຂຶ້ນໃນໄລຍະຫົກເດືອນນັບແຕ່ວັນເປີດການສືບທອດມູນມໍຣະດົກເປັນຕົ້ນໄປ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກຜູ້ໃດໜຶ່ງ ຫາກໄດ້ສະລະມູນມໍຣະດົກຜູ້ທີ່ຈະຮັບມູນມໍຣະດົກ ຊຶ່ງເປັນພູດຂອງຜູ້ສະລະນັ້ນ ຕ້ອງສະແດງເຈດຈຳນົງຂອງຕົນວ່າຈະຮັບເອົາມູນມໍຣະດົກດັ່ງກ່າວພາຍໃນໄລຍະ ເວລາທີ່ຍັງເຫຼືອ. ຖ້າວ່າກຳນົດເວລາທີ່ຍັງເຫຼືອນັ້ນ ຫາກຫຼຸດສາມເດືອນ ຜູ້ທີ່ຈະຮັບນັ້ນມີສິດຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານ ໃຫ້ຍືດເວລາອອກຕື່ມອີກກໍໄດ້ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ເກີນສາມເດືອນ.

ຜະນັກງານນາຍທະບຽນສານ ຫຼື ນາຍບ້ານ ຕ້ອງອອກໃບຢັ້ງຢືນການຮັບມູນມໍຣະດົກໃຫ້ແກ່ຜູ້ສືບທອດໄວ້ເພື່ອເປັນຫຼັກຖານ.

ມາດຕາ 600. ມູນມໍຣະດົກທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບເອົາພາຍໃນກຳນົດເວລາ

ມູນມໍຣະດົກທີ່ຍັງຄົງເປັນວັດຖຸເດີມ ຊຶ່ງຕົກເປັນພູດຂອງຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກຜູ້ໃດໜຶ່ງ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບເອົາພາຍໃນກຳນົດເວລາຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 599 ວັກທີ 3 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້ ແຕ່ມູນມໍຣະດົກດັ່ງກ່າວ ພົມມີຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກຜູ້ອື່ນຮັບເອົາ ຫຼື ໄດ້ມອບໃຫ້ແກ່ລັດແລ້ວ ມູນມໍຣະດົກນັ້ນ ຈະຖືກສົ່ງຄືນໃຫ້ແກ່ຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກ ທີ່ບໍ່ມາຮັບເອົານັ້ນໄດ້ກໍຕໍ່ເມື່ອ ຜູ້ກ່ຽວຫາກໄດ້ຮັບຄວາມຍິນຍອມ ຈາກຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກ ຫຼື ລັດ ທີ່ໄດ້ຮັບເອົາມູນມໍຣະດົກເທົ່ານັ້ນ. ຖ້າຫາກບໍ່ໄດ້ຮັບຄວາມຍິນຍອມແລ້ວ ສານຈະເປັນຜູ້ຕັດສິນໃຫ້ ເມື່ອຜູ້ກ່ຽວຫາກມີເຫດຜົນພຽງພໍ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ຕາມພິໄນກຳ ໄດ້ເສຍຊີວິດ ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ເປີດການສືບທອດມູນມໍຣະດົກແລ້ວ ແຕ່ຫາກຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຮັບເອົາມູນມໍຣະດົກທີ່ຕົກເປັນພູດຂອງຜູ້ກ່ຽວ ຕາມກຳນົດເວລາທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 599 ວັກທີ 3 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ກໍໃຫ້ຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກຂອງຜູ້ກ່ຽວເປັນຜູ້ມີສິດຮັບເອົາມູນມໍຣະດົກນັ້ນ.

ມາດຕາ 601. ການສະລະມູນມໍຣະດົກ

ຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ຕາມພິໄນກຳ ອາດຈະສະລະມູນມໍຣະດົກ ທີ່ເປັນພູດຂອງ ຕົນ ໃຫ້ ບຸກຄົນ, ການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ, ມູນນິທິ, ກອງທຶນໃດໜຶ່ງ. ການສະລະມູນມໍຣະດົກ ແມ່ນໃຫ້ປະຕິບັດ ພາຍໃນ ກຳນົດຫົກເດືອນ ນັບແຕ່ວັນເປີດການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ຜູ້ສະລະມູນມໍຣະດົກຕາມກົດໝາຍ ຕ້ອງສະແດງເຈດຈຳນົງຂອງຕົນເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຕໍ່ອົງການ ປົກຄອງບ້ານໂດຍບອກຊື່ ບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ຕົນສະລະໃຫ້.

ຜູ້ສະລະມູນມໍຣະດົກຕາມພິໄນກຳ ຕ້ອງສະແດງເຈດຈຳນົງຂອງຕົນເປັນລາຍລັກອັກສອນຕໍ່ ສຳນັກງານ ທະບຽນສານ ໂດຍບອກຊື່ບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ຕົນສະລະໃຫ້.

ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ໄດ້ບອກຊື່ ບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ຕົນສະລະໃຫ້ນັ້ນ ມູນມໍຣະດົກດັ່ງກ່າວ ກໍຈະຕົກ ທອດເປັນຂອງຜູ້ສືບທອດ ຄົນອື່ນຕາມກົດໝາຍ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກ ບໍ່ສະແດງເຈດຈຳນົງ ວ່າຈະຮັບເອົາມູນມໍຣະດົກ ພາຍໃນກຳ ນົດ ເວລາຕາມມາດຕາ 599 ວັກ 3 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແຝງສະບັບນີ້ ກໍໃຫ້ຖືວ່າ ຜູ້ກ່ຽວເປັນຜູ້ສະລະ ມູນມໍຣະດົກ ແລະ ມູນມໍຣະດົກດັ່ງກ່າວ ຈະຕົກທອດເປັນຂອງຜູ້ສືບທອດອື່ນຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 602. ການສະລະມູນມໍຣະດົກຂອງຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ

ຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກທີ່ຍັງບໍ່ທັນເຖິງກະສຽນອາຍຸ ສິບແປດປີ ຫຼື ຜູ້ເປັນບ້າເສຍຈິດຈະສະລະມູນມໍຣະ ດົກບໍ່ໄດ້ ເວັ້ນເສຍແຕ່ໄດ້ຮັບຄວາມຍິນຍອມຂອງຜູ້, ແມ່ ຫຼື ຜູ້ປົກຄອງເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 603. ສິດຂອງຜູ້ສະລະມູນມໍຣະດົກ

ຜູ້ສືບທອດທີ່ໄດ້ສະລະມູນມໍຣະດົກ ຊຶ່ງຕົກເປັນພູດຂອງຕົນໃຫ້ຜູ້ອື່ນແລ້ວ ກໍຍັງມີສິດຮັບມູນມໍຣະດົກ ແທນທີ່ກັນ ແຕ່ຫາກບໍ່ແມ່ນພູດທີ່ຕົນໄດ້ສະລະໄປແລ້ວນັ້ນ.

ຂ. ການເສຍສິດສືບທອດມູນມໍຣະດົກ

ມາດຕາ 604. ການເສຍສິດສືບທອດມູນມໍຣະດົກ

ຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກ ຈະເສຍສິດສືບທອດມູນມໍຣະດົກ ດັ່ງນີ້:

1. ກໍລະນີສີ່ໂກງ ຫຼື ຍັກຍອກມູນມໍຣະດົກ;
2. ກໍລະນີເສຍສິດສືບທອດມູນມໍຣະດົກຂອງຜູ້, ແມ່ ແລະ ລູກ;
3. ກໍລະນີທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 607 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແຝງສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 605. ການສີ່ໂກງ, ການຍັກຍອກມູນມໍຣະດົກ

ຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກທີ່ໄດ້ ສີ່ໂກງ, ປິດບັງ, ຍັກຍອກມູນມໍຣະດົກຫຼາຍກວ່າພູດທີ່ຕົນຄວນຈະໄດ້ຮັບກໍ ຈະບໍ່ໄດ້ຮັບມູນມໍຣະດົກນັ້ນແຕ່ຢ່າງໃດ ແລະ ຍັງຕ້ອງສົ່ງມູນມໍຣະດົກທີ່ໄດ້ເອົາໄປນັ້ນຄືນທັງໝົດ.

ຖ້າວ່າການສໍ້ໂກງ, ການປົດປັ້ງ, ການຍ້າຍອກມູນມໍຣະດົກນັ້ນ ຫາກໜ້ອຍກວ່າ ຫຼື ເທົ່າກັບ ພຸດທິຕົນຄວນ ຈະໄດ້ຮັບ ກໍຈະບໍ່ໄດ້ຮັບພຸດທິຕົນຄວນໄດ້ຮັບນັ້ນອີກ.

ມາດຕານີ້ຈະບໍ່ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ຕໍ່ຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກຕາມພິໄນກຳ ຊຶ່ງເຈົ້າມູນມໍຣະດົກໄດ້ເຮັດພິໄນກຳ ໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວແລ້ວ.

ມາດຕາ 606. ການເສຍສິດສືບທອດມູນມໍຣະດົກຂອງພໍ່, ແມ່ ແລະ ລູກ

ພໍ່ແມ່ທີ່ຖືກຕັດສິດຈາກຄວາມເປັນພໍ່ແມ່ຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານຈະບໍ່ມີສິດສືບທອດມູນມໍຣະດົກຂອງ ລູກ, ສ່ວນລູກນັ້ນ ກໍຈະບໍ່ມີສິດສືບທອດມູນມໍຣະດົກຂອງພໍ່ແມ່ເຊັ່ນດຽວກັນ ເວັ້ນເສຍແຕ່ ລູກຫາກຍັງ ບໍ່ເຖິງ ກະສຽນອາຍຸ.

ໃນກໍລະນີທີ່ພໍ່ແມ່ ຫາກບໍ່ປະຕິບັດຜົນທະໃນການລ້ຽງດູລູກຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ ກໍຈະບໍ່ມີສິດສືບ ທອດມູນມໍຣະດົກຂອງລູກ. ສ່ວນລູກທີ່ເຖິງກະສຽນອາຍຸ ຫາກບໍ່ປະຕິບັດຜົນທະໃນການລ້ຽງດູພໍ່ແມ່ຕາມຄຳຕັດ ສິນຂອງສານກໍຈະບໍ່ມີສິດສືບທອດມູນມໍຣະດົກຂອງພໍ່ແມ່ເຊັ່ນດຽວກັນ.

ມາດຕາ 607. ຜູ້ເສຍສິດສືບທອດຕາມກົດໝາຍ ແລະ ຕາມພິໄນກຳ

ຜູ້ເສຍສິດສືບທອດມູນມໍຣະດົກຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ຕາມພິໄນກຳ ມີດັ່ງນີ້:

1. ຜູ້ທີ່ຖືກສານຕັດສິນວ່າ ໄດ້ມີເຈດຕະນາ ຫຼື ພະຍາຍາມເຮັດໃຫ້ເຈົ້າຂອງຊັບ ຫຼື ຜູ້ມີສິດສືບທອດ ມູນມໍຣະດົກຜູ້ໃດໜຶ່ງ ເສຍຊີວິດ ຫຼື ບາດເຈັບສາຫັດເພື່ອຍາດຊິງເອົາມູນມໍຣະດົກ;
2. ຜູ້ທີ່ໄດ້ທຳລາຍ, ປົດປັ້ງ ຫຼື ປອມແປງພິໄນກຳທັງໝົດ ຫຼື ບາງສ່ວນ;
3. ຜູ້ທີ່ຢູ່ແຂວງ ຫຼື ເມືອງດຽວກັນກັບຜູ້ເສຍຊີວິດ ເມື່ອຮູ້ ຫຼື ຄວນຮູ້ຂ່າວການເສຍຊີວິດແລ້ວຫາກ ບໍ່ມາມ້ຽນຄາບສິ່ງສະການ ຫຼື ບໍ່ໄດ້ມອບໝາຍໃຫ້ຄົນອື່ນມາຮ່ວມແທນຕົນໂດຍບໍ່ມີເຫດຜົນ;
4. ຜູ້ທີ່ໄດ້ຂົ່ມຂູ່ເຈົ້າຂອງຊັບໃຫ້ເຮັດ, ຖອນ ຫຼື ປ່ຽນແປງພິໄນກຳ ທັງໝົດ ຫຼື ສ່ວນໃດສ່ວນໜຶ່ງ;
5. ຜູ້ທີ່ໄດ້ປົດປັ້ງ ຫຼື ຊຸກເຊື່ອງຜູ້ກະທຳຜິດ ຕໍ່ຊີວິດ ຫຼື ສຸຂະພາບຂອງເຈົ້າຂອງຊັບ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ໄດ້ ຮັບບາດເຈັບສາຫັດ ຫຼື ເສຍອົງຄະ;
6. ຜູ້ທີ່ຖືກສານຕັດສິນວ່າ ໄດ້ຫາຄວາມບໍ່ຈິງໃສ່ເຈົ້າຂອງຊັບ ຫຼື ໃສ່ຜູ້ມີສິດສືບທອດມູນມໍຣະດົກ ດ້ວຍກັນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 163 ຂອງກົດໝາຍອາຍາ.

ບຸກຄົນທີ່ໄດ້ກ່າວມາເທິງນີ້ ຈະເສຍສິດສືບທອດມູນມໍຣະດົກໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອ ເຈົ້າຂອງຊັບຫາກໄດ້ສະແດງ ເຈດຈຳນົງຂອງຕົນອອກເປັນລາຍລັກອັກສອນເທົ່ານັ້ນ ເວັ້ນເສຍແຕ່ເຈົ້າມູນມໍຣະດົກ ຫາກໄດ້ເສຍຊີວິດຕາມ ຂໍ້ 1, 3 ແລະ 5 ຂອງມາດຕານີ້.

ຖ້າວ່າບຸກຄົນທີ່ໄດ້ກ່າວມາຂ້າງເທິງນີ້ ຫາກໄດ້ປະພຶດຕົນບໍ່ຊອບທຳ, ບໍ່ຍອມຢູ່ໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງຂອງ ພໍ່ ແມ່, ບໍ່ໄດ້ເບິ່ງແຍງພໍ່ແມ່ໃນເວລາເຖົ້າແກ່ ຫຼື ເຈັບເປັນທັງໆທີ່ວ່າຕົນມີຄວາມອາດສາມາດຢູ່ແລ້ວ ກໍຈະຖືວ່າ ເປັນຜູ້ ເສຍສິດສືບທອດມູນມໍຣະດົກ ແລະ ຈະໄດ້ປະຕິບັດດັ່ງດຽວກັນກັບວັກທີ 2 ຂອງມາດຕາ 606 ຂອງປະມວນກົດ ໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 608. ການລົບລ້າງການເສຍສິດສືບທອດ

ເຈົ້າມູນມໍຣະດົກ ອາດຈະລົບລ້າງການເສຍສິດສືບທອດມູນມໍຣະດົກຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 607 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້ ດ້ວຍການສະແດງເຈດຈຳນົງຂອງຕົນ ໂດຍມີຫຼັກຖານ ຫຼື ພະຍານຢັ້ງຢືນ.

ໝວດທີ 5

ການຄຸ້ມຄອງມູນມໍຣະດົກ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ສືບທອດຕໍ່ໜີ້ສິນຂອງເຈົ້າມູນ

ກ. ການຄຸ້ມຄອງມູນມໍຣະດົກ

ມາດຕາ 609. ການຄຸ້ມຄອງມູນມໍຣະດົກ

ເມື່ອມີການຮ້ອງຂໍໃຫ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍຣະດົກຈາກ ຜູ້ສືບທອດ, ເຈົ້າໜີ້ ຫຼື ໃນກໍລະນີທີ່ຈຳເປັນ ນາຍບ້ານ ຫຼື ນາຍທະບຽນສານ ປອນເປີດການສືບທອດມູນມໍຣະດົກນັ້ນ ຫຼື ສານຕ້ອງວາງມາດຕະການຄຸ້ມຄອງມູນມໍຣະດົກ ຫຼື ແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍຣະດົກ ເພື່ອຮັບປະກັນຜົນປະໂຫຍດຂອງບັນດາຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກ ຫຼື ເຈົ້າໜີ້.

ມາດຕາ 610. ບຸກຄົນທີ່ບໍ່ມີສິດເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍຣະດົກ

ບຸກຄົນທີ່ບໍ່ມີສິດເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍຣະດົກ ມີດັ່ງນີ້:

1. ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ;
2. ຜູ້ທີ່ຖືກສານຕັດສິນວ່າ ເປັນຜູ້ລື້ມລະລາຍທີ່ຢູ່ໃນໄລຍະຫ້າມ;
3. ຜູ້ທີ່ຖືກສານຕັດສິນປົດສິດໃນການເປັນພໍ່ແມ່ ແລະ ຜູ້ເສຍສິດສືບທອດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ ແລະ ມາດຕາ 606 ແລະ 607 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 611. ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງຜູ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍຣະດົກ

ຜູ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍຣະດົກມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ເຮັດບັນຊີມູນມໍຣະດົກ ໂດຍຊ້ອງໜ້າຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກທຸກຄົນ. ໃນກໍລະນີທີ່ມີຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກຜູ້ໃດໜຶ່ງບໍ່ສາມາດມາຮ່ວມໄດ້ ກໍຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍຣະດົກຊາບ, ການເຮັດບັນຊີມູນມໍຣະດົກໂດຍຊ້ອງໜ້າຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກນັ້ນຢ່າງໜ້ອຍ ແມ່ນບໍ່ໃຫ້ຫຼຸດສອງສ່ວນ ສາມຂອງຈຳນວນຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກທັງໝົດ ໂດຍເຮັດໃຫ້ແລ້ວພາຍໃນກຳນົດໜຶ່ງເດືອນ ນັບແຕ່ວັນທີ່ຜູ້ຄຸ້ມຄອງໄດ້ຮັບການແຕ່ງຕັ້ງເປັນຕົ້ນໄປ;
2. ຮັບຄຳຮ້ອງຂອງເຈົ້າໜີ້ ແລະ ຊຳລະໜີ້ສິນຂອງເຈົ້າມູນມໍຣະດົກກ່ອນຜູ້ສືບທອດຈະຮັບເອົາມູນມໍຣະດົກ;
3. ແບ່ງປັນມູນມໍຣະດົກໃຫ້ບັນດາຜູ້ສືບທອດຕາມພູດຂອງແຕ່ລະຄົນ.

ຜູ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍຣະດົກ ບໍ່ມີສິດທາງເອົາບຳເນັດໃນການຄຸ້ມຄອງມູນມໍຣະດົກ ເວັ້ນເສຍແຕ່ຜູ້ສືບທອດ ຫາກເຫັນດີມອບໃຫ້ເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 612. ການຄຸ້ມຄອງມູນມໍຣະດົກຂອງຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ

ເຈົ້າຂອງຊັບ ມີສິດແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍຣະດົກໂດຍກຳນົດໄວ້ໃນຝັນກຳ ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ກ່ຽວ ຫາກມີ ຈຸດປະສົງເຮັດຝັນກຳມອບມູນມໍຣະດົກໃຫ້ບຸກຄົນທີ່ຍັງບໍ່ທັນເຖິງກະສຽນອາຍຸ ຫຼື ເປັນບ້າເສຍຈິດ.

ຜູ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍຣະດົກນັ້ນ ອາດຈະແຕ່ງຕັ້ງບຸກຄົນອື່ນເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍຣະດົກແທນຕົນກໍໄດ້ ເວັ້ນ ເສຍແຕ່ເຈົ້າຂອງຊັບ ຫາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ຢ່າງອື່ນໃນຝັນກຳ.

ສຳລັບການຄຸ້ມຄອງຊັບສົມບັດຂອງຜູ້ທີ່ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ທີ່ໄດ້ຮັບຈາກການສືບ ທອດຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ບໍ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນຝັນກຳ ແມ່ນໃຫ້ຝ່, ແມ່ ຫຼື ຜູ້ປົກຄອງເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງຊັບສົມບັດຂອງຜູ້ ກ່ຽວ ຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 217 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ສິດຂອງຜູ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍຣະດົກ ຈະໝົດໄປເມື່ອເດັກນັ້ນ ຫາກເຖິງກະສຽນອາຍຸ ສືບແປດປີ ຫຼື ຜູ້ເປັນ ບ້າ ເສຍຈິດ ຫາກໄດ້ກັບຄືນສຸສະພາບປົກກະຕິແລ້ວ.

ມາດຕາ 613. ການລົບລ້າງ, ປ່ຽນແປງ ມາດຕະການ ແລະ ຜູ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍຣະດົກ

ເມື່ອເຫັນວ່າ ມາດຕະການຄຸ້ມຄອງມູນມໍຣະດົກ ທີ່ນາຍທະບຽນສານ ຫຼື ນາຍບ້ານວາງອອກ ຫາກບໍ່ ສອດຄ່ອງກັບສະພາບຄວາມເປັນຈິງ ຫຼື ຂັດກັບລະບຽບກົດໝາຍ ຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກ ມີສິດຮ້ອງຂໍ ຕໍ່ສານ ເພື່ອໃຫ້ລົບລ້າງ ຫລື ປ່ຽນແປງມາດຕະການຄຸ້ມຄອງມູນມໍຣະດົກກໍໄດ້.

ຖ້າວ່າຜູ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍຣະດົກ ຫາກບໍ່ໄດ້ປະຕິບັດຕາມສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງຕົນ ຫຼື ໄດ້ປະຕິບັດດ້ວຍຄວາມ ບໍ່ເອົາໃຈໃສ່ ຫຼື ໂດຍບໍ່ມີຄວາມບໍລິສຸດໃຈແລ້ວ ຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກ ມີສິດຮ້ອງຂໍ ຕໍ່ສານ ເພື່ອພິຈາລະ ນາລົບ ລ້າງການແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍຣະດົກດັ່ງກ່າວ ແລ້ວສະເໜີແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຄຸ້ມຄອງຜູ້ໃໝ່ແທນ.

2. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ສືບທອດຕໍ່ໜີ້ສິນຂອງເຈົ້າມູນ

ມາດຕາ 614. ການຊຳລະໜີ້ສິນ

ຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ຕາມຝັນກຳຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຊຳລະໜີ້ສິນຂອງເຈົ້າມູນມໍ ຣະ ດົກບໍ່ໃຫ້ເກີນມູນມໍຣະດົກທີ່ຕົນໄດ້ຮັບ.

ຖ້າວ່າມູນມໍຣະດົກ ຫາກຍັງບໍ່ທັນໄດ້ແບ່ງປັນ ເຈົ້າໜີ້ກໍມີສິດສະເໜີໃຫ້ຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກ ຫຼື ຜູ້ຄຸ້ມ ຄອງມູນມໍຣະດົກນັ້ນ ຊຳລະໜີ້ສິນໃຫ້ຕົນທັງໝົດ.

ຖ້າວ່າມູນມໍຣະດົກຫາກໄດ້ແບ່ງປັນກັນໝົດແລ້ວ ເຈົ້າໜີ້ອາດຈະສະເໜີໃຫ້ຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກ ຜູ້ ໃດໜຶ່ງ ຊຳລະໜີ້ສິນໃຫ້ຕົນກໍໄດ້. ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກຜູ້ໃດໜຶ່ງ ຫາກໄດ້ຊຳລະໜີ້ສິນໃຫ້ ແກ່ ເຈົ້າໜີ້ເກີນກວ່າສ່ວນທີ່ຕົນຈະຕ້ອງຊຳລະແລ້ວ ຜູ້ສືບທອດຜູ້ອື່ນໆ ກໍຕ້ອງສະເລ່ຍການທົດແທນຄ່າຊຳລະໜີ້ ສິນ ນັ້ນຄືນໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວ.

ຖ້າວ່າຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກຜູ້ໃດໜຶ່ງ ຫາກຕົກຢູ່ໃນສະພາບທີ່ບໍ່ສາມາດຊຳລະໜີ້ສິນຕາມມູນຂອງ ຕົນໄດ້ນັ້ນ ຜູ້ສືບທອດຜູ້ອື່ນໆ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບສະເລ່ຍໃຊ້ໜີ້ສິນແທນຜູ້ກ່ຽວໃຫ້ເຈົ້າໜີ້.

ການຊຳລະໜີ້ສິນຂອງເຈົ້າມູນມໍຣະດົກ ໃຫ້ຄິດໄລ່ເອົາແຕ່ໃນຊັບສົມບັດທີ່ເປັນມູນມໍຣະດົກເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 615. ກຳນົດເວລາໃນການທວງໜີ້ສິນ

ເຈົ້າໜີ້ສິນທວງເອົາໜີ້ສິນຂອງຕົນນຳຜູ້ສືບທອດທີ່ໄດ້ຮັບເອົາມູນມໍຣະດົກ ຫຼື ນຳຜູ້ຄຸ້ມຄອງມູນ ມໍຣະດົກຫຼື ຜູ້ປະຕິບັດຝໄນກຳ ຫຼື ຍື່ນຄຳຮ້ອງເພື່ອທວງເອົາໜີ້ສິນຕໍ່ສຳນັກງານທະບຽນສານ ຫຼື ນາຍບ້ານ ບ່ອນທີ່ເປີດການສືບທອດ ມູນມໍຣະດົກ ຫຼື ຕໍ່ສານພາຍໃນກຳນົດ ສາມປີ ນັບແຕ່ວັນທີ່ໄດ້ເປີດການສືບທອດ ມູນມໍຣະດົກເປັນຕົ້ນໄປ

ຖ້າວ່າເຈົ້າໜີ້ສິນຫາກບໍ່ໄດ້ທວງເອົາໜີ້ສິນ ຫຼື ບໍ່ໄດ້ຍື່ນຄຳຮ້ອງທວງເອົາໜີ້ສິນຂອງຕົນພາຍໃນກຳນົດ ສາມ ປີແລ້ວ ເຈົ້າໜີ້ ກໍຈະໝົດສິດໄປ ເວັ້ນເສຍແຕ່ຜູ້ກ່ຽວຫາກມີເຫດຜົນພຽງພໍເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 616. ຂອບເຂດສິດໃນການຊື້ຂາດມູນມໍຣະດົກ

ກ່ອນການແບ່ງມູນມໍຣະດົກ ຫຼື ກ່ອນການຮັບໃບຢັ້ງຢືນການຮັບມູນມໍຣະດົກນັ້ນ ຜູ້ປົກຄອງ ຫຼື ຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກ ທີ່ໄດ້ຄຸ້ມຄອງມູນມໍຣະດົກ ຈະບໍ່ມີສິດຊື້ຂາດມູນມໍຣະດົກດັ່ງກ່າວ ເວັ້ນເສຍແຕ່ໃນກໍລະນີທີ່ໄດ້ໃຊ້ຈ່າຍເພື່ອ:

1. ເບິ່ງແຍງ, ປິ່ນປົວ ຫຼື ມ້ຽນຄາບສິ່ງສະການເຈົ້າມູນມໍຣະດົກ;
2. ເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູບຸກຄົນທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ການອຸປະກອນຂອງເຈົ້າມູນມໍຣະດົກ;
3. ຊຳລະຄ່າແຮງງານ ແລະ ອື່ນໆທີ່ຕົກເປັນພັນທະຂອງເຈົ້າມູນມໍຣະດົກ;
4. ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງ ມູນມໍຣະດົກ.

ມາດຕາ 617. ການແບ່ງປັນມູນມໍຣະດົກທີ່ບໍ່ສາມາດຕົກລົງກັນໄດ້

ຖ້າວ່າການແບ່ງປັນມູນມໍຣະດົກຫາກບໍ່ສາມາດຕົກລົງກັນໄດ້ ລະຫວ່າງບັນດາຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກດ້ວຍກັນແລ້ວ ກໍ່ແມ່ນສານຈະເປັນຜູ້ຕົກລົງ ຖ້າຫາກມີການຮ້ອງຟ້ອງ.

ພາກທີ IX

ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ

ມາດຕາ 618. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ລັດຖະບານ, ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ, ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ເປັນຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ປະຊາຊົນລາວ, ຊາວຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ທີ່ດຳລົງຊີວິດ ຫຼື ເຮັດທຸລະກິດ, ການຄ້າ ຫຼື ວິຊາຊີບ ຢູ່ ສປປ ລາວ ຕ້ອງເຄົາລົບ ແລະ ປະຕິບັດກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 619. ຜົນສັກສິດ

ປະມວນກົດໝາຍແພ່ງສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດ ໃນວັນທີ 1 ມັງກອນ 2019 ນັບແຕ່ວັນປະທານ ປະເທດ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ອອກລັດຖະດຳລັດ ປະກາດໃຊ້ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ປະມວນກົດໝາຍແຝງສະບັບນີ້ ປ່ຽນແທນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ຂໍ້ຜູກພັນໃນສັນຍາ ແລະ ນອກສັນຍາ, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍຄອບຄົວ, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍກຳມະສິດ, ກົດໝາຍວ່າການຄ້າປະກັນການປະຕິບັດສັນຍາ, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການສືບທອດມູນມໍລະດົກ ແລະ ບາງມາດຕາຂອງກົດໝາຍອື່ນທີ່ມີລັກສະນະທາງແຝງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ປະທານສະພາແຫ່ງຊາດ